

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2020 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	938 702 675
Organisasjonsform:	Allmennaksjeselskap
Foretaksnavn:	AF GRUPPEN ASA
Forretningsadresse:	Innspurten 15 0663 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2020 - 31.12.2020
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Forenklet IFRS
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Lars Morten Wiik
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	11.05.2021

Grunnlag for avgivelse

År 2020: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2019: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2020

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 14.06.2022

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Mottatt utbytte og konsernbidrag		615 000 000	547 000 000
Sum inntekter		615 000 000	547 000 000
Kostnader			
Annen driftskostnad	3	22 000 000	20 000 000
Sum kostnader		22 000 000	20 000 000
Driftsresultat		593 000 000	527 000 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Netto finansinntekter	4	31 000 000	8 000 000
Sum finansinntekter		31 000 000	8 000 000
Netto finans		31 000 000	8 000 000
Ordinært resultat før skattekostnad		624 000 000	535 000 000
Skattekostnad på ordinært resultat		2 000 000	1 000 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		622 000 000	534 000 000
Årsresultat		622 000 000	534 000 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	6	2 252 000 000	2 260 000 000
Sum finansielle anleggsmidler		2 252 000 000	2 260 000 000
Sum anleggsmidler		2 252 000 000	2 260 000 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Konsernfordringer	7	608 000 000	707 000 000
Sum fordringer		608 000 000	707 000 000
Sum omløpsmidler		608 000 000	707 000 000
SUM EIENDELER		2 860 000 000	2 967 000 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	9,10	5 000 000	5 000 000
Overkurs	10	546 000 000	135 000 000
Annen innskutt egenkapital	10	53 000 000	48 000 000
Sum innskutt egenkapital		604 000 000	188 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	167 000 000	615 000 000
Sum opptjent egenkapital		167 000 000	615 000 000
Sum egenkapital		771 000 000	803 000 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Betalbar skatt	5	2 000 000	
Skyldige offentlige avgifter		19 000 000	128 000 000
Utbytte	10	689 000 000	632 000 000
Kortsiktig konserngjeld	7	1 377 000 000	1 397 000 000
Innbetalt opsjonspremie	8		4 000 000
Annen kortsiktig gjeld		3 000 000	4 000 000
Sum kortsiktig gjeld		2 090 000 000	2 165 000 000
Sum gjeld		2 090 000 000	2 165 000 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 861 000 000	2 968 000 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	6	26 944 000 000	22 496 000 000
Annen driftsinntekt	6	81 000 000	115 000 000
Sum inntekter		27 025 000 000	22 611 000 000
Kostnader			
Underentreprenører		15 041 000 000	11 415 000 000
Materialkostnader		3 712 000 000	3 668 000 000
Lønnskostnad	7,32	4 953 000 000	4 205 000 000
Av og nedskrivning varige driftsmidler	14	193 000 000	193 000 000
Av og nedskrivning bruksrettigheter	15	377 000 000	300 000 000
Av og nedskrivning immaterielle eiendeler	13	3 000 000	54 000 000
Annen driftskostnad	8	1 571 000 000	1 682 000 000
Netto gevinster (tap)	9	-89 000 000	-40 000 000
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	27,28	-216 000 000	-201 000 000
Sum kostnader		25 545 000 000	21 276 000 000
Driftsresultat		1 480 000 000	1 335 000 000
Netto finansposter	19	33 000 000	18 000 000
Sum finanskostnader		33 000 000	18 000 000
Netto finans		-33 000 000	-18 000 000
Ordinært resultat før skattekostnad		1 447 000 000	1 317 000 000
Skattekostnad på ordinært resultat	25,26	289 000 000	290 000 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		1 158 000 000	1 027 000 000
Årsresultat		1 158 000 000	1 027 000 000
Minoritetsinteresser			173 000 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser			854 000 000
Inntekter som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		14 000 000	-4 000 000
Inntekter som kan bli reklassifisert til konsernregnskapet		46 000 000	-20 000 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Sum resultatkomponenter for IFRS-foretak		60 000 000	-24 000 000
Totalresultat		1 218 000 000	830 000 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter	13	2 000 000	3 000 000
Utsatt skattefordel	26	16 000 000	13 000 000
Goodwill	13	4 365 000 000	4 303 000 000
Sum immaterielle eiendeler		4 383 000 000	4 319 000 000
Varige driftsmidler			
Bygninger prod.anlegg og tomter	14,34	959 000 000	949 000 000
Maskiner og driftsløsøre	14,34	534 000 000	541 000 000
Bruksrettigheter leieavtaler	15	887 000 000	991 000 000
Sum varige driftsmidler		2 380 000 000	2 481 000 000
Finansielle anleggsmidler			
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	27,28	547 000 000	547 000 000
Rentebærende fordringer	20,22, 24	443 000 000	358 000 000
Pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18,23, 24	8 000 000	12 000 000
Sum finansielle anleggsmidler		998 000 000	917 000 000
Sum anleggsmidler		7 761 000 000	7 717 000 000
Omløpsmidler			
Varer			
Beholdninger	11	225 000 000	190 000 000
Egenregiprosjekter	12	135 000 000	157 000 000
Sum varer		360 000 000	347 000 000
Fordringer			
Kunde- og andre ikke rentebærende fordringer	10,24	3 968 000 000	4 127 000 000
Rentebærende fordringer	20,24	66 000 000	100 000 000
Sum fordringer		4 034 000 000	4 227 000 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Investeringer			
Finansielle derivater			0
Sum investeringer			0
 Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Kontanter og kontantekvivalenter	20,24	708 000 000	563 000 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		708 000 000	563 000 000
 Sum omløpsmidler		5 102 000 000	5 137 000 000
 SUM EIENDELER		12 863 000 000	12 854 000 000

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Innskutt egenkapital

Selskapskapital		5 000 000	5 000 000
Annen innskutt egenkapital		756 000 000	935 000 000
Sum innskutt egenkapital		761 000 000	940 000 000

Opptjent egenkapital

Annen egenkapital		1 834 000 000	1 251 000 000
Sum opptjent egenkapital		1 834 000 000	1 251 000 000

Minoritetsinteresser		901 000 000	809 000 000
----------------------	--	-------------	-------------

Sum egenkapital		3 496 000 000	3 000 000 000
------------------------	--	----------------------	----------------------

Gjeld

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelser	18	3 000 000	3 000 000
Utsatt skatt	26	516 000 000	440 000 000
Andre avsetninger for forpliktelser	16	92 000 000	63 000 000
Sum avsetninger for forpliktelser		611 000 000	506 000 000

Annen langsiktig gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	20,22, 24	155 000 000	166 000 000
--------------------------------	--------------	-------------	-------------

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Derivater	22,23, 24	26 000 000	47 000 000
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15,20, 22,24	633 000 000	704 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		814 000 000	917 000 000
Sum langsiktig gjeld		1 425 000 000	1 423 000 000
Kortsiktig gjeld			
Rentebærende lån og kreditter	20,22, 24	8 000 000	4 000 000
Leverandørgjeld	17,24	6 691 000 000	7 048 000 000
Betalbar skatt	25	236 000 000	372 000 000
Derivater	22,23, 24	46 000 000	14 000 000
Avsetning for forpliktelser	16	629 000 000	683 000 000
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15,20, 22,24	330 000 000	310 000 000
Sum kortsiktig gjeld		7 940 000 000	8 431 000 000
Sum gjeld		9 365 000 000	9 854 000 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		12 861 000 000	12 854 000 000

AF GRUPPEN

OMSTILLINGSEVNE OG GJENNOMFØRINGSKRAFT

ÅRSRAPPORT 2020

AF Gruppen er et ledende entreprenør- og industrikonsern formet av entreprenørånd og gjennomføringskraft. Vi leverer tjenester innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og offshore, hovedsakelig i Norge og Sverige. AF skaper verdier for medarbeidere, kunder og eiere, og bidrar samtidig til å løse viktige samfunnsutfordringer. Kort fortalt rydder vi fra fortiden og bygger for fremtiden.

2020 markerte slutten på en strategiperiode med store vekstambisjoner. Målet om å omsette for MNOK 20 000 innen 2020 ble innfridd allerede i 2019, og samlingen av selskaper i AF Gruppen har blitt stadig større.

AF Gruppen skal være Nordens mest lønnsomme entreprenør gjennom å bevare og forsterke grunnfjellet i AF Gruppen: en verdibasert bedriftskultur og en kompromissløs holdning til helse, sikkerhet og etikk. Nye ambisiøse mål er satt for den nye strategiperioden frem mot 2024. Målsettingen er å nå en omsetning på MNOK 40 000 og ha en driftsmargin på syv prosent. For å komme dit skal vi fortsette å tiltrekke oss og utvikle de beste folka, opprettholde trykket på innovasjon og digitalisering, samt utvikle nye tjenester.

OMSETNING

27 025 MNOK

DRIFTSRESULTAT

1 480 MNOK

DRIFTSMARGIN

5,5 %

EGENKAPITALANDEL

27,2 %

H1-VERDI

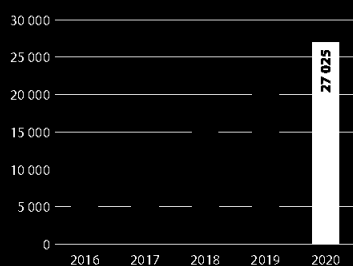
1,8

FORSIDEN: FRA BOLIGPROSJEKTET VANNKUNSTEN I BISPEVIKA. FOTO: HANS FREDRIK ASBJØRNSEN

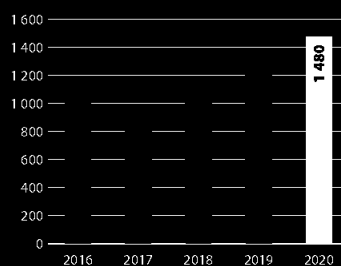
NØKKELTALL →

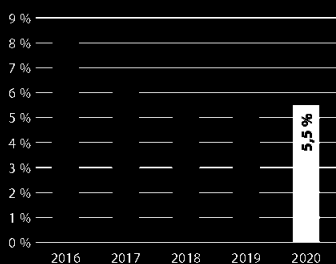
OMSETNING (MNOK)

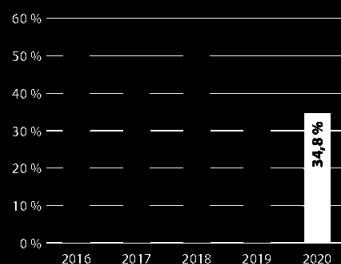
DRIFTSRESULTAT (MNOK)

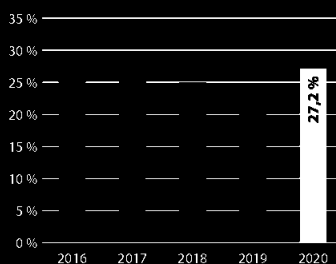
DRIFTSMARGIN

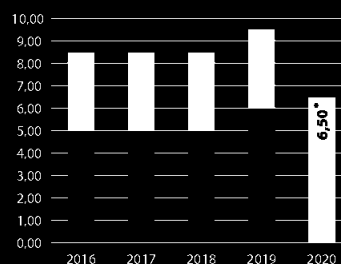
AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL (ROACE)

EGENKAPITALANDEL

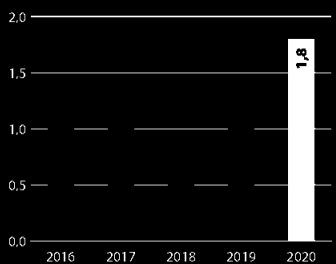

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

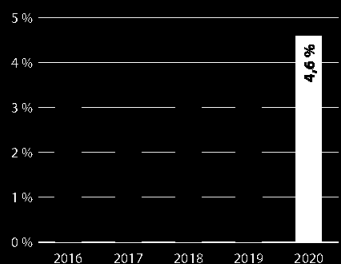

* Utbytte for utbetaling 1. halvår 2021 er foreslått, ikke vedtatt.

H1-VERDI

SYKEFRAVÆR

NØKKELTALL

ÅR	2020	2019	2018	2017	2016
OMSETNING (MNOK)					
Driftsinntekter og andre inntekter	27 025	22 612	18 767	13 704	11 876
Ordrereserve	30 617	28 200	21 541	19 773	15 332
RESULTAT (MNOK)					
Resultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)	2 053	1 882	1 303	1 092	1 212
Avskrivninger og nedskrivninger	-573	-547	-184	-169	-177
Driftsresultat (EBIT)	1 480	1 335	1 119	924	1 034
Resultat før skatt (EBT)	1 447	1 317	1 136	935	1 040
Resultat etter skatt	1 158	1 027	921	754	787
LØNNSOMHET					
EBITDA-margin	7,6 %	8,3 %	6,9 %	8,0 %	10,2 %
Driftsmargin	5,5 %	5,9 %	6,0 %	6,7 %	8,7 %
Resultatmargin	5,4 %	5,8 %	6,1 %	6,8 %	8,8 %
Egenkapitalrentabilitet	36,6 %	43,7 %	45,4 %	35,8 %	43,3 %
Avkastning på investert kapital (ROaCE)	34,8 %	38,2 %	53,9 %	42,7 %	54,2 %
Economic Value Added (MNOK)	788	735	725	552	624
Kontantstrøm fra driften (MNOK)	1 189	1 508	841	1 354	822
BALANSE (MNOK)					
Totale eiendeler	12 862	12 854	8 486	7 724	6 549
Egenkapital	3 494	2 999	2 124	2 078	1 950
Investert kapital	4 621	4 183	2 223	2 198	2 063
Gjennomsnittlig investert kapital	4 313	3 603	2 133	2 230	1 954
Egenkapitalandel	27,2 %	23,3 %	25,0 %	26,9 %	29,8 %
Brutto rentebærende gjeld	1 127	1 184	99	120	113
Netto rentebærende fordring (gjeld)	90	-163	894	1 210	606
AKSJEN					
Børskurs 31.12 (NOK)	175,60	176,00	132,00	133,50	154,50
Antall aksjer	105 998 497	103 065 277	99 009 179	97 961 000	93 610 000
Markedsverdi (MNOK)	18 613	18 139	13 069	13 078	14 463
Resultat per aksje (NOK)	9,29	8,51	7,88	6,43	7,44
Utvannet resultat per aksje (NOK)	9,27	8,46	7,88	6,43	7,29
Utbytte per aksje første halvår (NOK) ¹⁾	6,50	6,00	5,00	5,00	5,00
Utbytte per aksje andre halvår (NOK)	-	3,50	3,50	3,50	3,50
¹⁾ Utbytte for utbetaling 1. halvår 2021 er foreslått, ikke vedtatt.					
PERSONAL					
Antall funksjonærer	2 602	2 638	1 797	1 564	1 322
Antall fagarbeidere	2 908	2 898	2 423	2 204	1 727
Totalt antall ansatte	5 510	5 536	4 220	3 768	3 049
H1-verdi	1,8	1,2	0,8	1,1	1,3
Sykefravær	4,6 %	3,8 %	3,3 %	3,0 %	3,7 %
YTRE MILJØ					
Klimaspor	1,8	2,3	4,5	4,5	3,1
Kildesorteringsgrad – bygging	91 %	87 %	89 %	83 %	85 %
Kildesorteringsgrad – rehabilitering	89 %	93 %	87 %	85 %	79 %
Kildesorteringsgrad – riving	96 %	95 %	97 %	95 %	97 %
Total kildesortering i tonn	402 535	360 368	512 401	324 370	507 198

For definisjoner av nøkkeltall se omtale av alternative resultatomål på side 204 og definisjoner på side 206.

INNOVATIVE ENERGILØSNINGER OG GJENVINNING

Vannkunsten og Dronninglunden i Bispevika er bygget med minimalt restavfall og varmes opp av en sjøvannsbasert varmepumpe. Side 8

BOKVALITET PÅ STUDENTHYBELEN

De nye studenthyblene på Campus Bø i Vestfold og Telemark skaper en god ramme for en viktig fase av livet, med sunt inneklima og energieffektive løsninger. Side 28

SKJERMER DRIKKEVANN MED SKYVEBRU

Skyvebru-metoden er en både effektiv og miljøvennlig måte å bygge bru på, og skjermes drikkevannet til 50 000 mennesker i Kristiansand. Side 50

GJENBRUK AV STRØSAND

Vinterglatte fortau og veier i Bærum strøs for første gang med resirkulert strøsand fra Nes Miljøpark. Side 82

ENERGISPARINGENS KINDEREGG

Energibesparende tiltak bedrer kommuneøkonomien, er bra for miljøet og gir innbyggerne tilbudene som skaper trivsel. Side 96

DOBLET RENSEKAPASITETEN

Kapasiteten på Bekkelaget renseanlegg har blitt doblet. Det betyr både at Oslo kan fortsette å vokse og at miljøet i Oslofjorden kan bli bedre. Side 114

INNHOOLD

02	OM AF GRUPPEN
04	Konsernsjefen
06	Vår virksomhet
16	Høydepunkter
18	Mål og resultater
20	Strategi
26	Risikostyring
30	SAMFUNNSANSVAR
32	Samfunnsansvar i AF
34	Klima og miljø
39	Klimaregnskap
40	Sosiale forhold
46	Selskapsstyring
52	VIRKSOMHETSOMRÅDER
54	Anlegg
58	Bygg
62	Betonmast
66	Eiendom
70	Energi og miljø
74	Sverige
78	Offshore
84	AKSJONÆRINFORMASJON
86	Konsernledelsen
88	Styret
90	Eierstyring og selskapsledelse
92	Aksjen
98	ÅRSBERETNING
100	Årsberetning
116	ÅRSREGNSKAP
118	Konsernregnskap
119	Resultatregnskap
120	Finansiell stilling
122	Endringer i egenkapital
123	Kontantstrømoppstilling
124	Noter
186	Selskapsregnskap
187	Resultatregnskap
188	Balanse
189	Kontantstrømoppstilling
190	Noter
197	Erklæring fra styret
198	Revisors beretning
204	Alternative resultatmål
206	Definisjoner
207	Adresser

NORDENS MEST LØNNSOMME ENTREPRENØR

I annerledesåret 2020 leverer AF svært gode resultater. Konsernsjef Amund Tøftum trekker fram gode prosjektprestasjoner, omstillingsevne og sterk innsats som drivere. Grunnfjellet er solid, og AF har de beste forutsetningene for å nå nye ambisiøse mål.

Det er umulig å oppsummere året som har gått uten å nevne de ytre forholdene som har påvirket oss. Med covid-19-pandemien og tilhørende smitteverntiltak økte behovet for fleksibilitet og praktiske løsninger. Vi er heldige som har dyktige folk og prosjektorganisasjoner som har evnet å omstille seg og mobilisere til ekstra innsats. Året har også vist hvilken vilje og gjennomføringsevne som ligger i AF-kulturen. En rekke gode prestasjoner i prosjektene sørget for en sterk avslutning på året og et svært godt resultat for 2020.

I AF måler vi ikke bare økonomiske prestasjoner. Vi setter også sikkerheten til alle som jobber i, og for, AF høyt. Det skal være trygt å jobbe i våre prosjekter, og det ligger et gjennomgående sikkerhetsarbeid til grunn for alt vi gjør. Likevel ser vi at det glipper, og at konsekvensene av feil er alvorlige. Ved to tilfeller i 2020 ble utfallet dessverre fatalt. Disse hendelsene berører og preger oss, og er en sterk påminnelse om energiene vi omgir oss med. Vi må lære av våre feil og gjennomføre tiltak som kan forhindre at tilsvarende ulykker skjer igjen. Med en økning i alvorlige personskader og fatale hendelser, samt et sykefravær som er historisk høyt i AF-sammenheng, har hele organisasjonen en svært viktig jobb å gjøre for å bli bedre.

Året 2020 markerte slutten på en strategiperiode som var svært ambisiøs da vi la i vei i 2016. Fasiten på hvordan det gikk er klar, og vi kan feire nye medlemmer i AF-familien og en vekst som har vært høyere enn målsettingen. Når vi nå staker ut ny kurs for de neste fire årene, er vi vel så ambisiøse. Vi skal være Nordens mest lønnsomme entreprenør, og målsettingen er å ha en omsetning på 40 milliarder og 7 prosent driftsmargin i 2024. Målet om null alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær er en forutsetning for lønnsom vekst i AF. Ambisjonene skal innfris gjennom grundighet og hardt arbeid, samt skjerpet innsats og høyere etterlevelse i sikkerhetsarbeidet.

I den nye strategien er klima og miljø ett av fire konserninitiativer. Vi ønsker å redusere det relative fotavtrykket fra AF Gruppens virksomhet. Målet er, i forhold til omsetning, å halvere klimagassutslippene og avfallsmengdene som ikke kan gjenvinnes for hvert virksomhetsområde innen 2030. Dette er en naturlig del av vårt samfunnsansvar. Bærekraft er også lønnsomt og gir oss nye og spennende forretningsmuligheter. Disse mulighetene skal vi fortsette å jakte på. Jeg mener at vi både er rustet og godt posisjonert for taktiskiftet som kommer, fordi vi er nysgjerrige av natur og har en kultur som er tuftet på entreprenørånd og innovasjonsvilje.

De neste årene skal vi også opprettholde trykket på innovasjon og digitalisering, samt videreføre prioriteringen av samarbeid med kunder og leverandører. Ikke minst skal vi fortsette å satse på og utvikle folka våre. Disse initiativene, sammen med evnen til å ivareta både mangfold og en felles kultur, er viktige drivere for å opprettholde konkurransekraften.

Høydepunktene fra året som har gått er mange. Vi leverte historisk sterke resultater for 2020 og vi har gjennomført og fått tilførsel av mange gode prosjekter. Egne digitaliserings- og innovasjonsprosjekter har bidratt til at vi gjør ytterligere sprang i effektiviseringen av virksomheten. Vårt arbeid med mangfold, blant annet gjennom Diversitas-nettverket og #HunSpanderer, har bidratt til skarpere fokus og holdningsendring knyttet til ubevisst diskriminering. Ikke minst har vi vist hverandre omsorg og holdt trykket oppe i dager og måneder som har vært langt fra normale. Vi skal fortsette med å ta godt vare på hverandre, både de som jobber i og for AF. Det er en del av vårt sosiale ansvar.

Å få lede AF er et privilegium jeg har tatt fatt på med stor ydmykhet og takknemlighet. Jeg blir daglig inspirert og imponert over drivkraften og prestasjonsviljen som er i organisasjonen. Det gir meg stor tro på at vi skal nå våre ambisiøse mål frem mot 2024.

OM AF GRUPPEN

KONSERNJEFFEN

VÅRVIRKSOMHET

HERKUNN

STRATEGI

RISIKOSTYRING

5

OM AF GRUPPEN

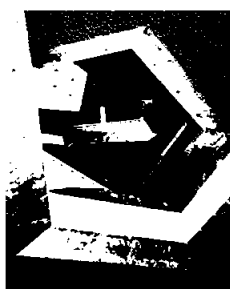
VIRKSOMHETSSTRUKTUR

AF er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern med syv operasjonelle virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore.

ANLEGG

AF er en av Norges største aktører i anleggsmarkedet og kundene omfatter både offentlige og private aktører. Prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

BYGG

AF tilbyr entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene strekker seg fra prosjektering til bygging og rehabilitering. AF samarbeider tett med kundene for å finne effektive og innovative løsninger tilpasset deres behov. Bygg omfatter den norske virksomheten og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen.

BETONMAST

Betonmast er en av Norges største byggentreprenører og har virksomhet i de største markedene i Norge og Sverige. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og besitter spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også en eiendomsportefølje i Norge.

Omsetning
MNOK

4 157

9 459

7 862

Driftsresultat
MNOK

331

486

261

Ansatte

1 479

1 497

983

OM AF GRUPPEN

VÅR VIRKSOMHET

7

OM AF GRUPPEN

EIENDOM

AF utvikler, prosjekterer og gjennomfører bolig- og næringsprosjekter i Norge. Aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

ENERGI OG MILJØ

AF tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri, og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. I AFs miljøparker, Rimol, Jølsen og Nes, sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse. Over 80 % av massene gjenbrukes.

SVERIGE

AFs svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving er samlet i virksomhetsområdet Sverige. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Göteborg og Sydsverige samt Stockholm og Mälardalen.

OFFSHORE

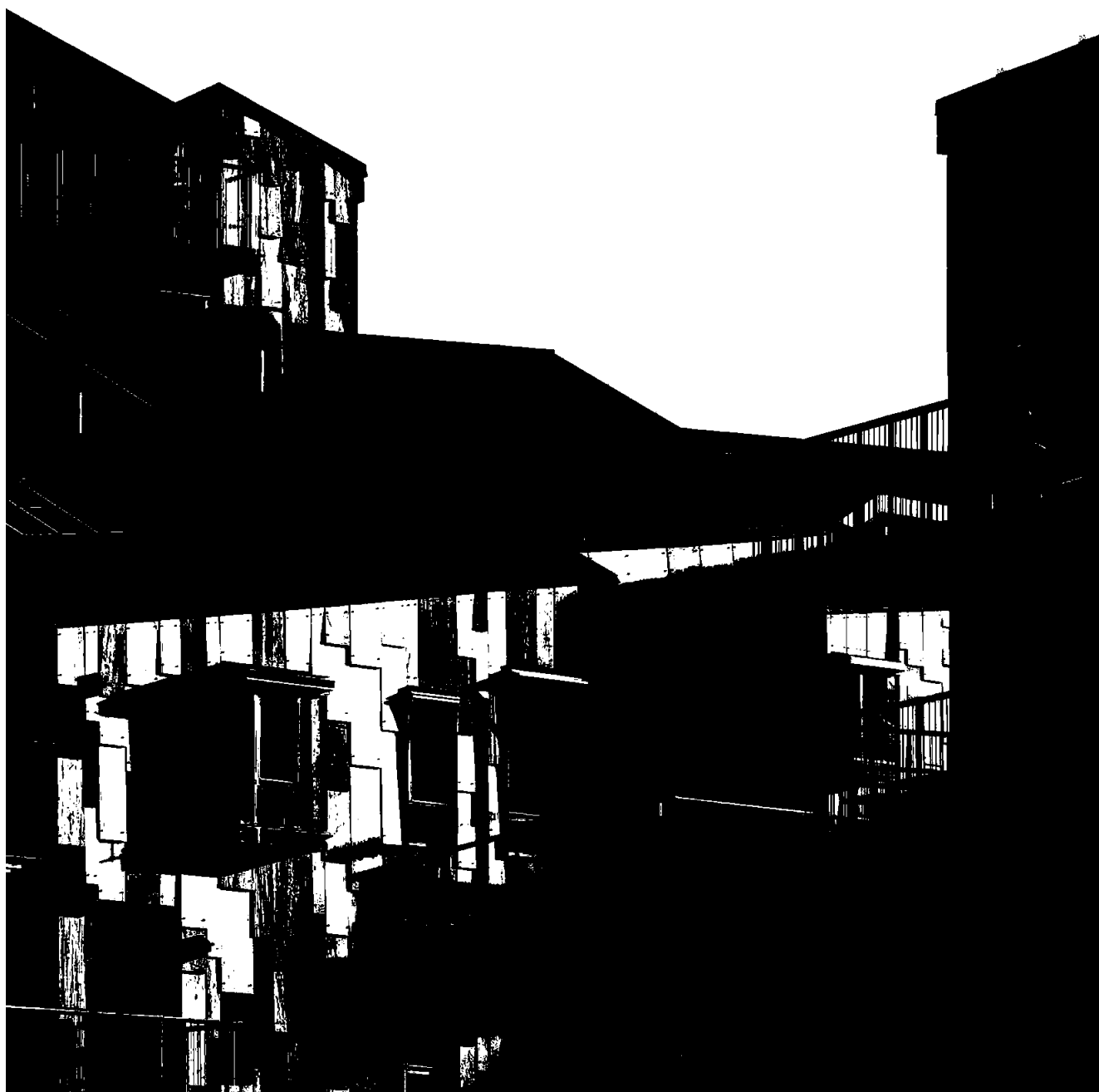
AF har en variert aktivitet mot olje- og gassindustrien. Tjenestene spenner fra nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC) for offshore- og det marine markedet, til fjerning og gjenvinning av offshore-installasjoner. AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vats, der inntil 98 % av plattformene og installasjonene som rives leveres til gjenvinning.

33**962****4 138****672****135****54****219****-25****26****283****843****220**

UTEN RESTAVFALL

I Bispevika har AF samarbeidet med Norsk Gjenvinning om å gjennomføre to store boligprosjekter helt uten restavfall. Det har blitt etablert praktiske systemer for sortering av avfall, og både medarbeidere og underentreprenører har blitt kurset for å heve kompetanse og bevissthet knyttet til avfallssortering. Den høye ambisjonen har resultert i at 97,3 prosent av bygningsavfallet i prosjektet har blitt sortert for gjenvinning – langt over myndighetskravet på 60 prosent. Byggene er i tillegg arkitektoniske perler, med blant annet fasader av skifer fra AFs eget brudd i Oppdal.

VERDIENE ER GRUNNFJELLET

De to AF-gründerne Moger og Aftreth har beskrevet oppstarten som «galskap». Med grundighet, hardt arbeid og vilje til lønnsom vekst la de grunnlaget for en veksthistorie uten sidestykke på Oslo Børs. 35 år etter er det de samme verdiene som utgjør grunnfjellet i selskapet.

1980 -tallet

ENTREPRENØRÅND

Året er 1985. Per Aftreth og Leif Jørgen Moger stifter Arbeidsfellesskapet, senere AF, med et knippe tidligere kollegaer og en kassekreditt på 20 millioner kroner i ryggen. Høy integritet, grundighet, hardt arbeid og entreprenørånd sørger for pluss på bunnlinja allerede i oppstartsåret.

1990 -tallet

LØNNSOMHET OG VEKST

Verdigrunnlaget bidrar raskt til resultater og større oppdrag, og gir AF muskler til å se mot bygg- og eiendomsmarkedet. I 1997 fusjonerer AF med entreprenørselskapet Ragnar Evensen AS og legger grunnlaget for virksomhetsområdet Eiendom gjennom oppkjøp. Samme høst går AF på børs.

2000 -tallet

NYE MARKEDER

Nye oppkjøp gir AF tilgang en større del av verdikjeden i bygg- og anleggsbransjen, og AF får fotfeste i Sverige. Inntredenen i rivemarkedet blir starten på et nytt veksteventyr for AF gjennom de to virksomhetsområdene Energi og miljø og Offshore.

2010 -tallet

LEDENDE ENTREPRENØR

AF vokser gjennom oppkjøp, i og utenfor Norge. I tillegg kommer høy organisk vekst, spesielt innen anlegg og bygg. Store oppkjøp i det svenske byggmarkedet legger grunnlaget for virksomhetsområdet Sverige. Tiåret rundes av med kjøpet av Betonmast.

VISJON OG VERDIER

VÅRE KJERNEVERDIER

TIL Å STOLE PÅ

Medarbeiderne, og spesielt lederne, representerer virksomhetens moral og samvittighet. Alle medarbeiderne har rett og plikt til å bidra i diskusjoner om viktige prosesser og beslutninger. Når beslutninger er tatt skal de gjennomføres raskt, lojalt og effektivt.

FRIHET TIL Å UTØVE ENTREPRENØRÅND OG DISIPLIN I HENHOLD TIL MÅL OG KRAV

Vår operative virksomhet skal være desentralisert og ha god balanse mellom frihet og disiplin. Vi skal gi rom til medarbeidere som ser og griper muligheter. Samtidig må det utøves disiplin slik at verdiskapningen ikke går på bekostning av sikkerhet, etikk og øvrige mål og krav.

VILJE TIL LØNNSOM VEKST

AF skal skape verdier gjennom lønnsom omsetningsvekst. Evne og kapasitet til å drive en voksende organisasjon skal stadig utvikles. Vi skal satse på nye forretningsområder der vi kan oppnå konkurransemessige fortrinn, og vi skal være forretningsmessig i all vår virksomhet.

GRUNDIG OG HARDT ARBEID

Vi skal ha utholdenhet til å sikre grundige forberedelser, klare beslutninger, komplett utførelse og pålitelig dokumentasjon. Risikovillighet betinger fleksible medarbeidere som kan sette inn ekstra krefter når situasjonen krever det.

LEDELSE GJENNOM TILSTEDEVÆRELSE OG INNLEVELSE

Ledere i AF skal sette normene ved å være tilstede og gå foran. Vi skal ha evnen til å prioritere og konsentrere ressursene til definerte oppgaver. Den som blir ledet har krav på å bli veiledet i arbeidet.

FORRETNINGSMODELL

Skaper verdier for:

MEDARBEIDERE

AFs viktigste ressurs er medarbeiderne. Vi skal sørge for en trygg og sikker arbeidsplass og et godt arbeidsmiljø. AF skal også legge til rette for kompetanseutvikling. I tillegg gis medarbeiderne muligheten til å ta del i AFs økonomiske verdiskaping gjennom medeierskap.

KUNDER

AF skal gjennomføre prosjekter i god dialog med kunden slik at de blir fornøyd med resultatet. Tjenestene og løsningene AF tilbyr skal være i tråd med det kundene trenger, og skal leveres til konkurransedyktige betingelser.

EIERE

AFs eiere skal få konkurransedyktig avkastning på investeringen i AF-aksjen gjennom utbytte og kursstigning.

SAMFUNNET

AF skal drive en samfunnsansvarlig virksomhet. Dette innebærer å drifte prosjektene med en bærekraftig forretningsmodell og tilføre samfunnet verdi gjennom å tilby tjenester som bidrar til å løse samfunnets utfordringer. AF bidrar til et bedre miljø ved å redusere avfall, fremme resirkulering og ombruk, samt minimere forbruk av ikke-fornybare ressurser.

SUKSESSKRITERIER

AFs forretningsmodell er basert på noen sentrale prinsipper som vi anser for å være våre suksesskriterier. Fellesnevneren for suksess er våre engasjerte og dyktige medarbeidere.

1 Verdbasert bedriftskultur

MENNESKENE SKAPER VERDIENE

Bedriftskulturen er grunnlaget for AFs suksess. AFs bedriftskultur er bygget opp over tid av motiverte og dyktige medarbeidere. Vi er stolte av kulturen som vi mener kjennetegnes av etisk atferd, samarbeid og engasjement. En nøkkelingrediens i AFs suksess er å tuft bedriftskulturen på kjerneverdiene slik at vi får en enhetlig oppfatning av hvordan AF skal fremstå både internt og eksternt. Bedriftskulturen oppstår og videreutvikles i hele organisasjonen til enhver tid, fra konsernsjef til prosjektorganisasjonene. Nærhet og samhandling mellom de ulike forretningsenhetene er essensielt for å skape en felles forståelse for hvem vi er. Vi er oppmerksom på viktigheten av bedriftskultur også ved oppkjøp av nye selskaper, og det er avgjørende for investeringsbeslutninger at selskapene vi kjøper har en bedriftskultur som samsvarer med vår.

3 Desentralisert beslutningsmyndighet

MOTIVERTE OG KOMPETENTE MEDARBEIDERE FÅR LEDERANSVAR OG BESLUTNINGSMYNDIGHET

AF har en desentralisert driftsmodell med myndighet og ansvar der verdiene skapes. AFs mange dyktige medarbeidere får tidlig mulighet til å ta lederstillinger. Vi har et mål om å utvikle ledere internt, og over 80 % av våre ledere har gått gradene i selskapet. Med motiverte og kompetente medarbeidere er det nærliggende å delegere beslutningsmyndighet til de som sitter nærmest problemstillingene. Ved å gi tillit til våre ansatte og stole på deres kompetanse blir vi dynamiske og omstillingsdyktige, siden våre ansatte får rom til å komme med nye og bedre løsninger på eksisterende problemstillinger. Beslutningsmyndighet og autonomi er viktig for å kunne utfordre det bestående.

2 Medeierskap

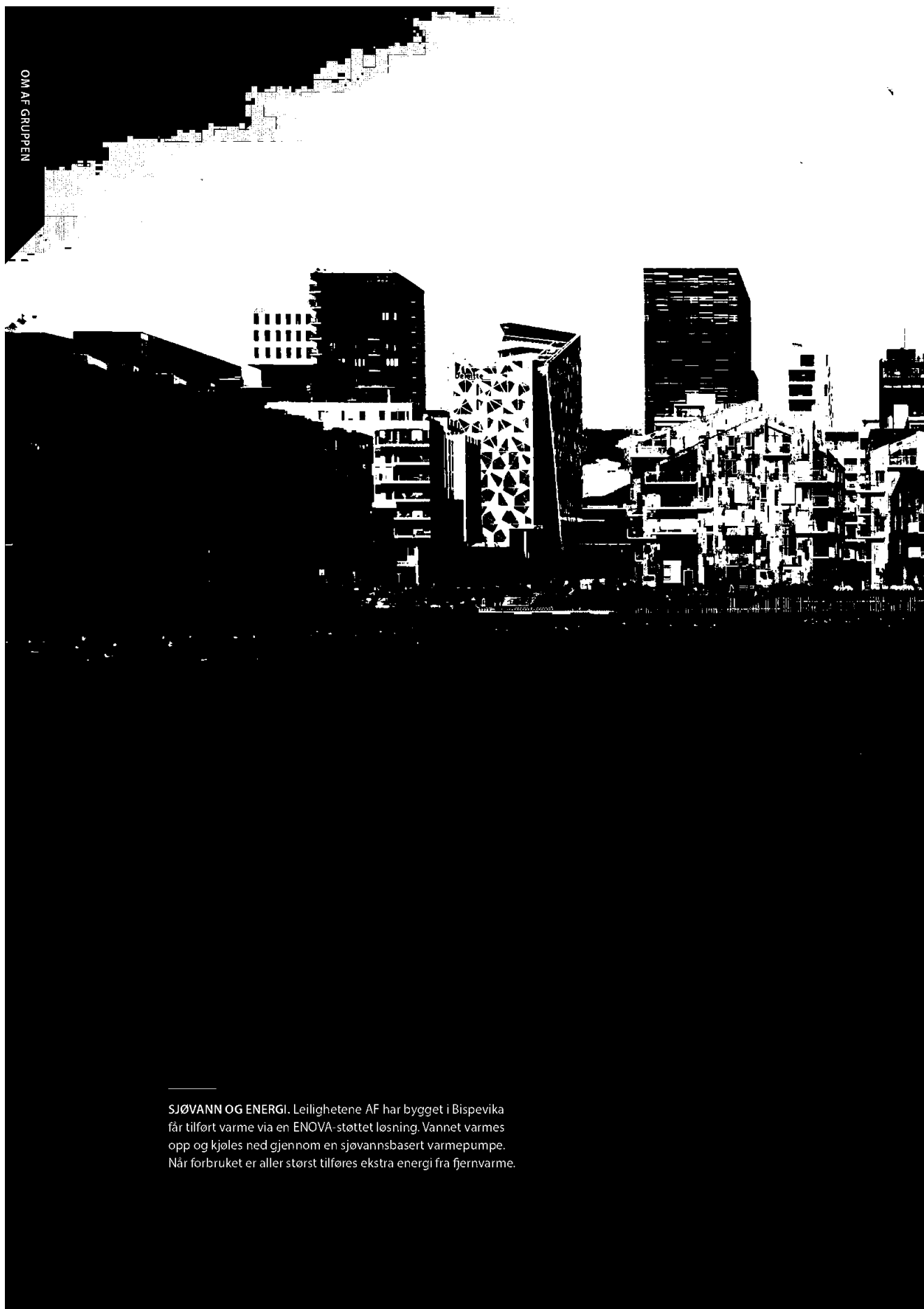
ANSATTE TAR DEL I FELLES VERDISKAPING

Medeierskap er en del av AF-kulturen, og i oppkjøpsprosesser leter vi aktivt etter virksomheter der de ansatte ønsker å være med på eiersiden. Da AF Gruppen ble etablert i 1985 var det en målsetting at ansatte skulle få mulighet til å bli deleiere. Tanken var at så mange som mulig skulle få ta del i den verdikningen som følger av felles verdiskaping og utvikling av selskapet. Den samme filosofien gjelder fremdeles. Prestasjonsorienterte incentivmodeller og tilbud om medeierskap gjennom aksje- og opsjonsprogram bidrar til å gjøre AF til en attraktiv arbeidsplass. Hensikten med programmene er å motivere de ansatte til langsiktig og økt engasjement i virksomheten. Ansatte eier aksjer i AF Gruppen ASA for mer enn to milliarder kroner. I tillegg kommer verdien av ikke-kontrollerende aksjeposter i datterselskaper eid av ansatte. Les mer om aksje- og opsjonsprogrammet for ansatte på s. 134.

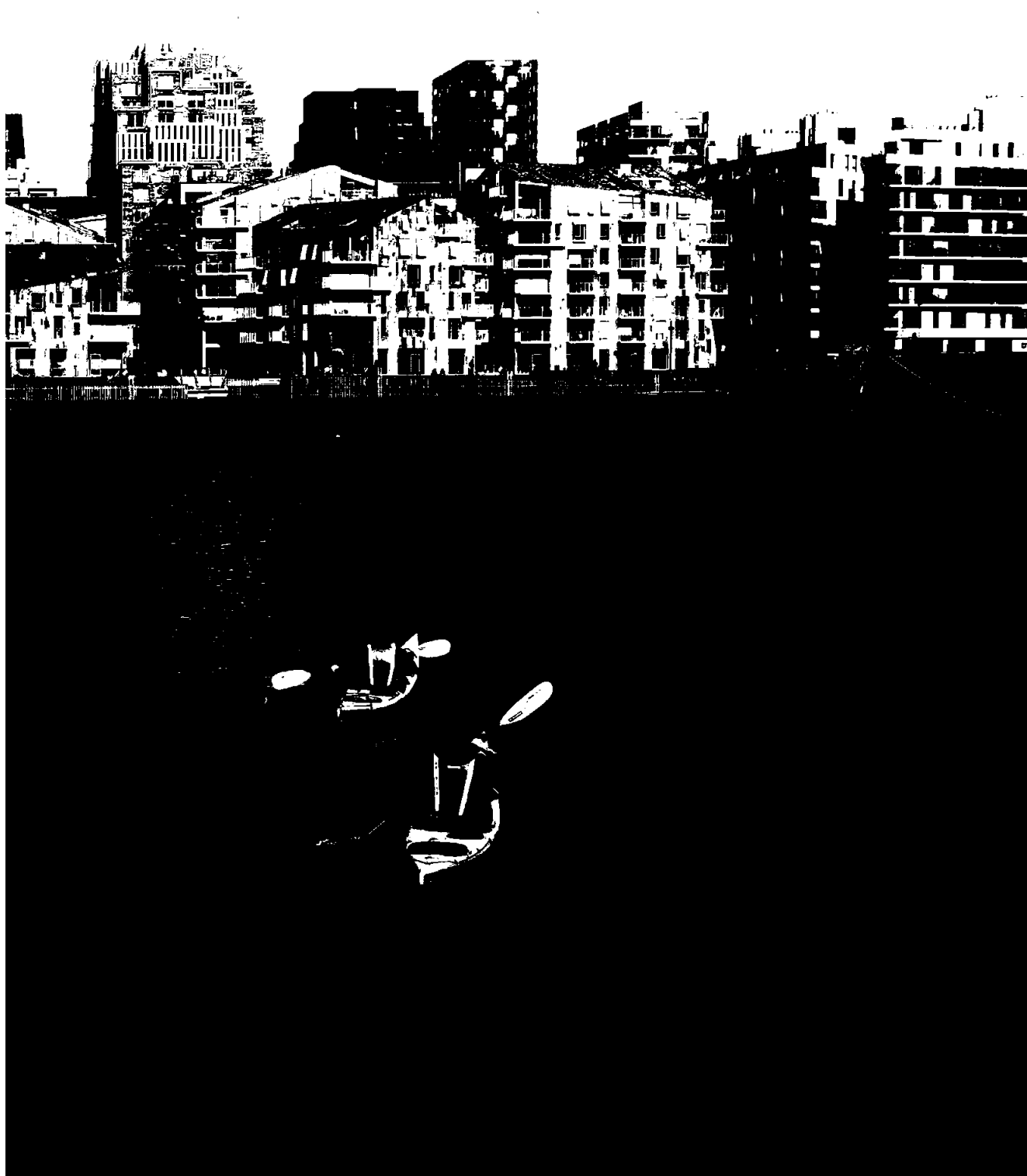
4 Aktiv risikostyring

VI SKAL AKTIVT TA RISIKO SOM VI KAN PÅVIRKE

AF Gruppen er eksponert for risiko av både operasjonell og finansiell karakter. AF Gruppen ønsker å påta seg operasjonell risiko som forretningsenhetene kan påvirke og kontrollere. AF har utviklet risikostyringsprosesser som er godt tilpasset virksomheten. Standardiserte og handlingsorienterte prosesser for risikostyring gir en enhetlig håndtering av risiko i alle ledd av organisasjonen. AF søker å avgrense eksponeringen mot risiko som ikke kan påvirkes. I alle prosjektene gjennomføres det før tilbudslevering en risikogjennomgang. Analyse av risiko i tilbudsfasen muliggjør riktig prising og håndtering av risikoen i prosjektet. De samme prosjektorganisasjonene gjennomfører detaljerte risikogjennomganger hvert kvartal. Les mer om hvordan vi arbeider systematisk med risikostyring i alle prosjekter og forretningsenheter på s. 26.

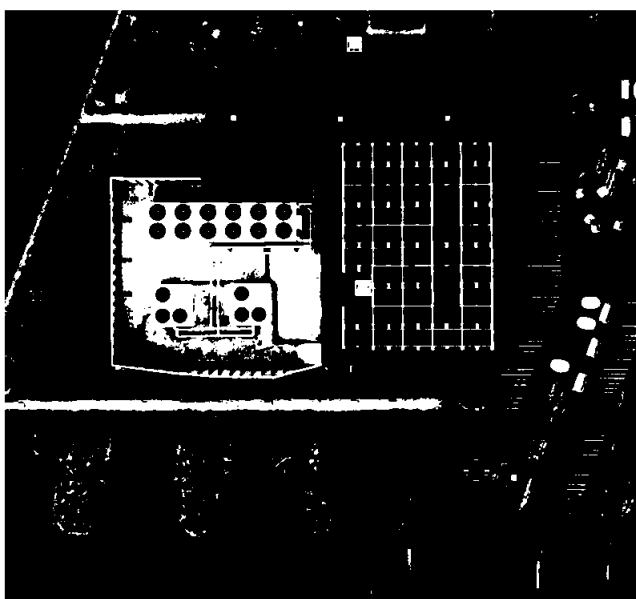

SJØVANN OG ENERGI. Leilighetene AF har bygget i Bispevika får tilført varme via en ENOVA-støttet løsning. Vannet varmes opp og kjøles ned gjennom en sjøvannsbasert varmepumpe. Når forbruket er aller størst tilføres ekstra energi fra fjernvarme.

HØYDEPUNKTER FRA 2020

Med et solid verdigrunnlag, omstillingsevne og sterk lagånd har vi i AF løst de utfordringene 2020 ga oss. Drevet av mange sterke prosjektprestasjoner ble omsetningen rekordhøy og lønnsomheten god. Vi har også brukt året til å sette nye ambisiøse mål for fremtiden. Her er noen av de sterke prestasjonene og hendelser som kjennetegnet året.

ET AV EUROPAS SMARTESTE BYGG

På Hasle i Oslo har AF Gruppen både vært utvikler og entreprenør for det som betegnes som et av Europas smarteste kontorbygg. Atea-bygget, som huser noen av landets fremste IT-selskaper, stod klart i februar 2020. Det holder høy miljøstandard og skal miljøsertifisert til BREEAM-NOR Excellent, i tillegg er det passivhus med energimerket A. I bygget spiller teknologi og moderne løsninger, miljø, driftskostnader og brukervennlighet på lag. Fra egen smarttelefon kan brukerne av bygget blant annet styre valg av kontorpult, adgang, heisbestilling, lys og reservasjon av møterom. Samtidig analyserer og bruker bygget innsamlet data for å tilpasse og justere lys, klima og energibruk. Løsningene og dataarkitekturen i bygget er så unike at det knapt finnes tilsvarende prosjekter i Europa. AF, sammen med utviklingspartner Höegh Eiendom, solgte Atea-bygget til Clarkson Platou Real Estate høsten 2020.

NY KONSERNSTRATEGI MOT 2024

I 2020 har AF både fullført forrige strategiperiode, og lagt planen klar for de neste fire årene. AF skal være Nordens mest lønnsomme entreprenør. De finansielle målene for 2024 er en omsetning på 40 mrd. og en driftsmargin på 7 %. Målsettingen om null alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær står fast, og strategien inkluderer også mål for klima og miljø: AF skal halvere relative klimagassutslipp og halvere avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller gjenvinnes innen 2030. Fire initiativ skal prioriteres for å nå målene: fag og ledelse, kunder og leverandører, klima og miljø, samt innovasjon. Over hundre selskaper utgjør i dag AF Gruppen, og for å lykkes med å løse morgendagens utfordringer skal vi bruke og forsterke den samlede kraften mangfoldet og bredden gir oss.

GODT SMITTEVERN HOLDT HJULENE I GANG

Da covid-19 brøt ut i mars 2020 ble det umiddelbart etablert et koronaråd for AF som jobbet tett sammen med ledelsen. Rådet utarbeidet retningslinjer for systematisk smittevernhåndtering og enhetlig og tydelig kommunikasjon mellom ledelse, forretningsenheter og prosjekter. Prosjektene bidro med tilpasningsevne og handlekraft, slik at smittevernet ble tilpasset prosjektspesifikke behov og lokale forhold. Et eksempel er prosjektet E39 Kristiansand vest–Mandal øst, der det jobber over 600 personer, hvorav de fleste på skift. Som i andre prosjekter viste de ansatte høy grad av fleksibilitet og la ned stor innsats for å gjennomføre driften så godt det lot seg gjøre. Den samlede laginnsatsen i AF Gruppen bidro til at flest mulig holdt seg friske og at vi kunne fortsette vårt samfunnsoppdrag uten vesentlige forsinkelser.

RENSEANLEGG FOR FREMTIDEN

Oslo er den tredje raskest voksende byen i Europa og belastningen på infrastruktur for rensing av avløpsvann har stadig økt. Dersom kapasiteten ved renseanleggene er for lav, vil ubehandlet avløpsvann kunne ende opp i Oslofjorden ved ekstremnedbør og manglende overvannshåndtering. Bekkelaget renseanlegg håndterer avløpsvann fra rundt 40 % av Oslos befolkning. Etter drøye tre år med anleggsdrift, ferdigstilte AF i 2020 arbeidet med å utvide anlegget, samt tilpasse det til nye miljøkrav. Kapasiteten for avløpsvann ble økt fra 270 000 til 500 000 personer, som tilsvarer estimert antall brukere i 2040. Oslo kommune utfører kontinuerlig vannprøver av innløp og utløp, og vannkvaliteten i Bunnefjorden har blitt merkbart bedre etter at det nye renseanlegget ble tatt i bruk.

MÅL OG RESULTATER

LØNNSOMHET

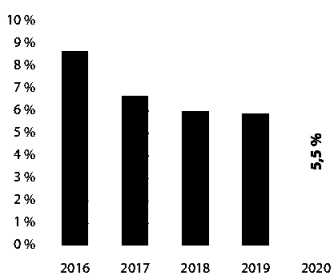
MÅL

AFs målsetting er å ha bedre driftsmargin og bedre avkastning på investert kapital enn sammenlignbare selskaper. AF har som mål å ha en avkastning på investert kapital som er høyere enn 20 % og en driftsmargin over 5 %.

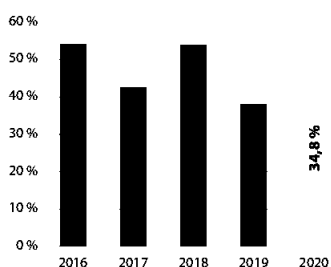
RESULTAT 2020

AF hadde en driftsmargin på 5,5 % i 2020. Avkastning på investert kapital var 34,8 %. Resultatene var på nivå med de beste selskapene i referansegruppen som er definert til Skanska, Veidekke, NCC og PEAB.

DRIFTSMARGIN

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

SOLIDITET

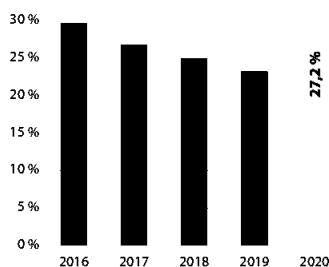
MÅL

AFs mål for soliditet er å ha en egenkapitalandel på minimum 20 %, og til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å dekke konsernets løpende behov.

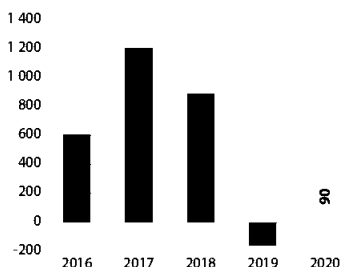
RESULTAT 2020

AFs egenkapitalandel ved utgangen av 2020 var på 27,2 %. Konsernet hadde netto rentebærende fordring på MNOK 90. Ubenyttede kreditt- og lånefasiliteter per årsslutt var MNOK 3 000.

EGENKAPITALANDEL

NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD) (MNOK)

UTBYTTE

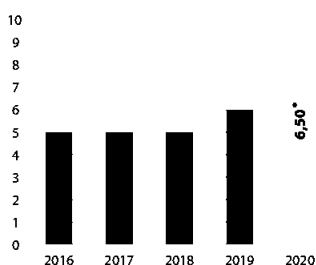
MÅL

AFs utbyttepolitikk er å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning i form av utbytte. Utbytte utbetales halvårlig. Utbyttet skal være stabilt og fortrinnsvis stigende i takt med resultatutviklingen. AF Gruppens intensjon er over tid å utbetale minimum 50 % av årets resultat per aksje som utbytte per aksje.

RESULTAT 2020

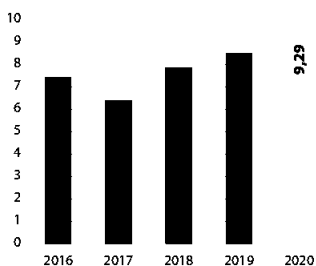
AF utbetalte i 2020 utbytte for regnskapsåret 2019 på totalt NOK 9,50 per aksje. Resultat per aksje var i 2019 NOK 8,51. Resultat per aksje var i 2020 NOK 9,29. For 2020 foreslås et utbytte for utbetaling i 1. halvår 2021 på NOK 6,50 per aksje. Utbytte for utbetaling i 2. halvår 2021 vil offentliggjøres ved fremleggelsen av resultatet for 3. kvartal 2021.

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

* Utbytte for utbetaling 1. halvår 2021 er foreslått, ikke vedtatt

RESULTAT PER AKSJE (NOK)

HELSE OG SIKKERHET

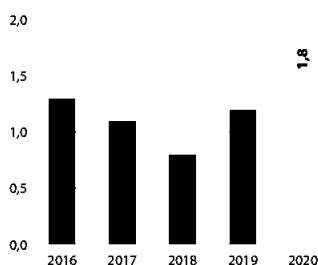
MÅL

AFs målsetting er å gjennomføre alle aktiviteter uten skader, med H1-verdi lik null og et sykefravær uten arbeidsrelatert fravær. AF stiller samme krav til sine samarbeidspartnere som til seg selv, og inkluderer disse i rapporterte måltall for skader med fravær.

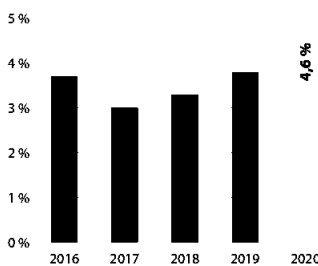
RESULTAT 2020

AF oppnådde en H1-verdi på 1,8 og et sykefravær på 4,6 %. AF er ikke fornøyd med utviklingen, selv om dette er blant de beste resultatene for sikkerhet innen entreprenørbransjen. Økt H1-verdi i 2020 er i hovedsak drevet av hendelser i Betonmast og Sverige.

H1-VERDI

SYKEFRAVÆR

KNUSTE VEKSTMÅLET FRA FORRIGE STRATEGIPERIODE

AF Gruppens fireårige konsernstrategi for perioden 2017–2020 var ambisiøs og vekstorientert. Målet om 20 mrd. omsetning ble nådd allerede i 2019, og ble grundig overgått da vi passerte 27 mrd. i omsetning for 2020. Driftsmarginen for 2020 ble 5,5 %.

Målet var tydelig da AF startet ny strategiperiode i 2017. Omsetningen skulle vokse til 20 mrd. i 2020, med krav om en driftsmargin på minimum 5,0 %. AF-familien skulle utvides med opp mot 2 000 nye medarbeidere, og vi skulle ta en større del av kaken i de voksende storbyene i Norge og Sverige. Vi har i strategiperioden jobbet med initiativer som støtter organisatorisk og strukturell vekst, gode kunde- og leverandørrelasjoner, innovasjon og nyskaping, samt økt ledelseskapasitet og kompetanse.

Fasiten viser at siden 2016 har omsetningen vokst fra knapt 12 mrd. til 27 mrd. i 2020, og

antall ansatte i AF har økt med nesten 2 500. Den sterke veksten er forklart av både oppkjøp og betydelig organisk vekst både i Norge og Sverige.

De siste fire årene har vi i AF jobbet aktivt med nyskaping og daglig utfordret måten vi jobber på. Stadig flere av arbeidsprosessene våre har blitt automatisert eller komplementert av ny teknologi, og nye forretningsområder har vokst frem. Vi har også satset på videreutvikling av våre medarbeidere og bevisstgjøring av hvilken verdi mangfold utgjør for oss i AF.

Omsetning 2016

12 MRD

Omsetning 2020

27 MRD

Organisk vekst 17–20

40 %

Strukturell vekst 17–20

59 %

ORGANISK VEKST

- AF Anlegg har økt omsetningen med rundt 1 mrd. fra 2016 og omsatte i 2020 for i overkant av 4 mrd. Da Nye Veier i 2016 overtok ansvaret for enkelte motorveier endret anleggsmarkedet seg vesentlig med større kontrakter, totalentrepriser og tettere samarbeid med kunden. AF Anlegg har inngått to store veikontrakter med Nye Veier og er i samspillsfasen på prosjektet Roterud-Storhove.
- Bygg har hatt en organisk vekst på oppimot 3 mrd. siden 2016. Prosentvis fordeler veksten seg jevnt mellom Bergensregionen, med LAB Entreprenør i spissen, og Stor-Oslo.
- Betonmast har hatt en organisk vekst på i overkant av 1 mrd. etter oppkjøpet i 2019.
- I Sverige har AF hatt rundt 1,5 mrd. SEK i organisk vekst siden 2016, hvorav 0,5 mrd. er knyttet til byggvirksomheten og 1 mrd. er vekst i anleggsvirksomheten i Kanonaden.
- Etter etableringen av Nes Miljøpark har omsetningen i miljøparkene, som gjenvinner forurensede masser, økt fra rundt MNOK 50 i 2016 til MNOK 110 i 2020. Dette tilsvarer en økning fra 102 300 tonn til 528 758 tonn.

STRUKTURELL VEKST

- 2017 – Kjøpet av Kanonaden Entreprenad ga AF en posisjon i det voksende svenske anleggsmarkedet. Kanonaden hadde en omsetning på rundt MSEK 700 i 2016 og har siden vokst betydelig.
- 2018 – Kjøpet av Helgesen Tekniske Bygg (HTB) tilførte oppimot MNOK 400 i omsetning og kompletterte spekteret av byggtjenester på Vestlandet.
- 2019 – Kjøpet av HMB utvidet nedslagsfeltet for den svenske byggvirksomheten og ga AF en solid posisjon i Stockholmsregionen. HMB tilførte en omsetning på rundt MSEK 1 200.
- 2019 – Kjøpet av Betonmast, med en omsetning på rundt MNOK 6 700, ga AF et betydelig omsetningsløft og styrket både den norske og den svenske byggvirksomheten.

Strategi mot 2024

SIKKER OG LØNNSOM VEKST

Over hundre selskaper utgjør i dag AF Gruppen. Det er styrken i mangfoldet og bredden i kompetansen som gjør det mulig for AF å påta seg de mest krevende oppdragene. Et felles sett med verdier og en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk gjør oss en unik konkurransekraft.

AF Gruppen har hatt solid vekst i mange år. Når AF setter kursen mot videre lønnsom vekst i kommende strategiperiode, skal vi fortsette å være nysgjerrige og utfordre det bestående. Reisen mot 2024 skal være sikker, miljøvennlig, nytenkende og ikke minst lønnsom. AF skal være Nordens mest lønnsomme

entreprenør. I AF søker vi stadig etter ny teknologi og forbedringer som øker produktiviteten og er mindre belastende for helse og miljø. Vi lykkes best når prosjektene er lønnsomme for alle parter: for våre kunder, klimaet, samfunnet, eiere og for de ansatte.

VÅRE MÅL

40 MRD

Omsetningsmål

0

Arbeidsrelatert fravær og alvorlige personskader

7 %

Driftsmargin

20 %

Avkastning på investert kapital

... halvere relative klimagassutslipp og avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller gjenvinnes innen 2030.

MARKEDSTRENDER

I strategien mot 2024 har vi vurdert eksterne drivere og trender i markedet som vi mener er viktig å adressere i måten vi tenker og jobber på fremover.

URBANISERING

- Befolkningsveksten er høyest i de mest sentrale delene av Norge og Sverige.
- Veksten i det norske og svenske bygg- og anleggsmarkedet konsentreres til områdene med størst befolkningstetthet.

GRØNN OMSTILLING

- Samfunnets klima- og miljøfokus gir nye forretningsmuligheter.
- Utslippskravene blir stadig strengere.
- Myndighets- og kunde krav kan radikalt endre rammebetingelser og skape nye forretningsmuligheter.

KOMPLEKSITET I PROSJEKTER OG KUNDEKRAV

- Andelen store og komplekse prosjekter øker og skjerper kravene til rett organisering, ledelse og fagkompetanse.
- Kunde krav skjerpes ytterligere, særskilt rettet mot seriositet og miljøfokus.

TEKNOLOGISKE FREMSKRITT

- Ny teknologi blir stadig mer tilgjengelig.
- Digitalisering og industrialisering i markeder vi opererer i gir nye forretningsmuligheter.
- Kompetansebehovet er i stadig endring.

MARKEDSSVINGNINGER

- Det blir større svingninger i politiske prioriteringer fremover.
- Usikkerhet og utsettelse vil prege markedene.
- Vi venter økte investeringer innen offentlige bygg, spesielt innen helse og sosial.
- Det forventes økte infrastrukturinvesteringer.

KAMP OM KVALIFISERTE RESSURSER

- Entreprenørbransjen har behov for å øke konkurransekraften for å tiltrekke seg ressurser.
- Hard kamp om de beste folka i markeder vi opererer i.

Strategi mot 2024

STRATEGISKE INITIATIV

AF Gruppen skal øke konkurransekraft og fremme lønnsom vekst gjennom fire strategiske initiativ som skal operasjonaliseres i hver enkelt forretningsenhet.

Fag og ledelse

Vi har som mål å være bransjens mest attraktive arbeidsgiver blant både kvinner og menn, der alle skal ha like muligheter og trives like godt. AF skal være stedet der de beste folka får rom til å oppfylle sine drømmer. Vi skal fortsette å tiltrekke oss og utvikle de beste talentene, og sørge for at alle får like muligheter. Vi tror at bedre mangfold er bra for både trivsel og arbeidsmiljø, men fremfor alt er det lønnsomt. For når vi klarer å utnytte kraften i mangfoldet, så får vi flere perspektiver og tar klokere beslutninger.

I AF finnes det utallige karriereløp. Karriereutvikling bygges gjennom trening i linjen og kompetanseutvikling i AF-Akademiet. Vi har som mål å ha markedets beste lederutvikling for ledere på alle nivåer. For å opprettholde ledelseskapasitet arbeider AF også systematisk med etterfølgerplanlegging og evaluering av våre ledere og ledergrupper.

Samarbeidet med utdanningsinstitusjoner for å tiltrekke oss dyktige ingeniører og fagarbeidere skal fortsette. Likeså vårt arbeid for at AF og næringen vår skal være et attraktivt karrierevalg for både kvinner og menn med et inkluderende, trygt og godt arbeidsmiljø hvor det er nulltoleranse for diskriminering.

Klima og miljø

AF skal redusere sitt fotavtrykk. Vi har satt som mål å halvere relative klimagassutslipp og halvere avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller materialgjenvinnes innen 2030. Vi fortsetter å rydde fra fortiden og bygge for fremtiden, men det blir viktigere enn noensinne å gjøre det på en klima- og miljøvennlig måte. Vår bransje belaster miljøet og det er vårt ansvar å sørge for at påvirkningen blir så liten som mulig. AF har lang erfaring med prosjekter hvor det stilles omfattende miljøkrav, og har god kunnskap om hvordan prosess, materialvalg og driftsløsninger påvirker miljøet. Vi skal bruke vår kompetanse til å redusere avfall og klimagassutslipp i prosjektene og påvirke kundene til å velge gode miljøløsninger.

Vi skal også være en ambassadør for at klima- og miljøbesparelser kan være lønnsomme. Innovasjon og miljøfokus går hånd i hånd. Vi tvinges til å tenke nytt og finne bedre løsninger. Miljøparkene til AF er eksempler på løsninger hvor materialer som tidligere ville gått til deponi, nå kan gjenvinnes og leve videre. Vi skal fortsette å tilegne og tiltrekke oss relevant klima- og miljøkompetanse og utvikle nye og etterspurte klima- og miljøtjenester.

Kunder og leverandører

Vi kan alltid bli bedre. Vi skal videreutvikle samarbeids- og kommunikasjonskunnskaper og benytte læringspunkter fra kunder og leverandører til forbedring. Vi skal være den foretrukne samarbeidspartneren og bygge langsiktige relasjoner basert på tillit, prestasjon og lojalitet.

De beste samarbeidspartnerne, de som ikke slår av på kravene når sikkerhet og etikk blir satt på prøve, skal AF jobbe med. Vi stiller krav til de vi jobber med, og vi skal legge til rette for at begge vokser på veien. Vi lykkes best når prosjektene er lønnsomme for alle parter.

Vi skal søke tidlig involvering for å finne de beste løsningene og for å identifisere fremtidige kundebehov. AF skal inneha spiss markeds- og kundeforståelse, være løsningsorienterte og de dyktigste i markedet på å løse akutte kundeutfordringer. Vi skal være forutsigbare og ha en åpen kommunikasjon med dem vi samarbeider med.

Innovasjon

Vi skal være Nordens mest nysgjerrige entreprenør. I AF er vi kjent for vår nysgjerrighet og for å være en pådriver for en bedre og mer fremtidsrettet bransje. Vi er lydhøre for gode idéer fra alle deler av virksomheten. Alt kan forbedres. Vi vil fortsette arbeidet med digitalisering og bedre utnyttelse av data, og vi er stadig på utkikk etter nye forretningsmuligheter.

En del av innovasjonsarbeidet handler om å se langt frem, analysere og kategorisere fremtidsperspektiver, utforske muligheter og iverksette piloter for å finne fremtidens måte å arbeide på.

Vi skal identifisere produktivitetsforbedringer og utvikle gode løsninger i eget hus. Vi skal også fortsette å investere i tidligfaseselskaper med miljøer, kompetanse eller teknologi som kan gi store gevinster for AFs prosjektindustri. Posisjonen og kjennskapen til AF som utfordrer og innovatør skal styrkes.

RISIKOSTYRING – VI SKAL AKTIVT TA RISIKO SOM VI KAN PÅVIRKE

Risikostyring er et viktig verktøy for at AF Gruppen skal levere gode resultater over tid. AF har en systematisk tilnærming til risikostyring i prosjektene og enhetene i både tilbuds- og gjennomføringsfasen. Hensikten er ikke å eliminere risiko, men å identifisere, håndtere og prise risiko riktig.

Risiko er en usikker hendelse eller handling som kan ha en positiv eller negativ effekt på prosjektmål som tid, kostnad, omfang eller kvalitet. AF Gruppen arbeider systematisk med risikostyring i alle prosjekter og forretningsenheter. Vi ønsker aktivt å ta risiko som vi kan påvirke, og sikre oss mot eller unngå risiko som vi ikke kan påvirke. Denne tilnærmingen til risiko bidrar til at vi kan levere konkurranse-dyktige tilbud. I tillegg vil vi ha bedre innsikt og beslutningsgrunnlag for operative beslutninger tas i saker med høy risiko og stort utfallsrom. Risikostyring har bidratt til færre tapsprosjekter og generelt økt lønnsomhet.

AFS PROSESSER FOR RISIKOSTYRING

Risikostyring og scenario-tankegang har blitt en integrert del av alle forretningsmessige aktiviteter i AF Gruppen og involverer ledere på alle nivå. En spesialistfunksjon for risikostyring tilrettelegger de nødvendige prosessene knyttet til risiko.

Det er jobbet målrettet med å tilpasse risikostyringen til de forskjellige forretningsenheterne. I perioden 2019–2020 ble prosjektet Risiko 2.0 trinnvis implementert i AFs forretningsenheter. Prosjektet var et viktig bidrag til å styrke beslutningsstøtten ved at risikoinformasjon ble gjort lettere tilgjengelig gjennom en felles digital plattform.

Risikostyring på prosjektnivå er fundamentet i AFs risikoarbeid, og starter allerede før et tilbud leveres. I risikogjennomgangen diskuteres ulike muligheter og trusler forbundet med prosjektet og det settes opp ulike scenarioer innenfor 5–10 forhåndsdefinerte risikogrupper. Dette kan for eksempel inkludere risiko knyttet til vår kapasitet, erfaring med kunden,

kontraktsbestemmelser og hvorvidt prosjektet er i tråd med vår strategi og kompetanse. På tilbud over MNOK 100 deltar konserndirektøren for virksomhetsområdet i risikogjennomgangen og konsernledelsen skal godkjenne tilbudet før innlevering. Tilbud med en kontraktssum over MNOK 600 behandles også av styret før innlevering.

I den utførende fasen gjennomføres det for store prosjekter risikogjennomganger hvert kvartal med bred deltagelse fra prosjektorganisasjonen. Prosjektledelsen har ansvar for å definere konkrete og målbare tiltak for å håndtere trusler og utnytte muligheter i prosjektet.

Forretningsenhetens ledergruppe aggregerer prosjektanalysene. Hvert kvartal gjennomføres en risikoanalyse av prosjektporteføljen med en kvantitativ vurdering av utfallsrommet for hvert prosjekt, der representanter for konsernledelsen deltar. Analysen danner grunnlaget for enhetens prioriteringer i det påfølgende kvartalet og synliggjør risikobildet i enheten for konsernledelsen.

Alle risikogjennomgangene på forretningsenhetensnivå aggregeres av konsernledelsen og hovedpunktene presenteres for styret hvert kvartal.

OMFANG AV RISIKOSTYRING I 2020

Omfanget av risikogjennomganger har vært stabilt de siste årene og i løpet av 2020 ble det gjennomført ca. 180 risikogjennomganger før innlevering av vesentlige tilbud, og 84 kvartalsgjennomganger av prosjektporteføljer i forretningsenheterne.

OM AF GRUPPEN

RISIKOSTYRING

27

OM AF GRUPPEN

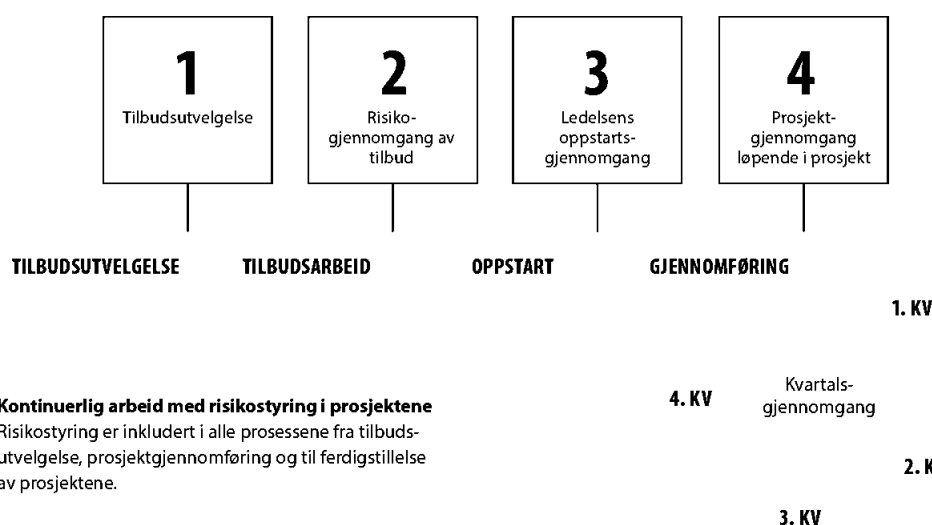
Risikopyramide

Satsingen på risikostyring er godt forankret i all virksomhetsstyring, fra det enkelte prosjekt til konsernledelsen.

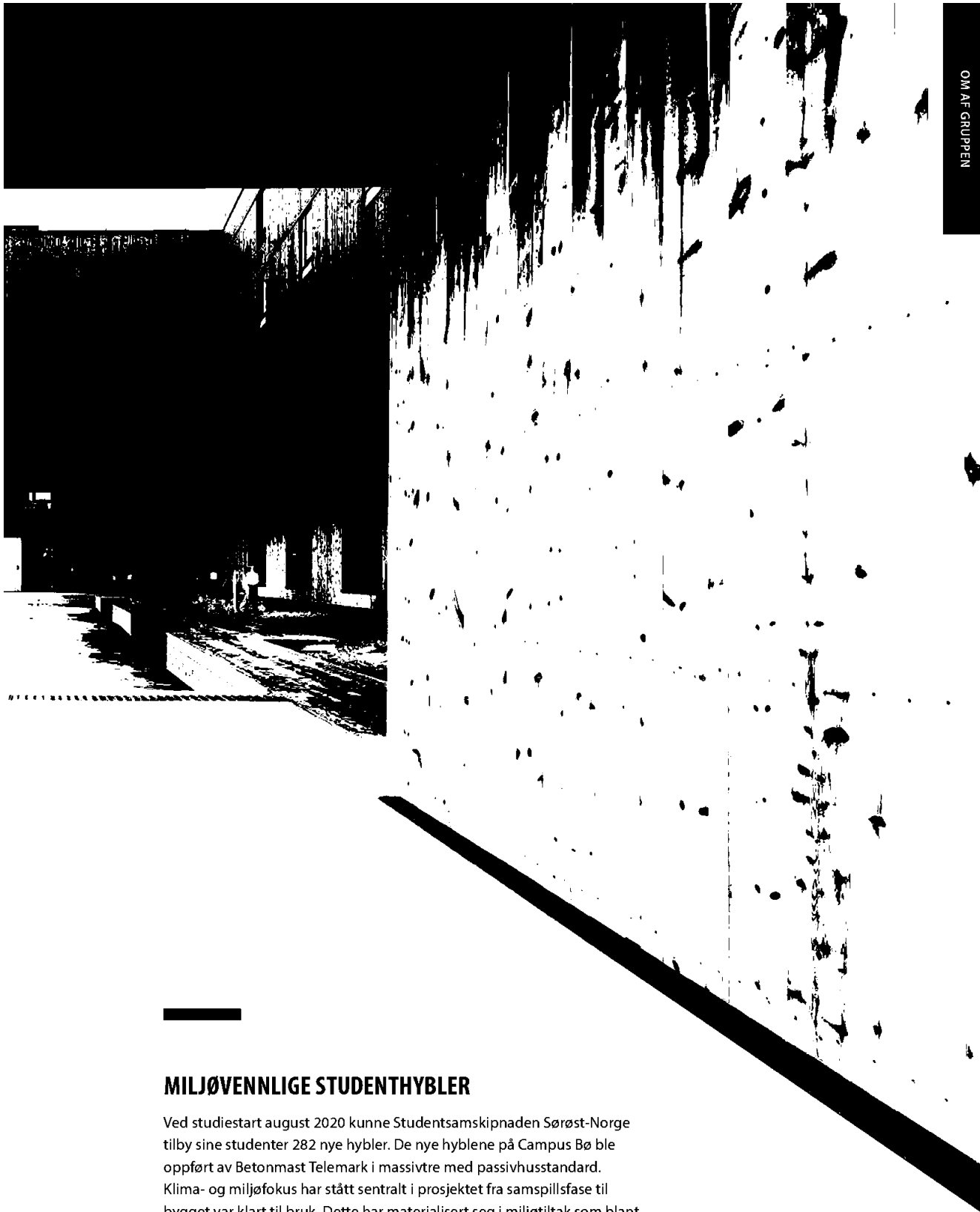
OVERORDNET RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING AV PROSJEKTPORTEFØLJE

RISIKOSTYRING I PROSJEKT

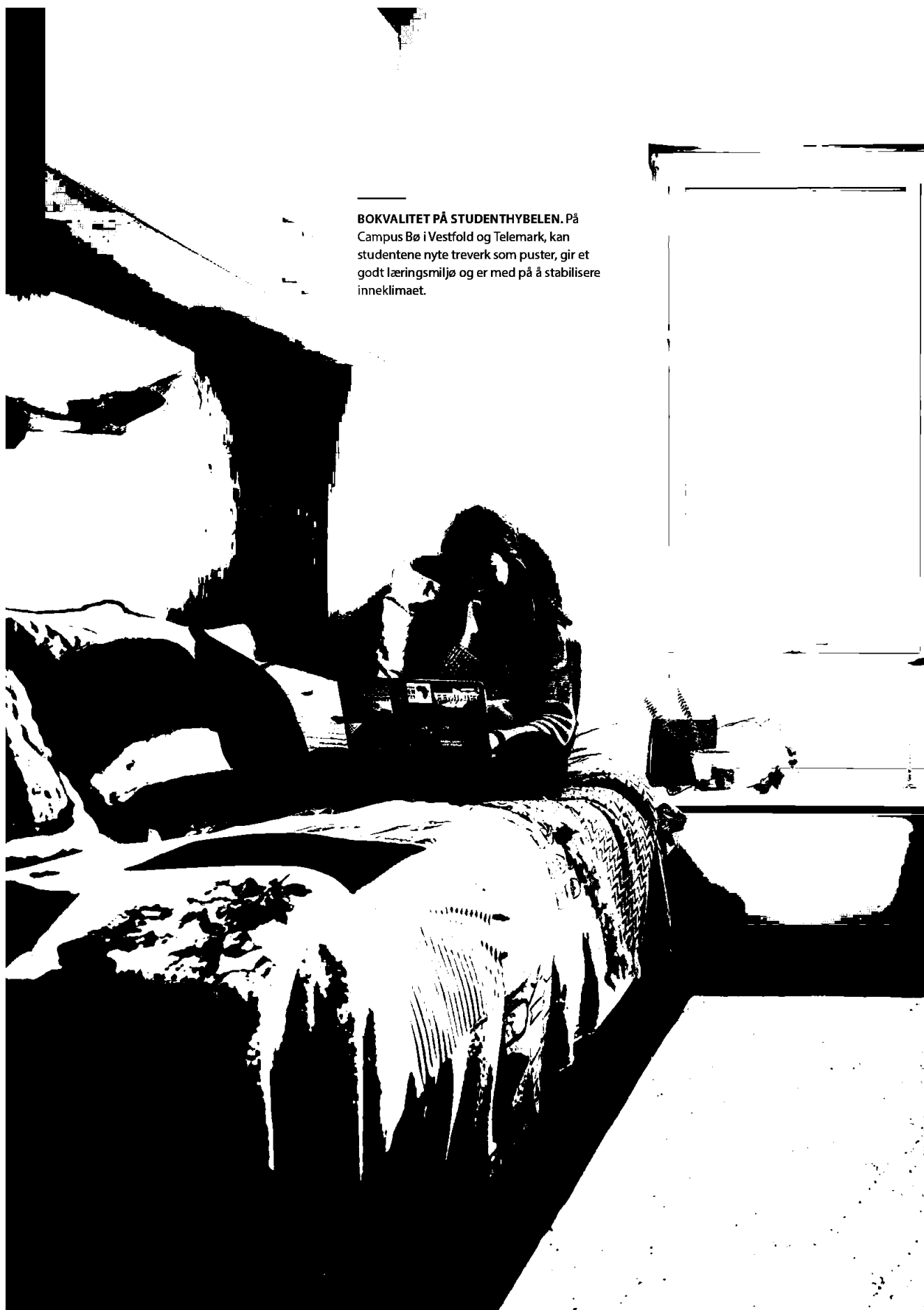

MILJØVENNLIGE STUDENTHYBLER

Ved studiestart august 2020 kunne Studentsamskipnaden Sørøst-Norge tilby sine studenter 282 nye hybler. De nye hyblene på Campus Bø ble oppført av Betonmast Telemark i massivtre med passivhusstandard. Klima- og miljøfokus har stått sentralt i prosjektet fra samspillsfase til bygget var klart til bruk. Dette har materialisert seg i miljøtiltak som blant annet geobrønner for energileveranse, gjenbruk av masser fra nabotomt og minimering av avfall fra byggeprosessen.

BOKVALITET PÅ STUDENTHYBELEN. På Campus Bø i Vestfold og Telemark, kan studentene nyte treverk som puster, gir et godt læringsmiljø og er med på å stabilisere innneklimaet.

SAMFUNNS- ANSVAR

32 SAMFUNNSANSVAR I AF

34 KLIMA OG MILJØ

39 KLIMAREGNSKAP

40 SOSIALE FORHOLD

46 SELSKAPSSYRING

SAMFUNNSANSVAR I AF

AF skal være en ansvarlig aktør som i prosjektdriften forsterker positiv påvirkning og minimerer negative effekter på miljø, mennesker og samfunn. Vi skal også levere tjenester som bidrar til lavere bruk av energi og andre knappe ressurser, og tjenester som på andre måter er nyttige for kunden og samfunnet.

HVA ER AFS SAMFUNNSANSVAR?

AF har et særlig ansvar der samfunnets utfordringer kan relateres til vår virksomhet. FNs bærekraftsmål beskriver verdens utfordringer og behov. Vårt samfunnsansvar er todelt, og knyttes opp mot FNs bærekraftsmål slik:

Være en ansvarlig aktør

Først og fremst skal vi gjennomføre våre egne prosjekter på en bærekraftig måte. All vår forretningsdrift skal følge etiske retningslinjer, lover og regler, og vi skal minimere negativ påvirkning på klima og miljø ved at forbruk av ikke-fornybare ressurser reduseres og avfall som ikke kan gjenvinnes minimeres. Våre ansatte skal ha et sikkert og godt arbeidsmiljø der mangfold verdsettes og trakassering ikke tolereres. Dette er fundamentet for all vår virksomhet.

Videreutvikling av tjenestespekteret

AF skal fortsette å utvikle og tilby tjenester som kundene og samfunnet trenger. Vi skal gjennomføre anleggs- og byggprosjekter med miljøsertifiseringer og energieffektive løsninger, og bidra til at bygg og annen infrastruktur bygges og moderniseres for å bruke mindre energi og tåle klimaendringer. I AF Gruppens energivirksomhet er effektiv energibruk, lokal alternativ energiproduksjon og oppfølging av energiløsninger selve forretningsidéen. I miljøvirksomheten vår skal vi fortsette å rydde fra fortiden og rense forurensede masser som kan gå inn igjen i kretsløpet som ren sand, pukk og stein. Som utfordrer og innovatør er vi også stadig på utkikk etter nye forretningsmuligheter der vi kan bruke vår kompetanse til å løse kundens og samfunnets utfordringer.

AFS DRIFTSPRINSIPPER

AF Gruppens konsernledelse har, med forankring i styret, fastsatt en forretningsmodell

og overordnede prinsipper for styring og ledelse. Forretningsmodellen er beskrevet på side 12 i årsrapporten. Sammen med forretningsmodellen utgjør prinsippene rammen for virksomhet innen alle områder og nivåer i organisasjonen. Driftsprinsippene er nedfelt i følgende dokumenter, hvor de to førstnevnte er tilgjengelig på www.afgruppen.no/om-oss/visjon-og-verdier:

- Adferdskoden
- Hensikt – Mål – Verdier
- Konsernpolicy og fullmaktsmatrise

Adferdskoden og Hensikt – Mål – Verdier

Adferdskoden gjelder for alle ansatte og øvrige personer som representerer AF Gruppen. Alle medarbeidere i AF får Adferdskoden presentert på nyansatt-kurs, og får denne som vedlegg til ansettelsesavtalen. Det er forventet at Adferdskoden etterleves. Flere av AFs datterselskaper har utarbeidet egne adferdskoder som reflekterer prinsippene i konsernets Adferdskode.

Også leverandører og underentreprenører i våre prosjekter må forplikte seg til å følge våre verdier og krav til adferd ved å akseptere AFs leverandørerklæring (se: afgruppen.no/leverandor). Her henvises det blant annet til «Hensikt – Mål – Verdier» og «Adferdskoden», samt prinsippene i FNs Global Compact. En viktig del av vårt innkjøpsarbeid er å sikre at våre leverandører stiller samme krav til etikk, kvalitet, sikkerhet og ytre miljø som vi gjør.

Konsernpolicy og fullmaktsmatrise

AFs konsernpolicy definerer prinsipper, roller og ansvar, formål og krav innen følgende områder: HMS, kunder og leverandører, kvalitet og forbedring, risikostyring, personal og organisasjon, kommunikasjon, økonomistyring og finans, innkjøp, IT og internt samarbeid.

Fullmaktsmatrisen er et sentralt dokument i AF Gruppens internkontroll og dekker ansvarsforhold og fullmakter i konsernet. Konsernpolicyen gjelder alle foretningssenheter og heleide selskaper i AF Gruppen og er retningssivende for deleide datterselskaper. Fullmaktsmatrisen gjelder alle enheter i AF Gruppen.

Roller og ansvar

Det operative ansvaret for samfunnsansvaret ligger hos konsernsjef Amund Tøftum og følger hans linjeledelse, der hver konserndirektør har ansvaret for sitt respektive virksomhetsområde. Det er et krav at forretningsenheter og prosjekter organiseres med tilstrekkelig kompetanse innen helse, miljø og sikkerhet (HMS). Det skal gjennomføres og dokumenteres en kartlegging og analyse av risiko knyttet til HMS i alle prosjekter – både ved oppstart og i gjennomføringen.

Konserndirektør Eirik Wraal er fagansvarlig for samfunnsansvar. Olav Aune er direktør for HMS, og er ansvarlig for å støtte linjeledelsen i HMS-arbeidet, samt fagansvarlig for HMS og HMS-systemet i konsernet. Anastasia Wraa ble per 1. februar 2021 ansatt som Konsernansvarlig miljø, og skal videreutvikle AFs satsing på klima og miljø.

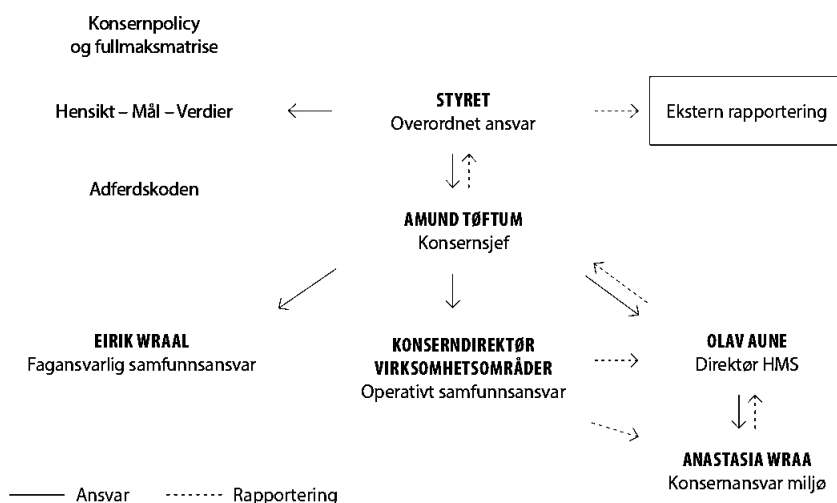
Tverrfaglig forum for samarbeid

AF har et tverrfaglig forum for klima og miljø som treffes 1–3 ganger i året og diskuterer retningen for AFs miljøsetning. Det planlegges å øke frekvensen på miljøforum og arrangere flere klima- og miljørelaterte seminarer i 2021. Det er også et HMS-forum som består av HMS-ansvarlige fra hver forretningsenhet i AF. Forane bidrar til å vedlikeholde virkemidler, gir felles forståelse av sentrale forhold innen HMS, skaper et godt uformelt samarbeid og bidrar til at vi utvikler oss.

Intern og ekstern rapportering av helse, miljø og sikkerhet

Internt rapporteres tall knyttet til sikkerhet (H1) løpende, mens tall på miljø og helse (kildesortering og sykefravær) rapporteres månedlig. Klimaregnskap for hele AF Gruppen sammenstilles og rapporteres årlig i henhold til Greenhouse Gas Protocol standard. Det er i tillegg startet et prosjekt for å utvikle en digital plattform som kan bidra til dynamisk oppfølging på enhets- og prosjektnivå. På sikt vil AF også rapportere hva som utgjør grønn omsetning i henhold til EUs taksonomi for bærekraftig finans.

OPPFØLGING OG RAPPORTERING AV SAMFUNNSANSVAR I AF

KLIMA OG MILJØ

En av vår tids største samfunnsutfordringer er klimaendringer. AF skal redusere fotavtrykket fra egen drift og være ledende i å utvikle og levere tjenester som reduserer bruk av energi og andre knappe ressurser for våre kunder og samfunnet.

Byggsektoren står for rundt 40 % av det globale energiforbruket og om lag 30 % av de globale klimagassutslippene. I Norge anslår SSB at de direkte klimagassutslippene fra bygg- og anleggsvirksomheten er 2 millioner tonn CO₂. Tilsvarende i Sverige estimeres det at bygg- og anleggsbransjen står for rundt 20 % av det totale CO₂-utslippet. I tillegg bidrar byggsektoren til indirekte utslipp gjennom byggematerialer, transport og arealbruk, utslipp som i hovedsak blir tilskrevet andre sektorer i klimaregnskapet. Vi kan også påvirke materialbruk og valg av løsninger slik at fornybare energiløsninger tas i bruk og levetidsutslippene reduseres. Bransjen kan derfor i stor grad påvirke og bidra til løsninger for å begrense negative klimaendringer.

AFs visjon er at vi skal *rydde fra fortiden og bygge for fremtiden*. Dette innebærer at vi skal fjerne, rense eller eliminere materialer, grunn og energiløsninger som er skadelige for miljøet, og at vi skal tilby tjenester som samfunnet trenger for å møte dagens og fremtidens energi- og miljøutfordringer.

KLIMA OG MILJØ SOM EN FORRETNINGSMULIGHET

Det grønne skiftet utgjør både en risiko og en mulighet for AF: gode miljøløsninger vil tiltrekke medarbeidere, eiere og nye oppdrag, mens manglende vilje til innovasjon vil forringe vår evne til å vinne frem i markedet. Derfor har klima og miljø blitt en sentral del av AFs strategiske arbeid mot 2024 som et av fire konserninitiativ.

Risikoer og muligheter knyttet til det grønne skiftet

AF Gruppen gjennomførte i 2020 en klimarisikoanalyse. Analysen dekker fysiske, regulatoriske, teknologiske, markeds- og

omdømmerisiko og tilsvarende muligheter knyttet til klimaendringer. Analysen og tilhørende forarbeid har også vært med på å øke bevisstgjøring rundt hvordan vi jobber med klima og miljø på tvers av konsernet. Konklusjonen er at klimarisiko for AF Gruppen i det store bildet anses som lav. Det er knyttet noe risiko til at høyere temperaturer og mer ekstremvær gir større uforutsigbarhet og økt ulykkesrisiko, spesielt innenfor anleggsvirksomheten.

Samtidig vil klimaendringer og endringer i regelverk medføre økt etterspørsel etter AF Gruppens tjenester, eksempelvis infrastrukturprosjekter, miljøparker, energisentraler, energieffektive bygg og gjenvinning av offshore-installasjoner. Imidlertid ser vi at negativt omdømme utgjør en risiko for AF i det kortere bildet. Når klima og miljø blir stadig viktigere for våre interessenter, må vi i AF være tilsvarende tydelige på det ansvaret vi ønsker å ta.

Medarbeidere: Det er en stadig større forventning blant våre medarbeidere at AF skal ta en tydeligere posisjon i det grønne skiftet. I tillegg er det en viktig forutsetning for at AF skal lykkes med å tiltrekke seg og beholde de beste folka, både nå og i fremtiden.

Kunder: Offentlige og private kunder etterspør miljøvennlige løsninger og adekvat rapportering. De som er gode på miljø kan få et konkurransefortrinn, da det offentlige stiller stadig strengere krav til klima og miljø i sine anbud. Vi ser også at private kunder har blitt mer ambisiøse i sine klimakrav.

Eiere: EUs taksonomi er en del av EUs handlingsplan for bærekraftig finans. Det er et klassifiseringssystem som skal hjelpe å avgjøre hvor klima- og miljøvennlig en investering er

basert på spesifikke screeningkriterier. Stadig flere investorer ønsker å investere i selskaper som bidrar til det grønne skiftet, og AF må kommunisere tydelig hvordan vi kan bidra til omstillingen for å fortsatt være et attraktivt investeringsobjekt.

Samfunnet: Samfunnet trenger nye løsninger på klima- og miljøutfordringer for å hindre at gjennomsnittstemperaturen øker mer enn Parisavtalens mål på maksimalt 2°C økning. De viktigste utfordringene er tydeliggjort av FN gjennom bærekraftsmålene. Ved å tilby eksisterende og nye tjenester kundene og samfunnet trenger for å nå målene har AF en stor mulighet til å ta markedsandeler i både nye og eksisterende markeder.

HVORDAN JOBBER AF MED KLIMA OG MILJØ

Forretningsenhetene i AF Gruppen har jobbet med klima- og miljøforbedringer i mange år, men fra 2021 så satser hele AF Gruppen på et mer koordinert og målrettet klima- og miljøarbeid ved å inkludere en rekke kvalitative og kvantitative mål i den nye konsernstrategien frem til 2024. De områdene der AF Gruppen har satt seg konkrete kvantitative mål er klimagassutslipp og ressurseffektivitet.

KLIMAGASSUTSLIPP OG ENERGIBRUK

AFs påvirkning på klimaet måles løpende i form av mengde klimagassutslipp i tonn CO₂-ekvivalenter. Vi avlegger årlig et klimaregnskap (se side 39), som oppsummerer direkte utslipp fra våre prosjekter innen anlegg, bygg og riving på land og offshore. I 2020 hadde AF et klimaspor på 1,8 (2,3) og et totalt utslipp på 48 528 tonn CO₂-ekvivalenter, som var en reduksjon på 2 810 tonn CO₂-ekvivalenter sammenlignet med 2019. I AFs klimaregnskap er bruk av diesel i anleggsmaskiner den største direkte kilden til CO₂-utslipp. Nedgangen i klimaspor, som defineres som tonn CO₂-ekvivalenter per MNOK i omsetning, er knyttet til nedgang i anleggsvirksomheten og høy vekst i øvrig virksomhet som har lavere klimagassutslipp. Lavere anleggsvirksomhet enn året før, med lavere forbruk av diesel og færre flyreiser, er også hovedårsaken til at absolutt forbruk

gikk ned. Klimaregnskapet inkluderer også en egen seksjon med besparelsene AF Gruppens rive- og gjenvinningsvirksomhet har for samfunnets klimagassutslipp. Gjenbruk av stål har 70 % mindre utslipp av CO₂ enn malmbasert produksjon. Dette tilsvarer en reduksjon i utslippene på 1 kg CO₂ for hvert kilo stål som gjenvinnes. AF Decom har revet og lagt til rette for gjenvinning av 19 380 (9 982) tonn metall i 2020. AF Offshore Decom har revet og tilrettelagt for gjenvinning av 19 153 (14 782) tonn stål i 2020. Samlet tilsvarer dette en reduksjon av alternative CO₂-utslipp med 38 533 tonn. AFs miljøparker har gjenvunnet til sammen 528 758 (317 730) tonn masse i 2020. Dette tilsvarer en reduksjon av alternative CO₂-utslipp med 32 266 (13 195) tonn. Se klimaregnskap på side 39.

Reduksjon av klimagassutslipp

I konsernstrategien har AF satt som mål å halvere relative klimagassutslipp innen 2030. Målet skal kvantifiseres per virksomhetsområde slik at vi gjennomfører faktiske endringer i driften og reelle miljøbesparelser i stedet for å nå målet ved å endre tjenestemiksen fra for eksempel anlegg til bygg. Mål skal også settes og følges opp per enhet for forankring nær den daglige driften der miljøpåvirkningen skjer. En del av jobben som skal gjøres fremover er å videreutvikle rapportering og oppfølging av klimagassutslipp på prosjekts- og enhetsnivå slik at vi får vi prioritert de riktige tiltakene slik at vi reduserer utslippene raskest mulig.

FRA AFS KONSERNPOLICY MILJØ

All belastning på ytre miljø skal minimeres

KLIMA OG MILJØ FORTS.

Potensielle tiltak som vi ser på for å redusere de direkte klimagassutslippene våre:

- Helhetlig planlegging av veitraseer for å redusere masseuttak og tilhørende forflytning
- Bruk av autonome maskiner som hindrer tomgangskjøring og optimaliserer arbeidsutførelse
- Andre kilder til drivstoff, eksempelvis hydrogen og biodiesel
- Elektriske maskiner på anleggsplassene (klimanøytrale bygg- og anleggsprosjekter)

RESSURSEFFEKTIVITET OG SIRKULARITET

Byggevarer utgjør over 80 % av klimagassutslippene fra bygg- og anleggsbransjen, og basert på volum er anleggs- og riveprosjekter den største avfallskilden i EU. EUs målsetting er at minimum 70 % av bygg- og riveavfall skal gjenbrukes eller gjenvinnes, og bransjen kan bidra til lagring av karbon i byggematerialer, for eksempel ved bruk av mer tømmer. Innsatsfaktorer i våre prosjekter vil med andre ord kunne bidra i klimakampen.

EU-kommisjonen har lansert en handlingsplan for sirkulær økonomi som baserer seg på gjenbruk og materialgjenvinning slik at færrest mulig ressurser går tapt. Sentralt

i handlingsplanen er et rammedirektiv som rangerer tiltak for å minske avfallsmengder. Avfallshierarkiet illustrerer ønsket om å behandle avfall så nær toppen av hierarkiet som mulig, og unngå unødvendig deponering av avfall.

I AF planlegges prosjektene slik at minst mulig avfall skal oppstå, og at avfallet i størst mulig grad kan kildesorteres for gjenvinning. For å legge til rette for gjenvinning måles alle forretningsenheter på kildesorteringsgrad, det vil si hvor stor del av avfallet fra virksomheten som sorteres. Målet i AF er å kildesortere 80 %, godt over gjeldende myndighetskrav på 60 %. AFs miljøparker gjenvant til sammen 528 758 (317 730) tonn masse i 2020. Dette tilsvarer en gjenvinningsgrad på 86 %, godt over målsettingen på 80 %.

Reduksjon av avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller gjenvinnes

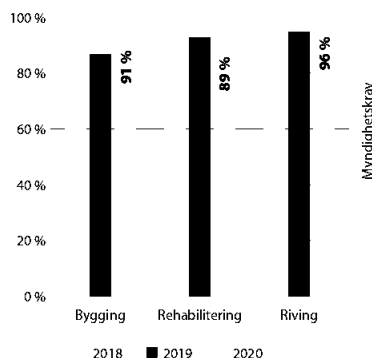
I AFs strategi har vi besluttet å halvere mengden avfall som ikke kan gjenvinnes. Kildesortering i prosjektene har vi jobbet med og målt over flere år, nå legges listen enda høyere. For å nå målet, skal vi redusere mengden avfall som oppstår på byggeplassen (øverst i hierarkiet), og prioritere de fraksjonene som typisk blir sendt til forbrenning eller deponi. Hver enhet skal utarbeide konkrete handlingsplaner for å redusere ikke-gjenvinnbart avfall.

KLIMA- OG MILJØVENNLIGE PRODUKTER OG TJENESTER

På sikt vil AF rapportere hva som utgjør grønn omsetning i henhold til EUs taksonomi. Endelig definisjon på hva som regnes som grønn omsetning vil foreligge i andre kvartal 2021 og AF vil fortsette å kartlegge tjenester i henhold til taksonomien. En tidlig gjennomgang utfra EUs forarbeider viser at AF har flere tjenester som bidrar positivt til det grønne skiftet og dermed kan rapporteres som grønn omsetning.

Anlegg leverer prosjekter knyttet til jernbane og sporvei og infrastruktur til vannrenseanlegg, vann- og vindkraft. Flere av prosjektene, eksempelvis innen

KILDESORTERINGSGRAD

SAMFUNNSANSVAR

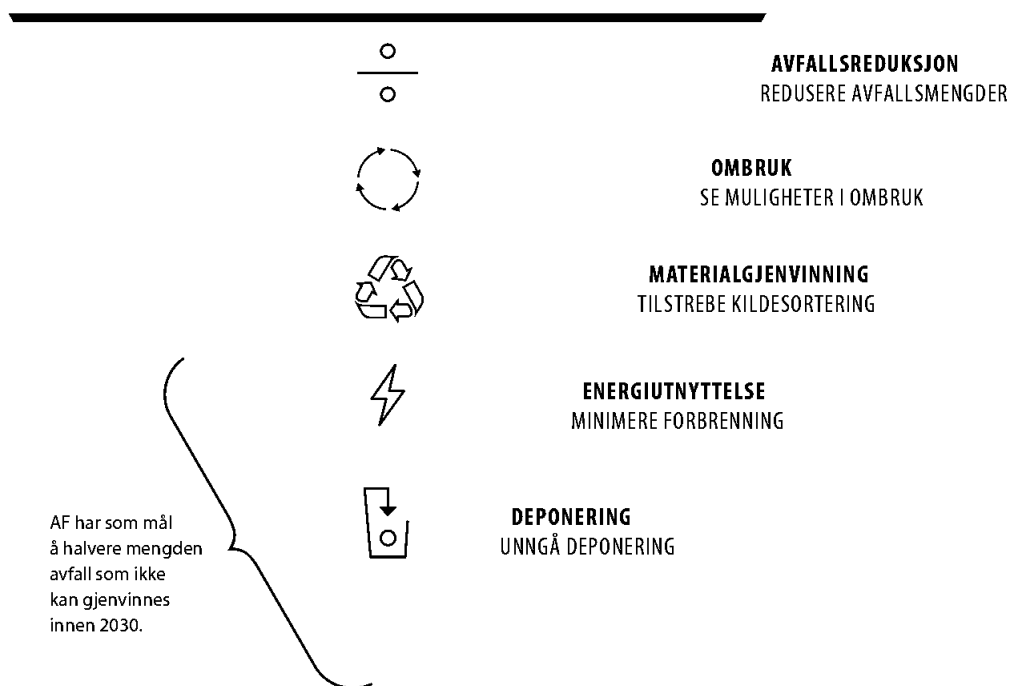
KLIMA OG MILJØ

37

SAMFUNNSANSVAR

Avfallshierarkiet

Avfallshierarkiet illustrerer ønsket om å behandle avfall så nær toppen av hierarkiet som mulig, og unngå unødvendig deponering av avfall

KLIMA OG MILJØ FORTS.

fundamentering og rassikring, bidrar til samfunnets klimatilpasning for å håndtere økende grad av ekstremvær.

BREEAM er en miljøsertifisering for bygg som klassifiserer hvor klima- og miljøvennlig et bygg er i både konstruksjon og bruk. AF opplever en økt etterspørsel for BREEAM-sertifiserte bygg og det jobbes kontinuerlig med å sikre tilstrekkelig og god kompetanse på BREEAM.

AF Energi og Miljøteknikk leverer energieffektive løsninger, energisentraler, lokal energiproduksjon og oppfølging av energiløsninger gjennom overvåkning, driftsoptimalisering og servicekontrakter. Tiltakene skal være lønnsomme for kunden økonomisk, men også for miljøet. Løsningene skal utnytte lokal energi, som for eksempel overskuddsvarme, som ellers ville gått tapt.

Miljøparkene til AF (Rimol, Jølsen og Nes) renser masser for gjenbruk, som ellers ville gått til deponi. Gjenvunnet strøsand på glatte vinterveier er et godt eksempel på bruk av disse massene og nye forretningsmuligheter innen sirkulær økonomi. Fremover ser AF for seg å etablere flere miljøparker både i Norge og Sverige.

AF Miljøbase Vats er spesialbygd for håndtering av offshore-installasjoner og andre marine konstruksjoner. På Miljøbase Vats rives og kildesorteres skip og offshoreinstallasjoner for gjenvinning. Havnen er godkjent etter ISPS-regelverket.

AF AeronMollier bidrar til å redusere klimagassutslipp gjennom elektrifisering og energieffektivisering av marin sektor. I 2020 ble det blant annet levert system og utstyr for elektrifisering av 33 ferger, som tilsvarer rundt halvparten av det norske markedet.

KOMPETANSE OG SERTIFISERING

Flere av AFs forretningsenheter, både innen bygg og anlegg, har ansatt og videreutdannet ressurser med miljøkompetanse som arbeider med å optimalisere prosjektenes miljøpåvirkning. Målet er at prosjektvirksomheten skal skape minst mulig fotavtrykk. Kunnskap om klima og miljøpåvirkningen til hver enkelt forretningsenhet skal ligge desentralisert. Konsernet har en miljøpåvirkningen fra og med 2021, som skal legges til rette for god rapportering, samt øke kunnskapen om klima og miljø i AF.

Styringssystemet for miljøarbeid i AF følger prinsippene i miljøstandard ISO 14001. AF driver ulik virksomhet i forskjellige geografiske områder og sertifisering skjer på desentralisert nivå. Følgende selskaper er sertifisert: AF Byggefornyelse, AF Decom, AF Offshore Decom, AF Anlegg, Kanonaden Entreprenør AB, AF Bygg Göteborg, Betonmast AS, Consolvo AS og Strøm Gundersen AS.

Flere forretningsenheter er også sertifisert som miljøfyrtårn. Dette gjelder AF Nybygg, AF Bygg Oslo, AF Eiendom, LAB Entreprenør AS, Åsane Byggmesterforretning AS og Haga & Berg Entreprenør AS.

AF er tilknyttet produsentansvarsselskapet NORSIRK AS og oppfyller dermed sitt produsentansvar for emballasje. Dette er en internasjonal ordning som skal være med på å sikre finansiering av returordninger for brukt emballasje. AF er også medlem i Grønn Byggallianse, en non-profit medlemsforening for økt bærekraft i bransjen.

KLIMAREGNSKAP

AF Gruppens klimaregnskap består av to hovedkomponenter: den første er energiforbruk og tilhørende utslipp, og den andre er resirkulerte masser og metaller med tilhørende utslippsbesparelser sammenlignet med tilsvarende konvensjonell produksjon.

ENERGIFORBRUK OG UTSLIPP 2020

Kategori	Forbruk	Energiekv.(MWh) ¹⁾	2020 Utslipp (tonn CO ₂ e) ²⁾	2019 Utslipp (tonn CO ₂ e) ²⁾
Bensin (l)	104 460	1 001	241	517
Diesel (l)	14 872 072	157 895	39 517	42 419
Biodiesel (l)	287 612	2 806	47	18
Propan (kg)	58 140	796	171	123
Fyringsolje (l)	-	-	-	85
CO ₂ (kg)	117 900	-	118	21
Acetylene (kg)	1 025	-	4	3
Oksygen (m ³)	36 897	-	-	-
Biogon (kg)	15 764	-	16	-
Kjølegass HFC134a (kg)	-	-	-	34
Sum direkte utslipp		162 498	40 113	43 220
Fjernkjøling (kWh)	17 774	18	-	-
Fjernvarme (kWh)	1 565 598	1 566	117	113
Strøm (kWh)	48 453 201	48 453	1 818	1 893
Sum indirekte utslipp egen aktivitet		50 037	1 935	2 006
Fly - (personkm)	na		1 391	2 753
Km- godtgjørelse (km)	2 615 576		339	355
Forretningsreiser	na		2	3
Lastebil 7,5-17t (km)	16 000		-	10
Avfall (tonn)	14 421		4 748	2 991
Sum indirekte utslipp andre			6 481	6 112
Klimautslipp (tonn CO₂e)			48 528	51 271
Klimaspor (tonn CO ₂ e per MNOK omsetning)			1,8	2,3

¹⁾ Energiekvivalenter er beregnet for kjemevirksomhetene (direkte og indirekte utslipp) for å vise den årlige energiintensiteten til AF Gruppens aktiviteter.

²⁾ Klimagassutslipp med oppvarmingspotensial tilsvarende CO₂.

CO₂-BESPARELSER VED RIVING, SORTERING OG GJENVINNING 2020

	2020	2019
Gjenvunnet forurenset masse og tilslagsmasse fra AF Miljøparker (tonn)	528 758	317 730
Besparelse utslipp CO ₂ per/år sammenlignet med konvensjonell tilslagsproduksjon (tonn CO ₂) ³⁾	-32 266	-13 195
Rivning og sortering av metall for gjenvinning fra AF Decom og AF Offshore Decom (tonn)	38 533	24 764
Besparelse utslipp CO ₂ per/år sammenlignet med konvensjonell utvunnet metall (tonn CO ₂) ⁴⁾	-38 533	-24 764
Besparelse utslipp CO₂ per/år sammenlignet med konvensjonell produksjon	-70 799	-37 959

³⁾ Gjenvinning av forurenset masse og tilslagsmasse gir mindre CO₂-utslipp sammenlignet med konvensjonell uttak og produksjon av tilslagsmasse.

⁴⁾ Gjenvunnet stål har 70 % mindre CO₂-utslipp enn malmbasert produksjon, som tilsier en reduksjon på 1 kg CO₂ for hvert kilo stål som gjenvinnes.

SOSIALE FORHOLD

Alle som jobber på AF-prosjekter skal ha en trygg og sikker arbeidsplass. Vi skal ha et godt og likestilt arbeidsmiljø, og vi skal ivareta de ansattes rettigheter i samsvar med gjeldende lovgivning og internasjonale menneskerettigheter.

Bygg- og anleggsbransjen har noen iboende risikoer knyttet til arbeidsforhold som vi må ta hensyn til:

- Det er store energier i sving. Farekildene og risikoen knyttet til disse må identifiseres og tilstrekkelige preventive barrierer må etableres for å ivareta sikkerheten og helsen til både egne medarbeidere og ansatte hos underentreprenører.
- Det er en mannsdominert bransje med risiko for bevisst og ubevisst kjønnsdiskriminering.
- Sterk konkurranse skaper press på marginene, og kan medføre press på medarbeidere til å jobbe utover det som er forsvarlig og ønskelig.
- Bransjen har en generell utfordring med arbeidslivskriminalitet – eksempelvis ved svart arbeid og når grunnleggende arbeidstakerrettigheter mangler.

AF har bestemmelser som skal sikre arbeidstakers fysiske helse og sikkerhet, samt rettigheter i arbeidsforholdet. Bestemmelsene gjelder både egne ansatte, underentreprenører og leverandører i alle våre prosjekter.

EN SIKKER ARBEIDSPASS

AF har en kompromissløs holdning til helse og sikkerhet. Målet er å unngå skader, sykdom og plager som skyldes arbeidsmiljø, og særlig unngå arbeidsulykker som resulterer i alvorlige personskader og fravær. AF setter de samme strenge sikkerhetskravene til underentreprenører som til egen organisasjon.

Grunntanken bak sikkerhetsarbeidet i AF er at alle uønskede hendelser har en årsak og at de dermed kan unngås. Gjennom risikoanalyse

identifiseres mulige uønskede hendelser og det etableres preventive barrierer slik at risikoen elimineres eller reduseres til et akseptabelt nivå.

Rapportering

Den viktigste måleparameteren for sikkerhetsarbeidet i AF er H1-verdien. H1-verdien er definert som antall fraværsskader, antall alvorlige personskader og antall alvorlige personskader med varig mén per million utførte timeverk, og inkluderer egne ansatte, underentreprenører og leverandører som skader seg på våre prosjekter. Skadefrekvensen har vist en positiv utvikling gjennom årenes løp, fra en H1-verdi på 20 for den norske virksomheten tidlig på 90-tallet, til en H1-verdi på 1,8 (1,2) i 2020. Denne frekvensen representerer 39 (22) H1-skader i 2020. To av ulykkene i 2020 hadde fatalt utfall. I februar døde en blikkenslager etter fall på en byggeplass i Alversund i Nordhordaland. Han var ansatt hos en underentreprenør til Helgesen Tekniske Bygg (HTB). I juli døde en ansatt hos en underentreprenør til Pålplintar i en klemulykke ved flytting av et

FRA AFS KONSERNPOLICY

- AF skal kun benytte leverandører som forplikter seg i henhold til våre etiske retningslinjer.

betongelement i Nykvarn i Sverige. Ulykkene er ferdig gransket og det er iverksatt tiltak og barrierer for å unngå at tilsvarende skjer igjen. Økt H1-verdi i 2020 er i hovedsak drevet av hendelser i Betonmast og Sverige.

Styringssystem og verktøy for læring og forbedring

AF har et strukturert og enhetlig system for helse- og sikkerhetsarbeid. Alle uønskede hendelser og forhold registreres og behandles i avvikssystemet Synergi Life eller tilsvarende systemer for å finne bakenforliggende årsaker og forbedringstiltak. Viljen til kontinuerlig forbedring er sterk, og i 2020 ble det rapportert 43 136 (36 762) hendelser og forhold (RUH).

Beredskap og granskning

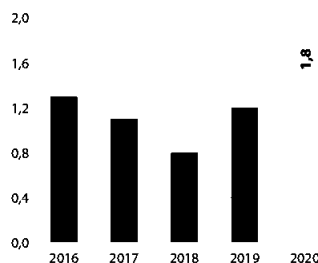
AF er alltid forberedt på alvorlige ulykker, og har beredskapssystem både i hvert prosjekt og overordnet på konsernnivå. Dette skal sørge for god håndtering og oppfølging, samt reduksjon av skadevirkningene. De mest alvorlige hendelsene følges opp med granskninger i etterkant der konserndirektør også deltar. Granskning er en høyt prioritert oppgave i AF. Formålet med granskningen er å avdekke forbedringsmuligheter og tiltak som vil forhindre at tilsvarende forhold oppstår igjen.

Strategisk arbeid og digitalisering

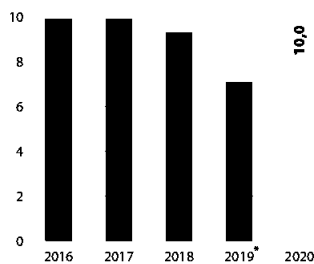
Konsernstrategien mot 2024 viderefører målet om at AF Gruppen skal ha H1=0 og 0 arbeidsrelatert fravær. Til tross for en lav H1-verdi sett opp mot sammenlignbare selskaper, opplever AF Gruppen fortsatt for mange personskader. Arbeidet med å hindre skader pågår kontinuerlig, og blant de nyeste tiltakene og verktøyene vi har innført kan vi trekke frem:

- Hanske- og brillepåbud for alle som jobber i prosjekt.
- Safetalks og personlig sikkerhetsinvolvering (PSI) i forkant av arbeidssituasjoner for å styrke risiko- og sikkerhetsbevisstheten hos fagarbeiderne.

H1-VERDI

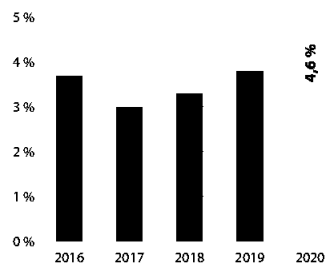

H2-VERDI

* Tall for 2019 er ekskl. Betonmast

SYKEFRAVÆR

SOSIALE FORHOLD FORTS.

- AF Meldingsportal – kommunikasjonsverktøy som tillater funksjonærer i AF å sende sikkerhetsrelaterte meldinger til egnedefinerte grupper, og hvor enhver beskjed blir automatisk oversatt til mottakerens oppgitte morsmål
- CLARA – nettbasert verktøy for styring av risiko som skal sørge for at viktige og kritiske risikoaspekter når den spisse enden av våre prosjekter – fagarbeideren.
- Testing av kroppsnært utstyr for måling og varslings av blant annet støy, luftverdier/gass og vibrasjoner. Målet er å kunne hjelpe våre fagarbeidere med å redusere og unngå uønskede helseeksponeringer.

HELSE

AF jobber kontinuerlig for at alle ansatte skal oppleve arbeidsglede og trivsel. Sykefravær er en indikator for helsearbeidet, og var i 2020 på 4,6 % (3,8 %). AFs sykefravær betraktes som lavt i bygg- og anleggsbransjen. Noe av sykefraværet er arbeidsrelatert, og det systematiske og langsiktige arbeidet med å nå målet om et «friskt sykdomsbilde» prioriteres derfor høyt. Målet er å ikke ha arbeidsrelatert fravær.

AF har en intern bedriftshelsetjeneste som bistår i det forebyggende helsearbeidet. De følger opp medarbeidernes helse ved jevnlig helseundersøkelser og bistår i sykefraværsutvalg i enhetene slik at alle med sykefravær får god oppfølging.

For å sikre kunnskap om eksponeringer ansatte utsettes for i arbeidet, og hvilke tiltak som kan forebygge helseskader, har AF helsekort for de 15 mest aktuelle eksponeringene tilgjengelig på flere språk. I tillegg har AF utviklet og benytter programmet HelseRisk, som gjør oss bedre i stand til å identifisere og påvirke helseisiko.

ARBEIDSMILJØ, MEDARBEIDERUTVIKLING OG ARBEIDSTAKERES RETTIGHETER

AFs forhold til menneskerettigheter, arbeidsforhold og medarbeiderutvikling er nedfelt i Adferdskoden og Hensikt – Mål – Verdier.

Menneskerettigheter og tiltak mot arbeidslivskriminalitet

Bygg- og anleggsbransjen har noen generelle utfordringer knyttet til menneskerettigheter, særlig knyttet til betingelser i arbeidsforholdet. Det er viktig at store aktører som AF tar ansvar for at hele verdikjeden følger etiske retningslinjer og grunnleggende menneskerettigheter. AF har forpliktet seg til å følge menneskerettighetsprinsippene i FN Global Compact, og har sterke systemer på plass for å hindre at våre prosjekter er åsted for arbeidslivskriminalitet og brudd på arbeidstakeres rettigheter.

Innkjøp av varer og tjenester utgjør rundt 65 % av vår omsetning. AF har ansvar for hele kontraktspyramiden på våre prosjekter, og leverandører må forplikte seg til å følge våre etiske retningslinjer. AF Gruppens Leverandør-erklæring er et obligatorisk avtalevedlegg til innkjøpsavtaler. AF Gruppen har en nulltoleranse når det gjelder atferd som bryter med bestemmelsene i leverandørerklæringen. Vi jobber både proaktivt og reaktivt for å sikre at dette etterleves, og tillater kun to ledd med underentreprenører for å ha en akseptabel transparens. Proaktivt benytter AF blant annet StartBANK og en egenutviklet prekvalifiseringsmodul for å vurdere mulige leverandører.

Når underentreprenører er godkjent og får adgang til prosjektet følges disse opp reaktivt gjennom stikkprøver og kontroller for å verifisere at virksomheten drives i tråd med regelverk og gjeldende retningslinjer. De viktigste verifikasjonene vi gjennomfører er:

- Kontroll av lønns- og arbeidsvilkår blant leverandører, underentreprenører og bemanningsforetak, både av prosjektene selv og med bistand fra AF Gruppens Rådgiver A-krim.
- Adgangskontroll i prosjektene.
- Interne revisjoner som gjennomføres på alle nivåer i organisasjonen.
- Vernerunder som gjennomføres ukentlig på alle prosjekter for å sikre etterlevelse av regelverket for arbeidsmiljø.

- Revisjon av underentreprenører og leverandører for å sikre at disse etterlever AF Gruppens krav til gode systemer rundt arbeidsforhold og etikk.

Dersom det avdekkes arbeidslivskriminalitet blant våre underentreprenører, vil dette klassifiseres som rødt forhold og forholdet vil bli gransket.

Arbeidsforhold

AF har et tillitsvalgt- og verneapparat som sikrer de ansattes mulighet for å påvirke arbeidsforholdene. Det er et eget bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg med representanter

fra konsernledelsen, de ansatte og hovedtillitsvalgte. Nye retningslinjer som trådte i kraft i 2018 sikrer at både funksjonærer, fagarbeidere og begge kjønn representerer de ansatte i styret.

I tråd med FNs Global Compact legger AF forholdene til rette for at håndverkere og produksjonsmedarbeidere kan være organisert, og over 90 % er fagorganisert. Lover, forskrifter og tariffavtaler er rammebetingelser som AF Gruppen forholder seg til, og dette gjelder både lønn og arbeidstidsbestemmelser for våre ansatte. Forhandlinger om lønn gjennomføres med fagorganisasjonene, og er nedfelt i AFs Adferdskode.

Tilfredshet og attraktivitet

Annethvert år gjennomføres det en medarbeidertilfredshetsundersøkelse (MTU). Forrige kartlegging som ble gjennomført i 2019 viser at de ansatte trives svært godt med eget arbeid og med AF som arbeidsgiver. AF oppnådde 5,2 på en skala fra 1–6, der 6 er best, og har som strategisk mål mot 2024 å ligge over 5 på MTU-skalaen. Undersøkelsen viser at utviklingsmuligheter i jobben er den viktigste driveren for tilfredshet på jobben både for fagarbeidere og funksjonærer. MTU-en består av en rekke spørsmål innenfor områdene tilfredshet, samhandling og ledelse, og hver forretningsenhet lager en tiltaksplan på bakgrunn av undersøkelsen.

AF er en attraktiv arbeidsgiver, og dette reflekteres i Universum Student Survey 2020

hvor AF Gruppen ble rangert som landets 13. mest attraktive arbeidsgivere blant ingeniørstudenter. I Universum Professional Survey 2020 for yrkesaktive kom AF 11. plass, opp fra 15. plass i 2019. AF ønsker å tiltrekke seg de beste talentene både blant erfarne og nyutdannede, og har som strategisk mål mot 2024 å ligge blant topp fem i Universums kåringer.

De beste folka – rekruttering, utvikling og opplæring av medarbeidere

AF skal øke det strategiske samarbeidet mot opplæringsinstitusjoner for å styrke tilgangen til dyktige ressurser. Et tiltak som har vært gjennomført de siste to årene er konkurransen «AF kollektivet» der vinnerne tilbys et år i et gratis bokollektiv. Det er en gjensidig gevinst der studentene får mulighet til påfyll

Kvinneandel

9,8 %

og inspirasjon fra bransjens fremste fagpersoner, og der AF kan bli utfordret at nysgjerrige studenter som skal være med på å forme fremtiden.

Utvikling av kunnskap og kompetanse hos våre ansatte er den mest lønnsomme investeringen vi gjør. Det viktigste virkemiddelet for å fremme faglig utvikling er praktisk trening i linjen, samtidig som AF også tilbyr formell utdanning gjennom AF Akademiet og ekstern etterutdanning. Bredden i AFs kompetansemiljøer gir godt grunnlag for faglig utvikling og karrieremuligheter på tvers i konsernet. AF har en desentral beslutningsstruktur der dyktige medarbeidere tidlig får muligheten til å ta ansvar. AF har som mål å utvikle ledere gjennom intern opplæring, og rundt 80 % av dagens ledere er internt rekruttert.

AF har det siste året intensivert satsingen mot lærlinger ved å motivere flere til å velge yrkesfag gjennom informasjonskampanjen «Drømmer kan bli til virkelighet» som har vært vist på tvers av sosiale medier. Vi har jobbet tettere med skolene og rådgivere ute i distriktene og i byene (Digitalt Rådgivertreff høsten 2020) for å fjerne fordommer hos foreldre knyttet til bygg- og anleggsbransjen. AF har et strategisk mål mot 2024 om en andel lærlinger > 7 % og at flere enn 60 % av våre fagarbeidere har fagbrev.

Likestilling

Det er et sentralt prinsipp i AF og en del av Adferdskoden at rekruttering og ansettelse, opplæring, belønning, forfremmelse, sanksjonering og andre arbeidsvilkår skal håndteres uten hensyn til vennskap og en persons etnisitet, hudfarge, religion, nasjonalitet, kjønn, seksuell legning, alder eller uførhet.

Rekrutteringsandel kjønn skal speile rekrutteringsgrunnlaget, og relativ andel forfremmelser skal være lik for kvinner og menn. AF har et langsiktig mål om å øke

kvinneandelen blant funksjonærer til 40 %, og kvinneandelen totalt til 20 %.

AFs arbeid med mangfold, blant annet gjennom Diversitas-nettverket og #Hun-Spanderer, har bidratt til skarpere fokus og holdningsendring knyttet til ubebisst diskriminering. Det har blant annet vært arrangert samlinger for mange ledende ansatte der det har vært diskutert ubebisst diskriminering, og eventuelle personlige erfaringer.

Ubevisst diskriminering og mangfold er også eget tema på interne lederutviklingskurs. MTU måler også trivsel mellom ulike grupper som eksempelvis kvinner versus menn og fagarbeidere versus funksjonærer uten at det er avdekket noen vesentlige forskjeller. Det er et uttalt mål om lik trivsel blant kvinner og menn i AF.

I 2020 var kvinneandelen i AF på 9,8 % (9,4 %), med 18,9 % (19,4 %) av funksjonærene og 1,6 % (1,4 %) av fagarbeiderne. I konsernledelsen har AF per utgangen av 2020 én kvinne og seks menn. I styret er det fire kvinner og seks menn.

FRA AFS KONSERNPOLICY

- AF skal legge til rette for medarbeider- og karriereutvikling og intern mobilitet samt vektlegge balanse mellom kjønnene ved rekruttering. Medarbeidere skal kunne trives og prestere i ulike livsfaser.

SELSKAPSSTYRING

AFs troverdighet og konkurransekraft er tuftet på tillit, og derfor skal vi ha en kompromissløs holdning til etikk og stille klare krav til alle vi samarbeider med.

Internkontroll og etterlevelse konsernpolicy er forankret i styret, og utøves gjennom konsernledelsen videre til våre prosjekter og ansatte. Våre ansatte representerer AF Gruppen i alle forretningsmessige sammenhenger og det er essensielt at de identifiserer seg med AFs Adferdskode. Leverandører og underentreprenører er også forpliktet til å følge Adferdskoden gjennom AFs leverandør-erklæring. Når oppkjøpskandidater vurderes blir det lagt avgjørende vekt på at bedriftskultur og kjerneverdier er i tråd med AFs.

OPPLÆRING

Ansatte i AF får en innføring i Adferdskoden og kjerneverdiene på et obligatorisk introduksjonskurs. Kurset sikrer at alle ansatte er klar over hvilke krav og forventninger som stilles, og er et viktig virkemiddel for å bygge en bedriftskultur med høy etisk standard.

AF har produksjonslederkurs med temaer som blant annet innkjøp, HMS og personalhåndtering. Lederkursene i AF inkluderer «dilemmatrening» og andre holdningsskapende oppgaver for å sikre enhetlig praktisering av AFs retningslinjer. AF gjennomfører også et egenutviklet kurs i forebygging av arbeidslivskriminalitet minimum to ganger årlig. Videre må alle underentreprenører gjennomgå et obligatorisk HMS-kurs før oppstart på et AF-prosjekt.

ETTERLEVELSE GJENNOM BRUK AV STYRINGSSYSTEMER

AF har innført organisatoriske og strukturelle tiltak for å sikre at AF kun samarbeider med seriøse aktører. Blant annet er det en stilling i konsern med arbeidslivskriminalitet som spesialfelt, og hver forretningsenhet har en egen seriositetsansvarlig. Disse møtes jevnlig i AFs nettverksorganisasjon innen arbeidslivskriminalitet, A-krim.

Det er opprettet konserninterne nettverksorganisasjoner for å skape arenaer for samarbeid og erfaringsoverføring på tvers av enhetene, og for å sikre etterlevelse av krav i hele AF:

- HMS-forum for spørsmål knyttet til HMS-lovgivning
- Personalforum for ivaretagelse av de ansattes rettigheter
- Forum A-krim for arbeidet med å motvirke arbeidslivskriminalitet
- Innkjøpsforum for spørsmål knyttet til forretningsetikk

Alle forretningsenhetene i AF har ledelsessystemer, og mange av dem er ISO-sertifiserte. Ledelsessystemet inneholder nødvendige planer, risikovurderinger og prosedyrer for å sikre enhetlig drift i de ulike prosjektene, og at virksomheten utøves i henhold til konsernets forretningsmodell og etiske rammebetingelser. Det gjennomføres internrevisjon av alle forretningsenheter for å sikre tilstrekkelig etterlevelse.

INTERNKONTROLL OG RISIKOSTYRING

AF har omfattende systemer for internkontroll og risikohåndtering. Systemene gjennomgås årlig både av revisor og styrets revisjonsutvalg. På alle større tilbud skal det utføres en risikogjennomgang med en representant fra konsernledelsen før forpliktende tilbudet leveres. Dersom tilbudet er større enn MNOK 100 må tilbudet godkjennes av konsernledelsen, og hvis det er større enn MNOK 600 må tilbudet godkjennes av styret. I utførende fase av prosjektene har enhetene selv ansvar for løpende oppfølging av risiko, og for større prosjekter skal det gjennomføres kvartalsvise risikogjennomganger sammen med representanter fra konsernledelsen.

BESTIKKELSER OG KORUPSJON

AF har nulltoleranse for prissamarbeid, korrupsjon og bestikkelser. Dette innebærer at ansatte ikke skal gi eller motta gaver og andre ytelser som kan være egnet til å skape tvil om AF Gruppens integritet og etterlevelse av gjeldende regelverk. Adferdskoden forbyr også selskapets ansatte å diskutere, foreslå eller inngå avtale med konkurrenter som kan påvirke konkurransesituasjonen.

I henhold til AFs konsernpolicy og fullmaktsmatrise skal alle kontrakter være skriftlige og signeres av minimum to representanter fra AF. Dette reduserer faren for at enkeltpersoner blir tilbudt, eller velger å motta, bestikkelser.

ØKONOMISK KRIMINALITET

AF Gruppen har nulltoleranse for økonomisk eller finansiell kriminalitet, og det er innført strenge krav til fakturabehandling som barriere mot underslag og økonomisk mislighold. Inngående fakturaer behandles elektronisk, og må attesteres og anvises i henhold til fullmaktsmatrisen. Også utbetalinger må godkjennes av to personer. Videre skal AF håndtere skatt og avgift på en ansvarsfull måte i henhold til gjeldende lover og regler.

AF Gruppen har en egen policy knyttet til børssensitiv informasjon og fører løpende kontroll med transaksjoner i AF-aksjen foretatt av selskapets ansatte og deres nærstående. Misbruk av børssensitiv informasjon leder til politianmeldelse og avskjedigelse.

VARSLING AV KRITIKKVERDIGE FORHOLD

AF har prosedyrer og rutiner knyttet til varsling av kritikkverdige forhold, herunder brudd på lover og etiske retningslinjer. Både egne ansatte, innleide arbeidstakere og eksterne parter har rett til å varsle, og varsleren skal

være beskyttet mot gjengjeldelse. Varsling kan gjøres åpent eller anonymt, og både varslingen og varslers identitet behandles fortrolig. Varsling kan skje i linjen til nærmeste leder, til leder på et høyere nivå, ved e-post til varslingsutvalget i AF eller ved å sende et elektronisk skjema på www.afgruppen.no/varsling. For sistnevnte går varslingen til et eksternt selskap før varslingsutvalget mottar og følger opp i henhold til AFs rutiner. Det gis også mulighet for anonym varsling.

Prinsippene for håndtering av varslingsaker i AF er at alle henvendelser skal tas alvorlig og behandles umiddelbart. Anonym varsling skal tas like alvorlig og skal saksbehandles. Alle varslingsaker er konfidensielle, og varslingsystemet skal kunne brukes uten frykt for konsekvenser, represalier eller gjengjeldelse for varsler. Varsleren skal også få tilbakemelding innen rimelig tid om forholdet det er varslet om (med mindre varselet er lagt inn anonymt).

VARSLINGSUTVALGET I AF BESTÅR AV

- Olav Aune, direktør
HMS og kvalitet (utvalgets leder)
- Hilde Slørdahl Conradi, bedriftslege
- Arne Sveen, hovedtillitsvalgt /
hovedverneombud
- Sigrunn Wanger Lid, personalsjef
- Christoffer Fjellheim,
direktør innkjøp og juridisk

FN GLOBAL COMPACT

FNs Global Compact baserer seg på ti prinsipper på områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarter, miljø og anti-korrupsjon. Tilslutning til FNs Global Compact betyr at man gjør sitt beste for å drive virksomhet i tråd med de ti prinsippene:

PRINSIPPER

Relevans for AF

Tiltak

MENNESKERETTIGHETER

Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og

AF Gruppen overholder alle gjeldende lover og respekterer internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, uansett hvor vi opererer.

AF har nedfelt sine holdninger og prinsipper rundt menneskerettigheter i grunnleggende dokumenter; Adferdskoden, Konsernpolicy og Hensikt-mål-verdier.

påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettigheter

AF handler ikke med selskaper som på noen måte bidrar til brudd på menneskerettigheter.

Alle underentreprenører og leverandører må gjennom en prekvalifisering. AF følger opp leverandører løpende, og utestenger aktører som vi mistenker utøver uetisk atferd. *Se også prinsipp 4.*

ARBEIDSVILKÅR

Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis,

AF legger forholdene til rette for at medarbeidere kan være organisert, og at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes og respekteres.

Mer enn 90 % av fagarbeidere i heleide enheter i AF er fagorganisert. AF fører kollektive forhandlinger for alle ansatte og på alle nivåer der dette er relevant. AF har også et velfungerende tillitsmannsapparat. *Les mer på s. 40 (Sosiale forhold).*

sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes,

AFs ansatte har avlønningvilkår i henhold til nasjonal lovgivning og overenskomster med fagforeninger. AF benytter kun leverandører som forplikter seg til våre etiske retningslinjer, oppfyller lovfestede krav, krav i tariffavtaler og interne krav i AF.

AF har prosedyre for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår hos underentreprenører og bemanningsforetak. AF har i 2020 sperret spesifikke aktører som ikke overholder AFs etiske retningslinjer knyttet til arbeidsvilkår. Forholdene har vært avdekket før de aktuelle leverandørene fikk oppdrag hos AF. *Les mer på s. 40 (Sosiale forhold).*

sikre at barnarbeid reelt avskaffes, og

AF benytter ikke barnarbeid i sine prosjekter, og vil ikke benytte oss av selskaper (spesielt transnasjonale) som har vare- og tjenestekjeder der økonomisk utnyttelse av barn forekommer.

AF undersøker arbeidskontrakter til alle ansatte hos underentreprenører og bemanningsbyråer som en følge av Seriositetsinitiativet. Det er ikke avdekket mistenkte eller identifisert faktiske tilfeller av barnarbeid i noen av våre prosjekter eller hos noen av våre leverandører. *Les mer på s. 40 (Sosiale forhold).*

sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes

AF skal ha et arbeidsmiljø som er uten forskjellsbehandling, diskriminering, sjikane og mobbing. AFs prinsipper knyttet til diskriminering er nedfelt i Adferdskoden.

Alle ansatte må signere Adferdskoden ved ansettelse, og gjennomgår denne i innledende kurs. I strategien frem mot 2024 er det et konkret mål å øke kvinneandelen i AF, fra 10 % per utgangen av 2020, til 20 %. Konsernledelsen og hele organisasjonen jobber aktivt for å gjøre AF til en attraktiv arbeidsgiver for alle. *Les mer på s. 40 (Sosiale forhold).*

PRINSIPPER

Relevans for AF

Tiltak

MILJØ

Bedrifter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer,

AF arbeider kontinuerlig for å begrense belastningen på omgivelsene våre. Hvert selskap og forretningsenhet i AF Gruppen har sine mål for ytre miljø. AF skal også følge hovedprinsippene i miljøstandarden ISO 14001.

Det er et krav i AF at alle prosjekter skal gjennomføre en risikoanalyse før oppstart av prosjektene. Miljørisiko er et element i denne analysen. Risikoanalyser er gjennomført i henhold til konsernpolicy i 2020. *Les mer på s. 26 (Risikostyring).*

ta initiativ til fremme av økt miljøansvar, og

Med fokus på miljø, energi og gjenvinning skal vi forsvarlig fjerne og eliminere materialer, grunn og energiløsninger som er skadelige for miljøet. Våre tjenester og løsninger skal gjøre det mulig for våre kunder å ta et økt miljøansvar.

AF utvikler sitt tjenestespekter kontinuerlig. Kildesorteringsgrad og klimaspor er måleparametere i AF sine prosjekter, og fokus på disse måtallene fremmer økt miljøansvar i organisasjonen som helhet. AF har i tillegg utarbeidet flere forretningsområder som kan bidra til en sirkulær økonomi. *Les mer på s. 34 (Klima og miljø).*

oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi

En av AFs kjerneverdier er entreprenørånd. Gjennom vår miljøkompetanse skal vi tilby tjenester og løsninger som møter dagens og morgendagens miljøutfordringer.

AF har utviklet unik teknologi som muliggjør rensing og gjenbruk av forurenset masse i våre miljøparker. Energieffektiverende tjenester og miljøvennlige bygg er et tjenestespekter som stadig utvikles i AF.

For offshore-aktiviteter er AF Miljøbase Vats etablert som godkjent og sertifisert mottak for resirkulerbare masser. *Les mer på s. 34 (Klima og miljø).*

ANTIKORRUPSJON

Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser

AF skal være til å stole på. Selskapet har en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk. AFs Adferdskode beskriver vår holdning til korrupsjon, prissamarbeid og bestikkelser.

Det er forventet at alle ansatte etterlever prinsippene som er nedfelt i vår Adferdskode, som inkluderer prinsipper mot korrupsjon. Det er ikke identifisert tilfeller av korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser, i 2020.

Et godkjenningsskrav før engasjement av underentreprenører og leverandører er at disse har overholdt gjeldende lover og regler knyttet til korrupsjon i fortiden, blant annet overholdelse av skattelover. *Les mer på s. 46 (Selskapsstyring).*

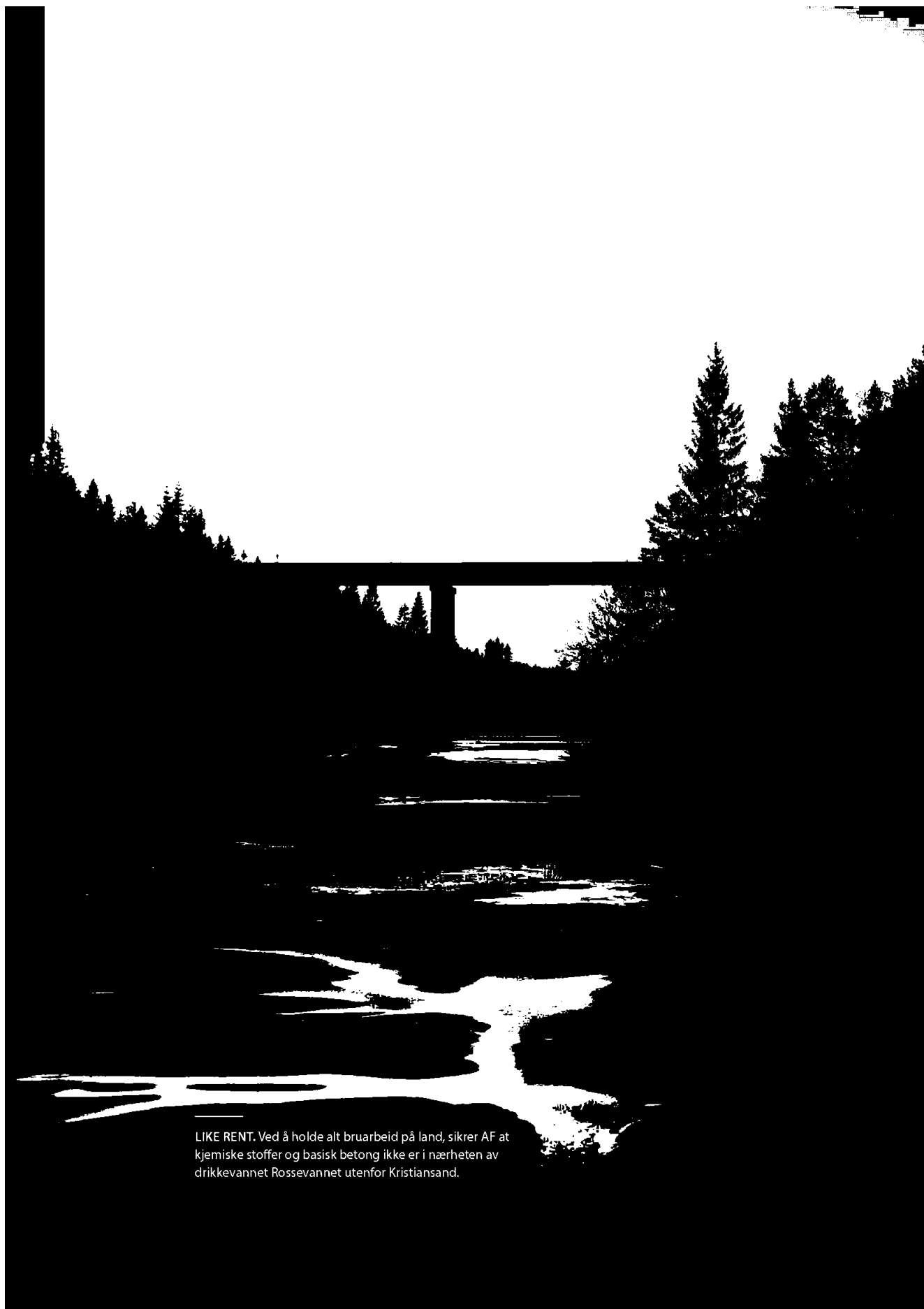

SKYVEBRU SKJERMER DRIKKEVANNET

Langs ny E39 fra Kristiansand til Mandal bygger AF og Kruse Smith nye Rosse vann bru uten at det utføres betongarbeider over vann. Ved å bruke lanseringsmetoden, også kalt skyvebru, bygges brua fra en side og skyves utover. Et samleband bestående av både bro- og armeringsfabrikk er en både effektiv og miljøvennlig måte å bygge bru på. Metoden, som så langt er lite brukt i Norge, skjærer drikkevannet til 50 000 mennesker i Kristiansand.

SAMFUNNSANSVAR

LIKE RENT. Ved å holde alt bruarbeid på land, sikrer AF at kjemiske stoffer og basisk betong ikke er i nærheten av drikkevannet Rossevatnet utenfor Kristiansand.

VIRKSOMHETS- OMRÅDER

- [54 ANLEGG](#)
- [58 BYGG](#)
- [62 BETONMAST](#)
- [66 EIENDOM](#)
- [70 ENERGI OG MILJØ](#)
- [74 SVERIGE](#)
- [78 OFFSHORE](#)

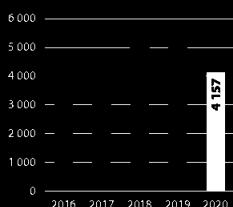
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | BETONMAST | EIENDOM | ENERGI OG MILJØ | SVERIGE | OFFSHORE

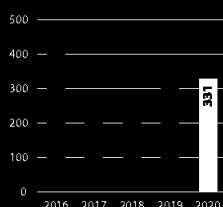
54

ANLEGG

OMSETNING MNOK

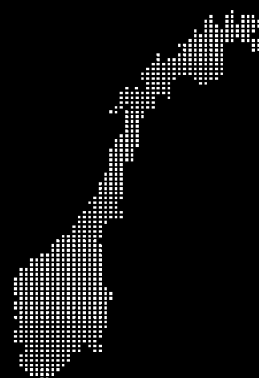

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

■ Norge

NØKKELTALL

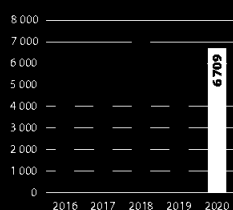
Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	4 157	5 787	5 861
Driftsresultat (EBIT)	331	373	275
Resultat før skatt (EBT)	315	376	293
Driftsmargin	8,0 %	6,5 %	4,7 %
Resultatmargin	7,6 %	6,5 %	5,0 %
Ordrereserve	6 709	5 424	7 664

ANSATTE

AF Gruppen 5 510

ORDRERESERVE MNOK

ANLEGG BESTÅR AV

- AF Anlegg
- JR Anlegg
- Målselv Maskin & Transport

STERKE RESULTATER

Anleggsvirksomheten opprettholdt et godt aktivitetsnivå og flere prosjekter i avslutningsfasen bidro til et sterkt resultat i 2020.

AF er en av Norges største aktører i anleggsmarkedet og kundene omfatter både offentlige og private aktører. Prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

Anleggsvirksomheten i Norge består av to forretningsenheter: AF Anlegg og Målselv Maskin & Transport. AF Anlegg utfører anleggsprosjekter i hele Norge. Målselv Maskin & Transport er den største maskinentreprenøren i Troms, og utfører prosjekter innen blant annet kommunaltekniske anlegg, veibygging, masseforflytting og grunn- og betongarbeid.

KORT OM 2020

Anleggsvirksomheten hadde i 2020 en omsetning på MNOK 4 157 (5 787). Resultat før skatt ble MNOK 315 (376). Resultatmarginen endte på 7,6 % mot 6,5 % i 2019.

AF Anlegg hadde et godt aktivitetsnivå i 2020, men lavere enn i 2019. Året preges av høy produksjon på storprosjektet E39 Kristiansand vest – Mandal øst for Nye Veier. Dette er et stort og utfordrende prosjekt med høy aktivitet, og prosjektet gjennomføres etter plan. Anlegg hadde flere prosjekter i avslutningsfasen i 2020, og dette bidro samlet sett til svært gode resultater for året. Covid-19-utbruddet med tilhørende restriksjoner har skapt utfordringer og påvirket alle prosjekter. De fleste prosjektene har likevel klart å opprettholde god drift.

AF Anlegg har inngått én stor kontrakt i løpet av året, prosjektet E4 Bergtunnlar Lovö for Trafikverket. Produksjonen startet i slutten av

3. kvartal 2020. Avtalen har en estimert verdi på MSEK 3 400 ekskl. mva. På E6 Roterud-Storhove pågår samhandlingsfasen for fullt med god relasjon til byggherre. En avtale om dette prosjektet kan ha en verdi på MNOK 3 750 ekskl. mva. Dette prosjektet inngår ikke i ordreserven per 31. desember 2020.

Målselv Maskin & Transport hadde et godt 2020 med høy aktivitet og svært gode resultater.

Ved årsslutt hadde virksomhetsområdet Anlegg en ordreserve på MNOK 6 709 (5 424).

BÆREKRAFT

Anlegg bygger samfunnsnyttig infrastruktur som veianlegg og vannkraftverk. For å gjennomføre prosjektene er virksomheten avhengig av store anleggsmaskiner. Dette medfører at Anlegg har et stort negativt klimaspør. Det jobbes kontinuerlig med konkrete tiltak for å redusere CO₂-utslipp. Den viktigste driveren for utslipp er transport av masser. Prosjektene tilstreber derfor å ha mest mulig gjenbruk av masser innad i prosjektet for å redusere behovet for transport over lengre distanser. Elektriske alternativer for maskiner og utstyr brukes der det er formålstjenlig, og flere prosjekter benytter biodiesel som drivstoffkilde. Anlegg har en svært moderne anleggspark, og alle maskiner er utstyrt med en digital chip for å måle dieselforbruk, effektivitet og tomgangskjøring. Dette bidrar til mer energi- og kostnadseffektiv bruk av maskinene. Informasjonen bidrar også til en dreining mot maskiner som forurenser mindre fordi maskinene med høyest utslipp skiftes ut.

MARKEDSUTSIKTER

Anleggsmarkedet i Norge er godt og mindre sensitivt for konjunktursvingninger da offentlig etterspørsel er den sterkeste driveren for investeringer innen anlegg i Norge. I statsbudsjettet for 2021 bevilger Regjeringen NOK 80 mrd. til samferdsel, som innebærer en økning på 7,9 % fra saldert budsjett 2020. Prognosecenteret melder at anleggsaktiviteten i 2020 synes å ha vært lite påvirket av covid-19 og smittevernstiltakene, og forventer at det vil være slik også i 2021. I deres prognoser legges det til grunn at de direkte påvirkningene på aktiviteten i anleggsmarkedet vil forbli små. Utviklingen i 2020 var likevel svakere enn anslått med samlede anleggsinvesteringer på NOK 86 mrd. som tilsier et fall på 1,3 % fra 2019, primært grunnet fall i veiinvesteringer. For prognoseperioden 2021 til 2023 forventes en samlet vekst i anleggsinvesteringer på ca. 40 %. Det er i hovedsak vei, men også jernbane- og sporveisanlegg som skal stå for veksten. I 2021 venter Prognosecenteret anleggsinvesteringer på NOK 104 mrd. hvorav 39 % kommer fra veianlegg og 15 % fra jernbane- og sporveisanlegg.

Samlet sett gir prognosene for anleggsmarkedet et godt grunnlag for videre vekst for AFs anleggsvirksomhet, selv med usikkerhet rundt konsekvenser av covid-19 på kort sikt.

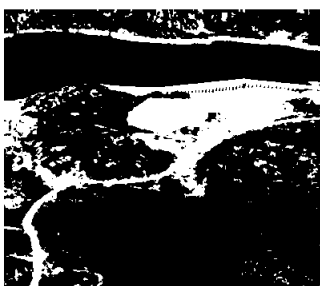
UTVALGTE PROSJEKTER

E39 KRISTIANSAND VEST – MANDAL ØST

En av Nye Veiers høyest prioriterte veistrekninger bygges som motorvei med fartsgrense på 110 km/t, og omfatter hele 45 konstruksjoner, blant annet Sørlandets lengste tunnel på 4 km og den 537 m lange Trysfjordbrua. Utbyggingen skal bedre trafiksikkerheten, øke kapasiteten, ta trafikken bort fra rasutsatte områder og binde regionen sterkere sammen. Så langt har prosjektet blant annet testet bruk av autonome maskiner for å spare klimautslipp, tid og kostnader, og blitt premiert for digital innovasjon i samarbeid med Norconsult.

FORRETNINGSENHET: AF ANLEGG
OPPDRAAGSGIVER: NYE VEIER
FERDIGSTILLELSE: NOVEMBER 2022
KONTRAKTSSUM: MNOK 4 700 EKSBL. MVA.

VESLE KJELA KRAFTVERK

Vesle Kjela vannkraftverk er bygget i fjellet rett sør for Kjelaavatnet på Haukelifjell, og har en installert effekt på 8,5 MW. AF har stått for alle anleggstekniske og bygningsmessige arbeider på prosjektet, blant annet sprengning av 2,2 km tunnel, kraftstasjon, betongarbeider og bygging av 1,5 km anleggsvei fra E 134. Eksisterende infrastruktur er i stor grad blitt benyttet, som medførte beskjedne inngrep i terreng og miljø. Prosjektet viser hvordan mengden fornybar energi kan økes ved å utnytte vannet smartere i områder som allerede er bygd ut.

FORRETNINGSENHET: AF ANLEGG
OPPDRAAGSGIVER: STATKRAFT ENERGI AS
FERDIGSTILLELSE: DESEMBER 2020
KONTRAKTSSUM: MNOK 145 EKSBL. MVA.

E6 SOKNEDAL

AF har bygget ny to-/trefelts vei på den 6,7 km lange strekningen mellom Vindåsliene og Korporalsbrua. Arbeidet har blant annet omfattet ny bru over Sokna og en ny 3,6 km lang tunnel. Ny E6 har blitt omtrent 1 km kortere sammenlignet med tidligere trasé, og er lagt utenom Soknedal sentrum. Soknedal har fått egen avkjøring fra E6 i et toplanskryss, og det er anlagt gang- og sykkelvei til skole på tidligere E6. Dette har resultert i bedre fremkommelighet, trafiksikkerhet og miljøforhold i Soknedal.

FORRETNINGSENHET: AF ANLEGG
OPPDRAAGSGIVER: STATENS VEGVESEN
FERDIGSTILLELSE: DESEMBER 2020
KONTRAKTSSUM: MNOK 993 EKSBL. MVA.

STORMOEN DEPONI

Målselv Maskin & Transport har gravd ut en ny deponicelle på Perpetuums avfallsdeponi på Stormoen i Troms og Finnmark fylke. Totalt er 412 000 kubikk løse masser flyttet og deponiet er kledd med flere lag membran og duk, og med masser mellom noen av lagene. Gropa er tett og i bunnen er det etablert dreneringsrør knyttet til et pumpeanlegg og en dam som håndterer avrenningen fra massene og skjærer det lokale miljøet.

FORRETNINGSENHET: MÅLSELV MASKIN & TRANSPORT
OPPDRAAGSGIVER: PERPETUUM CIRCULIAS
FERDIGSTILLELSE: OKTOBER 2020
KONTRAKTSSUM: MNOK 23 EKSBL. MVA.

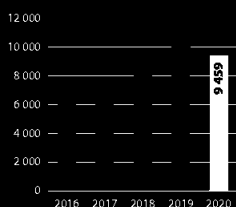
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | BETONMAST | EIENDOM | ENERGI OG MILJØ | SVERIGE | OFFSHORE

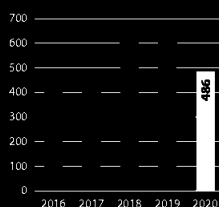
58

BYGG

OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

- Norge

NØKKELTALL

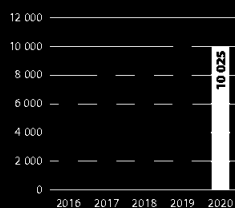
Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	9 459	10 581	9 055
Driftsresultat (EBIT)	486	656	619
Resultat før skatt (EBT)	491	667	645
Driftsmargin	5,1 %	6,2 %	6,8 %
Resultatmargin	5,2 %	6,3 %	7,1 %
Ordreserver	10 025	10 045	9 871

ANSATTE

AF Gruppen 5 510

ORDRESERVE MNOK

BYGG BESTÅR AV

- AF Bygg Oslo
- AF Bygg Østfold
- AF Byggefornyelse
- AF Nybygg
- Strøm Gundersen
- Strøm Gundersen Vestfold
- Haga & Berg
- Consolvo
- AF Håndverk
- LAB Entreprenør
- Åsane Byggmesterforretning
- FAS
- HTB

GODE RESULTATER OG SOLID ORDRERESERVE

Bygg leverte et godt resultat i 2020 til tross for lavere omsetningen enn i 2019. Byggenhetene er attraktive samarbeidspartnere og har vunnet mange nye prosjekter gjennom året.

AF tilbyr entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene strekker seg fra prosjektering til bygging og rehabilitering. AF samarbeider tett med kundene for å finne effektive og innovative løsninger tilpasset deres behov. Bygg omfatter den norske byggevirksomheten utenom Betonnast og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen. Betonnast rapporteres som eget virksomhetsområde.

Bygg består av 14 enheter med tilhørende datterselskaper: AF Bygg Oslo, AF Byggfornyelse, AF Nybygg, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, Haga & Berg, Consolvo, AF Håndverk, Eiqon, LAB Entreprenør, Fundamentering AS, Åsane Byggmesterforretning og HTB. Alle entreprenørenhetene har sterk lokal forankring og et bredt tjenestespekter.

KORT OM 2020

Bygg hadde en omsetning på MNOK 9 459 (10 581) i 2020 og et resultat før skatt på MNOK 491 (667). Dette ga en resultatmargin på 5,2 % mot 6,3 % i 2019.

Omsetningen for Bygg falt sammenlignet med 2019. Covid-19 har medført økt konkurranse om offentlige byggeprosjekter og prosjektutsettelse, særlig innen oppføring av bolig. Virusutbruddet og innførte smitteverntiltak har skapt utfordringer i flere prosjekter. Likevel har enhetene opprettholdt god drift i de fleste prosjekter. Samlet sett leverte Bygg god lønnsomhet i 2020, men prestasjonene innad i porteføljen av enheter er varierende. AF Bygg

Oslo, Haga & Berg og Åsane Byggmesterforretning utmerket seg med svært god lønnsomhet. AF Bygg Østfold leverte et godt resultat i 2020 etter et svakt fjorår. Eiqon og Strøm Gundersen Vestfold leverte svake resultater i 2020, og det er iverksatt tiltak i enhetene for å bedre situasjonen.

Ordrereserven til Bygg var ved utgangen av 2020 MNOK 10 025 (10 045).

BÆREKRAFT

AF Gruppens byggenheter har kompetanse og bred erfaring med å oppføre bygg i massivtre og bygg som klassifiserer til BREEAM-sertifisering. BREEAM-NOR er Norges eneste metode for miljøklassifisering av bygg. For å oppnå klassifisering må bærekraftig tenkning innlemmes i alle ledd av byggeprosessen, dette fordrer et tett samarbeid med byggherre. For å gjennomføre prosjekter med strenge miljøkrav på en kostnads-effektiv måte må kompetansen stadig foreldes. AF Bygg Oslo har blant annet satt som mål at samtlige prosjekteringsledere skal utdannes til BREEAM AP (Akkreditert Profesjonell) i løpet av 2021.

AF Bygg Oslo og AF Nybygg er i prosjektene Furuset Hageby og Fyrstikkbakken 14 entreprenør i hvert sitt FutureBuilt-prosjekt. FutureBuilt's mål er å få frem forbildeprosjekter som reduserer klimagassutslippene med 50 % innen områdene transport, energibruk og materialbruk. Fyrstikkbakken 14 er FutureBuilt's første kommersielle boligprosjekt i massivtre.

MARKEDSUTSIKTER

Byggmarkedet i Norge forble på et høyt nivå i 2020 med en samlet produksjonsverdi på NOK 349 mrd., som innebar en nedgang på 0,4 % fra året før. Det største fallet var innen nye boligbygg. Prognosesenteret forventer en økning i produksjonsverdi på 1,7 % i 2021, før markedet vil falle med 1,0 % i 2022 og ytterligere 1,2 % i 2023. Nye boligbygg og ROT-markedet ventes å drive veksten i 2021. I prognoseperioden fram til 2023 anslås størst vekst for byggmarkedet i Oslo.

Det ble registrert igangsettings-tillatelser til 30 038 nye boliger i 2020. Dette representerer et fall på 4,9 % fra året før. For 2021, 2022 og 2023 anslår Prognosesenteret at antall igangsettingstillatelser vil ligge på henholdsvis 31 000 boliger, 27 000 boliger og 26 000 boliger. For Oslo ventes det at igangsettingen av nye boligbygg i 2021 vil ende på 3 400 boliger, som innebærer en økning på hele 21,9 % fra 2020. Prognosesenteret venter også vekst i antall igangsatte boliger i Viken og Vestland i 2021.

Selv om det forventes høy aktivitet for AFs byggvirksomhet i Norge fremover, vil konsekvensene av covid-19 bidra til økt usikkerhet for byggmarkedet på kort sikt.

UTVALGTE PROSJEKTER

DEICHMAN BJØRSVIKA

Deichman Bjørsvika er et unikt bibliotek med passivhusstandard fordelt over seks etasjer inkludert kjeller, og med ambisjon om å være det mest miljøvennlige kulturbygget i Norge. Biblioteket rommer 19 600 kvm litteratur, lese- og studieplasser, scener, kinosal og verksteder for store og små. AF har hatt ansvar for innredning og innvendige arbeider. Strenge krav til brannsikkerhet og akustikk har blitt løst i godt samarbeid med kunde og arkitekt, med blant annet en spesialutviklet himlingsmodul som preger det innvendige designet.

FORRETNINGSENHET: AF BYGGFORNYELSE

OPPDRAAGSGIVER: KULTUR OG IDRETTSBYGG OSLO KF

FERDIGSTILLELSE: JUNI 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 172 EKSBL. MVA.

RØAKOLLEN

Med vednede Mærradalen som nærmeste nabo, har AF bygget 213 leiligheter fordelt på to byggetrinn på Røakollen. I godt samarbeid med Bymiljøetaten i Oslo kommune har AF sikret minst mulig inngripen i naturen ved blant annet å ta hensyn til rotsonene på trær nær prosjektet. Utomhus har AF Decom bidratt til fjerning av et gammelt næringsbygg, og JR Anlegg har utført masseflytting og tilrettelegging av gang- og sykkelvei med utvidelse av fortau til tre meters bredde. AF har opsjon på bygging av ytterligere 168 leiligheter i byggetrinn 3.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG OSLO

OPPDRAAGSGIVER: OBOS NYE HJEM

FERDIGSTILLELSE: JUNI 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 508 EKSBL. MVA.

SCANDIC HELSFYR HOTELL

Scandic Helsfyr Hotell er kjedens største hotell i Norge. AF Bygg Oslo har i samarbeid med andre forretningsenheter i AF arbeidet med betydelig rehabilitering og utvidelse. Hotellet har fått 197 nye rom og 252 rom er rehabilitert. Det er etablert nytt inngangsparti, et nytt mellombygg og underjordisk p-anlegg. Fasiliteter som restaurantområdet og konferanseområdet er også utvidet og modernisert. Den nye fløyen ligger an til å oppnå klassifiseringen BREEAM Very Good og de rehabiliterte lokalene BEAAM In-Use.

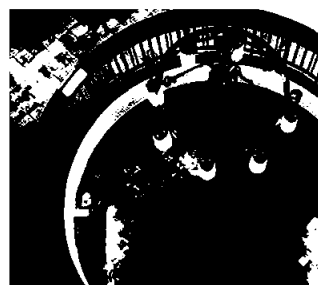
FORRETNINGSENHET: AF BYGG OSLO

OPPDRAAGSGIVER:

EIENDOMSSPAR/STOREBRAND EIENDOMSFOND

FERDIGSTILLELSE: NOVEMBER 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 234 EKSBL. MVA.

BRØGGER'S HUS VED BOTANISK HAGE

Brøgger's hus fra 1917 har Norges mest omfattende naturhistoriske geologiske samlinger. Haga & Berg har gjennomført en totalrehabilitering av bygget etter metodikken fra BREEAM In-Use. En viktig suksessfaktor har vært å innlemme moderne bygningsfunksjoner og tekniske anlegg i bygget med fredede bygningsdeler og inventar. Arbeidene har omfattet utskiftning av ventilasjon og rør, oppgradering av overflater og utjevning av gulv for å øke tilgjengeligheten. Universitetet jobber nå med utstillingsprogrammet og Brøgger's hus er ventet å åpne for publikum igjen våren 2022.

FORRETNINGSENHET:

HAGA & BERG ENTREPRENØRER

OPPDRAAGSGIVER: UNIVERSITET I OSLO

FERDIGSTILLELSE: DESEMBER 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 111 EKSBL. MVA.

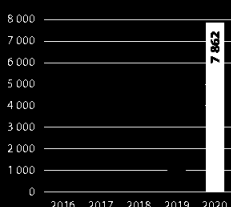
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | **BETONMAST** | EIENDOM | ENERGI OG MILJØ | SVERIGE | OFFSHORE

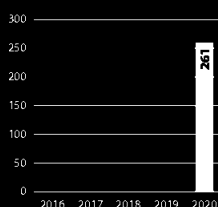
62

BETONMAST

OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

- Norge
- Sverige

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2020	2019*	2018
Inntekter	7 862	1 226	-
Driftsresultat (EBIT)	261	49	-
Resultat før skatt (EBT)	252	46	-
Driftsmargin	3,3 %	4,0 %	-
Resultatmargin	3,2 %	3,8 %	-
Ordrereserve	7 274	7 293	-

*Tallene for 2019 gjelder perioden etter 31.10.2019, da Betonmast ble en del av AF Gruppen

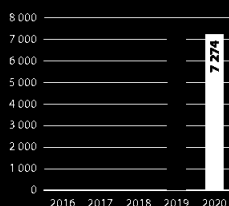
ANSATTE

983

AF Gruppen 5 510

ORDRERESERVE MNOK

BETONMAST BESTÅR AV

- Betonmast Boligbygg
- Betonmast Oslo
- Betonmast Trøndelag
- Betonmast Romerike
- Betonmast Rosand
- Betonmast Telemark
- Betonmast Østfold
- Betonmast Innlandet
- Betonmast Ringerike
- Betonmast Buskerud-Vestfold
- Betonmast Göteborg
- Betonmast Mälardalen
- Betonmast Malmö
- Betonmast Stockholm
- Betonmast Anläggning
- Betonmast Eiendom

RESULTAT SOM FORVENTET

Betonmast leverte et resultat for året som forventet er svakere enn lønnsomheten i øvrig virksomhet i AF Gruppen.

Betonmast er en av Norges største byggenreprenører og har virksomhet i de største markedene i Norge og Sverige. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og har spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspillskontrakter.

Betonmast består av 16 forretningsenheter i Norge og Sverige: Betonmast Oslo, Betonmast Romerike, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Boligbygg, Betonmast Ringerike, Betonmast Røsand, Betonmast Telemark, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Trøndelag, Betonmast Göteborg, Betonmast Mälardalen, Betonmast Malmö, Betonmast Stockholm, Betonmast Anleggsgning og Betonmast Eiendom.

KORT OM 2020

I 2020 hadde Betonmast en omsetning på MNOK 7 862 og leverte et resultat før skatt på MNOK 252. Resultatmarginen endte på 3,2 %. Betonmast ble en del av AF Gruppen 31. oktober 2019 og sammenligningstallene inkluderer kun perioden etter oppkjøpstidspunktet.

Resultatet er i henhold til våre forventninger med en margin lavere enn kravet i AF Gruppen. Det er stor variasjon i prestasjonene mellom de norske enhetene. Betonmast Oslo og Betonmast Romerike utmerket seg med sterke resultater, mens Betonmast Boligbygg, Telemark, Ringerike og Innlandet leverte svake resultater. Det er gjort organisatoriske endringer i flere enheter, og Betonmast Bergen ble solgt til Backe Bergen sommeren 2020.

I den svenske delen av virksomheten er det god aktivitet. Betonmast Malmö leverte gode resultater, mens øvrige enheter leverte stabil lønnsomhet. Etter årets slutt er det besluttet at Betonmast Göteborg kjøper AF Bygg Göteborg. Hensikten er å styrke tilstedeværelsen i regionen gjennom et større selskap. Transaksjonen gjennomføres i april 2021.

Betonmast Eiendom har ved inngangen til 2021 to boligprosjekter i produksjon.

Det er inngått en rekke avtaler for Betonmast i løpet av året, til sammen ble 27 nye kontrakter børsmeldt. Avtalene er fordelt på enhetene både i Norge og i Sverige. Betonmast Romerike har inngått den største kontrakten i år som gjelder bygging av Fjellhamar skole på Lørenskog. Byggeprosjektet omfatter oppføring av ny barneskole, i tillegg til oppføring av et idrettsbygg med flerbrukshaller og svømmehall. Prosjektet er en totalentreprise i partnering og har en verdi på om lag MNOK 1 200 ekskl. mva.

Ordrereserven til Betonmast var per 31. desember 2020 MNOK 7 274 (7 293).

BÆREKRAFT

Betonmast har satt ambisiøse mål for å bidra til utvikling av bærekraftige samfunn. Målet er å kutte klimagassutslippene fra egne byggeaktiviteter med 65 % innen 2030. Ressursbruken skal reduseres, og det er i tillegg til AF Gruppens mål om en kildesorteringsgrad på 80 % satt måltall for avfallsmengde i kg/m² BTA for ulike typer bygg. Videre skal bruk av farlige stoffer elimineres og

lokal økologi fremmes. Innen 2030 skal Betonmast kun ha prosjekter med en klar miljøambisjon. Betonmast har innført modellen «grønn tråd» som beskriver hvordan Betonmast som utbygger og entreprenør skal ivareta miljøet fra tidlig prosjektutvikling til drift etter overlevering.

UTVALGTE PROSJEKTER

VOLDA CAMPUS ARENA

Voldas nye idrettsarena har blitt et symbolbygg på totalt 11 200 kvm. Bygget har energiklasse A og benytter seg av blant annet jordvarme fra 15 brønner boret ned 260 meter i kombinasjon med vannbåren varme. I tillegg er det benyttet sedumtak som isolerer mot både varme og kulde, og bidrar til effektiv overvannshåndtering. Idrettsarenaen er utstyrt med internasjonale mål for håndball og volleyball, tribuneanlegg, klatrehall og parkeringsanlegg, samt et sidebygg med garderober, treningsrom og kontor- og møteromfasiliteter.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST RØSAND
OPPDRAAGSGIVER: VOLDA CAMPUS ARENA AS
FERDIGSTILLELSE: DESEMBER 2020
KONTRAKTSSUM: MNOK 229 EKSCL. MVA

NYE HOLMLIA SENTER

Byggingen av nye Holmlia Senter startet mai 2019, og blir en kombinasjon av kjøpesenter og kontorbygg på totalt 23 000 kvm BRA. Deler av dagens senter beholdes samtidig som det etableres nye torg, møteplasser og sykkelvei. Prosjektet skal gjennomføres som en fossilfri byggeplass og skal sertifiseres etter BREEAM Very Good med ambisiøse miljømål som 90 % resirkulering, og kun 25 kg/kvm avfall totalt. Prosjektprosessen har vært preget av tidlig involvering og godt samspill med oppdragsgiver.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST OSLO
OPPDRAAGSGIVER: OBOS EIENDOM
FERDIGSTILLELSE: HØST 2021
KONTRAKTSSUM: MNOK 366 EKSCL. MVA

STUVERIET GÖTEBORG

Utviklingen av prosjektet Stuveriet startet våren 2020, og skal bli en ny kontor- og møteplass i sentrum av Göteborg. Eiendommen skal sertifiseres i henhold til LEED Platinum, som er systemets høyeste bærekraftsertifisering. Bygget skal bestå av 16 etasjer med en fasade i resirkulert aluminium og med solceller og sedum på taket. Ytterligere to etasjer bygges på Stena Fastigheters eksisterende kontorbygg i nabobygget, og totalt areal blir til sammen rundt 10 000 kvm.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST GÖTEBORG
OPPDRAAGSGIVER: STENA FASTIGHETER
FERDIGSTILLELSE: VÅR 2022
KONTRAKTSSUM: MSEK 190 EKSCL. MVA

CAMPUS BØ

Campus Bø er tettstedets største boligprosjekt og består av 282 nye studenthybler over totalt ca. 10 000 kvm. Bygget har en sterk miljøprofil med blant annet konstruksjon av massivtre og oppvarming fra to geobrønner. Dette bidrar til å oppfylle kriteriene for passivhusstandard. Prosjektet oppnådde i tillegg en sorteringsgrad på 86 % og en avfallsmengde på 21,8 kg/kvm.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST TELEMARK
OPPDRAAGSGIVER: STUDENTSAMSKIPNADEN I SØRØST-NORGE
FERDIGSTILLELSE: AUGUST 2020
KONTRAKTSSUM: MNOK 187 EKSCL. MVA

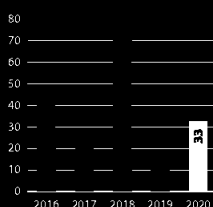
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | BETONMAST | **EIENDOM** | ENERGI OG MILJØ | SVERIGE | OFFSHORE

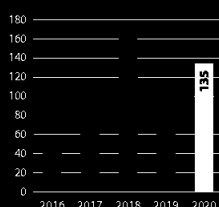
66

EIENDOM

OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

■ Norge

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	33	18	73
Driftsresultat (EBIT)	135	107	166
Resultat før skatt (EBT)	132	100	157
Driftsmargin	-	-	-
Resultatmargin	-	-	-
Ordrereserve	-	-	-

ANSATTE

26

AF Gruppen 5 510

EIENDOM BESTÅR AV

- AF Eiendom
- LAB Eiendom

VIRKSOMHETSOMRÅDER

GODT SALG OG GODE RESULTATER

Eiendomsvirksomheten hadde i 2020 et høyt aktivitetsnivå og gode resultater

Eiendom kjøper, utvikler og selger bolig- og næringsprosjekter i Norge. Aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. Eiendom samarbeider tett med andre solide aktører i eiendomsbransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i deleide selskaper. Resultatet som innregnes i Eiendom tilsvarende resultat etter skatt multiplisert med eierandel (egenkapitalmetoden).

KORT OM 2020

Eiendom leverte i 2020 et resultat før skatt på MNOK 132 (100). Salg av ATEA-bygget, som er en næringsseiendom på Hasle i Oslo, bidro sterkt til resultatet for året. Av boligprosjektene var det Lillo Gård i Oslo og Bo på Billingstad i Asker som hadde størst resultatbidrag.

Boligsalget i 2020 har vært godt med 433 (363) solgte leiligheter, hvorav AFs andel var 160 (130). Boligmarkedet i Stor-Oslo, hvor Eiendom har mesteparten av sin aktivitet, har opplevd sterk etterspørsels- og prisvekst i 2020. Covid-19 pandemien med tilhørende restriksjoner gav en bråbrems i boligmarkedet i mars og april 2020 før salget tok seg kraftig opp. Prosjektene Lilleby Triangel, Bo på Billingstad og Brøter Terrasse er prosjektene med flest solgte enheter i 2020.

I 2020 ble det overlevert 465 (477) leiligheter totalt, hvorav AFs andel var 168 (159). Av totalt 465 overleverte leiligheter i året ble det overlevert 159 leiligheter på Lillo Gård, 146 på Lilleby Triangel, 134 på Kilen Brygge og 26 på Krydderhagen.

Eiendom hadde ved utgangen av 2020 eierinteresser i boligprosjekter

med totalt 145 (235) enheter ute for salg. AFs andel var 58 (88) boenheter. 134 enheter er knyttet til prosjekter i produksjon og 10 enheter i prosjektet Fyrstikkbakken som er i salgsfase. I tillegg er det totalt 1 (32) ferdigstilt usolgt leilighet, hvorav AFs andel var 1 (11).

Ved inngangen til 2021 har AFs eiendomsvirksomhet fem boligprosjekter med i alt 701 leiligheter i produksjon, hvorav AFs andel er 265. Andel solgte leiligheter i disse prosjektene er 81 %.

- Bo på Billingstad i Asker (186 enheter i produksjon)
- Lilleby Triangel i Trondheim (253 enheter i produksjon)
- Skiparviken i Bergen (129 enheter i produksjon)
- Brøter Terrasse på Lillestrøm (78 enheter i produksjon)
- Kråkehaugen i Bergen (55 enheter i produksjon)

AF har ved årsskiftet en utviklingsportefølje i Norge som estimeres til 2 133 (1 865) boenheter. AFs andel av dette er 1 048 (916) boenheter. Hovedvekten av porteføljen er lokalisert i Stor-Oslo og Bergen.

Eiendom er partner i prosjektet Hasle Linje Næring i Oslo hvor AFs eierandel er 49,5 %. K4 hotell og kontor på 21 056 BTA kvm var under bygging ved utgangen av 2020. AF har ved årsskiftet eierinteresser i 137 380 (52 183) BTA kvm næringsseiendom under utvikling. AFs andel av dette er 39 996 (25 764) BTA kvm.

BÆREKRAFT

Eiendom har som mål at klimagassutslipp skal halveres innen 2030, og at alle nye prosjekter skal miljøsertifiseres etter standarden

BREEAM-NOR Very Good eller bedre. Slik vil de bidra til bærekraftige bomiljø. Som et eksempel utvikler AF Eiendom sammen med Birk & Co Fyrstikkbakken 14, som er FutureBuiltts første kommersielle boligprosjekt. FutureBuiltts mål er å få frem forbildeprosjekter som reduserer klimagassutslippene med 50 % innen områdene transport, energibruk og materialbruk. Prosjektet skal bygges i norsk massivtre og bygges etter BREEAM-NOR Very Good. For å redusere fotavtrykket innen eiendomsutvikling har Eiendom i tillegg satsset på rehabiliteringsprosjekter. Fred Olsens gate 3B som ble kjøpt og skal utvikles sammen med Møller Eiendom og Odin Utvikling i 2020 er et eksempel på dette.

MARKEDSUTSIKTER

Tall fra Eiendom Norge for 4. kvartal 2020 viser økte boligpriser i Norge. Ved utgangen av 4. kvartal var boligprisene nasjonalt 8,7 % høyere enn for ett år siden. Sterkest utvikling i 2020 hadde Oslo med en oppgang på 12,0 %, men også Bergen hadde høy prisvekst med 8,5 %. Eiendom Norge peker på at det er viktig at økte boligpriser etterfølges av mer boligbygging i områder hvor det er underskudd på tilbudssiden. I rentemøtet i mars 2021 vedtok Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 0 %. Slik Norges Bank vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig bli satt opp i løpet av andre halvår i år.

UTVALGTE PROSJEKTER

KRÅKEHAUGEN

På kråkehaugen skal det bygges 55 nye leiligheter fordelt på 4 punkthus. Prosjektet ligger i et veletablert villaområde mellom Paradis og Fantoft, med gangavstand til bybanestopp, butikk og servicetilbud. Fasadene oppføres i Superwood, som er en holdbar og bærekraftig trekledning. Sammen med innslag av platekledning og naturstein, gir kledningen byggene et lunt og eksklusivt preg.

FORRETNINGSENHET: LAB EIENDOM

ENTREPRENØR: LAB ENTREPRENØR

FERDIGSTILLELSE: 2023

EIERANDEL: 50 %

LILLO GÅRD

Ved Storo i Oslo har AF vært med å utvikle en helt ny mikroydel bestående av 415 leiligheter, en ny barnehage og et nytt nærsenter. I prosjektet er det lagt vekt på gode planløsninger, høy materialkvalitet og en luftig utomhusplan. Alle tak er dekket med sedum som forhindrer overvann ved store nedbørmengder og gir et godt habitat for insekter og fugler. I tillegg til de nye boligene er det opparbeidet et torg rundt gamle Lillo gård, som er blitt bevart. Torget skaper et naturlig samlingspunkt for både prosjektets innbyggere og resten av nabolaget.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: AF BYGG OSLO

FERDIGSTILLELSE: NOVEMBER 2020

LILLEBY TRIANGEL

På Lade i Trondheim skal totalt 400 leiligheter oppføres i triangelet mellom Jarleveien og Ladeveien. De 275 leilighetene fra første byggetrinn starter innflyttingen allerede første kvartal 2021, og prosjektet har blitt godt mottatt av kundene. Blant tilbakemeldingene trekker kundene frem brukervennlig løsning for tilvalg, nærhet til sentrum, servicetilbud og kollektivtransport, og flotte fasader.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: BETONMAST TRØNDELAG

FERDIGSTILLELSE: 2022

EIERANDEL: 33 %

FYRSTIKKBAKKEN 14

Fyrstikkbakken 14 på Bryn i Oslo er det første kommersielle FutureBuilt-boligprosjektet i massivtre. Målet er å halvere klimagassutslippene fra konstruksjonen og ha et energiforbruk som er nær null når boligene tas i bruk. Totalt skal det oppføres 163 leiligheter fordelt over fire bygg, i tillegg til en rekke fellesfasiliteter. Prosjektet har et heldigitalt visningssenter og lar kunden tilpasse planløsningen etter sine behov gjennom en digital planvelger allerede på salgstidspunktet.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: AF NYBYGG

FERDIGSTILLELSE: 2023

EIERANDEL: 50 %

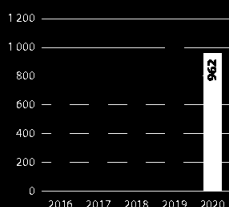
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | BETONMAST | EIENDOM | **ENERGI OG MILJØ** | SVERIGE | OFFSHORE

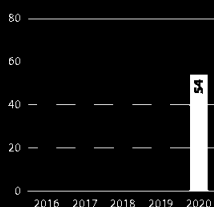
70

ENERGI OG MILJØ

OMSETNING MNOK

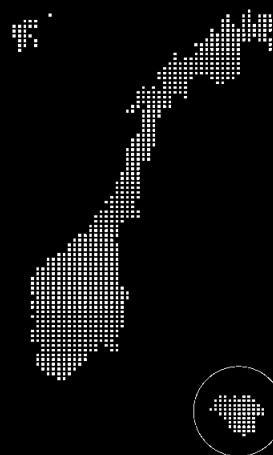

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

- Norge
- Litauen

NØKKELTALL

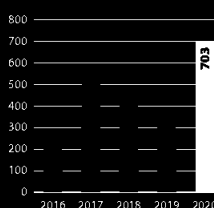
Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	962	1 072	875
Driftsresultat (EBIT)	54	78	44
Resultat før skatt (EBT)	52	75	41
Driftsmargin	5,6 %	7,3 %	5,0 %
Resultatmargin	5,5 %	7,0 %	4,7 %
Ordrereserve	703	371	501

ANSATTE

283

AF Gruppen 5 510

ORDRERESERVE MNOK

ENERGI OG MILJØ BESTÅR AV

- AF Energi & Miljøteknikk
 - Enaktiva
 - Boligenergi
 - AF Energija Baltic
- AF Decom
 - Rimol Miljøpark
 - Jølsen Miljøpark
 - Nes Miljøpark

GODT RESULTAT OG SOLID ORDRERESERVE

Energi og Miljø hadde noe lavere aktivitet i 2020 sammenlignet med 2019, men opprettholdt god lønnsomhet. AF ser flere muligheter for vekst fremover, og ordreserven er rekordhøy.

Virksomhetsområdet Energi og Miljø består av to forretningsenheter, AF Energi & Miljøteknikk og AF Decom med tilhørende datterselskaper. AF Energi & Miljøteknikk tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri. Enheten designer og leverer også energisentraler som er gunstige i et langsiktig eierperspektiv. AF Decom er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. I tillegg har AF Decom utviklet flere miljøparker, som sorterer, renser og gjenvinner forurenset masse som tradisjonelt har blitt lagt i deponi.

KORT OM 2020

Virksomhetsområdet Energi og Miljø hadde i 2020 en omsetning på MNOK 962 (1 072). Resultat før skatt ble MNOK 52 (75). Dette gir en resultatmargin på 5,5 % (7,0 %).

AF Decom fortsetter å levere solide resultater både innenfor riving og gjenvinning til tross for lavere aktivitetsnivå enn i 2019. Aktivitetsnivået i miljøparkerne har vært høyt i 2020, og lønnsomheten er ytterligere forbedret fra 2019. AF Energi & Miljøteknikk økte omsetningen i 2020 sammenlignet med 2019, men leverte resultater under forventning. Til tross for varierende lønnsomhet i prosjektporteføljene, har AF Energi & Miljøteknikk overlevert en rekke gode prosjekter av høy kvalitet til fornøyde kunder.

Energi og Miljø har ved utgangen av året en ordresreserve på MNOK 703 (371).

BÆREKRAFT

Formålet med AFs energivirksomhet er å redusere kundenes energiforbruk

gjennom å tilby alternative og fornybare løsninger for både nye og eksisterende bygg og industri. Energieffektiviseringen kan i de fleste tilfeller gi en energibesparelse på 20–50 % og investeringene vil være tilbakebetalt for kunden etter 4–7 år.

AFs leveranser garanterer lavere energibruk for kunden og gir reduserte klimautslipp for samfunnet.

Eksempelvis bidro AF Energi & Miljøteknikk til at Senter Syd på Mortensrud reduserte energiforbruket med 37,5 % på kun ett år. I Asker skal AF Energi & Miljøteknikk sammen med Slemmestad Brygge og Veas bygge og drifte Slemmestads nye energiforsyning. Energiprosjektet har utviklet en helt ny sirkulær løsning som via varmeveksling med rensert avløpsvann skal levere varme og kjøling til alle bygg, samt gatevarme for snøsmelting.

AF Gruppens miljøvirksomhet har som formål å være en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. Fundamentet for miljøvirksomheten er at avfall i stor grad kan brukes på nytt, og dermed være en verdifull ressurs i en voksende sirkulærøkonomi. AF Decom har derfor satt som mål å kildesortere 95 % av avfallsmengden fra rivevirksomhet og oppnådde en kildesorteringsgrad på 96 % i 2020. I samme år har AF Decom foredlet og lagt til rette for gjenvinning av 19 380 tonn metall. Stålintustrien står for cirka 7 % av verdens totale CO₂-utslipp, og gjenbrukt stål har ca. 70 % mindre utslipp av CO₂ enn malmbasert produksjon. Dette tilsvarer en reduksjon i utslippene på 1 kg CO₂ for hvert kilo stål som

gjenvinnes, som betyr at AF Decoms virksomhet har bidratt til å redusere alternative CO₂-utslipp med 19 380 tonn. Ved AFs miljøparker sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse som tradisjonelt deponeres. Miljøparkerne har en målsetning om at 80 % av massene skal gjenbrukes i lokalkarkedene etter at de er materialgjenvunnet. AFs miljøparker har gjenvunnet til sammen 528 758 (317 730) tonn masse i 2020, og realisert gjenvinningsgrad av forurenset masse var 86 % i 2020.

MARKEDSUTSIKTER

AF Gruppens aktivitet er nært knyttet til den generelle aktiviteten i bygg- og anleggsmarkedet. Nivået på igangsettelse av nye bygg vil påvirke markedet for riving- og gjenvinningstjenester. Covid-19 bidrar til økt usikkerhet for etterspørselen etter slike tjenester på kort sikt. Imidlertid har myndighetene i Norge fastsatt ambisiøse energimål frem mot 2030 knyttet til reduksjon av energibruk. Enova har kartlagt at det er et stort vedlikeholdsetterlep på offentlig bygningsmasse og store effektiviseringsmuligheter i forbindelse med rehabilitering av bygg. I tillegg er leveranse av varme- og kjøleanlegg for yrkesbygg et interessant marked. Etterspørselen er nært knyttet til antall igangsettinger av nye yrkesbygg. Prognosesenteret venter at igangsatt areal for yrkesbygg i 2021 vil være på nivå med 2020. Den største veksten i igangsatt areal for yrkesbygg i prognoseperioden ventes for Oslo. Det forventes totalt sett et godt marked for AFs energi- og miljøvirksomhet.

UTVALGTE PROSJEKTER

FYLKESHUSET I BERGEN

Vestland fylkeskommune skal fornye sine nye lokaler. AF Decom fikk i oppdrag å rive det eksisterende fylkeshuset fra 1972 på 11 etasjer. Første steg i prosessen har vært å fjerne alt av tekniske installasjoner, isolasjon og annet inventar. Da kun betong og armeringsjern gjensto, rev riveroboter de øverste etasjene før mer konvensjonelle rivemaskiner plukket fra hverandre de resterende etasjene. Til sammen er 20 000 tonn betong revet og knust. Betongen skal gjenbrukes som fyllmasse på LABs prosjekter ved Skiparviken og på Haukeland.

FORRETNINGSENHET: AF DECOM

OPPDRAAGSGIVER: LAB ENTREPRENØR / BERGEN FYLKESKOMMUNE

FERDIGSTILLELSE: DESEMBER 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 38 EKSCL. MVA.

STATNETT, LYSE – TONSTAD

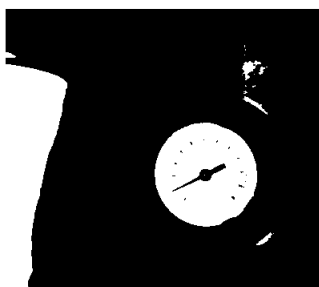
Mellom Lysebotn og Tonstad, og videre fra Tonstad til Solholm i Agder skal AF Decom fjerne 209 gamle høyspentmaster fordelt over et nærmere 80 km langt eldre anlegg for Statnett. Rivningen startet november 2020 og vil pågå ett års tid. Totalt skal opp mot 1 880 tonn stålmaster, 835 tonn betongfundamenter og 770 tonn ledning fjernes, resirkuleres og lagres i depot.

FORRETNINGSENHET: AF DECOM

OPPDRAAGSGIVER: STATNETT

FERDIGSTILLELSE: NOVEMBER 2021

KONTRAKTSSUM: MNOK 80 EKSCL. MVA.

KONGENS GATE 12

I bygget til Canica Eiendom i Kongens gate 12, har AF Energi & Miljøteknikk utført en rekke tiltak på byggets klimainstallasjoner. Det er blant annet levert nytt ventilasjonsaggregat, etablert ny isvannskrets med kjølemaskin, etablert en ny teknisk sjakt fra taket til kjeller for tilluft og avtrekk, samt installert et komplett SD-anlegg i bygget for styring av de tekniske installasjonene. Prøvedrift av anlegget vil foregå frem til juni 2021.

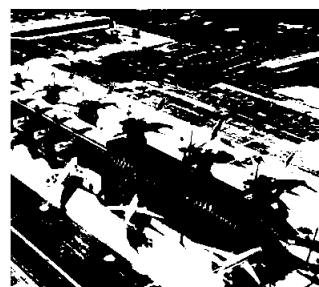
FORRETNINGSENHET:

AF ENERGI & MILJØTEKNIKK

OPPDRAAGSGIVER: CANICA EIENDOM

FERDIGSTILLELSE: JUNI 2020

KONTRAKTSSUM: MNOK 6,3 EKSCL. MVA.

UNSØ

Prosjektet gjelder innvendige tekniske arbeider på Utvidelse Non-Schengen Øst (UNSØ), som blir en utvidelse av den opprinnelige utenlandsterminalen på Oslo lufthavn Gardermoen. Arbeidet startet mars 2020 og er en hovedentreprise som omfatter fagene elektro, rør og ventilasjon. Arbeidene inkluderer oppføring av luftbehandlingsaggregater med tilhørende ventilasjonssystemer, varme- og kjølesystemer, sprinklersentral, sanitæranlegg og elektrotekniske anlegg.

FORRETNINGSENHET:

AF ENERGI & MILJØTEKNIKK

OPPDRAAGSGIVER: AVINOR

FERDIGSTILLELSE: 2022

KONTRAKTSSUM: MNOK 200 EKSCL. MVA.

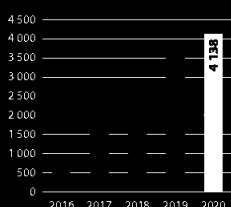
VIRKSOMHETSOMRÅDER

ANLEGG | BYGG | BETONMAST | EIENDOM | ENERGI OG MILJØ | SVERIGE | OFFSHORE

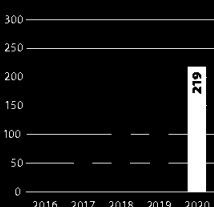
74

SVERIGE

OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

■ Sverige

NØKKELTALL

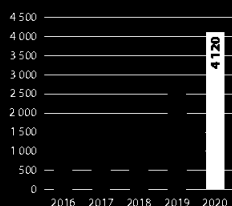
Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	4 138	3 683	2 270
Driftsresultat (EBIT)	219	149	114
Resultat før skatt (EBT)	212	146	113
Driftsmargin	5,3 %	4,0 %	5,0 %
Resultatmargin	5,1 %	4,0 %	5,0 %
Ordreserver	4 120	2 946	1 578

ANSATTE

AF Gruppen 5 510

ORDRESERVE MNOK

SVERIGE BESTÅR AV

- Kanonaden
- Pålpintar
- AF Bygg Göteborg
- AF Bygg Syd
- AF Projektutveckling
- AF Härnösand Byggregurer
- HMB

ØKT AKTIVITET OG GODT RESULTAT

Sverige har økt omsetningen betydelig i 2020 som følge av sterk vekst i Kanonaden. Sverige leverte samlet sett et godt resultat, selv om lønnsomheten varierte mellom forretningsenhetene.

Sverige omfatter AF Gruppens svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving, utenom Betonmast Sverige som rapporteres under virksomhetsområdet Betonmast. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Göteborg og Syd-Sverige samt Stockholm og Mälardalen.

Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Kanonaden, Pålpintar, AF Bygg Göteborg, AF Bygg Syd, AF Projecktutveckling, AF Härnösand Byggreturer og HMB.

KORT OM 2020

Sverige hadde en omsetning på MNOK 4 138 (3 683) i 2020 og et resultat før skatt på MNOK 212 (146). Dette gir en resultatmargin på 5,1 % mot 4,0 % i 2019.

I det svenske anleggsmarkedet kan Kanonaden vise til sterk omsetningsvekst og enheten leverte et svært godt resultat. Pålpintar leverte svakt positivt resultat for året. Aktiviteten er redusert som følge av nedlegging av fundamenteringsvirksomheten.

Den svenske rivevirksomheten, AF Härnösand Byggreturer, fortsetter å levere sterke marginer selv om aktivitetsnivået er redusert. Blant de svenske byggenhetene er det variasjon i prestasjonene. HMB leverte økt omsetning, men noe svakere lønnsomhet enn i 2019. AF Bygg Syd oppnår sterk lønnsomhet til tross for noe lavere aktivitet. AF Bygg Göteborg hadde redusert aktivitet, og etter årets slutt ble det bestemt at AF Bygg Göteborg skal kjøpes av Betonmast Göteborg for å skape en større og sterkere aktør i regionen.

AF Projecktutveckling, AFs eiendomsvirksomhet i Sverige, hadde i 2020 to boligprosjekter og ett skoleprosjekt i produksjonsfasen, samt flere i utviklingsfasen. Enheten har en tomtebank (boliger under utvikling) som estimeres til 363 (368) boenheter. AFs andel av dette er 169 (233) boenheter.

Ordrereserven til Sverige var ved utgangen av 2020 MNOK 4 120 (2 946).

BÆREKRAFT

AF har som mål å halvere klimagassutslippene og halvere avfallsmengder som ikke kan gjenbrukes eller gjenvinnes innen 2030. Sverige ønsker å minimere avfall som produseres på byggeplasser og har et mål om å kildesortere minimum 80 %. I 2020 oppnådde virksomhetsområdet Sverige en kildesorteringsgrad på 96 %.

AF Gruppen Sverige har til hensikt å bli med i «Färdplan 2045» som er bygg- og anleggssektorens bidrag til Sveriges mål om fossilfrihet innen 2045. Dette innebærer en forpliktelse om å kartlegge virksomhetens klimapåvirkning i løpet av 2021–2022 og produsere velutviklede mål og handlingsplaner.

MARKEDSUTSIKTER

Spredningen av covid-19 har påvirket svensk økonomi, og det er fortsatt knyttet usikkerhet til hvor hardt rammet bygg- og anleggsmarkedet i Sverige vil bli. Riksbanken besluttet i februar 2021 å opprettholde nullrente, og Byggföretagen forventer at renten forblir på dette nivået ut 2021.

Tross covid-19 pandemien, var 2020 preget av prisøkninger og

økte salgsvolumer. Svensk Mäklarstatistik rapporterer en prisvekst på 7 % for leiligheter og på 13 % for eneboliger fra 2019 til 2020. I storbyområdene økte prisene på leiligheter mellom 3 % og 9 %, og Malmöregionen kunne vise til sterkest prisvekst.

Samlet sett forventet Byggföretagen i oktober et fall innen bygg- og anleggsinvesteringer i Sverige på 1 % i 2020 og et uendret investeringsvolum i 2021. Dette kommer etter flere år med høy vekst. For 2021 ventes det et fall i boligbyggeproduksjonen på 4 %, mens det ventes vekst i rehabilitering av bygg på 2 %. Anleggsinvesteringer ventes å vokse med 5 % i 2021, hvor økt offentlig satsing på infrastruktur bidrar positivt. Dette tyder på at vi for AFs virksomhet i Sverige har gode muligheter også fremover, selv om konkurransen er tøff. Imidlertid vil konsekvensene av covid-19 fortsatt bidra til større grad av usikkerhet også i Sverige i den nærmeste tiden.

UTVALGTE PROSJEKTER

GLASBRUKET

August 2020 startet byggingen av Glasbruket borettslagsleiligheter i bydelen Majorna i Göteborg. Det skal bygges til sammen 136 leiligheter i størrelser fra 35–173 kvm i en industriell stil med store vinduer i en klassisk mursteinfasade. Oppdraget til AF er en totalentreprise, og prosjektet skal sertifiseres i henhold til Miljøbyggnad Silver 3.0.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG GÖTEBORG
OPPDAGSGIVER: FASTIGHETS AB BALDER
FERDIGSTILLELSE: 2023
KONTRAKTSSUM: MSEK 200 EKSBL. MVA.

VINDPARK ÅBY-ALEBO

Vindpark Åby-Alebo i Mönsterås kommun blir den største vindparken i det sørlige Sverige. Den skal bestå av totalt 36 vindkraftverk som er beregnet å produsere ca. 500 GWh fornybar kraft årlig – tilsvarende strømforbruket til 100 000 hus. Kanonaden har som oppdrag å prosjektere og bygge veier, støpe fundament og etablere strømmettet for vindparken.

FORRETNINGSENHET: KANONADEN ENTREPRENAD
OPPDAGSGIVER: STENA RENEWABLE
FERDIGSTILLELSE: 2022
KONTRAKTSSUM: MSEK 213 EKSBL. MVA.

TALLBOHOV ELECTRIC VILLAGE

HMB Construction skal bygge fire høyhus med 180 leiligheter i det første av to byggetrinn i Tallbohov Electric Village. Boligprosjektet inngår i et forskningsprosjekt som med statlige støtte utvikler bærekraftige og innovative bygg. Leilighetene vil være tilnærmet selvforsynte med energi, og vil benytte kunstig intelligens til å velge den energikilden som til enhver tid gir lavest karbonutslipp, enten det er solenergi, bergvarme, fjernvarme eller elektrisitet fra strømmettet.

FORRETNINGSENHET: HMB CONSTRUCTION
OPPDAGSGIVER: TORNET BOSTADSPRODUKTION
FERDIGSTILLELSE: 2023
KONTRAKTSSUM: MSEK 237 EKSBL. MVA.

SJÖLUNDA AVLØPSANLEGG

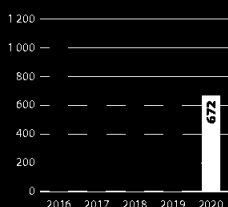
AF Bygg Syd har de siste fire år bygget et nytt anlegg, samt designet og installert en ny mekanisk behandling for rens- og sandhåndtering. Anlegget er et av de største renseanleggene i Sverige og renser avløpsvann fra ca. 300 000 innbyggere. Med det nye renseanlegget skapes et bedre vannmiljø og sikrer avløpsvannbehandling som bedre takler klimaendringene, strengere miljøkrav og en økende befolkning.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG SYD
OPPDAGSGIVER: VA SYD
FERDIGSTILLELSE: MAI 2020
KONTRAKTSSUM: MSEK 200 EKSBL. MVA.

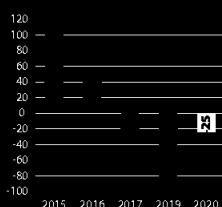

OFFSHORE

OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

- Norsk og britisk sokkel
- Norge
- UK

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	672	679	655
Driftsresultat (EBIT)	-25	-83	-21
Resultat før skatt (EBT)	-40	-94	-27
Driftsmargin	-3,7 %	-12,2 %	-3,2 %
Resultatmargin	-5,9 %	-13,9 %	-4,1 %
Ordreserver	1 365	1 351	1 456

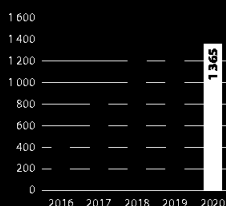
ANSATTE

220

AF Gruppen 5 510

ORDRESERVE MNOK

OFFSHORE BESTÅR AV

- AF Offshore Decom
AF Offshore Decom UK Ltd.
AF Miljøbase Vats
- AF AeronMollier

STABIL AKTIVITET OG SVAK LØNNSOMHET

Utfordrende markedsforhold, konsekvenser av covid-19, samt stillstand i produksjonen på Vats i store deler av første halvår tynget lønnsomheten for Offshore i 2020.

AF har en variert aktivitet mot maritim virksomhet og olje og gass-sektoren. Tjenestene spenner fra nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC) for offshore- og det marine markedet, til fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vats.

Offshore består av forretningsenhetene AF AeronMollier og AF Offshore Decom med datterselskaper.

KORT OM 2020

Offshore hadde en omsetning på MNOK 672 (679) i 2020. Resultat før skatt ble MNOK -40 (-94). Det ga en resultatmargin på -5,9 % mot -13,9 % i 2019.

AF Offshore Decom økte omsetningen i 2020 fra året før, men leverte et negativt resultat. Enhetens omsetning og lønnsomhet avhenger i stor grad av timing på offshorekampanjer, samt aktivitetsnivå ved miljøbasen på Vats. Enheten hadde kun mindre offshorekampanjer i 2020 og utførte hovedsakelig forberedende arbeider til kommende offshorekampanjer i 2021 og 2022. Stillstand i produksjonen på Vats i første kvartal og begrenset aktivitet på basen i andre kvartal, tynget lønnsomheten i første halvår. Det var høy aktivitet på Vats og god lønnsomhet for vår rivevirksomhet i andre halvår. Det forventes høy riveaktivitet på Vats i 2021.

AF AeronMollier hadde lavere omsetning i 2020 enn i 2019, men leverte positive resultater for 2020. Omsetningsfallet reflekterer blant annet utfordrende markedsforhold

med utsatte prosjekter og redusert aktivitet for offshore-teknikere som følge av covid-19 og tilknyttede smitteverntiltak.

Ved årsslutt hadde virksomhetsområdet Offshore en ordresreserve på MNOK 1365 (1 351).

BÆREKRAFT

AF Offshore Decoms forretningside bygger på å løse en betydelig samfunnsutfordring gjennom å fjerne og gjenvinne utrangerte oljeplattformer. Enheten har som mål å gjenvinne mest mulig av materialene i de utrangerte offshoreinstallasjonene. Enheten har de siste årene oppnådd en kildesorteringsgrad på 94 % på konstruksjonene for gjenvinning, hvor metall er hovedkomponenten. Gjenbruk av stål har 70 % mindre utslipp av CO₂ enn malmbasert produksjon, som tilsvarer en utslippsreduksjon på 1 kg CO₂ per kilo gjenvunnet stål. AF Offshore Decom har revet og tilrettelagt for gjenvinning av 19 153 tonn stål i 2020, med tilsvarende reduksjon av alternative CO₂-utslipp på 19 153 tonn.

AF AeronMolliers virksomhet bidrar til å redusere klimagassutslipp gjennom elektrifisering og energieffektivisering av marin sektor. Enheten har i 2020 blant annet levert system og utstyr for elektrifisering av 33 ferger, som tilsvarer rundt halvparten av det norske markedet. Elektrifisering av ferger innebærer at fergene i all hovedsak lades med strøm fra strømmettet i ordinær nettoproduksjon og medfører dermed en betydelig reduksjon i klimagassutslipp sammenlignet med bruk av fossilt brensel.

MARKEDSUTSIKTER

Markedet for fjerning av offshoreinstallasjoner har vært preget av utsettelse og sterk konkurranse. Siste anslag fra den britiske bransjeorganisasjonen Oil & Gas UK viser imidlertid forventninger om et høyt volum innen riving og fjerning av utrangerte oljeinstallasjoner fremover. I perioden 2020 til 2029 ventes det at over 900 000 tonn toppdekk skal fjernes i Nordsjøen. Dette gjelder i britisk, norsk, dansk og nederlandsk sektor. Resirkulering av stål fra utrangerte oljeplattformer representerer et betydelig bidrag til reduserte klimagassutslipp sammenlignet med ordinær stålproduksjon. Dette vil kunne bidra positivt for etterspørselen etter disse tjenestene i årene som kommer.

For AFs offshorevirksomhet innen klimakontroll (HVAC) samt vedlikehold og modifikasjoner, er markedsforholdene fortsatt krevende. Imidlertid gir elektrifisering av marin sektor og installasjoner på norsk sokkel nye markedsmuligheter. I regjeringens klimaplan er det foreslått at CO₂-avgiften skal oppjusteres fra 590 kr/tonn i dag til 2 000 kr/tonn i 2030, som kan bidra til å akselerere elektrifiseringstakten. Oljeprisen har fluktuert betydelig i 2020, og til tross for at oljeprisen er tilbake på inngangsnivået til 2020, bidrar covid-19 fremdeles til usikkerhet i oljebransjen, som igjen kan påvirke AFs virksomhet fremover.

UTVALGTE PROSJEKTER

CURLEW FPSO

AF Miljøbase Vats skal demontere og resirkulere produksjonsskipet Curlew FPSO (Floating Production, Storage and Offloading). Kontrakten som ble tildelt i internasjonal konkurranse inkluderer prosjektering, forberedende arbeider, demontering og gjenvinning. Curlew er et 235 meter langt fartøy produsert i 1983, og har vært i drift i britisk sektor av Nordsjøen. Totalt skal 25 000 tonn stål kuttes opp, renses og kildesorteres. Prosjektet skal være ferdigstilt innen 2024.

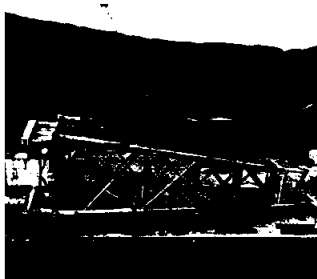
FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM
OPPDRAGSGIVER: SHELL UK LTD
FERDIGSTILLELSE: 2024

BRENT A

Den 44 år gamle Brent A plattformen er en av fire plattformer som var operativ på Brent-feltet nordøst for Skottland, i britisk sektor av Nordsjøen. Brent A-jacketen er med sine over 10 000 tonn en av de største av sitt slag, og den største konstruksjonen som er løftet inn på kaien til AF Miljøbase Vats i ett horisontalt løft. På basen skal jacketen renses for marin begroing og løse deler skal fjernes før konstruksjonen deles videre opp i mindre deler. Arbeidet med å kildesortere og klargjøre Brent A for gjenvinning vil pågå inn i 2021.

FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM
OPPDRAGSGIVER: SHELL UK LTD.
FERDIGSTILLELSE: 2021

JOTUN B

Plattformen Jotun B har utvunnet olje på norsk sokkel sentralt i Nordsjøen siden 1999, og ble i 2020 fjernet fra Balder-feltet av Heerema. AF Miljøbase Vats mottok den 8 200 tonn tunge jacketen sommeren 2020, og da var dette den største av sitt slag mottatt ved basen. Konstruksjonen er blitt delt opp i flere etapper for kildesortering og gjenvinning. Gjenvunnet stål benyttes videre til blant annet armeringsjern, og arbeidet med å gjenvinne konstruksjonen fortsetter i 2021.

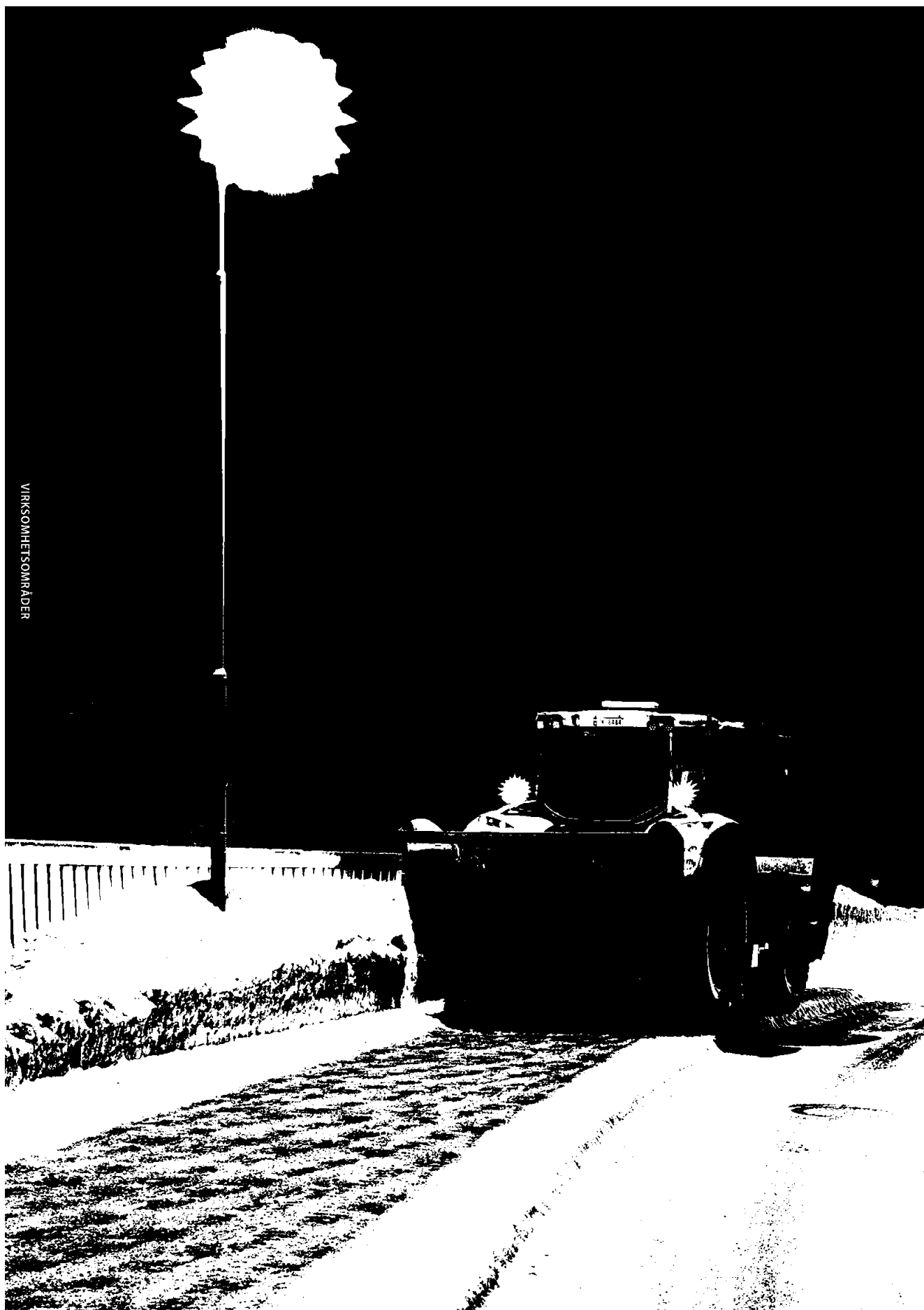
FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM
OPPDRAGSGIVER: HEEREMA MARINE CONTRACTORS
FERDIGSTILLELSE: 2021

ULSTEIN

Skipene National Geographic Endurance og National Geographic Resolution bygges av Ulstein Verft etter X-Bow designet for kunde Lindblad Expeditions, og skal kunne operere i polare omgivelser året rundt. AF Aeron-Mollier er ansvarlig for prosjektering og leveranse av komplett ventilasjons- og klimaanlegg (HVAC), og proviantanlegg til skipene. Leveransen inkluderer blant annet Aeron Connect som gjør det mulig å overvåke og fjernstyre HVAC anlegget fra land. Endurance ble levert våren 2020, mens Resolution forventes ferdigstilt høsten 2021.

FORRETNINGSENHET: AF AERONMOLLIER
OPPDRAGSGIVER: ULSTEIN VERFT
FERDIGSTILLELSE: 2021

VIRKSOMHETSOMRÅDER

GJENBRUK AV STRØSAND

Strøsand er en utfordring for norske kommuner. Massene som ligger igjen når is og snø er borte inneholder miljøfarlige stoffer, og det meste går til deponi. AFs miljøpark på Nes har funnet løsningen på problemet. Med det nyeste innen renseteknologi fjernes bremsestøv fra biler, løv, plast og annet søppel, slik at inntil 80 prosent av massene kan brukes på nytt.

Renseteknologien i miljøparken har gjort seg bemerket både i Norge og internasjonalt.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

MILJØGEVINST FOR BEBOERNE. Vinterglatte fortaù og veier i Bærum ble i vinter for første gang strødd med resirkulert strøsand.

AKSJONÆRINFORMASJON

86 KONSERNLEDELSEN

88 STYRET

90 EIERSTYRING OG

SELSKAPSLEDELSE

92 AKSJEN

KONSERNLEDELSEN

AMUND TØFTUM

(1978)

Konsernsjef

Amund Tøftum ble ansatt i AF i 2005 og var konserndirektør for Bygg, Betonmast og Offshore før han ble Konsernsjef i AF Gruppen fra 24. august 2020. Tøftum har også vært prosjektdirektør i AF Offshore Decom og har erfaring fra forretningsutvikling og ulike driftsroller i AF. Tøftum er utdannet sivilingeniør fra NTNU. Per 31.12.20 eier han 109 925 aksjer og har 20 833 opsjoner i AF Gruppen ASA.

SVERRE HÆREM

(1965)

Konserndirektør finans

Sverre Hærem har vært konserndirektør finans i AF siden 2007. I 2012–2013 var han i tillegg konserndirektør for virksomhetsområdet Energi. Han har tidligere arbeidet som finansdirektør i Fjord Seafood ASA og økonomidirektør i Dyno. Sverre Hærem er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. Per 31.12.20 eier han 142 464 aksjer og har 23 110 opsjoner i AF Gruppen ASA.

IDA AALL GRAM

(1977)

Konserndirektør

Ida Aall Gram har ansvar for virksomhetsområdet Eiendom, samt HR og kommunikasjon. Hun kom til AF som porteføljedirektør i AF Eiendom i 2017. Hun har tidligere erfaring fra Gyldendal, Orkla Eiendom og McKinsey og er utdannet siviløkonom fra BI. Per 31.12.20 eier hun 14 022 aksjer og har 20 488 opsjoner i AF Gruppen ASA.

EIRIK WRAAL

(1979)

Konserndirektør

Eirik Wraal har ansvaret for virksomhetsområdet Energi og Miljø, deler av byggvirksomheten og for samfunnsansvar i AF Gruppen. Han var tidligere leder for AF Decom og har vært i AF siden 2004. Wraal har også hatt ulike driftsroller innen AFs miljøvirksomhet og er utdannet sivilingeniør fra NTNU. Per 31.12.20 eier han 31 943 aksjer og har 20 660 opsjoner i AF Gruppen ASA.

TORMOD SOLBERG

(1971)

Konserndirektør

Tormod Solberg kom inn i konsernledelsen 1. oktober 2020, og har ansvar for virksomhetsområdet Bygg. Han har hatt ulike lederroller i AF Gruppen siden 2006, og kom fra stillingen som økonomidirektør i AF Bygg Oslo. Som Direktør kvalitet og risiko var han sentral i etableringen av AF Gruppens modell for risikostyring. Solberg har bakgrunn som prosjektleder i ABB og som konsulent i PwC. Per. 31.12.20 eier han 41 554 aksjer og har 8 913 opsjoner i AF Gruppen.

BÅRD FRYDENLUND

(1968)

Konserndirektør

Bård Frydenlund har ansvaret for virksomhetsområdene Sverige og Betonmast. Han var tidligere direktør for personal og organisasjon og har siden 2000 hatt forskjellige roller innen personal og økonomi. Bård Frydenlund er utdannet diplomøkonom og Master of Management fra BI. Per 31.12.20 eier han 162 703 aksjer og har 20 833 opsjoner i AF Gruppen ASA.

GEIR FLÅTA

(1978)

Konserndirektør

Geir Flåta har ansvar for virksomhetsområdene Anlegg og Offshore. Han har tidligere vært direktør for AF Nybygg og har bred prosjekt- og ledererfaring fra bygg- og anleggsvirksomheten i AF. Flåta har en MBA fra NHH og er utdannet sivilingeniør fra NTNU. Per 31.12.20 eier han 1 092 aksjer og har 20 488 opsjoner i AF Gruppen ASA.

STYRET

PÅL EGIL RØNN

(1968)

Styrets leder

Pål Egil Rønn var konsernsjef i AF Gruppen fra 2007 til 2015. Fra han begynte i 1999, hadde han ulike lederstillinger i AF. Øvrige styreverv inkluderer Bouvet ASA, Eidsiva Energi AS, Sparebank 1 Gudbrandsdalen og Øster Hus Gruppen AS. Han er utdannet sivilingeniør med doktorgrad fra NTNU.

HEGE BØMARK

(1963)

Styremedlem

Hege Bømark har bakgrunn som finansanalytiker i Fearnley Finans (Fonds) AS og Orkla Finans (Fondsmegling) AS. Hun har tidligere vært styremedlem blant annet i Norwegian Property ASA, Fornebu Utvikling ASA og BWG Homes ASA, og er i dag styremedlem i Europris ASA og OBOS-banken AS. Hun er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole.

KRISTINA ALVENDAL

(1972)

Styremedlem

Kristina Alvendal er administrerende direktør og eier av selskap innen eiendomsutvikling, og tidligere CEO for Airport City Stockholm AB. Alvendal har hatt en lang politisk karriere i Stockholm, blant annet som viseborgermester i Stockholm med ansvar for by- og eiendomsutvikling. Hun har også flere styreverv. Hun er utdannet jurist med fordypning i engelsk lov.

KENNETH SVENDSEN

(1973)

Styremedlem

Kenneth Svendsen er ansattrepresentant i styret. Han har vært i AF Gruppen siden 1998 og har hatt flere roller i selskapet, blant annet som stikningsleder, driftsleder og prosjektleder. Han jobber i dag som avdelingsdirektør i AF Anlegg. Han er utdannet ingeniør bygg og anlegg fra Høgskolen i Narvik.

KRISTIAN HOLTH

(1984)

Styremedlem

Kristian Holth har bakgrunn som økonomidirektør i KB Gruppen AS og i Contiga AS. Han har også erfaring fra McKinsey & Company. Andre styreverv inkluderer blant annet Gunnar Holth Grusforretning AS, BRG Entreprenør AS og Grunn-Service AS. Han er utdannet sivilingeniør i industriell økonomi fra NTNU.

HILDE WIKESLAND FLAEN
(1983)
Styremedlem

Hilde Wikesland Flaen er ansattrepresentant i styret. Hun har vært ansatt i AF Gruppen siden 2008 og har variert erfaring blant annet som prosjektingeniør, driftsleder, anleggsleder og kontraktsleder i AF Anlegg. Hun er utdannet sivilingeniør i Byggeteknikk og arkitektur fra UMB.

ARNE SVEEN
(1970)
Styremedlem

Arne Sveen er ansattrepresentant i styret. Han har jobbet i AF siden 1999, de siste fjorten årene som hovedtillitsvalgt og hovedverneombud i AF med ansvar for Fellesoverenskomsten for byggfag. Tidligere jobbet han som kranfører/grunnarbeider i AF Bygg Oslo.

BORGHILD LUNDE
(1965)
Styremedlem

Borghild Lunde er konserndirektør i Aibel med ansvar for Forretningsutvikling og Innkjøpsledelse. Hun har tidligere hatt rekke lederstillinger innen ABB, blant annet som direktør for Oil, Gas and Chemicals. Lunde er også styreleder i Tonito. Hun er utdannet sivilingeniør i Teknisk Kybernetikk fra NTH.

ARNE BAUMANN
(1962)
Styremedlem

Arne Baumann er konserndirektør for OBOS Boligutvikling i Norge og Sverige. Han har jobbet i OBOS siden 2002 og har bred erfaring både med utvikling av boliger og utvikling og forvaltning av næringsbygg. Han er utdannet siviløkonom fra BI og har en MBA fra University of Wisconsin-Madison.

KJETEL DIGRE
(1969)
Styremedlem

Kjetel Digre er administrerende direktør i Aker Solutions. Han var tidligere Senior Vice President Operations i Aker BP, hvor han blant annet jobbet med digitalisering av norsk sokkel. Han har en lang karriere som toppleder hvor han har ledet store offshore-prosjekter for Equinor som Johan Sverdrup og Gjøa-prospektene. Han er utdannet MSc Subsea Engineering fra Heriot-Watt University.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

AF Gruppen er et verdibasert selskap med sterk kultur. Sammen med prinsippene for risikostyring og internkontroll utgjør verdiene grunnsteiner i foretaksstyringen.

VIKTIGE HENDELSER I 2020

I 2020 ble arbeidet med en ny strategi som skal gjelde frem mot 2024 en sentral styresak. Strategien viderefører ambisjonen om lønnsomhet og vekst og målet for 2024 er en omsetning på 40 mrd. og en driftsmargin på 7 %. Fire initiativ skal prioriteres for å nå målene: fag og ledelse, kunder og leverandører, klima og miljø, samt innovasjon.

Covid-19-pandemien med tilhørende smittevernstiltak preget også styrearbeidet. Styret fulgte utviklingen tett og vurderte beredskapen i AF Gruppen og behovet for tiltak løpende. Ulike scenarier for effektene for virksomheten ble analysert, som grader av nedstengning av samfunnet og begrensninger for de ansattes mobilitet.

STYRETS ARBEID

God eierstyring og selskapsledelse er styrets ansvar. Styret vurderer årlig AF Gruppens prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse og avlegger en redegjørelse i samsvar med den norske anbefalingen av 17. oktober 2018, jf. www.nues.no.

Styret har en fastsatt årsplan for sitt arbeid. Årsplanen omfatter gjennomgang av risiko-områder og intern kontroll, samt godkjenning av strategi, kvartalsregnskap, årsregnskap og budsjett. I tillegg gjøres det en gjennomgang av verdigrunnlag, retningslinjer for etikk og samfunnsansvar og organisasjonsstruktur.

I tillegg til de faste sakene behandler styret alle potensielle oppkjøp, tomteinvesteringer og kontraktstilbud med en kontraktssum over MNOK 600. Tilbudene vurderes etter blant annet strategiske, finansielle og organisatoriske kriterier, og vesentlige risikoforhold belyses særlig. Kontrakter med lavere kontraktssum behandles også i styret dersom risikobildet eller andre forhold tilsier det. I 2020 behandlet styret 12 tilbud før tilbudsinnlevering.

STYRET

Medlemmer	Antall aksjer ¹⁾	Oppmøteandel
Pål Egil Rønn (leder)	207 225	16
Arne Baumann	17 183 709	16/16
Kristian Holth	15 616 856	16/16
Hege Bømark	-	16/16
Borghild Lunde	26 048	15/16
Kjetil Digre	-	16/16
Kristina Alvendal	-	16/16
Kenneth Svendsen	102 514	16/16
Hilde W. Flaen	27 337	16/16
Arne Sveen	-	14/16

¹⁾ Antall aksjer eid per 31.12.20 inkluderer aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

STYRETS REVISJONSUTVALG

Hege Bømark (leder)
Borghild Lunde
Kjetil Digre

STYRETS KOMPENSASJONSUTVALG

Pål Egil Rønn (leder)
Kristian Holth
Arne Baumann
Kristina Alvendal

VALGKOMITÉ

Roar Engeland (leder)
Marianne E. Johnsen
Roy G. Holth
Peter Groth

EKSTERN REVISOR

PricewaterhouseCoopers AS

Fullstendig redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse er tilgjengelig på afgruppen.no

AFS ETTERLEVELSE AV NUES

Punkt i Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES)	Avvik fra anbefalingen
1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	Ingen avvik
2 Virksomhet	Ingen avvik
3 Selskapskapital og utbytte	Ingen avvik
4 Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående	Ingen avvik
5 Fri omsettelighet	Ingen avvik
6 Generalforsamling	To avvik, se tekst under
7 Valgkomité	Ett avvik, se tekst under
8 Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet	Ingen avvik
9 Styrets arbeid	Ingen avvik
10 Risikostyring og internkontroll	Ingen avvik
11 Godtgjørelse til styret	Ingen avvik
12 Godtgjørelse til ledende ansatte	Ett avvik, se tekst under
13 Informasjon og kommunikasjon	Ingen avvik
14 Selskapsovertakelse	Ingen avvik
15 Revisor	Ingen avvik

AVVIK FRA NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Etter styrets vurdering har AF Gruppen avvik knyttet til tre av punktene i anbefalingen:

Punkt 6. Generalforsamling

AF Gruppen har to avvik fra anbefalingen på dette punktet. Generalforsamlingen ledes ikke av en uavhengig møteleder, men av styrets leder. Det er vedtektsfestet at generalforsamlingen skal ledes av styreleder. Behovet for uavhengig møteledelse har heller ikke vært vurdert som nødvendig ut fra sakene som behandles på generalforsamlingen og liten grad av uenighet blant aksjonærene.

Det andre avviket fra dette punktet er at ikke alle medlemmer av styret møter på generalforsamlingen. Styret vurderer det som tilstrekkelig at styrets leder samt leder av revisjonsutvalget og kompensasjonsutvalget er tilstede. Andre styremedlemmer vil møte ved behov.

Punkt 7. Valgkomité

AF Gruppen har ett avvik fra anbefalingen på dette punktet. Flertallet i valgkomiteen er ikke uavhengig av styret.

Punkt 12. Godtgjørelse til ledende ansatte

AF Gruppen har ett avvik fra anbefalingen på dette punktet. Det er ikke tak på resultatavhengig godtgjørelse for ansatte. Dette er vedtatt av styret og begrunnet med et ønske om at ansatte, på samme måte som eierne, skal ha mulighet til å få del av verdiskapningen uten begrensning.

AKSJEN

Etter et børsår med store svingninger endte AF-aksjen på samme kursnivå som ved utgangen av 2019. Inkludert utbytte på 9,50 kroner i 2020 gir det en totalavkastning på 5,6 %.

AF-aksjen var priset til 175,60 kroner ved utgangen av årets siste handelsdag i 2020. Ved utgangen av 2019 var kursen 176,00. Justert for utbytte på 9,50 kroner per aksje gir det en totalavkastning på 5,6 % i 2020. Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) har i samme periode hatt en avkastning på 4,6 %.

HISTORIE

AF Gruppen ble etablert i 1985 og ble børsnotert 8. september 1997. Aksjene i AF Gruppen er notert på Oslo Børs' OB Match liste og handles under symbolet AFG. Aksjene består av én aksjeklasse hvor alle aksjene har stemmerett, og inngår både i totalindeksen, hovedindeksen, fondsindeksen og industriindeksen.

AF Gruppen har over tid gitt god avkastning til sine aksjonærer. De siste fem årene har AF-aksjen hatt en avkastning på 68,3 % inkludert utbytte. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig avkastning på 11,0 %. Oslo Børs Hovedindeks har til sammenligning steget med 59,6 % de siste fem årene, noe som tilsvarer en gjennomsnittlig årlig avkastning på 9,8 %.

AF Gruppen har som mål å skape verdier for aksjonærene gjennom en konkurransedyktig avkastning i forhold til sammenlignbare investeringsalternativer. Avkastningen vil være en kombinasjon av utbytte og kursstigning.

UTBYTTE

Totalt ble NOK 9,50 utbetalt i utbytte per aksje i 2020 for regnskapsåret 2019. Selskapet utbetalte et utbytte for første halvår på NOK 6,00 per aksje i mai 2020, og for andre halvår et utbytte på NOK 3,50 per aksje som ble utbetalt i november 2020.

For regnskapsåret 2020 foreslår styret for generalforsamlingen et utbytte for utbetaling i 1. halvår 2021 på NOK 6,50 per aksje. Utbyttet vil utbetales den 25. mai til de aksjonærer som er registrert den 11. mai 2021.

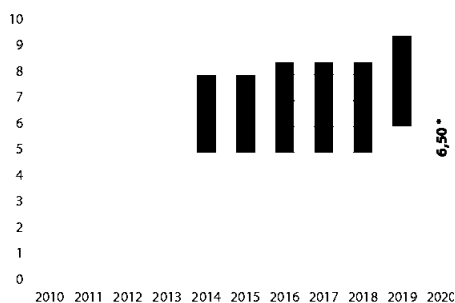
Utbetaling av utbytte foretas inntil to ganger per år dersom selskapets inntjening gir grunnlag for dette. Utbetaling vil fortrinnsvis skje etter avholdt ordinær generalforsamling i mai og etter avleggelse av kvartalsresultat for 3. kvartal.

AF Gruppen skal over tid gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning. Så lenge den underliggende utviklingen er tilfredsstillende, legger AF Gruppen til grunn at utbyttet for fremtiden skal være stabilt og fortrinnsvis stigende. Styret vurderer likviditet og mulige strategiske disposisjoner før utbytte foreslås for generalforsamlingen. Intensjonen over tid er å utbetale minimum 50 % av årets resultat som utbytte.

RESULTAT PER AKSJE (NOK)

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

* Foreslått, ikke vedtatt utbytte for utbetaling 1. halvår 2021

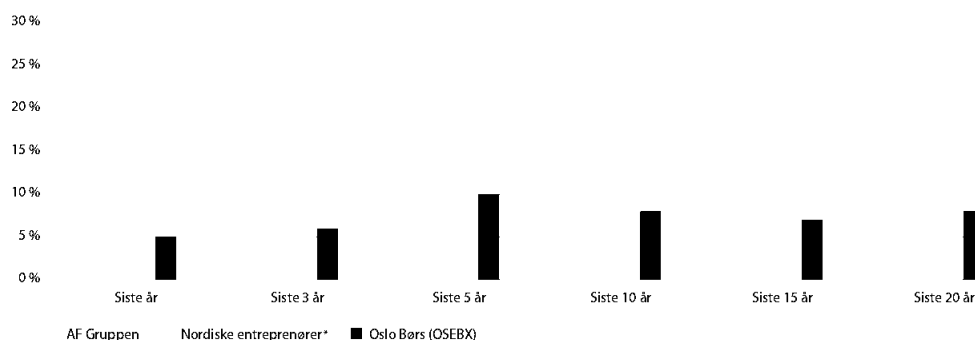

NØKKELTALL AKSJEN

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Markedsverdi (MNOK)	18 613	18 139	13 069	13 078	14 463	12 929	7 009	5 578	4 578	3 556
Antall aksjer omsatt (tusen)	8 292	6 537	4 360	8 137	6 690	10 370	7 102	2 559	2 568	2 095
Totalt antall aksjer per 31.12 (Mill.)	106,00	103,07	99,01	97,96	93,61	92,68	88,72	82,33	81,38	80,81
Antall aksjonærer per 31.12	4 520	3 582	3 303	3 158	2 737	2 575	1 815	1 494	1 407	1 254
Aksjekurs per 31.12	175,60	176,00	132,00	133,50	154,50	139,50	79,00	67,75	56,25	44,00
– Høy	183,00	185,00	142,00	162,00	164,50	139,50	82,00	72,00	59,25	53,00
– Lav	128,50	135,50	118,50	122,00	120,00	77,25	66,50	54,75	41,50	38,60
Resultat per aksje	9,29	8,51	7,88	6,43	7,44	7,64	5,11	5,26	2,40	3,83
Utvannet resultat per aksje	9,27	8,46	7,88	6,43	7,29	7,50	5,09	5,11	2,37	3,83
Utbytte per aksje	6,50 ¹⁾	9,50	8,50	8,50	8,50	8,00	8,00	6,00	4,50	4,50
Utdelingsforhold ²⁾	70,0 %	111,6 %	107,9 %	132,2 %	114,2 %	104,7 %	156,6 %	114,1 %	187,5 %	117,5 %
Direkteavkastning	5,4 %	6,4 %	6,4 %	5,5 %	5,7 %	10,1 %	8,9 %	8,0 %	10,2 %	11,3 %
Aksjens totalavkastning	5,6 %	40,3 %	5,6 %	-8,3 %	15,0 %	89,2 %	25,5 %	28,4 %	38,1 %	21,3 %
Egenkapitalrentabilitet (ROE)	36,6 %	43,7 %	45,4 %	35,8 %	43,3 %	43,8 %	34,3 %	38,4 %	19,0 %	28,5 %
Børskurs/resultat (P/E)	18,9	20,7	16,8	20,8	20,8	18,3	15,5	12,9	23,4	11,5
Børskurs/egenkapital per aksje (P/B)	5,3	6,1	6,2	6,3	7,4	7,1	4,7	4,2	3,8	2,7
Avkastning på investert kapital (ROaCE)	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,2	0,4
Selskapsverdi/driftsresultat (EV/EBIT)	12,5	13,7	10,9	12,8	13,4	12,2	11,2	8,5	13,5	8,0
Selskapsverdi/investert kapital (EV/CE)	4,0	4,4	5,5	5,4	6,7	6,4	3,9	3,4	3,3	2,1

¹⁾ Foreslått, ikke vedtatt utbytte for utbetaling 1. halvår 2021²⁾ For 2020 inkluderer utdelingsforholdet kun utbytte for utdeling 1. halvår 2021

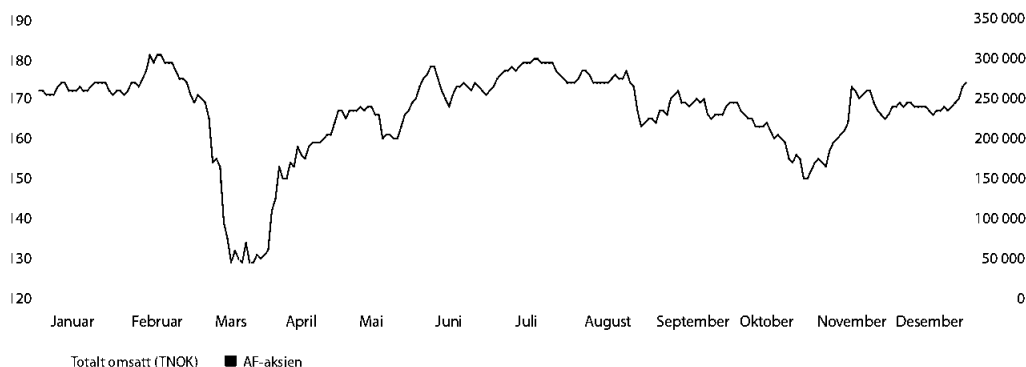
ÅRLIG TOTALAVKASTNING PER 31. DESEMBER 2020

* Uvektet gjennomsnitt av konkurrerende nordiske entreprenører (lokal valuta)

KURSVIKLING OG OMSETNING I 2020

AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRSAMMENSETNING

Aksjekapitalen var ved slutten av året 2020 på 5 299 924,85 kroner fordelt på 105 998 497 aksjer pålydende NOK 0,05. Aksjekapitalen har økt med 146 661 kroner og 2 933 220 aksjer i 2020 i forbindelse med to ansattemisjoner. Emisjonene ble gjort i forbindelse med innløsning av opsjonsprogrammet fra 2017–19 på 2 217 994 aksjer og ved aksjeprogram for ansatte i november på 715 226 aksjer.

I løpet av 2020 fikk AF Gruppen over 900 nye aksjonærer, og ved årets slutt hadde selskapet totalt 4 520 (3 582) eiere. Rundt 1 400 av disse er ansatte i AF, og eier til sammen ca. 12,2 % (12,1 %) av aksjene. De ti største aksjonærene eier til sammen 65,9 % av aksjene med OBOS som største aksjonær. OBOS har en total eierandel på 16,2 % (16,5 %). Norske aksjonærer eier totalt 94,9 % (93,5 %) av aksjene.

Det har ikke vært vesentlige endringer i eierandel blant de ti største aksjonærene i løpet av året. Størst økning hadde ØMF Holding med en økt eierandel på 0,5 prosentpoeng fra 15,1 % til 15,6 %. Størst nedgang hadde VITO Kongsvinger som reduserte sin eierandel med 0,5 prosentpoeng fra 2,3 % til 1,8 % i 2020.

AF Gruppen har fullmakt fra generalforsamlingen til å kjøpe inntil 10 % av utestående aksjer. Tilbakekjøp av aksjer blir løpende vurdert i lys av selskapets alternative investeringsmuligheter, finansielle situasjon og behovet for egne aksjer i forbindelse med salg til ansatte, opsjonsprogram, bonusprogram og oppkjøp. Ved utgangen av året eier AF Gruppen 135 000 aksjer.

LIKVIDITET

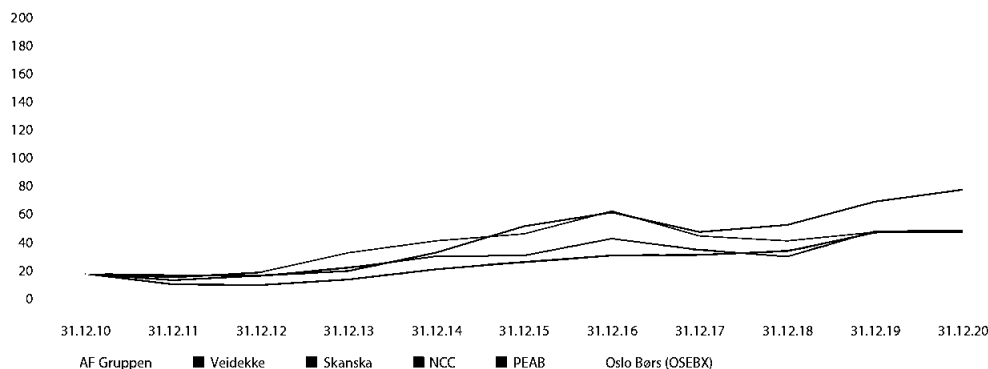
Likviditeten i aksjen er lav, men har tatt seg noe opp de siste årene. De siste 5 årene har omsetningshastigheten ligget mellom 5 og 8 %. I 2020 var den på 7,9 %. I 2020 ble det i alt omsatt 8 292 083 (6 536 917) aksjer over børs. Aksjen ble omsatt 252 av 252 mulige handelsdager, og gjennomsnittlig omsetning per handelsdag var 32 905

Aksjonær	Beholdning 31.12.2020	% av total 31.12.2020
OBOS BBL	17 183 709	16,2 %
ØMF HOLDING AS	16 527 342	15,6 %
CONSTRUCTIO AS	14 595 347	13,8 %
FOLKETRYGDFONDET	9 879 650	9,3 %
LJM AS	2 515 217	2,4 %
ARTEL KAPITAL AS	2 508 267	2,4 %
VITO KONGSVINGER AS	1 911 676	1,8 %
ARNE SKOGHEIM AS	1 753 870	1,7 %
Staavi, Bjørn	1 627 000	1,5 %
Skandinaviska Enskilda Banken AB	1 329 107	1,3 %
JANIKO AS	1 290 186	1,2 %
MOGER INVEST AS	1 242 609	1,2 %
FLYGIND AS	1 021 509	1,0 %
VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORGE IN	747 682	0,7 %
STENSHAGEN INVEST AS	609 977	0,6 %
Eriksson, Erik Håkon	560 000	0,5 %
Landkreditt Utbytte	550 000	0,5 %
State Street Bank and Trust Comp	495 687	0,5 %
Nordea Bank Abp	457 578	0,4 %
REGOM INVEST AS	451 394	0,4 %
Sum 20 største	77 257 807	72,9 %
Sum øvrige	28 605 690	27,0 %
Egne aksjer	135 000	0,1 %
Totalt antall aksjer	105 998 497	100,0 %

Antall aksjer	Antall eiere	Prosent
1–100	1420	0,05 %
101–500	874	0,22 %
501–1 000	419	0,31 %
1 001–5 000	967	2,18 %
5 001–10 000	356	2,43 %
10 001–100 000	405	10,78 %
100 001–1 000 000	66	14,80 %
> 1 000 000	13	69,23 %
	4 520	100,00 %

KURSVIKLING SISTE 10 ÅR SAMMENLIGNET MED KONKURRERENDE ENTREPRENØRSELSKAPER OG OSLO BØRS

Kursutvikling Oslo Børs og konkurrerende entreprenører rebasert til AFs kurs per 31. desember 2010 på 20,36. Lokal valuta, totalavkastning

(26 253) aksjer. Av de 8,29 millioner aksjene som ble omsatt over børs i 2020 sto AF Gruppen selv for 468 712 (37 936) aksjer, tilsvarende 5,7 % (0,6 %) av den totale omsetningen. Dette er aksjer selskapet kjøpte over børs for bruk i aksje- og bonusprogrammene for ansatte.

AKSJE- OG OPSJONSPROGRAM

Ansatte i AF Gruppen har anledning til å kjøpe aksjer gjennom et årlig aksjeprogram til en rabattert pris på 20 % av markedskurs. I tillegg har selskapet opsjonsprogram som tilbys alle ansatte.

Gjennom aksjeprogrammet i 2020 tegnet 950 ansatte seg for 1 000 000 aksjer til en kurs på 137,80 per aksje (etter 20 % rabatt). I forbindelse med salget benyttet styret sin fullmakt og emiterte 715 226 aksjer. De resterende 284 774 aksjene ble overført fra beholdningen av egne aksjer.

AF Gruppen har siden 2008 også hatt opsjonsprogram for samtlige ansatte i konsernet, og i februar 2020 ble det innløst 2 217 994 opsjoner av 913 ansatte. Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et nytt opsjonsprogram for de tre neste årene. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000 med en opsjonspremie på NOK 1 per opsjon, og ordningen innebærer en årlig tildeling i 2020–22 med utøvelse i mars 2023. Kjøpskursen for aksjene vil baseres på gjennomsnittlig børskurs uken før de tre respektive tegningsperiodene. For å kunne utøve opsjonene er det et vilkår at man er ansatt i konsernet 1. mars 2023. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2020 er 3 806 660 justert for ansatte som har sluttet i løpet av året.

INVESTOR RELATIONS

Vår målsetting er at alle investorer og andre interessenter har tilgang til den samme finansielle informasjonen

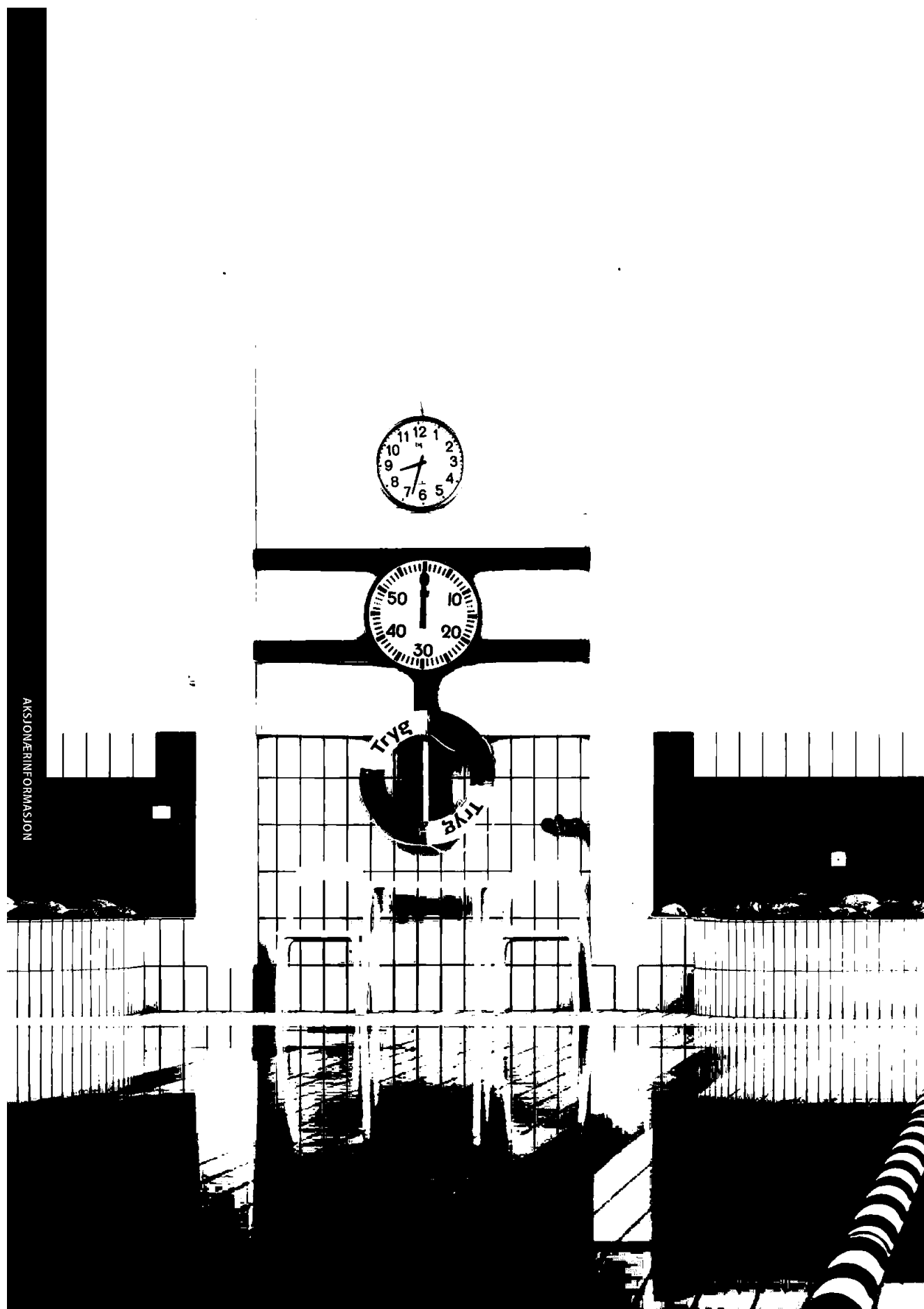
Meglerhus	Telefon
ABG Sundal Collier	+47 22 01 60 98
Carnegie	+47 22 00 93 54
DNB Markets	+47 24 16 92 09
KeplerCheuvreux	+46 8 723 51 75
Pareto	+47 24 13 21 39

om selskapet til enhver tid. Vi prioriterer kontakten med aksjemarkedet høyt, og ønsker en åpen dialog med aktørene.

Informasjonen AF Gruppen gir skal sikre en mest mulig korrekt verdivurdering av aksjen. Informasjon som kan påvirke prisingen av aksjen gis via børsmeldinger til Oslo Børs og på selskapets hjemmesider.

Vi holder offentlige presentasjoner av kvartals- og årsresultat, og presentasjonene overføres direkte via webcast. Webcast er tilgjengelige på både Oslo Børs' og AFs egne hjemmesider (afgruppen.no/investor). I tillegg har selskapet løpende kontakt med investorer og analytikere. På selskapets hjemmeside finnes en oversikt over hvilke analytikere som følger AF-aksjen.

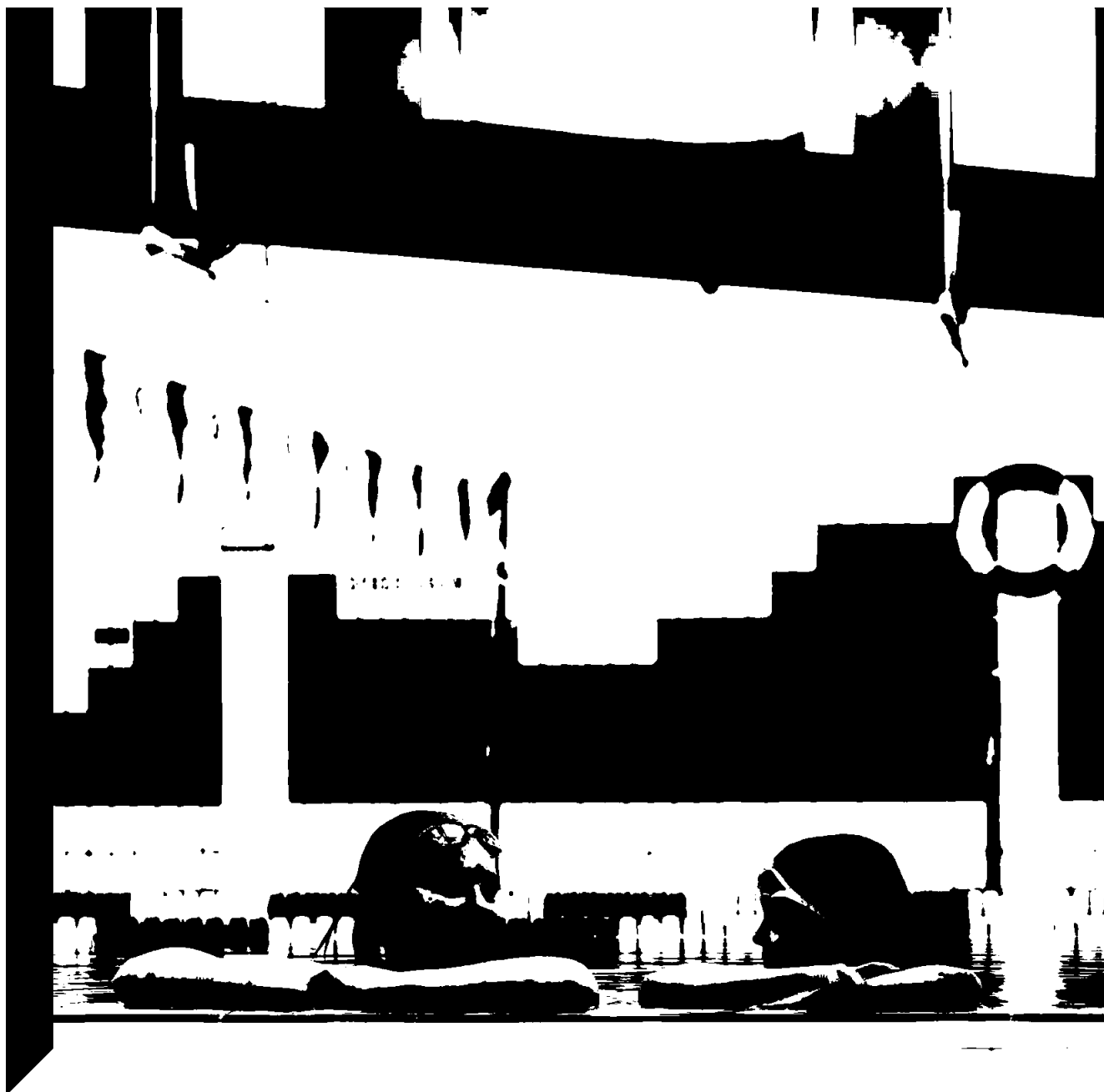
Selskapet følger Oslo Børs' anbefaling om rapportering av IR-informasjon. AF Gruppens børsansvarlig er konserndirektør finans, Sverre Hæren.

ENERGISPARINGENS KINDEREGG

Idrettsanlegg krever mye energi og kan være en belastning for kommuneøkonomien. Blant 140 energieffektiviserende tiltak på 21 bygg i Modum kommune, har AF Energi & Miljøteknikk oppgradert Furumoen svømmehall med det nyeste innen ventilasjonsanlegg. Et eget bassengaggregat inkludert avfukting, gjenvinner varmen fra den fuktige bassenglufte og bruker den til å varme opp ny luft som skal inn i hallen. Dette gir energibesparelser som er bra for økonomien, innbyggerne og for klimaet.

TRENINGSGLEDE I SVØMMEHALLEN.

Energisparetiltak bedrer kommuneøkonomien og gjør at svømmehallen kan holdes åpen hver dag – til stor glede for unge, ivrige svømmere.

ÅRSBERETNING

100 STYRETS ÅRSBERETNING

113 BØRSMELDTE KONTRAKTER

ÅRSBERETNING

STYRETS ÅRSBERETNING 2020

AF Gruppen leverte et solid resultat for 2020.

Omsetningen økte til MNOK 27 025 og resultatmarginen for året ble 5,4 %. Bredden og den samlede kraften i organisasjonen har aldri vært større, og styret mener at AF er godt posisjonert for å nå målene som er satt for kommende strategiperiode.

VIRKSOMHETEN

AF Gruppen er et av Norges største entreprenør- og industri-konsern og er notert på Oslo Børs med ticker AFG. Helt siden etableringen i 1985 har organisasjonen i AF stolt på egen gjennomføringskraft og kompetanse til å løse komplekse utfordringer. Entreprenørånden i AF er preget av viljen til å tenke annerledes og evnen til å finne gode og fremtidsrettede måter å skape verdier på.

AF Gruppen har syv virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore. Hovedkontoret ligger i Oslo.

AF GRUPPENS VISJON

Vi rydder fra fortiden og bygger for fremtiden.

FORRETNINGSIDÈ

AF Gruppen skal skape verdier og muligheter gjennom prosjektvirksomhet med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

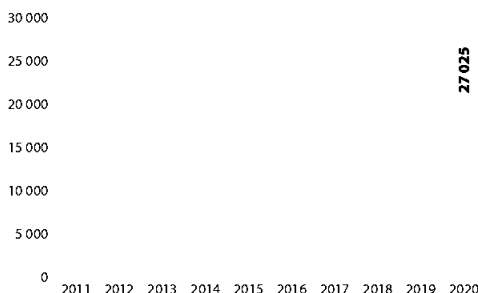
Årsregnskapet til AF Gruppen er avlagt i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Årsregnskapet for morselskapet AF Gruppen ASA er avlagt etter forenklet IFRS. Styret er av den oppfatning at årsregnskapet gir et riktig og sannferdig bilde av økonomisk resultat i 2020 og finansiell stilling per 31. desember 2020. I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at dette er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse er en integrert del av styrets årsberetning. Redegjørelsen er oppsummert på side 88 i årsrapporten og presentert i sin helhet på afgruppen.no. Det er redegjort for håndtering av samfunnsansvar på side 30 i årsrapporten.

ÅRETS RESULTAT

AF Gruppen hadde i 2020 driftsinntekter og andre inntekter på MNOK 27 025 (22 612). Resultat før skatt ble MNOK 1 447 (1 317) og resultat etter skatt ble MNOK 1 158 (1 027).

OMSETNING (MNOK)

RESULTAT FØR SKATT (MNOK)

Driftsresultatet ble MNOK 1 480 (1 335) hvilket tilsvarer en driftsmargin på 5,5 % (5,9 %). Dette er over kravet om minimum 5 % driftsmargin.

Covid-19-utbruddet med tilhørende restriksjoner har skapt utfordringer og påvirket alle prosjekter. De fleste prosjektene har likevel klart å opprettholde god drift. AF Anlegg hadde et godt aktivitetsnivå i 2020, men lavere enn i 2019. Året preges

ÅRSBERETNING OG -REGNSKAP

ÅRSBERETNING

101

av høy produksjon på storprosjektet E39 Kristiansand vest Mandal øst for Nye Veier. Anlegg hadde flere prosjekter i avslutningsfasen i 2020, og dette bidro samlet sett til svært gode resultater for året. Bygg leverte god lønnsomhet i 2020, men prestasjonene innad i porteføljen av enheter er varierende. Resultatet for Betonmast er som vi forventet lavere enn kravet i AF Gruppen, og det er stor variasjon i prestasjonene mellom de norske enhetene. For Eiendom bidro salget av ATEA-bygget, en næringseiendom på Hasle i Oslo, sterkt til det gode resultatet for året. Energi og Miljø fortsetter å levere solide resultater både innenfor riving og gjenvinning, men energivirkomheten leverte resultater under forventning. For Offshore var resultatene svake.

BALANSE OG LIKVIDITET

Egenkapitalrentabiliteten i 2020 var 36,6 % (43,7 %). Rentabiliteten er påvirket av kjøpet av Betonmast i oktober 2019. Avkastning på gjennomsnittlig investert kapital ble 34,8 % (38,2 %).

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

NETTO RENTEBÆRENDE FORDRING (GJELD) (MNOK)

Totale eiendeler per 31. desember 2020 var MNOK 12 862 (12 854). Ved årsskiftet hadde konsernet netto rentebærende fordring på MNOK 90 (-163) og kontanter og kontant-ekvivalenter på MNOK 708 (563). Egenkapitalen ved utgangen av året var MNOK 3 494 (2 999). Det gir en egenkapitalandel på 27,2 % (23,3 %).

Kontantstrøm fra driften i 2020 var MNOK 1 189 (1 508). Kontantstrøm for kapitaltransaksjoner og finansiering var

MNOK 1 301 (670). Det ble i 2020 utbetalt utbytte til aksjonærene i AF Gruppen ASA på MNOK 1 001 (859).

KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN (MNOK)

AKSJEN

Resultat per aksje i 2020 var NOK 9,29 (8,51). Utvannet resultat per aksje var NOK 9,27 (8,46).

Styret foreslår at det utbetales et utbytte for 1. halvår på til sammen MNOK 689 for regnskapsåret 2020. Per aksje tilsvarer dette et utbytte for 1. halvår på NOK 6,50 (NOK 6,00). Styret vil foreslå for generalforsamlingen å få fullmakt til å vedta utbytte også for 2. halvår.

I henhold til AFs utbyttepolicy vil det, så lenge inntjening og finansiell stilling gir grunnlag for det, utbetales halvårlige utbytter. AF utbetalte i 4. kvartal 2020 NOK 3,50 (3,50) per aksje i utbytte. Samlet utbytte per aksje utbetalt i 2020 ble dermed NOK 9,50 (8,50).

Aksjekursen ved årsslutt var NOK 175,60 (176,00). Dette ga en avkastning på aksjen inklusive utbytte for 2020 på 5,6 % (40,0 %).

DISPONERING AV ÅRETS TOTALRESULTAT

Årets totalresultat i morselskapet AF Gruppen ASA ble MNOK 622 og foreslås disponert slik:

Overført til (fra) annen egenkapital	-67 MNOK
Avsetning for utbytte	689 MNOK
Sum disponert	622 MNOK

VIRKSOMHETSOMRÅDENE 2020

ANLEGG

Virksomhetsbeskrivelse

Anleggsvirksomheten i Norge består av to forretningsenheter: AF Anlegg og Målselv Maskin & Transport.

AF Anlegg utfører anleggsprosjekter i hele Norge innen samferdsel, infrastruktur, havn, olje- og gassindustrien samt prosjekter innen kraft og energi. AF Anlegg har i tillegg vunnet en samferdselskontrakt i Stockholm. Målselv Maskin & Transport er den største maskinentreprenøren i Troms, og utfører prosjekter innen blant annet kommunaltekniske anlegg, veibygging, masseforflytting og grunn- og betongarbeid.

ÅRSBERETNING

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	4 157	5 787	5 861
Driftsresultat (EBIT)	331	373	275
Resultat før skatt (EBT)	315	376	293
Driftsmargin	8,0%	6,5%	4,7%
Resultatmargin	7,6%	6,5%	5,0%
Ordreserver	6 709	5 424	7 664

Anleggsvirksomheten oppnådde i 2020 en omsetning på MNOK 4 157 (5 787). Resultat før skatt ble MNOK 315 (376). Resultatmarginen endte på 7,6 % mot 6,5 % i 2019.

AF Anlegg hadde et godt aktivitetsnivå i 2020, men lavere enn i 2019. Året preges av høy produksjon på storprosjektet E39 Kristiansand vest Mandal øst for Nye Veier. Dette er et stort og utfordrende prosjekt med høy aktivitet, og prosjektet gjennomføres etter plan. Anlegg hadde flere prosjekter i avslutningsfasen i 2020, og dette bidro samlet sett til svært gode resultater for året. Covid-19-utbruddet med tilhørende restriksjoner har skapt utfordringer og påvirket alle prosjekter. De fleste prosjektene har likevel klart å opprettholde god drift.

Målselv Maskin & Transport hadde et godt år i 2020 med høy aktivitet og svært gode resultater.

Nye kontrakter

AF Anlegg har inngått én stor kontrakt i løpet av året, prosjektet E4 Bergtunnelar Lovö for Trafikverket. Produksjonen startet i slutten av Q3 2020. Avtalen har en estimert verdi på MNOK 3 400 ekskl. mva. På E6 Roterud Storhove pågår samhandlingsfasen for fullt med god relasjon til byggherre. En avtale om dette prosjektet kan ha en verdi på MNOK 3 750 ekskl. mva. Dette prosjektet inngår ikke i ordreserven per 31. desember 2020.

Anlegg hadde i 2020 en ordreinngang på MNOK 5 441 (3 547) og ordreserven ved utgangen av året var MNOK 6 709 (5 424).

Markedsutsikter

Anleggsmarkedet i Norge er godt og mindre sensitivt for konjunktursvingninger da offentlig etterspørsel er den sterkeste driveren for investeringer innen anlegg i Norge. I statsbudsjett for 2021 bevilger regjeringen NOK 80 mrd. til samferdsel, som innebærer en økning på 7,9 % fra saldert budsjett 2020.

Prognosesenteret melder at anleggsaktiviteten i 2020 synes å ha vært lite påvirket av covid-19 og smitteverns-tiltakene, og forventer at det vil være slik også i 2021. I deres prognoser legges det til grunn at de direkte påvirkningene på aktiviteten i anleggsmarkedet vil forbli små. Utviklingen i 2020 var likevel svakere enn anslått med samlede anleggsinvesteringer på NOK 86 mrd. som tilsier et fall på 1,3 % fra 2019, primært grunnet fall i veiinvesteringer. For prognoseperioden 2021 til 2023 forventes en samlet vekst i anleggsinvesteringer på ca. 40 %. Det er i hovedsak vei, men også jernbane- og sporveisanlegg som skal stå for veksten. I 2021 ventet Prognosesenteret anleggsinvesteringer på NOK 104 mrd. hvorav 39 % kommer fra veianlegg og 15 % fra jernbane- og sporveisanlegg.

Samlet sett gir prognosene for anleggsmarkedet et godt grunnlag for videre vekst for AFs anleggsvirksomhet, selv med usikkerhet rundt konsekvenser av covid-19 på kort sikt.

BYGG

Virksomhetsbeskrivelse

Bygg er AF Gruppens største virksomhetsområde og har et bredt tjenestespekter i hele verdikjeden fra tidligfase med prosjektering og frem til bygging. I tillegg til å være en stor aktør innenfor boliger, næringsbygg og offentlige bygg, er Bygg ledende innen rehabilitering (ROT). Bygg omfatter den norske byggevirksomheten utenom Betonmast og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen.

Bygg er delt inn i 14 enheter med tilhørende datterselskaper: AF Bygg Oslo, AF Byggfornyelse, AF Nybygg, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, AF Håndverk, Consolvo, Haga & Berg, Eiçon, LAB Entreprenør, Åsane Byggmesterforretning, Fundamentering (FAS) og Helgesen Tekniske Bygg (HTB). Alle entreprenørene har sterk lokal forankring og et bredt tjenestespekter.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	9 459	10 581	9 055
Driftsresultat (EBIT)	486	656	619
Resultat før skatt (EBT)	491	667	645
Driftsmargin	5,1 %	6,2 %	6,8 %
Resultatmargin	5,2 %	6,3 %	7,1 %
Ordreserver	10 025	10 045	9 871

Bygg hadde en omsetning på MNOK 9 459 (10 581) i 2020 og et resultat før skatt på MNOK 491 (667). Dette gir en resultatmargin på 5,2 % mot 6,3 % i 2019.

Omsetningen for Bygg falt sammenlignet med 2019. Covid-19 har medført økt konkurranse om offentlige byggeprosjekter og prosjektutsettelse, særlig innen oppføring av bolig. Virusutbruddet og relaterte smitteverntiltak har skapt utfordringer i flere prosjekter. Likevel har enhetene opprettholdt god drift i de fleste prosjekter. Samlet sett leverte Bygg god lønnsomhet i 2020, men prestasjonene innad i porteføljen av enheter er varierende. AF Bygg Oslo, Haga & Berg og Åsane Byggmesterforretning utmerket seg med svært god lønnsomhet. AF Bygg Østfold leverte et godt resultat i 2020 etter et svakt fjorår. Eiçon og Strøm Gundersen Vestfold leverte svake resultater i 2020, og det er iverksatt tiltak i begge enhetene.

Nye kontrakter

Byggvirksomheten har inngått kontrakter for bygging i hele tjenestespekteret fra bolig og næringsbygg til offentlige bygg. AF Bygg Oslo har inngått avtale med Bane NOR Eiendom for utbygging av Støren Verksted. Infrastrukturprosjektet for jernbane omfatter bygging av ny verkstedhall, vaskehall og tilhørende administrasjonsbygg på Støren. Avtalen er en totalentreprise og har en verdi på MNOK 217 ekskl. mva. Både anleggs- og byggvirksomheten har i 2020 inngått avtaler med Helse Sør-Øst RHF i forbindelse

med nytt sykehus i Drammen. AF Bygg Østfold har inngått en hovedentreprise som omfatter råbygg og pelearbeider for sentralbygg vest og servicetorget. Kontrakten har en estimert verdi på MNOK 347 ekskl. mva. På Heggedal Torg i Asker, har Strøm Gundersen inngått kontrakt med Tandberg Eiendom om bygging av ytterligere et bolig- og næringsbygg med verdi på MNOK 170 ekskl. mva.

Også innenfor rehabilitering er det tildelt betydelige kontrakter i 2020. LAB Entreprenør har inngått kontrakt med Bergen kommune om rehabilitering og ombygging av den gamle lærerhøgskolen på Landås i Bergen. Etter full ombygging og rehabilitering skal bygget bli Bergens inkluderingscenter. Senteret skal fremme inkludering og verdighet og tilby et bredt spekter av kultur- og idrettsaktiviteter. Avtalen har en verdi på MNOK 415 ekskl. mva.

Bygg hadde i 2020 en ordreinngang på MNOK 9 439 (10 756) og hadde ved utgangen av året en ordresreserve på MNOK 10 025 (10 045).

Markedsutsikter

Byggmarkedet i Norge forble på et høyt nivå i 2020 med en samlet produksjonsverdi på NOK 349 mrd., som innebar en nedgang på 0,4 % fra året før. Det største fallet var innen nye boligbygg. Prognosesenteret forventer en økning i produksjonsverdi på 1,7 % i 2021, før markedet vil falle med 1,0 % i 2022 og ytterligere 1,2 % i 2023. Nye boligbygg og ROT-markedet ventes å drive veksten i 2021. I prognoseperioden fram til 2023 anslås størst vekst for byggmarkedet i Oslo.

Det ble registrert igangsettingstillatelser til 30 038 nye boliger i 2020. Dette representerer et fall på 4,9 % fra året før. For 2021, 2022 og 2023 anslår Prognosesentret at igangsettingstillatelser vil ligge på henholdsvis 31 000 boliger, 27 000 boliger og 26 000 boliger. For Oslo ventes det at igangsettingen av nye boligbygg i 2021 vil ende på 3 400 boliger, som innebærer en økning på hele 21,9 % fra 2020. Prognosesenteret venter også vekst i antall igangsatte boliger i Viken og Vestland i 2021.

Selv om det forventes høy aktivitet for AFs byggvirksomhet i Norge fremover, vil konsekvensene av covid-19 bidra til økt usikkerhet for byggmarkedet på kort sikt.

BETONMAST

Virksomhetsbeskrivelse

Betonmast er en av Norges største byggentreprenører og har virksomhet i de største markedene i Norge og Sverige. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og har spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspillskontrakter.

Betonmast består av 16 forretningsenheter i Norge og Sverige: Betonmast Oslo, Betonmast Romerike, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Boligbygg, Betonmast Ringerike, Betonmast Røsand, Betonmast Telemark, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Trøndelag, Betonmast Göteborg, Betonmast Mälardalen,

Betonmast Malmö, Betonmast Stockholm, Betonmast Anläggning og Betonmast Eiendom.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	7 862	1 226	-
Driftsresultat (EBIT)	261	49	-
Resultat før skatt (EBT)	252	46	-
Driftsmargin	3,3 %	4,0 %	-
Resultatmargin	3,2 %	3,8 %	-
Ordresreserve	7 274	7 293	-

Betonmast hadde en omsetning på MNOK 7 862 (1 226) i 2020 og leverte et resultat før skatt på MNOK 252 (46). Det ga en resultatmargin på 3,2 % (3,8 %). Betonmast ble en del av AF Gruppen 31. oktober 2019 og sammenligningstallene inkluderer kun perioden etter oppkjøpstidspunktet.

Resultatet er i henhold til våre forventninger med en margin lavere enn kravet i AF Gruppen. Det er stor variasjon i prestasjonene mellom de norske enhetene. Betonmast Oslo og Betonmast Romerike utmerker seg med sterke resultater, mens Betonmast Boligbygg, Telemark, Ringerike og Innlandet leverte svake resultater. Det er gjort organisatoriske endringer i flere enheter. Betonmast Bergen ble solgt til Backe Bergen sommeren 2020.

I den svenske delen av virksomheten er det god aktivitet. Betonmast Malmö leverte gode resultater, mens øvrige enheter leverte stabil lønnsomhet. Etter årets slutt er det besluttet at Betonmast Göteborg kjøper AF Bygg Göteborg. Hensikten er å styrke tilstedeværelsen i regionen gjennom et større selskap. Transaksjonen forventes gjennomført i april 2021.

Betonmast Eiendom har ved inngangen til 2021 to boligprosjekter i produksjon.

Nye kontrakter

Betonmast har inngått en rekke nye avtaler i løpet av året, hvorav 27 kontrakter er av en slik størrelse at de er børsmeldt. Avtalene er fordelt mellom enhetene i Norge og i Sverige. Betonmast Romerike har inngått den største kontrakten i år som gjelder bygging av Fjellhamar skole på Lørenskog. Byggeprosjektet omfatter oppføring av ny barneskole og et idrettsbygg med flerbrukshaller og svømmehall. Prosjektet er en totalentreprise i partnering og har en verdi på om lag MNOK 1 200 ekskl. mva. Betonmast Boligbygg har inngått to nye store avtaler med Selvaag Bolig. På Landåsjordene i Asker skal det bygges 187 leiligheter i tre byggetrinn. Byggetrinn 1 er i gang, mens oppstart for byggetrinn 2 og 3 er betinget av salg. Kontrakten har en totalverdi på ca. MNOK 630 ekskl. mva. I prosjektet Skårerbyen på Skårersletta i Lørenskog skal Betonmast bygge ytterligere 241 leiligheter. Kontrakten gjelder byggetrinn 3 og 4 og er en totalentreprise på MNOK 515 ekskl. mva.

Betonmast har ved utgangen av året en ordresreserve på MNOK 7 274 (7 293).

Markedsutsikter

Betonnast har virksomhet i de samme markedene som AF Gruppens øvrige norske og svenske byggvirksomhet. Se omtale av markedsutvikling under Bygg og Sverige.

EIENDOM

Virksomhetsbeskrivelse

Virksomhetsområdet Eiendom utvikler boliger og næringsbygg i Norge. Aktiviteten foregår hovedsakelig i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. De fleste utbyggings-prosjektene er organisert i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper, med eierandeler mellom 25 % og 50 %, som innregnes etter egenkapitalmetoden. Resultatet som innregnes hos AF tilsvarer resultat etter skatt multiplisert med eierandel, og inngår i driftsresultatet.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	33	18	73
Driftsresultat (EBIT)	135	107	166
Resultat før skatt (EBT)	132	100	157
Avkastning på investert kapital	15,1 %	11,7 %	19,8 %

ANTALL ENHETER ¹⁾

Boligheter under oppføring	265	244	338
Boligheter solgt i løpet året	160	130	100
Ferdigstilte boligheter for salg	1	11	-
Næringsareal BTA kvm under	10 423	19 009	20 597

TOMTER OG UTB. RETTIGHETER ¹⁾

Estimert antall boligheter	1 048	916	871
Næringsareal BTA kvm under utvikling	39 996	25 764	26 264

¹⁾ AFs andel av boligheter og BTA kvm.

Eiendom leverte i 2020 et resultat før skatt på MNOK 132 (100).

Salg av ATEA-bygget, en næringsseiendom på Hasle i Oslo, bidro sterkt til resultatet for året. Av boligprosjektene var det Lillo Gård i Oslo og Bo på Billingstad i Asker som hadde størst resultatbidrag for Eiendom.

I 2020 ble det overlevert 465 (477) leiligheter totalt, herav AFs andel 168 (159). Av totalt 465 overleverte leiligheter i året ble det overlevert 159 leiligheter på Lillo Gård, 146 på Lilleby Triangel, 134 på Kilen Brygge og 26 på Krydderhagen.

Eiendom hadde ved utgangen av 2020 eierinteresser i boligprosjekter med totalt 145 (235) enheter ute for salg. AFs andel var 58 (88) boenheter. Herav var totalt 1 (32) ferdigstilte usolgte leiligheter, hvorav AFs andel var 1 (11).

Ved inngangen til 2021 har AFs eiendomsvirksomhet fem boligprosjekter med i alt 701 leiligheter i produksjon, hvorav AFs andel er 265. Andel solgte leiligheter i disse prosjektene er 81 %.

Prosjektene som er i produksjon ved årsskiftet er Bo på Billingstad i Asker, Lilleby Triangel i Trondheim, Skiparviken i Bergen, Brøter Terrasse i Lillestrøm og Kråkehaugen i Bergen.

AF har ved årsskiftet tomter og utbyggingsrettigheter under utvikling som utgjør 2 133 (1 865) boenheter, hvorav AFs andel er 1 048 (916).

Eiendom er partner i prosjektet Hasle Linje Næring i Oslo (AFs eierandel 49,5 %). Næringsbygget K4, som skal huse

Quality Hotel Hasle Linie og Nent, på 21 056 BTA kvm var under bygging ved utgangen av 2020.

Ved årsskiftet hadde Eiendom eierinteresser i 137 380 (52 183) BTA kvm næringsseiendom under utvikling. AFs andel av dette er 39 996 (25 764) BTA kvm.

Markedsutvikling

Tall fra Eiendom Norge for 4. kvartal 2020 viser økte boligpriser i Norge. Ved utgangen av 4. kvartal var boligprisene nasjonalt 8,7 % høyere enn for ett år siden. Sterkest utvikling i 2020 hadde Oslo med en oppgang på 12,0 %, men også Bergen hadde høy prisvekst med 8,5 %. Eiendom Norge peker på at det er viktig at økte boligpriser etterfølges av mer boligbygging i områder hvor det er underskudd på tilbudssiden. Norges Bank har i mars holdt renten uendret på 0 %. Slik Norges Bank vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig bli satt opp i løpet av andre halvår i år.

ENERGI OG MILJØ

Virksomhetsbeskrivelse

Virksomhetsområdet Energi og Miljø består av to forretningsenheter, AF Energi & Miljøteknikk og AF Decom med tilhørende datterselskaper. AF Energi & Miljøteknikk tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri. Enheten designer og leverer også energisentraler som er gunstige i et langsiktig eierperspektiv. AF Decom er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. I tillegg har AF Decom utviklet flere miljøparker, som sorterer, renser og gjenvinner forurenset masse som tradisjonelt har blitt lagt i deponi.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	962	1 072	875
Driftsresultat (EBIT)	54	78	44
Resultat før skatt (EBT)	52	75	41
Driftsmargin	5,6 %	7,3 %	5,0 %
Resultatmargin	5,5 %	7,0 %	4,7 %
Ordrereserve	703	371	501

Virksomhetsområdet Energi og Miljø hadde i 2020 en omsetning på MNOK 962 (1 072). Resultat før skatt ble MNOK 52 (75). Dette gir en resultatmargin på 5,5 % (7,0 %). AF Decom fortsetter å levere solide resultater både innenfor riving og gjenvinning til tross for lavere aktivitetsnivå enn i 2019. Aktivitetsnivået i miljøparkene har vært høyt i 2020, og lønnsomheten er ytterligere forbedret fra 2019. AF Energi & Miljøteknikk økte omsetningen i 2020 sammenlignet med 2019, men leverte resultater under forventning. Til tross for varierende lønnsomhet i prosjektporteføljene, har AF Energi & Miljøteknikk overlevert en rekke gode prosjekter av høy kvalitet til fornøyde kunder.

Nye kontrakter

Prosjektporteføljen til Energi og Miljø består av mange små og mellomstore prosjekter med kontraktsverdi fra en halv til 10 millioner samt et økende antall større kontrakter. Et eksempel på det siste er Oslo Lufthavn, der AF Energi &

Miljøteknikk i 2020 har inngått avtale med Avinor. Prosjektet gjelder innvendige tekniske arbeider på Utvidelse Non-Schengen Øst (UNSØ) og omfatter elektro, rør og ventilasjon. Kontrakten er en hovedentreprise med verdi på om lag MNOK 200 ekskl. mva.

AF Decom ble i 2020 tildelt nok en entreprise for Helse Sør-Øst RHF på Radiumhospitalet. Det nye oppdraget for prosjektet Nytt Klinik- og Protonbygg inkluderer rigg og driftstentreprise fra og med råbygg til og med ferdigstillelse av bygget som skal stå klart i 2023. Kontrakten omfatter drift av kraner, anleggsveier, plasser, asfaltering, vedlikehold av gjerder og miljøtiltak. Oppdraget skal gjennomføres som en byggherrestyrt entreprise, og har en estimert verdi på MNOK 117 ekskl. mva.

Energi og Miljø hadde i 2020 en ordreinngang på MNOK 1 294 (942) og hadde ved utgangen av året en ordresreserve på MNOK 703 (371).

Markedsutsikter

Aktiviteten i Energi og Miljø er nært knyttet til den generelle aktiviteten i bygg- og anleggsmarkedet. Nivået på igangsettelse av nye bygg vil påvirke markedet for riving- og gjenvinningstjenester. Covid-19 bidrar til økt usikkerhet for etterspørselen etter slike tjenester på kort sikt. Imidlertid har myndighetene i Norge fastsatt ambisiøse energimål frem mot 2030 knyttet til reduksjon av energibruk. Enova har kartlagt at det er et stort vedlikeholdsetterslep på offentlig bygningsmasse og store effektiviseringsmuligheter i forbindelse med rehabilitering av bygg. I tillegg er leveranse av varme- og kjøleanlegg for yrkesbygg et interessant marked. Etterspørselen er nært knyttet til antall igangsettinger av nye yrkesbygg. Prognosesenteret venter at igangsatt areal for yrkesbygg i 2021 vil være på nivå med 2020. Den største veksten i igangsatt areal for yrkesbygg i prognoseperioden ventes for Oslo. Det forventes totalt sett et godt marked for AFs energi- og miljøvirksomhet.

SVERIGE

Virksomhetsbeskrivelse

Sverige omfatter AF Gruppens svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving, utenom Betonmast Sverige som inngår i virksomhetsområdet Betonmast. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Göteborg og Syd-Sverige samt Stockholm og Mälardalen. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Kanonaden Entreprenad, Påplintar, AF Bygg Göteborg, AF Bygg Syd, AF Projektutveckling, AF Härnösand Byggreturer og HMB.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	4 138	3 683	2 270
Driftsresultat (EBIT)	219	149	114
Resultat før skatt (EBT)	212	146	113
Driftsmargin	5,3 %	4,0 %	5,0 %
Resultatmargin	5,1 %	4,0 %	5,0 %
Ordresreserve	4 120	2 946	1 578

Virksomhetsområdet Sverige hadde i 2020 en omsetning på

MNOK 4 138 (3 683). Resultat før skatt ble MNOK 212 (146). Dette gir en resultatmargin på 5,1 % (4,0 %).

I det svenske anleggsmarkedet kan Kanonaden vise til sterk omsetningsvekst og enheten leverte et svært godt resultat. Påplintar leverte svakt positivt resultat for året. Aktiviteten er redusert som følge av nedlegging av fundamenteringsvirksomheten. Den svenske rivevirksomheten, AF Härnösand Byggreturer, fortsetter å levere sterke marginer selv om aktivitetsnivået er redusert. Blant de svenske byggenhetene er det variasjon i prestasjonene. HMB leverte økt omsetning, men noe svakere lønnsomhet enn i fjor. AF Bygg Syd oppnår sterk lønnsomhet til tross for noe lavere aktivitet. AF Bygg Göteborg hadde redusert aktivitet, og etter årets slutt ble det bestemt at AF Bygg Göteborg skal kjøpes av Betonmast Göteborg for å skape en større og sterkere aktør i regionen.

AF Projektutveckling, AFs eiendomsvirksomhet i Sverige, hadde i 2020 to boligprosjekter og ett skoleprosjekt i produksjonsfasen, samt flere i utviklingsfasen. Enheten har en tomtebank (boliger under utvikling) som estimeres til 363 (368) boenheter. AFs andel av dette er 169 (233) boenheter.

Sverige hadde i 2020 en ordreinngang på MNOK 5 312 (5 051) og hadde ved utgangen av året en ordresreserve på MNOK 4 120 (2 946).

Nye kontrakter

Kanonaden inngikk i 2020 kontrakt med Stena Renewable AB om å prosjektere og bygge veier, fundament og strømmnett for Vindpark Åby-Alebo, den største vindparken i det sørlige Sverige. Kontraktens verdi er MSEK 213 ekskl. mva. Innen anlegg har Kanonaden fått et nytt logistikkoppdrag i Eskilstuna, hvor oppdragsgiver er Tommy Allström Byggprodukt AB. Avtalen er verdt MSEK 142 ekskl. mva.

I løpet av året har de svenske byggenhetene inngått avtaler om bygging av en rekke boligprosjekter. Eksempelvis inngikk både AF Bygg Göteborg og HMB avtaler om bygging av boliger for Riksbyggen. I Göteborg skal det oppføres 143 nye boliger i Bydelen Backa. Kontrakten er på ca. MSEK 200 ekskl. mva. HMB skal bygge 120 utleieleiligheter for Riksbyggen i Västerås. Prosjektet er utviklet i samspill og kontraktsbeløpet er på MSEK 124 ekskl. mva.

Markedsutsikter

Spredningen av covid-19 har påvirket svensk økonomi, og det er fortsatt knyttet usikkerhet til hvor hardt rammet bygg- og anleggsmarkedet i Sverige vil bli. Riksbanken besluttet i februar 2021 å opprettholde nullrente, og Byggföretagen forventer at renten forblir på dette nivået ut 2021.

Tross covid-19-pandemien, var 2020 preget av prisøkninger og økte salgsvolumer. Svensk Mäklarstatistik rapporterer en prisvekst på 7 % for leiligheter og på 13 % for eneboliger fra 2019 til 2020. I storbyområdene økte prisene på leiligheter mellom 3 % og 9 %, og Malmöregionen kunne vise til sterkest prisvekst.

Samlet sett forventet Byggföretagen i oktober et fall innen bygg- og anleggsinvesteringer i Sverige på 1 % i 2020 og et uendret investeringsvolum i 2021. Dette kommer etter flere år

med høy vekst. For 2021 ventes det et fall i boligbyggeproduksjonen på 4 %, mens det ventes vekst i rehabilitering av bygg på 2 %. Anleggsinvesteringer ventes å vokse med 5 % i 2021, hvor økt offentlig satsing på infrastruktur bidrar positivt. Dette tyder på at vi for AFs virksomhet i Sverige har gode muligheter også fremover, selv om konkurransen er tøff. Imidlertid vil konsekvensene av covid-19 fortsatt bidra til større grad av usikkerhet også i Sverige i den nærmeste tiden.

OFFSHORE

Virksomhetsbeskrivelse

AF har en variert aktivitet mot maritim virksomhet og olje og gass-sektoren. Tjenestene spenner fra nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC) for offshore- og det marine markedet, til fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vats.

Offshore består av forretningsenhetene AF AeronMollier og AF Offshore Decom. Offshore har i tillegg aktivitet i AF Miljøbase Vats.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Inntekter	672	679	655
Driftsresultat (EBIT)	-25	-83	-21
Resultat før skatt (EBT)	-40	-94	-27
Driftsmargin	-3,7 %	-12,2 %	-3,2 %
Resultatmargin	-5,9 %	-13,9 %	-4,1 %
Ordrereserve	1 365	1 351	1 456

Offshore hadde en omsetning på MNOK 672 (679) i 2020. Resultat før skatt ble MNOK -40 (-94). Det ga en resultatmargin på -5,9 % mot -13,9 % i 2019.

AF Offshore Decom økte omsetningen i 2020 fra året før, men leverte et negativt resultat. Enhetens omsetning og lønnsomhet avhenger i stor grad av aktivitetsnivå ved miljøbasen på Vats og timing på offshorekampanjer. Enheten hadde kun mindre offshorekampanjer i 2020 og utførte hovedsakelig forberedende arbeider til kommende offshorekampanjer i 2021 og 2022. Stillstand i produksjonen på Vats i første kvartal og deler av andre kvartal, tynget lønnsomheten i første halvår. Det var høy aktivitet på Vats og god lønnsomhet for vår rivevirksomhet i andre halvår. Det forventes høy riveaktivitet på Vats i 2021.

AF AeronMollier hadde lavere omsetning i 2020 enn i 2019, men leverte positive resultater for 2020. Omsetningsfallet reflekterer blant annet utfordrende markedsforhold med utsatte prosjekter og redusert aktivitet for offshoreteknikere som følge av covid-19 og medfølgende smitteverntiltak.

Nye kontrakter

AF Gruppen har blitt tildelt en kontrakt av Shell UK Ltd. For demontering og gjenvinning av FPSO-enheten Curlew, som har vært operativ i Nordsjøen. Prosjektet skal være ferdigstilt innen 2024. Dette er den første flytende oljeplattformen som AF Offshore Decom skal demontere og rive. En strengere lovgivning i EU vil kunne medføre et nytt markedssegment for riving av FPSO på Vats.

Offshore hadde i 2020 en ordreinngang på MNOK 686 (574) og hadde ved utgangen av året en ordrereserve på MNOK 1 365 (1 351).

Markedsutsikter

Markedet for fjerning av offshoreinstallasjoner har vært preget av utsettelse og sterk konkurranse. Siste anslag fra den britiske bransjeorganisasjonen Oil & Gas UK viser imidlertid forventninger om et høyt volum innen riving og fjerning av utrangerte oljeinstallasjoner fremover. I perioden 2020 til 2029 ventes det at over 900 000 tonn toppdekk skal fjernes i Nordsjøen. Dette gjelder i britisk, norsk, dansk og nederlandsk sektor. Resirkulering av stål fra utrangerte oljeplattformer representerer et betydelig bidrag til reduserte klimagassutslipp sammenlignet med ordinær stålproduksjon. Dette vil kunne bidra positivt for etterspørselen etter disse tjenestene i årene som kommer.

For AFs offshorevirksomhet innen klimakontroll (HVAC) samt vedlikehold og modifikasjoner, er markedsforholdene fortsatt krevende. Imidlertid gir elektrifisering av marin sektor og installasjoner på norsk sokkel nye markedsmuligheter. I regjeringens klimaplan er det foreslått at CO₂-avgiften skal oppjusteres fra 590 kr/tonn i dag til 2 000 kr/tonn i 2030, som kan bidra til å akselerere elektrifiseringstakten. Oljeprisen har fluktuert betydelig i 2020, og til tross for at oljeprisen er tilbake på inngangsnivået til 2020, bidrar covid-19 fremdeles til usikkerhet i oljebransjen, som igjen kan påvirke AFs virksomhet fremover.

ORGANISJASJON, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

PERSONAL OG ORGANISASJON

AF Gruppen jobber kontinuerlig med å bygge en enhetlig bedriftskultur. Motiverte medarbeidere og solid organisering er et viktig fundament for å skape verdier. I AF prioriteres det å bygge organisasjoner med en god sammensetning av fagkompetanse og ledelse i alle ledd. Ressursene organiseres nær produksjonen med prosjektteam der lederne har stor påvirkningskraft.

Trivselen og motivasjonen for å gå på jobb i AF Gruppen er stor. Dette underbygges av resultatet fra siste medarbeider-tilfredshetsundersøkelse (MTU) som ble gjennomført i 2019. Undersøkelsen viser at AFs ansatte trives svært godt, har høy arbeidsglede og er stolte av å jobbe i AF. Resultatene er på samme nivå som ved forrige måling i 2017 og signifikant bedre enn bransjegjennomsnittet.

AF investerer mye tid og ressurser på utvikling av medarbeiderne gjennom trening i ulike posisjoner i produksjonen og gjennom utvikling i AF Akademiet. I 2020 deltok 1 132 (1 365) medarbeidere på kurs i AF Akademiet.

Der det er hensiktsmessig er AF Gruppens kurs tilgjengelige på digitale læringsplattformer. Mer enn 80 % av dagens ledere er rekruttert internt. AF opplever en god og økende tilgang til kvalifiserte arbeidstakere, og våre ansatte er gode ambassadører i rekrutteringen av nye kolleger.

Ved utgangen av 2020 var det 5 510 (5 536) ansatte i konsernet, hvorav 2 602 (2 638) funksjonærer og 2 908 (2 898) fagarbeidere. Morselskapet, AF Gruppen ASA, hadde ingen ansatte ved utgangen av 2020.

Konsernutvalget, bestående av bedriftstillitsvalgte, hovedverneombud og representanter fra ledelsen, har i 2020 fortsatt arbeidet med å forbedre samarbeidet mellom alle ledd i organisasjonen.

ANTALL ANSATTE

MANGFOLD OG INKLUDERING

Av de ansatte er 9,8 % (9,4 %) kvinner og 90,2 % (90,6 %) menn ved utgangen av 2020. Kvinneandelen blant funksjonærer og fagarbeidere var henholdsvis 18,9 % (19,4 %) og 1,6 % (1,4 %). Entreprenørbransjen har tradisjonelt vært mannsdominert, men det ønsker AF å endre. AF skal være et selskap talentene søker til, enten de er kvinner eller menn. Initiativet «De beste folk» startet i 2018, og i den forbindelse ble det satt et mål om å øke kvinneandelen i AF til 20 %. I initiativet er bredden av ansatte fra ulike deler av virksomheten representert, i tillegg til representanter fra konsernledelsen. Målet er å gjøre AF til en bedre arbeidsplass for samtlige ansatte, og det er gjennomført flere tiltak innen rekruttering, tilrettelegging av jobb, samt holdningskampanjer. I tillegg til interne tiltak satser også AF på bransjesamarbeid gjennom Diversitas-nettverket, som AF var med på å etablere, og på dialog med forskningsmiljøer og uavhengige aktører.

AF har det siste året videreført satsingen mot lærlinger ved å jobbe tettere med skolene og rådgivere ute i distriktene og byene. Blant annet deltok AF på Digitalt Rådgivertreff høsten 2020. Samtidig jobbes det med å motivere flere til å velge yrkesfag gjennom informasjonskampanjer på tvers av sosiale medier. Et eksempel på dette er «Drømmer kan bli til virkelighet»-filmkampanjen. Filmen ble utarbeidet i samarbeid med Skiskytterlandslaget. AF ønsker å ta en større rolle i samfunnet ved å inspirere flere unge til å velge yrkesfaglige studieretninger igjennom å fjerne fordommer hos foreldre knyttet til bygg- og anleggsbransjen.

AF Gruppen har som mål å være en arbeidsplass der det ikke forekommer forskjellsbehandling som følge av etnisitet, kjønn, livssyn eller legning. Dette gjelder for eksempel i saker som vedrører lønn, avansement, rekruttering og generelle utviklingsmuligheter. Systematiske målinger og verifiseringer gjennomføres internt, og i dialog med eksterne forskningsmiljøer.

Alle fellesfasiliteter i AFs kontorer er tilrettelagt for at de skal kunne brukes av alle ansatte, også de med nedsatt funksjonsevne. Individuell tilrettelegging av arbeidsplassen gjøres i den grad det er mulig ut fra arbeidets art.

AF Gruppen har skriftlige mål og leveregler for å fremme et godt arbeidsmiljø med likestilling og uten diskriminering eller trakassering. Målene og levereglene er nedfelt i selskapets Adferdskode. Alle ansatte i AF Gruppen må ved ansettelse skrive under på at de har fått Adferdskoden og at de forplikter seg til å etterleve den. Adferdskoden har i tråd med Diskrimineringsloven til formål å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, eksempelvis nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Datterselskapene har egne etiske retningslinjer som er likelydende eller samsvarer med AF Gruppens Adferdskode.

De nye aktivitets- og redegjørelsespliktene som trådte i kraft 1.1.2020 understøtter AFs nåværende satsing på mangfold og inkludering. Se også AF Gruppens særtrykk «Bærekraftig Entreprenørskap» og kapittel om sosiale forhold tilgjengelig på www.afgruppen.no/kampanje/arsrapport/.

VARSLING

Det er utarbeidet prosedyrer og rutiner knyttet til varslingskritikkverdige forhold i AF Gruppen, herunder brudd på lover og etiske retningslinjer, og det er etablert en elektronisk varslingsportal på www.afgruppen.no/varslings. Varslingsystemet gjelder både internt og eksternt, og det er oppnevnt et varslingsutvalg som skal følge opp dette.

MEDEIERSKAP

AF Gruppen ønsker at alle ansatte skal ta del i felles verdiskapning gjennom å være aksjonærer i selskapet. AF har derfor et aksjeprogram for ansatte hvor ansatte får anledning til å kjøpe aksjer fratrasket en rabatt på 20 % fra aktuell markedskurs. I løpet av 2020 tegnet 950 (544) ansatte seg for totalt 1 000 000 (677 311) aksjer. Kjøpskursen etter 20 % rabatt var NOK 137,80. I forbindelse med salget ble det emittert 715 226 aksjer. 284 774 aksjer ble overført fra selskapets beholdning av egne aksjer.

AF Gruppen har også en opsjonsordning for alle ansatte. Ordningen som ble vedtatt av Generalforsamlingen i 2017 ble innløst i mai 2020. I alt ble 2 217 994 opsjoner innløst fordelt på 913 ansatte.

Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et nytt opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000 over tre år med årlig tildeling i årene 2020–22. Opsjonene kan innløses i mars 2023. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020. Per 31. desember 2020 var det 3 806 660 utestående opsjoner, justert for ansatte som har sluttet.

SIKKERHET OG HELSE

Arbeidet med sikkerhet og helse er høyt prioritert i AF Gruppen og er en integrert del av ledelsen på alle nivåer i organisasjonen. AFs mål for sikkerhet og helse er å unngå skader, sykdom og plager som skyldes arbeidsmiljø. Innen sikkerhet handler det om å unngå arbeidsulykker og spesielt ulykker som resulterer i alvorlige personskader og fravær. Innen helsearbeid handler det om å unngå helseskadelig belastning i arbeidshverdagen, relatert til for eksempel ergonomi, kjemikalier, støy, støv, press, trakassering, mm.

AF har et strukturert og enhetlig system for helse- og sikkerhetsarbeid og AFs ansatte får grundig opplæring i både grunnprinsippene og systemene. En sentral del er at alle uønskede hendelser og forhold registreres og behandles i avvikssystemet Synergi Life eller tilsvarende systemer for å finne bakenforliggende årsaker og forbedringstiltak. Viljen til kontinuerlig forbedring er sterk, og rapporteringsfrekvensen er økende. I 2020 ble det innrapportert 43 036 (36 762) hendelser og forhold (RUH).

Den viktigste måleparameteren for sikkerhetsarbeidet i AF er H1-verdien. H1-verdien i AF er definert som antall fraværsskader og alvorlige personskader per million timeverk. Fraværsskader og alvorlige personskader hos underentreprenører inkluderes i beregningen. Skadefrekvensen i virksomheten har vist en positiv utvikling gjennom årenes løp. AF Gruppen har fremdeles lave H1-verdier sammenlignet med bransjen, men høy vekst med mange nye enheter har medført en økning i H1-verdien for året.

H1-VERDI

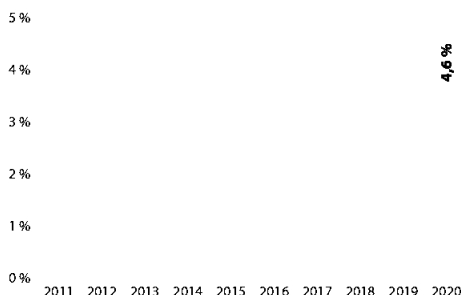
H1-verdien i 2020 var 1,8 (1,2), og tallet representerer 39 (22) fraværsskader. To av ulykkene i 2020 hadde fatalt utfall. I februar døde en blikkenslager etter fall på en byggeplass i Alversund i Nordhordland. Han var ansatt hos en underentreprenør til Helgesen Tekniske Bygg (HTB). I juli døde en ansatt hos en underentreprenør til Pålpintar i en klemulykke ved flytting av et betong-element i Nykvarn i Sverige. Ulykkene er ferdig gransket og det er iverksatt tiltak og barrierer for å unngå at tilsvarende skjer igjen. Økt H1-verdi i 2020 er i hovedsak drevet av hendelser i Betonmast og virksomheten i Sverige.

Til tross for relativt lav H1-verdi så opplever vi i AF fortsatt alvorlige personskader og for mange personskader generelt. Sikkerhet har derfor vært høyt på styrets agenda også i 2020

og det er blant annet jobbet videre med sikkerhetsløftet som ble vedtatt i 2018. Definisjonen av H1-verdi ble utvidet og det ble etablert en felles målsetting om $H2 < 5$. Hendelser med høyt tapspotensial ble utvidet fra én til to kategorier, hvor den strengeste kategorien får grundigere oppfølging enn tidligere. AF Gruppen innførte hanske- og brillepåbud for alle som jobber i prosjekt. Safetalk ble innført for å styrke risiko- og sikkerhetsbevisstheten i 1. linjen, og styrket risikostyringen i den «spisse enden» av driften ved å innføre metodikk rundt «Personlig Sikkerhetsinvolvering (PSI)». Et prosjekt ble også etablert for å styrke digital erfaringsoverføring i AF. Dette vil også pågå i 2021.

Innen helsearbeid er målsettingen at ingen skal bli syke av å jobbe i AF og vi jobber for at alle ansatte skal oppleve arbeidsglede og trivsel. Sykefraværet er en indikator for helsearbeidet der målet er å unngå arbeidsrelatert sykefravær. Sykefraværet i 2020 var 4,6 % (3,8 %) og betraktes som lavt sammenlignet med bygg- og anleggsbransjen generelt. AF vet derimot at noe av sykefraværet er arbeidsrelatert og jobber derfor fortsatt systematisk og langsiktig med å nå målet om et «friskt sykdomsbilde», uten arbeidsrelatert sykefravær.

TOTALT SYKEFRAVÆR

AF har en intern bedriftshelsetjeneste som bistår i det forebyggende helsearbeidet. De følger opp medarbeidernes helse ved jevnlig helseundersøkelser og bistår i etablerte sykefraværsutvalg i forretningsenhetene, for å sikre god oppfølging av alle med sykefravær.

For å sikre kunnskap om eksponeringer ansatte utsettes for i arbeidet og hvilke tiltak som kan hindre helseskader, har AF helsekort for de 15 mest aktuelle eksponeringene tilgjengelig på flere språk. I tillegg har AF utviklet og tatt i bruk programmet HelseRisk, som gjør oss i bedre stand til å identifisere og påvirke helserisiko.

KLIMA OG MILJØ

Alle AFs medarbeidere skal ha en grunnleggende forståelse og aksept for at belastning på ytre miljø skal minimeres. AFs miljøarbeid starter på prosjekt- og forretningsenhetsnivå. Klima- og miljøaspekter identifiseres og rangeres, og sammen med lover, forskrifter og spesifikke kontraktskrav dannes grunnlaget for prosjektenes og enhetenes miljømål.

Alle forretningsenheter i AF måles på konkrete parametere knyttet til klima- og miljøpåvirkning: Kildesorteringsgrad og klimagassutslipp. Måleparameterne er størrelser som vi kan påvirke ved god styring og gjennomføring av miljøarbeidet i den daglige driften. Styret har for strategiperioden 2021-2024 satt nye klima- og miljømål for AF Gruppen. Målet er at AF skal halvere relative klimagassutslipp og halvere avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller materialgjenvinnes innen 2030.

AF er til enhver tid i beredskap for å minimere skader og tap på ytre miljø dersom en ulykke eller hendelse med forurensningspotensial skulle skje. I etterkant analyseres eventuelle hendelser for å etablere forebyggende barrierer for fremtidige prosjekter.

AFs styringssystem for miljøarbeid følger prinsippene i miljøstandarden ISO 14001. AF Gruppen er kontroll-medlem i Grønt Punkt, en internasjonal ordning som skal være med på å sikre finansiering av returordninger for brukt emballasje.

AF har i 2020 startet kartleggingen av tjenester etter EUs taksonomi som klassifiserer «grønn» aktivitet. Det er også gjennomført en klimarisikoomanalyse for å sikre god forståelse for klimarelaterte risikoer og muligheter.

Kildesortering og gjenvinning

I Norge er myndighetskravet for kildesortering minimum 60 %. Kildesorteringsgrad forteller hvor stor del av avfallet fra virksomheten som sorteres, der hensikten er å legge til rette for gjenvinning. I 2020 ble kildesorteringsgraden for bygging 91 % (87 %), for rehabilitering 89 % (93 %) og for riving 96 % (95 %). Totalt ble 402 535 (360 368) tonn kildesortert i 2020. Resultatene betraktes som meget gode og høyt over myndighetskravet.

AFs miljøparker Rimol, Jølsen og Nes gjenvinner forurenset masse som ellers ville blitt deponert. Miljøparkene har gjenvunnet til sammen 528 758 (317 730) tonn masse i 2020.

Klimagassutslipp

AFs påvirkning på klimaet måles løpende i form av mengde klimagassutslipp i tonn CO₂-ekvivalenter. En CO₂-ekvivalent er en enhet som benyttes for å sammenligne ulike klimagassers virkning på klimaet. AF bygger samfunnsnyttig infrastruktur som vei, jernbane, vann og avløp i tillegg til vind- og vannkraftverk. For å gjennomføre disse prosjektene er virksomheten avhengig av store anleggsmaskiner. Dette medfører at AF i deler av sin virksomhet har et stort negativt klimaspør. Det jobbes kontinuerlig med konkrete tiltak for å redusere klimagassutslipp. Den viktigste driveren for utslipp er transport av masser. Prosjektene jobber derfor for mest mulig gjenbruk av masser innad i prosjektet for å redusere behovet for transport over lengre distanser. Elektriske alternativer for maskiner og utstyr brukes der det er formålstjenlig, og flere prosjekter benytter biodiesel som

drivstoffkilde. AF har en svært moderne anleggspark, og alle maskiner er utstyrt med en digital chip for å måle dieselforbruk, effektivitet og tomgangskjøring. Dette bidrar til mer energi- og kostnadseffektiv bruk av maskinene. Informasjonen bidrar også til en dreining mot maskiner som forurenser mindre fordi maskinene med høyest utslipp skiftes ut.

Tjenester som løser klima- og miljøutfordringer

AF har en forretningsmessig tilnærming til de økende miljøutfordringene og ressursknappheten i samfunnet. Innenfor Bygg leverer AF blant annet nybygg med miljøsertifiseringer som BREEAM-NOR og bygg i massivtre. Virksomhetsområdene Offshore og Energi og Miljø er basert på tjenester som løser miljøutfordringer innen riving og gjenvinning. All vår rivevirksomhet, både på land og offshore, er bygget på en sirkulærøkonomi, der over 95 % av alt som rives blir sortert for gjenvinning. Metaller, særlig stål, er en av hovedkomponentene i det som gjenvinnes. Stållindustrien står for omtrent 7 % av verdens totale CO₂-utslipp. Gjenbruk av stål har 70 % mindre utslipp av CO₂ enn malmbasert produksjon. Dette tilsvarer en reduksjon i utslippene på 1 kg CO₂ for hvert kilo stål som gjenvinnes. AF Offshore Decom og AF Decom har revet og tilrettelagt for gjenvinning av 38 533 tonn metaller i 2020. I sum representerer dette en reduksjon av alternative CO₂-utslipp med 38 533 tonn. Behovet for fjerning av offshoreinstallasjoner var avgjørende for etableringen av AFs rivevirksomhet offshore og AF Miljøbase Vats. Miljøbasen utenfor Haugesund er et av Europas mest moderne mottaksanlegg for utrangerte offshoreinstallasjoner. Et annet eksempel på utvikling av fremtidsrettede tjenester som løser miljøutfordringer er etableringen av miljøparker. Ved bruk av ny miljøteknologi renser og gjenvinner miljøparkene inntil 80 % av forurenset masse som ellers ville havnet i deponi. AFs energivirksomhet reduserer kundenes energiforbruk gjennom å tilby alternative og fornybare løsninger for både nye og eksisterende bygg og industri. Energieffektiviseringen kan i de fleste tilfeller gi en energibesparelse på 20-50 % og investeringene vil være tilbakebetalt for kunden etter 4-7 år.

RISIKO, MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

RISIKOSTYRING OG DRIFTSRISIKO

AF Gruppen er eksponert for risiko av både driftsmessig og finansiell karakter. Risiko gjenspeiler usikkerhet eller variasjoner i resultatet. Driftsrisiko omfatter forretningsmessig risiko, operasjonell risiko og renommérisiko. Forretningsmessige risikoer oppstår som en følge av eksterne forhold. Dette kan for eksempel være knyttet til hvordan konkurrenter agerer, endringer i reguleringer og annen politisk risiko. Betydningen av forretningsmessig risiko har blitt forsterket med covid-19-pandemien og myndighetenes tiltak i forbindelse med denne. Ytterligere tiltak fra myndighetene vil kunne påvirke rammeforholdene for driften vår betydelig. AF Gruppens styre og ledelse vurderer til enhver tid situasjonen og iverksetter nødvendig tiltak for å sikre likviditet og forsvarlig drift.

AF Gruppen ønsker å påta seg operasjonell risiko som forretningsenheter kan påvirke og kontrollere. AF prioriterer risikostyring høyt og har gode standardiserte og handlingsorienterte prosesser for risikostyring. Dette gir en enhetlig håndtering av risiko i alle ledd i organisasjonen. Det jobbes kontinuerlig for å videreutvikle prosessene og tilpasse disse slik at risikostyringen blir mest mulig effektiv. AF søker å avgrense eksponeringen mot risiko som ikke kan påvirkes, herunder finansiell risiko. Alle prosjekter vil allerede før tilbudslevering gjennomføre en risikogjennomgang. Analyse av risiko i tilbudsfasen muliggjør riktig prising og håndtering av risikoen i prosjektet. De samme prosjektene gjennomfører detaljerte risikogjennomganger hvert kvartal. I 2020 har det i tillegg blitt gjennomført rundt 200 risikogjennomganger med forretningsenheter der også konsernledelsen deltar.

FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko omfatter markedsrisiko (herunder risiko knyttet til råvarepriser, rentesatser og valuta), kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko inkluderer valutarisiko, råvareprisrisiko og renterisiko.

Valutarisiko

Konsernet har lav valutarisiko knyttet til inntekt fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø og Sverige da inntektene hovedsakelig er i funksjonell valuta. Virksomhetsområdet Offshore har deler av sin omsetning i EUR og USD. Disse sikres i noen tilfeller naturlig ved at kostnadene er i samme valuta som inntektene eller de sikres ved bruk av terminkontrakter for valuta. For to offshorekontrakter med inntekter i henholdsvis EUR og USD innregnes effektene av valutaterminene etter reglene for kontantstrømsikring. Ved utgangen av 2020 hadde AF Gruppen MNOK 45 (MNOK 50) i netto balanseførte forpliktelser relatert til valutaterminkontrakter.

AF Gruppen gjør hovedparten av innkjøpene i funksjonell valuta. Konsernet har risiko knyttet til innkjøp i utenlandsk

valuta, enten direkte ved innkjøp fra utenlandske leverandører eller indirekte fra norske leverandører som importerer varer fra utlandet. Konsernet sikrer seg ved at alle større innkjøpsavtaler er i NOK. Vesentlige enkeltinnkjøp i utenlandsk valuta som ikke omfattes av innkjøpsavtaler i NOK terminsikres.

Konsernet hadde i 2020 76 % (82 %) av sine innregnede inntekter i virksomhet med funksjonell valuta i NOK og 23 % (18 %) i SEK. Netto valutagevinster (-tap) i 2020 var MNOK 1 (4). Totale omregningsdifferanser i 2020 var MNOK 80 (-26).

Råvareprisrisiko

Rivevirksomheten i Offshore er utsatt for prisrisiko ved salg av skrapstål som gjenvinnes fra stålkonstruksjoner i Nordsjøen. Løpende vurderes det om stålprisen skal sikres, både med hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. Ved årsslutt hadde AF Gruppen en forpliktelse på MNOK 21 (3) knyttet til råvarederivater for stål knyttet til rivevirksomheten i AF Miljøbase Vats.

Renterisiko

AF Gruppens finansiering er basert på flytende rente og konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Konsernet har en fastrenteavtale, men benytter som hovedregel ikke derivater for å sikre den effektive renteeksponeringen. AF er også eksponert for renterisiko i bygg- og eiendomsvirksomheten, spesielt ved boligbygging i egenregi, der det generelle rentenivået vil ha innvirkning på omsetteligheten av ferdige boliger og dermed konsernets kapitalbinding. Konsernet reduserer denne risikoen gjennom krav om forhåndssalg av boligheter og forskudd fra boligkjøpere.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at AF Gruppens kontraktsparter vil påføre selskapet finansielt tap ved å ikke oppfylle sine forpliktelser. AF har kredittrisiko mot kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Konsernet har fastsatt retningslinjer for å sikre seg mot kredittrisiko i likvide midler, utlån og fordringer. Historisk har konsernet hatt ubetydelige kreditttap. Verifisering i StartBank, bruk av verktøy for kredittvurdering samt bruk av morselskaps- og bankgarantier bidrar til å redusere risikoen. AF har tilsvarende garantiforpliktelser overfor sine samarbeidspartnere.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for å ikke innfri sine forpliktelser ved forfall. Med bakgrunn i konsernets sterke finansielle stilling ved årsskiftet vurderes likviditetsrisikoen som lav. AF Gruppen inngikk i 2019 en finansieringsavtale med Handelsbanken og DNB på MNOK 3 000. Rammene består av en rullerende 1-årig flervaluta kassekreditt i DNB på MNOK 2 000 og en trekkfasilitet (revolving credit facility) på MNOK 1 000 i Handelsbanken med varighet på 3+1+1 år. Ved årsskiftet var disse rammene ubenyttet. Per 31. desember 2020 hadde AF netto rentebærende fordring på MNOK 90 (-163). Tilgjengelig likviditet inklusive trekkfasiliteter per 31. desember 2020 var MNOK 3 708.

Konsernets likviditet følges opp gjennom oppfølging av kontantstrømmene i prosjektene. Avvik mellom forventede og faktiske kontantstrømmer gjennomgås hver måned i forbindelse med risikogjennomgang av prosjektene. I tillegg følges daglig likviditet opp gjennom konsernets sentrale finansfunksjon.

MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

AF Gruppens inntekter og resultat for 2020 har utviklet seg i tråd med styrets forventninger. Konsernet hadde ved utgangen av 2020 en ordresreserve på MNOK 30 617 (28 200) og styret vurderer både ordreserven og inntjeningen i prosjektporteføljen som god.

Covid-19-pandemien og oljeprisfallet i begynnelsen av 2020 har allerede fått store konsekvenser for norsk og internasjonal økonomi. Bygg- og anleggsnæringen er også påvirket av pandemien og innførte restriksjoner. Selv om covid-19-pandemien har rammet aktiviteten innenfor bygg og anlegg i mindre grad enn mange andre næringer, er det fortsatt høy usikkerhet knyttet til hvordan markedene vi er en del av vil påvirkes i tiden fremover. De strenge restriksjonene innført av myndighetene på nyåret, som inkluderer grensestengning vil påvirke markedssituasjonen i 2021. AF Gruppen jobber proaktivt sammen med myndighetene for at restriksjonene skal ha minst mulig påvirkning på prosjektene og driften.

Prognosesenteret melder at anleggsaktiviteten i 2020 synes å ha vært lite påvirket av covid-19 og smitteverns-tiltakene, og forventer at det vil være slik også i 2021. I deres prognoser legges det til grunn at de direkte påvirkningene på aktiviteten i anleggsmarkedet vil forbli små. Utviklingen i 2020 var likevel svakere enn anslått med samlede anleggsinvesteringer på NOK 86 mrd. som tilsier et fall på 1,3 % fra 2019, primært grunnet fall i veiinvesteringer. For prognoseperioden 2021 til 2023 forventes en samlet vekst i anleggsinvesteringer på ca. 40 %. Det er i hovedsak vei, men også jernbane- og sporveisanlegg som skal stå for veksten. I 2021 ventet Prognosesenteret anleggsinvesteringer på NOK 104 mrd. hvorav 39 % kommer fra veianlegg og 15 % fra jernbane- og sporveisanlegg. Samlet sett gir prognosene for anleggsmarkedet et godt grunnlag for videre vekst for AFs anleggsvirksomhet, selv med usikkerhet rundt konsekvenser av covid-19 på kort sikt.

Prognosesenteret forventer en økning i produksjonsverdi på 1,7 % i 2021, før markedet vil falle med 1,0 % i 2022 og ytterligere 1,2 % i 2023. Nye boligbygg og ROT-markedet ventes å drive veksten i 2021. I prognoseperioden fram til 2023 anslås størst vekst for byggmarkedet i Oslo. Det ble registrert igangsettingstillatelser til 30 038 nye boliger i 2020. Dette representerer et fall på 4,9 % fra året før. For 2021, 2022 og 2023 anslår Prognosesenteret at igangsettingstillatelser vil ligge på henholdsvis 31 000 boliger, 27 000 boliger og 26 000 boliger. For Oslo ventes det at igangsettingen av nye boligbygg i 2021 vil ende på 3 400 boliger, som innebærer en økning på hele 21,9 % fra 2020. Prognosesenteret ventet også vekst i antall igangsatte boliger i Viken og Vestland i 2021. Selv om det forventes høy aktivitet for AFs byggvirksomhet i

Norge fremover, vil konsekvensene av covid-19 bidra til økt usikkerhet for byggmarkedet på kort sikt.

Det er fortsatt knyttet usikkerhet til hvor hardt rammet bygg- og anleggsmarkedet i Sverige vil bli som følge av covid-19-pandemien. Riksbanken besluttet i februar 2021 å opprettholde nullrente, og Byggföretagen forventer at renten forblir på dette nivået ut 2021. På tross av covid-19, var 2020 preget av prisøkninger og økte salgsvolumer. Svensk Mäklarstatistik rapporterer en prisvekst på 7 % for leiligheter og på 13 % for eneboliger fra 2019 til 2020. Samlet sett forventet Byggföretagen i oktober et fall innen bygg- og anleggsinvesteringer i Sverige på 1 % i 2020 og et uendret investeringsvolum i 2021. Dette kommer etter flere år med høy vekst. For 2021 ventes det et fall i boligbyggeproduksjonen på 4 %, mens det ventes vekst i rehabilitering av bygg på 2 %. Anleggsinvesteringer ventes å vokse med 5 % i 2021, hvor økt offentlig satsing på infrastruktur bidrar positivt. Dette tyder på at vi for AFs virksomhet i Sverige har gode muligheter også fremover, selv om konkurransen er tøff. Imidlertid vil konsekvensene av covid-19 fortsatt bidra til større grad av usikkerhet også i Sverige i den nærmeste tiden.

AF avsluttet i 2020 strategiperioden for 2017–2020. Målsettingen i strategien var at AF Gruppen innen 2020 skulle omsette for 20 milliarder i året og ta en tydelig posisjon i flere storbyer som Oslo, Bergen, Göteborg og Stockholm. Dette omsetningsmålet ble nådd allerede i 2019, og AF Gruppen har i løpet av strategiperioden mer enn doblet omsetningen. I tillegg til organisk vekst, er en stor del av veksten knyttet til oppkjøpt virksomhet: Kjøpet av HMB Holding AB (HMB) i januar 2019 utvidet det geografiske nedslagsfeltet til den svenske byggvirksomheten og ga AF en solid posisjon i Stockholmsregionen. Kjøpet av Betonmast i oktober 2019 styrket både den norske og den svenske byggvirksomheten. I 2018 kompletterte AF og LAB tilbudet innen byggtjenester på Vestlandet med kjøpet av Helgesen Tekniske Bygg (HTB). Med kjøpet av Kanonaden Entreprenad i 2017 fikk AF del i et økende svensk anleggsmarked. I perioden etter oppkjøpet har Kanonaden hatt en sterk organisk vekst og doblet omsetningen.

I 2020 ble arbeidet med en ny strategi for perioden 2021–2024 en sentral styresak. Strategien viderefører ambisjonen om lønnsomhet og vekst og målet for 2024 er en omsetning på 40 mrd. og en driftsmargin på 7 %. Målsettingen om null alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær står fast, og strategien inkluderer også mål for klima og miljø: Målet er at AF skal halvere relative klimagassutslipp og halvere avfallsmengder som ikke kan ombrukes eller materialgjenvinnes innen 2030. Fire initiativ skal prioriteres for å nå målene: fag og ledelse, kunder og leverandører, klima og miljø, samt innovasjon.

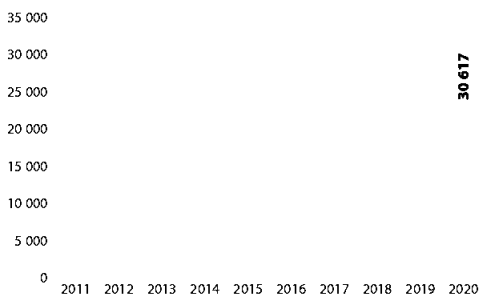

ÅRSBERETNING OG -REGNSKAP

ÅRSBERETNING

112

ORDRERESERVE (MNOK)

For AF Gruppen legger en god ordreserver grunnlag for høy aktivitet også i 2021. Covid-19-pandemien med tilhørende smittevernstiltak preget både virksomheten og styrearbeidet i 2020. Styret følger utviklingen tett og vurderer beredskapen i AF Gruppen og behovet for tiltak for å sikre likviditet og forsvarlig drift løpende.

AF har en solid bedriftskultur tuftet på profesjonalitet og høy etisk standard og motiverte medarbeidere med høy kompetanse. Dette, sammen med strategiske prioriteringer og en sterk finansiell situasjon, gjør at AF står godt rustet til å møte utfordringer og ivareta muligheter markedet gir fremover.

Styret takker de ansatte for deres betydelige bidrag til et godt resultat i 2020.

OSLO, 25. MARS 2021

Pål Egil Rønn
Styrets leder

Hege Bømark

Borghild Lunde

Kristian Holth

Arne Baumann

Kjetel Digre

Amund Tøftum
Konsernsjef

Kenneth Svendsen

Arne Sveen

Hilde Wikesland Flaen

Kristina Alvendal

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

BØRSMELDTE KONTRAKTER I 2020

Virksomhetsområde	Kunde	Prosjekt	Kontraktsum eks. mva	Valuta
Anlegg	Trafikverket	Ve- og tunnellarbeider på E4 Forbifart (Stockholm)	3 400	SEK
Anlegg	Helse Sør-Øst	Kjellerarbeid på nytt sykehus i Drammen	300	NOK
Anlegg	Entreprenørservice AS	Bygger deler av vindpark i Odalen	100	NOK
Anlegg	Helse Sør-Øst RHF	Adkomstvei på nytt sykehus i Drammen	120	NOK
Bygg	Bærum kommunale pensjonskasse	Ombygging av Kommunegården i Sandvika	800	NOK
Bygg	Omsorgsbygg Oslo KF	Bygging av sykehjemmet Furuset Hageby (Oslo)	484	NOK
Bygg	Clemenskvartalet Holding AS	Bygging av Clemenskvartalet i Bispevika Syd (Oslo)	420	NOK
Bygg	Bergen kommune	Rehabilitering lærerhøgskolen i Bergen	415	NOK
Bygg	Helse Sør-Øst RHF	Råbygg og pelearbeider på nytt sykehus i Drammen	347	NOK
Bygg	Storøykilen Utvikling	Storøykilen trinn 1 på Fornebu i Bærum	337	NOK
Bygg	Thune Eureka (Fram Eiendom)	Kontorbygg på Skøyen (Oslo)	285	NOK
Bygg	Hotell Østre AS (Avinor)	Utvidelse av Gardermoen Park Inn Hotell	250	NOK
Bygg	Entra	Kontorbygg i Bergen sentrum	233	NOK
Bygg	Bane NOR Eiendom	Utbygging av togverksted på Støren (Trøndelag)	217	NOK
Bygg	Kråkehaugen	Bygging av 55 leiligheter i Bergen	185	NOK
Bygg	Tandberg Eiendom	Bolig- og næringsbygg på Heggedal Torg (Asker)	170	NOK
Bygg	Værste AS	Nærings- og kontorbygg i Fredrikstad	163	NOK
Bygg	Lier Eiendomsselskap KF	Bygging av nytt tilbygg for sykehjem i Lier	135	NOK
Bygg	Haraldsplass Diakonal Stiftelse	Innredningsarbeider på nytt sykehusbygg (Bergen)	129	NOK
Bygg	Studentsamskipnaden i Østfold	Bygging av 213 ny studentboliger i Halden	126	NOK
Bygg	Storgata 3–5 AS	Bygging av nye Dokkenkvartalet i Sandefjord	119	NOK
Betonmast	Lørenskog kommune	Bygging av ny Fjellhamar skole på Lørenskog	1 200	NOK
Betonmast	Fredensborg Bolig	Bygging av 423 leiligheter på Lørenskog	900	NOK
Betonmast	Selvaag Bolig	Bygging av 187 leiligheter i Asker	630	NOK
Betonmast	Selvaag Bolig	Bygging av 241 leiligheter i Lørenskog	515	NOK
Betonmast	Avantor	Kontorbygg i Nydalen, Oslo	400	NOK
Betonmast	Ailon Partners AB	Bygging av 355 studentboliger i Kista (Stockholm)	300	SEK
Betonmast	Volvo Real Estate	Bygging av verksted, kontor og parkeringshus (Göteborg)	250	SEK
Betonmast	Scandinavian Property Group (SPG)	Bygging av 256 leiligheter i Strømstad	239	SEK
Betonmast	Conceptor Bolig	Bygging av 87 leiligheter på Hamar	228	NOK
Betonmast	Porsgrunn Bolig	Bygging av leiligheter på Frednes Brygge i Porsgrunn	210	NOK
Betonmast	Vestaksen Eiendom	Kontorbygg i Drammen	200	NOK
Betonmast	Malmö kommunala bostadsbolag	Bygging av 142 leiligheter i Malmö	198	SEK
Betonmast	Stena Fastigheter	Kontorbygg i Göteborg	190	SEK
Betonmast	Klosterøya Vest	Bygging av 69 leiligheter på Klosterøya (Skien)	190	NOK
Betonmast	Midtbyen Pale	Leilighets- og næringsbygg i Brumunddal	176	NOK
Betonmast	Västerstaden AB	Bygging av 97 leiligheter Göteborg	174	SEK
Betonmast	Realinvest	Kontorbygg i Trondheim	150	NOK
Betonmast	Boligbygg Oslo KF	Innvendig totalrehabilitering på Ryen i Oslo	147	NOK
Betonmast	Brabo	Bygging av 109 leiligheter i Upplands Väsby	145	SEK
Betonmast	Per Kroghs vei 1 KS	Rehabilitering av Per Kroghs vei 1 (Oslo)	143	NOK
Energi og miljø	Shell UK Ltd.	Demontering og gjenvinning av Curlew FPSO	315	NOK
Energi og miljø	Avinor	Tekniske arbeider på terminal UNSØ (Oslo Lufthavn)	200	NOK
Energi og miljø	Helse Sør-Øst RHF	Rigg og driftstentreprise på Radiumhospitalet (Oslo)	117	NOK
Sverige	Familjebostäder	Bygging av 112 leiligheter i Drevvikshöjden (Farsta)	275	SEK
Sverige	Fastighets AB Tornet	Bygging av 180 leiligheter i Tallbohöv (Järfälla)	237	SEK
Sverige	AB Familjebostäder	Bygging av 87 leiligheter i Drevvikshöjden (Farsta)	218	SEK
Sverige	Stena Renewable AB	Bygging av veier, fundament og strømmett for vindpark Åby-Alebo	213	SEK
Sverige	Fastighets AB Balder	Bygging av 139 leiligheter på Glasbruket (Göteborg)	200	SEK
Sverige	Riksbyggen	Bygging av 142 leiligheter i Backa (Göteborg)	200	SEK
Sverige	AF Projektutveckling	Bygging av 63 leiligheter i Stadsgården (Halmstad)	170	SEK
Sverige	ÖBO, ÖrebroBostäder	Bygging av 75 leiligheter i Örebro	168	SEK
Sverige	Tornet Bostadsproduktion	Bygge 132 leiligheter i Tallbohöv (Stockholm)	164	SEK
Sverige	Tommy Allström Byggproduktion	Bygging av logistikkenter i Eskilstuna	142	SEK
Sverige	Riksbyggen	Bygging av 120 leiligheter vest for Stockholm	124	SEK

¹⁾ Betonmast har børsmeldt ytterligere syv kontrakter i 2020. Inkludert i listen er de mest vesentlige kontraktene målt etter kontraktssum.

DOBLER RENSEKAPASITETEN

Bekkelaget renseanlegg tar imot 40 prosent av Oslo kommunes avløpsvann, men har kun vært dimensjonert for 270 000 personer. For å oppfylle strengere miljøkrav og et stadig større antall innbyggere, måtte kapasiteten dobles. Med AF Anleggs kompetanse på fjell- og underjord-prosjekter er det utført sprengning-, betong- og stålarbeider for å utvide eksisterende anlegg. Renseanlegget er utvidet med 200–300 meter sørover langs E18, og ble satt i drift fra 2020.

ÅRSBERETNING

VANNKVALITET I FJORDEN. Oslo er en av Europas raskest voksende byer. Utvidelsen av Bekkelaget renseanlegg har vært viktig for å sikre god vannkvalitet i Oslofjorden, som kommer til nytte for innbyggerne både over og under vannoverflaten.

KONSERNREGNSKAP

118	KONSERNREGNSKAP AF GRUPPEN ASA
119	Resultatregnskap
120	Finansiell stilling
122	Endringer i egenkapital
123	Kontantstrømoppstilling
124	NOTER
124	Note 1 Overordnet informasjon
124	Note 2 Rammeverk for utarbeidelsen av årsregnskapet
124	Note 3 Nye og endrede regnskapsstandarder
125	Note 4 Segmentinformasjon
129	Note 5 Kjøp og salg av virksomhet
133	Note 6 Driftsinntekter og andre inntekter
134	Note 7 Lønnskostnader
136	Note 8 Andre driftskostnader
136	Note 9 Netto gevinster (tap)
137	Note 10 Kundefordringer og kontraktseiendeler
138	Note 11 Beholdninger
138	Note 12 Egenregiprosjekter
139	Note 13 Immaterielle eiendeler
143	Note 14 Varige driftsmidler
144	Note 15 Leieavtaler
146	Note 16 Avsetning for forpliktelser
147	Note 17 Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld
147	Note 18 Pensjoner
148	Note 19 Netto finansposter
149	Note 20 Netto rentebærende fordringer (gjeld)
151	Note 21 Resultat og utbytte per aksje
152	Note 22 Finansiell risikostyring
155	Note 23 Derivater
157	Note 24 Finansielle instrumenter: kategoritabell
159	Note 25 Skattekostnad
160	Note 26 Utsatt skatt/ utsatt skattefordel
162	Note 27 Tilknyttede selskaper
165	Note 28 Felleskontrollerte virksomheter
168	Note 29 Datterselskaper
170	Note 30 Vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser
171	Note 31 Aksjekapital og aksjonærinformasjon
173	Note 32 Ytelser til ledende ansatte og styret
175	Note 33 Nærstående parter
176	Note 34 Pantstillelser og garantier
177	Note 35 Betingede utfall
177	Note 36 Hendelser etter balansedagen
178	Note 37 Vesentlige regnskapsm. vurderinger, estimater og forutsetninger
179	Note 38 Vesentlige regnskapsprinsipper
186	SELSKAPSREGNSKAP AF GRUPPEN ASA
197	Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef
198	Revisors beretning

RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK	Note	For regnskapsåret		
		2020	2019	2018
Driftsinntekter	6	26 944	22 496	18 674
Andre inntekter	6	81	115	93
Sum driftsinntekter og andre inntekter		27 025	22 612	18 767
Underentreprenører		-15 041	-11 415	-9 771
Materialkostnader		-3 712	-3 668	-2 843
Lønnskostnader	7, 32	-4 953	-4 205	-3 473
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler	14	-193	-193	-163
Av- og nedskrivninger av bruksrettigheter	15	-377	-300	-19
Av- og nedskrivninger av immaterielle eiendeler	13	-3	-54	-2
Andre driftskostnader	8	-1 571	-1 682	-1 567
Sum driftskostnader		-25 850	-21 517	-17 838
Netto gevinster (tap)	9	89	40	59
Resultat fra tilknyttede selskaper og fellesk. virksomhet	27, 28	216	201	130
Driftsresultat (EBIT)		1 480	1 335	1 119
Netto finansposter	19	-33	-18	18
Resultat før skatt (EBT)		1 447	1 317	1 136
Skattekostnad	25, 26	-289	-290	-215
Årets resultat		1 158	1 027	921
<i>Tilordnet:</i>				
Aksjonærene i morselskapet		971	854	772
Ikke-kontrollerende eierinteresser		187	173	149
Årets resultat		1 158	1 027	921
Resultat per aksje (NOK)	21	9,29	8,51	7,88
Utvannet resultat per aksje (NOK)	21	9,27	8,46	7,88
Utbytte per aksje (NOK) ¹⁾	21	6,50	9,50	8,50

¹⁾ Utbytte for 2020 er foreslått, ikke vedtatt utbytte for utbetaling 1. halvår 2021.

TOTALRESULTAT

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
Årets resultat		1 158	1 027	921
Endring estimatavvik på pensjoner (brutto)	18	-	-2	-2
Endring estimatavvik på pensjoner (skatt)	26	-	1	-
Omregningsdifferanser ikke-kontrollerende eiere		14	-3	-
Inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		14	-4	-2
Endring kontantstrømsikring (brutto)	23	-26	5	-22
Endring kontantstrømsikring (skatt)	23, 26	6	-1	5
Omregningsdifferanser majoritet		66	-24	-13
Inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet		46	-20	-30
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)		60	-24	-32
Årets totalresultat		1 218	1 003	890
<i>Tilordnet:</i>				
- Aksjonærene i morselskapet		1 016	832	741
- Ikke-kontrollerende eierinteresser		202	170	149
Årets totalresultat		1 218	1 003	890

ÅRSREGNSKAP

KONSERN TALL OG NOTER

120

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler	14, 34	1 493	1 490
Bruksrettighet leieavtaler	15	887	991
Immaterielle eiendeler	13	4 367	4 306
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	27, 28	547	547
Utsatt skattefordel	26	16	13
Rentebærende fordringer	20, 22, 24	443	358
Pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18, 23, 24	8	12
Sum anleggsmidler		7 760	7 718
OMLØPSMIDLER			
Beholdninger	11	225	190
Egenregiprosjekter	12	135	157
Kundefordringer og kontraktseiendeler	10, 24	3 968	4 127
Rentebærende fordringer	20, 24	66	100
Kontanter og kontantekvivalenter	20, 24	708	563
Sum omløpsmidler		5 101	5 136
Sum eiendeler		12 862	12 854

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet		2 593	2 189
Ikke-kontrollerende eierinteresser	30	901	809
Sum egenkapital		3 494	2 999
LANGSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	155	166
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	633	704
Pensjonsforpliktelser	18	3	3
Avsetning for forpliktelser	16	92	63
Utsatt skatt	26	516	440
Derivater	22, 23, 24	26	47
Sum langsiktig gjeld		1 426	1 423
KORTSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	8	4
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	330	310
Leverandørgjeld og annen ikke rentebærende gjeld	17, 24	6 691	7 048
Derivater	22, 23, 24	46	14
Avsetning for forpliktelser	16	629	684
Betalbar skatt	25	236	372
Sum kortsiktig gjeld		7 942	8 432
Sum gjeld		9 368	9 855
Sum egenkapital og gjeld		12 862	12 854

OSLO, 25. MARS 2021

Pål Egil Rønn Styrets leder	Hege Bømark	Borghild Lunde	Kristian Holth	Arne Baumann	Kjetel Digre
Amund Tøftum Konsernsjef	Kenneth Svendsen	Arne Sveen	Hilde Wikesland Flaen	Kristina Alvendal	

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

ENDRINGER I EGENKAPITAL

		Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet							Ikke-kontroll. eierint.	Sum egenkapital	
Beløp i MNOK		Note	Aksje-kapital	Annen innskutt egen-kapital	Om-regnings-differanser	Estimat-avvik pensjon	Kontant-strøm-sikring	Opptjent egen-kapital	Sum		
2018											
Egenkapital 1. januar 2018			5	478	32	-15	-15	1 209	1 693	384	2 078
Årets resultat			-	-	-	-	-	772	772	149	921
Årets andre inntekter og kostnader (OCI)			-	-	-13	-1	-17	-	-31	-	-32
Årets totalresultat			-	-	-13	-1	-17	772	741	149	890
Kapitalforhøyelser		31	-	111	-	-	-	-	111	-	111
Kjøp av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	-35	-35	-	-35
Salg av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	26	26	-	26
Vedtatt og utbetalt utbytte			-	-367	-	-	-	-469	-836	-128	-964
Aksjeverdibasert avlønning		7	-	29	-	-	-	-	29	1	30
Ikke-kontroll. eierint. put-opsjoner		16	-	-	-	-	-	28	28	-54	-26
Tilgang ikke-kontroll. eierint.			-	-	-	-	-	-	-	30	30
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser			-	-	-	-	-	-12	-12	-4	-16
Egenkapital 31. desember 2018			5	252	19	-16	-32	1 519	1 746	378	2 124
2019											
Effekt av IFRS 16 Leieavtaler			-	-	-	-	-	-19	-19	-	-19
Egenkapital 1. januar 2019			5	252	19	-16	-32	1 500	1 727	378	2 105
Årets resultat			-	-	-	-	-	854	854	173	1 027
Årets andre inntekter og kostnader (OCI)			-	-	-24	-1	-17	-	-21	-3	-24
Årets totalresultat			-	-	-24	-2	4	854	832	170	1 003
Kapitalforhøyelser		31	-	651	-	-	-	-	651	-	651
Kjøp av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	-6	-6	-	-6
Salg av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	35	35	-	35
Vedtatt og utbetalt utbytte			-	-	-	-	-	-859	-859	-148	-1 007
Aksjeverdibasert avlønning		7	-	32	-	-	-	-	32	1	33
Tilgang ved kjøp av virksomhet		5	-	-	-	-	-	-	-	393	393
Tilgang ved restrukturering			-	-	-	-	-	-	-	79	79
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser			-	-	-	-	-	-222	-222	-63	-285
Egenkapital 31. desember 2019			5	935	-4	-18	-29	1 302	2 189	809	2 999
2020											
Årets resultat			-	-	-	-	-	971	971	187	1 158
Årets andre inntekter og kostnader (OCI)			-	-	66	-	-20	-	46	14	60
Årets totalresultat			-	-	66	-	-20	971	1 016	202	1 218
Kapitalforhøyelser		31	-	410	-	-	-	-	410	55	465
Kjøp av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	-73	-73	-	-73
Salg av egne aksjer		31	-	-	-	-	-	62	62	-	62
Vedtatt og utbetalt utbytte			-	-631	-	-	-	-371	-1 001	-162	-1 163
Aksjeverdibasert avlønning		7	-	41	-	-	-	-	41	5	46
Ikke-kontr. eierint. put-opsjoner			-	-	-	-	-	40	40	-7	34
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser			-	-	-	-	-	-92	-92	-1	-93
Egenkapital 31. desember 2020			5	756	62	-18	-49	1 839	2 593	901	3 494

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER				
Resultat før skatt		1 447	1 317	1 136
Av- og nedskrivninger	13, 14	573	547	184
Endring pensjonsforpliktelse	18	3	-	-
Regnskapsmessig kostnad aksjeverdbasert avlønning		51	32	29
Netto finanskostnader/(-inntekter)	19	33	18	-18
Netto (gevinster)/tap	9	-89	-40	-59
Resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	27, 28	-216	-201	-130
Endring i driftskapital (eksklusive oppkjøp og valuta)				
Endring i beholdninger og egenregiprojekter	11, 12	-8	-37	119
Endring i kunde- og andre ikke-rentebærende fordringer	10	225	-185	-1 004
Endring i leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld	16	-453	234	707
Betalte skatter		-376	-177	-123
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		1 189	1 508	841
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetaling ved kjøp av virksomhet	5	-2	-636	-158
Utbetaling ved investeringer i tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		-110	-87	-24
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13, 14	-219	-324	-324
Innbetaling ved salg av virksomhet	5	1	-	-
Innbetaling ved salg av eiendomsselskaper		-	11	7
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		113	82	77
Innbetaling (utbetaling) derivater		-5	-	9
Innbetaling av utbytte og kapital fra tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		340	133	154
Utbetaling ved endring rentebærende fordring	20	-85	-150	-54
Innbetaling ved endring rentebærende fordring	20	43	100	35
Mottatte renter og andre finansinntekter	19	35	33	23
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		112	-838	-255
Netto kontantstrøm før finansieringsaktiviteter		1 301	670	586
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Aksjeemisjon		410	555	87
Utbytte betalt til aksjonærer i morselskapet		-1 001	-859	-836
Utbytte betalt til ikke-kontrollerende eiere		-162	-148	-126
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere		-46	-113	-108
Innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld	20	37	159	9
Nedbetaling rentebærende gjeld	20	-336	-324	-33
Netto (kjøp)/salg av egne aksjer	31	-10	29	-10
Betalte renter og andre finanskostnader	19	-58	-55	-13
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-1 166	-758	-1 030
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		135	-88	-444
Kontanter og kontantekvivalenter 1. januar	20	563	656	1 098
Valutaeffekt på kontanter og kontantekvivalenter		10	-5	1
Kontanter og kontantekvivalenter 31. desember	20	708	563	655

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge og notert på Oslo Børs på OB Match-listen. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Innspurten 15, 0603 Oslo, Norge.

Årsregnskapet ble vedtatt av styret 25. mars 2021.

AF Gruppen er et av Norges ledende entreprenør- og industrikonsern med virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og offshore, hovedsakelig i Norge og Sverige. Konsernets virksomhet er nærmere beskrevet i note 4 Segmentinformasjon.

Som følge av avrundinger vil ikke alltid tall og prosentsetninger i konsernregnskapet kunne summeres opp til totalen.

NOTE 2 RAMMEVERK FOR UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet til AF Gruppen er avlagt i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS), slik standardene er godkjent av EU, samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven.

Konsernets vesentlige regnskapsprinsipper er beskrevet i note 38. Vesentlige regnskapsprinsipper. Anvendte regnskapsprinsipper i konsernregnskapet er konsistent med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperioder, unntakene er beskrevet i note 3. Nye og endrede regnskapsstandarder.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og hendelser under ellers like forhold.

I konsernregnskapet legges prinsippene i et historisk kost-regnskap til grunn, med unntak av følgende regnskapsposter:

- finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet
- finansielle instrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (OCI)
- betinget vederlag ved kjøp av virksomhet

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av AF Gruppens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 37. Vesentlige regnskapsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger.

NOTE 3 NYE OG ENDREDE REGSKAPSSTANDARDE

NYE STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER SOM ER TATT I BRUK AV KONSERNET

AF Gruppen har i 2020 ikke tatt i bruk nye eller endrede regnskapsstandarder eller fortolkninger som har hatt vesentlig innvirkning på konsernets finansielle stilling eller resultat.

Endringer og fortolkninger gjort av IASB i 2020 omfatter:

Konseptuelt rammeverk for finansiell rapportering

Det reviderte konseptuelle rammeverket inkluderer noen nye konsepter, oppdaterte definisjoner og anerkjennelseskriterier for eiendeler og forpliktelser og avklarer noen viktige konsepter. Disse endringene hadde ingen innvirkning på konsernregnskapet.

Endringer i IFRS 3: Definisjon av en virksomhet

Endringen av IFRS 3 virksomhetssammenslutninger tydeliggjør kravene for å bli betraktet som en virksomhet. Disse presiseringene hadde ingen innvirkning på konsernregnskapet.

Endringer i IFRS 7, IFRS 9 og IAS 39 Rentevurderingsreform

Endringene til IFRS 9 og IAS 39 Finansielle instrumenter: Innregning og måling gir et antall lettelsener, som gjelder alle sikringsforhold som er direkte påvirket av endringen av IBOR som referanserente. Disse endringer har ingen innvirkning på konsernregnskapet, da AF ikke har rentederivater som er innregnet etter reglene for sikring.

Endringer i IAS 1 og IAS 8 Definisjon av vesentlighet

Formålet med endringen er å klargjøre definisjonen av vesentlighet, ikke å forandre det underliggende vesentlighetskonseptet i IFRS-standardene. Definisjonen av vesentlighet lyder slik etter endringen: «Information is material if omitting, misstating or obscuring it could reasonably be expected to influence decisions that the primary users of general purpose financial statements make on the basis of those financial statements, which provide financial information about a specific reporting entity». Disse endringene hadde ingen innvirkning på konsernregnskapet for konsernet og forventes heller ikke å ha noen fremtidig innvirkning.

Praktisk unntaksregel IFRS 16 Leieavtaler – Covid-19

IASB vedtok i mai en ny praktisk unntaksregel i IFRS 16 Leieavtaler. Utgangspunktet i IFRS 16 er som angitt at en ved endringer i leieavtalen må ta stilling til om dette representerer en modifikasjon av leieavtalen eller ikke. IASB har nå vedtatt at det skal åpnes for en praktisk unntaksregel, ved at leietaker kan velge å ikke vurdere om avtalen om redusert leie er en modifikasjon etter IFRS 16. En av forutsetningene for bruk av unntaksregelen vil være at endringen i leieavtalen er en direkte konsekvens av covid-19-pandemien. AF Gruppen vil ikke benytte seg av denne unntaksregelen.

NYE FREMTIDIGE STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER

IASB har vedtatt nye standarder og fortolkninger samt endringer i eksisterende standarder og fortolkninger som enda ikke har tredd i kraft ved utgangen av 2020. Nye og endrede standarder og fortolkninger vurderes ikke å få innvirkning for konsernregnskapet til AF Gruppen.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmentene, slik disse presenteres i årsrapporten, samsvarer med operativ struktur og den inndelingen konsernledelsen styrer etter når de vurderer prestasjoner og lønnsomhet på et strategisk nivå. Segmentresultatene konsernledelsen styrer etter er driftsresultat (EBIT) og resultat før skatt (EBT). AF Gruppen er operativt inndelt delvis etter virksomhet og delvis etter geografi. Driftssegmentene kalles i det følgende og ellers i årsrapporten virksomhetsområder.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

AF Gruppen er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern. Konsernledelsen styrte i 2020 forretningsvirksomheten ut fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore. Energi og Miljø ble slått sammen og etablert som eget virksomhetsområde fra 1.1.19. Sammenligningstall er omarbeidet for å gjenspeile gjeldende struktur. Betonmast ble etablert som eget virksomhetsområde fra oppkjøpet 31.10.19.

Anlegg utfører store komplekse anleggsprosjekter og nisjeprojekter innenfor vei og bane, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass. Virksomhetsområdet er totalleverandør av anleggstjenester i Norge og har også et prosjekt i Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Anlegg og Målselv Maskin & Transport.

Bygg driver tradisjonell byggvirksomhet i det norske markedet med solid lokal forankring. Virksomheten omfatter utvikling, prosjektering og bygging av nærings-, bolig- og offentlige bygg i tillegg til rehabiliteringsarbeid. Bygg har en sterk markedsposisjon i det sentrale østlandsområdet og i bergensregionen. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Bygg Oslo, AF Byggformyelse, AF Nybygg, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, Haga & Berg, Consolvo, AF Håndverk, Elqon, LAB Entreprenør, Åsane Byggmesterforretning, Fundamentering (FAS), og Helgesen Tekniske Bygg (HTB).

Betonmast er en av Norges største byggentreprenører. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast har spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også eiendomsutvikling, og er lokalisert i Norge og Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Betonmast Boligbygg, Betonmast Oslo, Betonmast Trøndelag, Betonmast Romerike, Betonmast Røsand, Betonmast Telemark, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Göteborg, Betonmast Mälardalen, Betonmast Malmö, Betonmast Stockholm, Betonmast Anläggning og Betonmast Eiendom.

Eiendom utvikler boliger og næringsbygg i Norge. Aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i deleide selskaper som innregnes etter egenkapitalmetoden. Resultatet som innregnes i Eiendom tilsvarer resultat etter skatt multiplisert med eierandel.

Energi og Miljø tilbyr smarte og energieffektive løsninger for bygg og industri og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. I AFs miljøparker Rimol, Jølsen og Nes, sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse. Over 80 % av massene gjenbrukes. Energiltjenester for landbasert virksomhet drives i forretningsenheten AF Energi & Miljøteknikk. Miljøvirksomheten drives i forretningsenheten AF Decom samt miljøparkerne Rimol, Jølsen og Nes.

Virksomhetsområdet Sverige omfatter aktiviteter knyttet til bygg, anlegg, eiendom og miljøvirksomhet i Sverige. Virksomhetsområdet består av

forretningsenhetene Kanonaden Entreprenad, Pålpintar, AF Bygg Göteborg, AF Bygg Syd, AF Prosjektutveckling, AF Härnösand Byggtreter og HMB. Virksomheten har sitt geografiske tyngdepunkt i området fra Göteborg til Halmstad samt i Stockholm og Mälardalen.

Offshore omfatter AFs tjenester knyttet til fjerning, riving og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. Offshore inkluderer også nybyggs-, modifikasjons- og vedlikeholdsarbeid innen HVAC samt elektrifisering av marine fartøyer. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene: AF AeronMollier og AF Offshore Decom. Offshore har i tillegg aktivitet i AF Miljøbase Vats.

Det som ikke er allokert til virksomhetsområdene presenteres som øvrige og omfatter i hovedsak aktiviteter i morselskapet og felles tjenester. AF Gruppens konsernkontosystem er inkludert i øvrige. Transaksjoner mellom segmenter i konsernet gjennomføres basert på markedsmessige vilkår og i henhold til prinsippet om armlengdes avstand. Transaksjoner og mellomværende, i tillegg til elementer av internfortjeneste, mellom de ulike segmentene er presentert i kolonnen for eliminerings i segmentnoten.

KONTRAKTSTYPER

AF Gruppens inntekter kommer i hovedsak fra tilvirkningskontrakter med varierende størrelse og varighet. Byggherren, som kan være offentlig eller privat, står for finansieringen. AF Gruppen leverer også en liten andel timebaserte tjenester, jmf note 5. Driftsinntekter og andre inntekter. I tillegg leverer virksomhetsområdet Eiendom egenregiprojekter knyttet til utvikling og oppføring av boliger og næringsseiendom for salg. Egenregiprojekter er egenfinansierte og organiseres som hovedregel i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Segmentinformasjonen er presentert i samsvar med konsernets regnskapsprinsipper etter IFRS, med unntak av prinsippene for inntektsføring av salg av boligeiendom. Prinsippavviket gjelder segmentene Bygg, Eiendom og Sverige. Inntekter fra egenregiprojekter i disse segmentene innregnes som produktet av fullføringsgrad, salgsgrad og forventet dekningsbidrag. Dette innebærer for eksempel at et prosjekt som på rapporteringstidspunktet er 50 % ferdig produsert og 50 % solgt innregnes med et dekningsbidrag på 25 % av totalt forventet dekningsbidrag. I konsernregnskapet inntektsføres egenregiprojekter etter prinsippene i IFRS 15 Inntekt fra kunde kontrakter. Etter IFRS 15 blir hele inntekten med tilhørende kostnad innregnet på ett tidspunkt, normalt ved overlevering. Effekten av avvikende prinsippanvendelse for konsernregnskapet er vist i egen tabell i segmentoppstillingen.

VESENTLIGE KUNDER

Det offentlige i Norge, representert ved blant annet Statens vegvesen, kommuner og Undervisningsbygg, utgjør 16,0 % (24,4 %) av samlede driftsinntekter i AF Gruppen. I 2020 ble det inntektsført MNOK 4 323 (5 487) knyttet til kontrakter inngått med det offentlige i Norge. Det offentlige har vi definert eksklusive 100 % offentlig eide aksjeselskaper som for eksempel Nye Veier AS. Nye Veier stod for 6,2 % (8,4 %) av omsetningen i AF Gruppen i 2020 og dette representerer en inntekt på MNOK 1 679 (1 900) knyttet til prosjekter for Nye Veier.

TAP VED VERDIFALL

I 2020 er det nedskrevet goodwill med MNOK 1 knyttet til avviket virksomhet i Bygg. I 2019 ble det nedskrevet goodwill med MNOK 50 i Offshore og MNOK 3 i Sverige. Det ble ikke innregnet tap ved verdifall i 2018.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og Miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2020											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	4 077	9 248	7 862	33	796	4 121	671	62	49	106	27 025
Interne inntekter	80	211	1	-	166	16	1	44	-519	-	-
Sum inntekter	4 157	9 459	7 862	33	962	4 138	672	106	-470	106	27 025
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	523	603	289	136	108	303	7	59	2	21	2 053
Driftsresultat (EBIT)	331	486	261	135	54	219	-25	-3	2	21	1 480
Resultat før skatt (EBT)	315	491	252	132	52	212	-40	10	2	21	1 447
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	12,6 %	6,4 %	3,7 %	-	11,2 %	7,3 %	1,1 %	-	-	-	7,6 %
Driftsmargin	8,0 %	5,1 %	3,3 %	-	5,6 %	5,3 %	-3,7 %	-	-	-	5,5 %
Resultatmargin	7,6 %	5,2 %	3,2 %	-	5,5 %	5,1 %	-5,9 %	-	-	-	5,4 %
Eiendeler 31. desember	1 778	4 755	3 528	894	650	1 766	1 055	1 849	-3 337	-75	12 862
Investert kapital 31. desember	501	1 923	1 369	844	282	880	631	1 069	-2 800	-78	4 621
Antall ansatte 31. desember	1 479	1 497	983	26	283	843	220	179	-	-	5 510
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSE (ORDRESERVE)											
Ordreserve 2021	3 679	6 540	5 161	-	589	2 810	650	-	66	247	19 742
Ordreserve senere år	3 031	3 485	2 112	-	115	1 310	715	-	108	-	10 876
Total ordreserve 31. desember	6 709	10 025	7 274	-	703	4 120	1 365	-	173	247	30 617
FORDELING AV INNTEKTER ETTER VIRKSOMHET											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	4 157	722	212	-	-	1 867	-	-	-	-	6 957
Inntekter fra byggvirksomhet	-	8 732	7 608	-	-	2 152	-	-	-470	106	18 129
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	623	116	344	-	-	-	1 083
Inntekter fra annen virksomhet	-	4	42	33	339	3	328	106	-	-	856
Sum inntekter	4 157	9 459	7 862	33	962	4 138	672	106	-470	106	27 025
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	3 995	9 401	5 803	33	962	-	672	106	-470	131	20 633
Inntekter i Sverige	162	-	2 059	-	-	4 138	-	-	-	-25	6 334
Inntekter i andre land	-	58	-	-	-	-	-	-	-	-	58
Sum inntekter	4 157	9 459	7 862	33	962	4 138	672	106	-470	106	27 025
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	241	141	373	-58	119	278	120	-25	-	-	1 189
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-36	-44	-60	204	-4	7	-25	69	-	-	112
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	205	97	314	145	115	286	95	44	-	-	1 301

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2019											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	5 689	10 514	1 226	18	939	3 681	677	50	-206	25	22 612
Interne inntekter	98	67	-	-	133	2	2	35	-338	-	-
Sum inntekter	5 787	10 581	1 226	18	1 072	3 683	679	85	-544	25	22 612
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	557	758	59	108	127	209	-4	39	-16	46	1 882
Driftsresultat (EBIT)	373	656	49	107	78	149	-83	-25	-16	46	1 335
Resultat før skatt (EBT)	376	667	46	100	75	146	-94	-29	-16	46	1 317
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	9,6 %	7,2 %	4,8 %	-	11,8 %	5,7 %	-0,7 %	-	-	-	8,3 %
Driftsmargin	6,5 %	6,2 %	4,0 %	-	7,3 %	4,0 %	-12,2 %	-	-	-	5,9 %
Resultatmargin	6,5 %	6,3 %	3,8 %	-	7,0 %	4,0 %	-13,9 %	-	-	-	5,8 %
Eiendeler 31. desember	1 976	5 151	3 266	840	674	1 617	1 378	2 381	-4 344	-85	12 854
Investert kapital 31. desember	594	2 007	1 160	785	294	683	916	1 143	-3 299	-100	4 183
Antall ansatte 31. desember	986	2 028	1 006	28	271	798	237	182	-	-	5 536
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSE (ORDRERESERVE)											
Ordreserver 2020	3 143	6 699	5 778	-	371	2 184	495	-	406	363	19 440
Ordreserver senere år	2 281	3 346	1 515	-	-	762	856	-	-	-	8 760
Total ordreserver 31. desember	5 424	10 045	7 293	-	371	2 946	1 351	-	406	363	28 200
FORDELING AV INNTEKTER ETTER VIRKSOMHET											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	5 787	751	34	-	-	1 391	-	-	-	-	7 963
Inntekter fra byggvirksomhet	-	9 825	1 187	-	-	2 151	-	-	-544	25	12 645
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	623	138	259	-	-	-	1 019
Inntekter fra annen virksomhet	-	5	4	18	449	3	421	85	-	-	986
Sum inntekter	5 787	10 581	1 226	18	1 072	3 683	679	85	-544	25	22 612
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	5 787	10 537	953	18	1 072	-	679	85	-544	25	18 612
Inntekter i Sverige	-	-	273	-	-	3 683	-	-	-	-	3 956
Inntekter i andre land	-	44	-	-	-	-	-	-	-	-	44
Sum inntekter	5 787	10 581	1 226	18	1 072	3 683	679	85	-544	25	22 612
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	447	982	67	-174	171	253	89	-325	-	-	1 508
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-12	-93	-419	59	-8	-262	-31	-72	-	-	-838
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	435	889	-352	-116	163	-9	57	-397	-	-	670

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP- just.	Sum
2018											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	5 821	8 945	-	73	815	2 268	652	17	69	107	18 767
Interne inntekter	40	110	-	-	60	2	3	27	-242	-	-
Sum inntekter	5 861	9 055	-	73	875	2 270	655	44	-173	107	18 767
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	340	666	-	169	61	131	-6	-28	11	-42	1 303
Driftsresultat (EBIT)	275	619	-	166	44	114	-21	-48	11	-42	1 119
Resultat før skatt (EBT)	293	645	-	157	41	113	-27	-54	11	-42	1 136
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	5,8 %	7,4 %	-	-	7,0 %	5,8 %	-0,9%	-	-	-	6,9 %
Driftsmargin	4,7 %	6,8 %	-	-	5,0 %	5,0 %	-3,2%	-	-	-	6,0 %
Resultatmargin	5,0 %	7,1 %	-	-	4,7 %	5,0 %	-4,1%	-	-	-	6,1 %
Eiendeler 31. desember	2 014	5 128	-	885	490	1 332	1 332	2 873	-5 420	-147	8 486
Investert kapital 31. desember	316	2 126	-	837	247	592	900	1 986	-4 639	-144	2 223
Antall ansatte 31. desember	1 192	1 924	-	23	237	468	213	163	-	-	4 220
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSE (ORDRERESERVE)											
Ordreserver 2019	3 877	7 424	-	-	458	1 354	415	-	-	198	13 727
Ordreserver senere år	3 787	2 446	-	-	43	224	1 041	-	94	180	7 815
Total ordreserver 31. desember	7 664	9 871	-	-	501	1 578	1 456	-	94	378	21 541
FORDELING AV INNTEKTER ETTER VIRKSOMHET											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	5 852	320	-	-	-	1 264	62	-	-	-	7 498
Inntekter fra byggvirksomhet	-	8 735	-	-	-	835	-	-	-173	107	9 504
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	526	157	355	-	-	-	1 037
Inntekter fra annen virksomhet	9	-	-	73	350	14	239	44	-	-	728
Sum inntekter	5 861	9 055	-	73	875	2 270	655	44	-173	107	18 767
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	5 861	9 030	-	73	875	-	655	44	-173	107	16 472
Inntekter i Sverige	-	-	-	-	-	2 270	-	-	-	-	2 270
Inntekter i andre land	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	25
Sum inntekter	5 861	9 055	-	73	875	2 270	655	44	-173	107	18 767
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-74	747	-	-67	32	232	-5	-77	54	-	841
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-90	-298	-	214	-51	-44	8	60	-54	-	-255
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	-164	448	-	147	-20	188	4	-17	-	-	586

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET

KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET 2020

Salg av Betonmast Bergen AS

I juli 2020 ble salget av Betonmast Bergen AS til Backe Gruppen gjennomført. Salget ga en gevinst på MNOK 15 som er innregnet i netto gevinster. Betonmast Bergen hadde en omsetning på MNOK 134 for de første seks månedene av 2020 da de var inkludert i AF Gruppen.

Tall i MNOK	Betonmast Bergen
Brutto kontantvederlag	16
- Likvide midler	-15
Netto kontantvederlag	1

Kjøp av Gustavsen og Hansen Murerfirma AS

I oktober 2020 gjennomførte AF Gruppen kjøpet av Gustavsen og Hansen Murerfirma AS som inngår i virksomhetsområdet Bygg.

Tall i MNOK	Gustavsen og Hansen Murerfirma AS
Brutto kontantvederlag	2
- Likvide midler	-1
Netto kontantvederlag	2

AVSTEMMING AV TILGANG OG AVGANG VED KJØP AV VIRKSOMHET 2020

Tall i MNOK	Note	Betonmast Bergen
Leide bygninger og produksjonsanlegg	15	-5
Leide maskiner og driftsløsøre	15	-
Bruksrettigheter	15	-5

Tall i MNOK	Note	Gustavsen og Hansen Murerfirma AS
Goodwill	13	2
Immaterielle eiendeler	13	2

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET FORTS.

KJØP AV VIRKSOMHET 2019

Kjøp av Betonmast AS

Den 31. oktober 2019 gjennomførte AF Gruppen og ledelsen i Betonmast kjøpet av Betonmast AS. Kjøpet, som ble gjennomført gjennom det nystiftede Betonmast Holding AS, ble første gang meldt til Oslo Børs den 19. august 2019. AF Gruppen eide per 31. desember 2019 67,4 % av aksjene i Betonmast Holding og ledelsen og tidligere aksjonærer i Betonmast eide 32,6 %. Betonmast-konsernet hadde på oppkjøpstidspunktet ca. 1 000 ansatte og bestod av totalt 16 operative byggenheter i Norge og Sverige i tillegg til en eiendomsportefølje. Prosjektporteføljen i Betonmast-konsernet omfatter alt fra større boligprosjekter til næringsbygg og offentlige bygg. Transaksjonen er den største i AF Gruppens historie og styrket AF Gruppens posisjon i det norske og svenske byggmarkedet.

Betonmast-konsernet hadde i perioden 2017-2019 en gjennomsnittlig omsetning på MNOK 5 979 og en driftsmargin på 3,1 %. Totalt vederlag for 100 % av aksjene i Betonmast-konsernet var MNOK 2 075. Dette tilsvarer NOK 140,50 per aksje.

AF Gruppens andel av vederlaget ble finansiert med MNOK 1 337 i kontanter og MNOK 400 som ble tilført ved en rettet emisjon. Emisjonen ble gjennomført den 28. oktober 2019 og var rettet mot AF Gruppens fire største aksjonærer: OBOS BBL, ØMF Holding AS, Constructio AS og Folketrygdfondet. Ledelse og tidligere aksjonærer i Betonmast finansierte sin andel av kjøpet gjennom tilførsel av MNOK 338 i egenkapital til Betonmast Holding.

Oppkjøpsanalysen er basert på rapporterte ikke-reviderte resultat- og balansetall for Betonmast per 31. oktober 2019. Allokeringen av kjøpesum er utarbeidet ved bruk av oppkjøpsmetoden som regulert i IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger. Kjøpesummen er allokert til antatt virkelig verdi av identifiserte eiendeler og forpliktelser i Betonmast-konsernet. Utover det som er allokert til goodwill, er det ikke identifisert vesentlige mer- eller mindreverdier.

Tall i MNOK	Betonmast
Kontantvederlag finansiert med aksjeemisjon	400
Kontantvederlag finansiert med lån	1 337
Ikke-kontrollerende eierinteresser i Betonmast Holding AS vurdert til virkelig verdi	338
Brutto vederlag for 100 % av aksjene i Betonmast AS	2 075
Varige driftsmidler	65
Bruksrettigheter	53
Goodwill	82
Investeringer i felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper	125
Andre finansielle anleggsmidler	18
Kortsiktige rentebærende fordringer	23
Likvide midler	1 322
Kortsiktige ikke-rentebærende fordringer	547
Beholdninger og egenregiprojekter	62
Kortsiktige rentebærende fordringer	14
Ikke-kontrollerende eierinteresser	-16
Utsatt- og betalbar skatt	-148
Kortsiktig rentebærende gjeld	-19
Langsiktig rentebærende gjeld	-53
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	-1 453
Avsetninger	-203
Sum egenkapital i Betonmast AS per 31. oktober 2019	421
- herav innregnet goodwill i Betonmast	-82
Sum identifiserte eiendeler og forpliktelser i Betonmast AS per 31. oktober 2019	339
Goodwill	1 736
Kontantvederlag for 67,4 % av aksjene i Betonmast AS skutt inn som egenkapital i Betonmast Holding AS	699
Kontantvederlag for aksjene i Betonmast AS gitt som lån fra AF til Betonmast Holding AS (100 %)	1 038
- Likvide midler i Betonmast AS per 31. oktober 2019 (100 %)	-1 322
Netto vederlag til kontantstrømoppstillingen	415

Oppkjøpet ga en goodwill på MNOK 1 736 som er knyttet til geografisk markedsposisjon og organisasjonens evne til lønnsom forretningsdrift. Ingen del av goodwillen vil være skattemessig fradragsberettiget. Allokeringen er endelig.

Ikke-kontrollerende eierinteresser i Betonmast Holding AS på oppkjøpstidspunktet utgjør MNOK 338 og er beregnet til virkelig verdi. Sum tilgang ikke-kontrollerende eierinteresser fra oppkjøpet av Betonmast utgjør MNOK 353.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET FORTS.

Kjøp av HMB Holding AB (HMB)

AF Gruppen Sverige AB, et datterselskap av AF Gruppen, gjennomførte den 2. januar 2019 avtalen om kjøp av 70 % av aksjene i HMB Holding AB. De siste 30 % av aksjene eies av nøkkelpersoner i selskapet. Selgerne av aksjene i HMB Holding AB var 13 ansatte i HMB gjennom deres respektive investeringsselskaper. Alle selgerne vil fortsette både som ansatte i HMB og som eiere i HMB Holding AB.

HMB er et fremgangsrikt entreprenørselskap, grunnlagt i 1994 og med røtter i Dalarna i Sverige. HMB oppfører næringsbygg, boligbygg og offentlige bygg, med alle entreprisformer som finnes i markedet. HMB driver virksomhet i Stockholm/Mälardalen samt i Dalarna, Västmanland, Uppland og Gästrikland. HMB inngår nå i virksomhetsområdet Sverige.

Oppkjøpet styrket AF Gruppens posisjon i det svenske bygg- og anleggsmarkedet og er et viktig skritt i AF Gruppens ambisjon om å vokse i Sverige. HMB hadde i tidsrommet 2015–2018 en gjennomsnittlig omsetning på MNOK 1 120 og en driftsmargin på 6,1 %.

På 100 %-basis var avtalt entreprisverdi for HMB MSEK 600 og estimert verdi for aksjene var MSEK 614. Oppgjøret for aksjene AF kjøpte bestod av et aksjevederlag på 736 911 aksjer i AF Gruppen ASA til kurs NOK 130,50 per aksje, tilsvarende MSEK 99, og MSEK 286 i kontanter. Det er i tillegg avtalt et betinget vederlag som er estimert til MSEK 44. Dette skal gjøres opp i 2021.

I tillegg til transaksjon beskrevet over har AF Gruppen Sverige AB også kjøpt 3,4 % av aksjene i HMB Construction AB, et 92,1 % eiet datterselskap av HMB Holding AB. Selgerne av aksjene i HMB Construction AB er 69 ansatte i HMB Construction AB og de vil alle fortsette som eiere og ansatte etter transaksjonen.

I tabellen presenteres en allokering av kjøpesum basert på estimert åpningsbalansen for HMB per 2. januar 2019. Allokeringen av kjøpesum er utarbeidet ved bruk av oppkjøpsmetoden som regulert i IFRS 3. Kjøpesummen er allokert til virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser i HMB. Allokeringen er endelig.

Tall i MSEK	HMB
Kontantvederlag	286
Aksjevederlag	99
Nåverdi av forventet betinget vederlag	44
Vederlag for 70 % av aksjene i HMB Holding AB	430
Ikke-kontrollerende eierinteresser i HMB Holding AB (30 % av eiendeler og gjeld)	36
Brutto vederlag HMB Holding AB	465
Kontantvederlag 3,4 % av aksjene i HMB Construction AB	20
Øvrige ikke-kontrollerende eierinteresser i HMB Construction AB (4,6 % av eiendeler og gjeld)	6
Totalt brutto vederlag	491
Varige driftsmidler	64
Bruksrettigheter	6
Finansielle anleggsmidler	6
Likvide midler	79
Kortsiktige ikke-rentebærende fordringer	208
Kortsiktige rentebærende fordringer	29
Utsatt- og betalbar skatt	-23
Langsiktig rentebærende gjeld	-17
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	-222
Sum identifiserte eiendeler og forpliktelser	129
Goodwill	362
Kontantvederlag for 70 % av aksjene i HMB Holding AB	286
Kontantvederlag 3,4 % av aksjene i HMB Construction AB	20
- Likvide midler i HMB (100 %)	-79
Netto vederlag til kontantstrømpstilling	228

Oppkjøpet ga en goodwill på MSEK 362 tilsvarende MNOK 351 som er knyttet til geografisk markedsposisjon og organisasjonens evne til lønnsom forretningsdrift. Ingen del av goodwillen vil være skattemessig fradragsberettiget.

Ikke-kontrollerende eierinteresser på oppkjøpstidspunktet utgjorde MSEK 42 tilsvarende MNOK 40 og er beregnet som ikke-kontrollerende eieres andel av netto virkelig verdi av identifiserte eiendeler og gjeld på oppkjøpstidspunktet. Goodwill er innregnet kun for den andelen av aksjene AF kjøpte.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET FORTS.

AVSTEMMING AV UT BETALING VED KJØP AV VIRKSOMHET 2019 I KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i MNOK	Betongmast	HMB	Sum
Brutto kontantvederlag	1 737	297	2 034
- Likvide midler	-1 322	-76	-1 398
Netto kontantvederlag	415	221	636

AVSTEMMING AV TILGANG VED KJØP AV VIRKSOMHET 2019

Tall i MNOK	Note	Betongmast	HMB	Sum
Ikke-kontrollerende eierinteresser		353	40	393
Goodwill	13	1 736	351	2 088
Immaterielle eiendeler	13	1 736	351	2 088
Bygninger, produksjonsanlegg og tomter	14	61	52	113
Maskiner og driftsløsøre	14	4	9	14
Varige driftsmidler	14	65	62	127
Leide bygninger og produksjonsanlegg	15	46	-	46
Leide maskiner og driftsløsøre	15	7	6	13
Bruksrettigheter	15	53	6	58
Kortsiktig rentebærende gjeld	20	53	-	53
Langsiktig rentebærende gjeld	20	19	16	35
Rentebærende gjeld	20	72	16	88

NOTE 6 DRIFTSINNTEKTER OG ANDRE INNTEKTER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
Inntekter fra tilvirkningskontrakter		25 901	21 874	18 324
Inntekter fra egenregiprojekter		5	6	56
Inntekter fra salg av tjenester		862	504	148
Inntekter fra salg av varer		176	112	147
Sum driftsinntekter		26 944	22 496	18 674
Leieinntekter		35	46	38
Andre inntekter		46	70	55
Sum andre inntekter		81	115	93
Sum driftsinntekter og andre inntekter	4	27 025	22 612	18 767

Driftsinntekter inkluderer alle inntekter fra kontrakter med kunder.

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER INNTEKTSFØRINGSPRINSIPP

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Andel av driftsinntekter som inntektsføres over tid	26 762	22 378	18 472
Andel av driftsinntekter som inntektsføres på et tidspunkt	182	118	202
Sum driftsinntekter	26 944	22 496	18 674

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER TYPE KUNDER

Andel av driftsinntekter mot offentlige kunder	8 025	8 842	7 293
Andel av driftsinntekter mot private kunder	18 919	13 654	11 381
Sum driftsinntekter	26 944	22 496	18 674

Disaggregerte driftsinntekter fordelt på virksomhetsområder (marked) og etter geografi er presentert i note 4 - Segmentinformasjon. Opplysninger om transaksjonspris for helt eller delvis ikke utførte leveranseforpliktelser er inkludert i note 4 - Segmentinformasjon under informasjon om ordreserver.

Informasjon om kontraktsfordringer og kontraktseideler presenteres i note 10 - Kundefordringer og kontraktseideler. Informasjon om kontraktsforpliktelser presenteres i note 17 - Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld.

INNTEKTSFØRT PÅ PROSJEKTER UNDER UTFØRELSE:

Beløp i MNOK	2020	2019
Inntektsført beløp i året som var inkludert i IB kontraktsforpliktelse	1 188	960
Inntektsført beløp i året fra leveranseforpl. som var helt eller delvis tilfredsstillt i tidl. perioder	286	84

NOTE 7 LØNSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
Lønn		-3 863	-3 278	-2 741
Arbeidsgiveravgift		-635	-556	-436
Pensjonskostnader	18	-201	-151	-111
Aksjeverdbasert avlønning		-51	-36	-34
Andre ytelser		-204	-184	-150
Sum lønnskostnader		-4 953	-4 205	-3 473

AVSTEMMING AV AKSJEVERDIBASERT AVLØNNING

Aksjeverdbasert avlønning - kostnadsført	51	36	34
- herav rabatt aksjeprogram på aksjer fra egen beholdning	-10	-4	-4
Innskutt opsjonspremie for nytt opsjonsprogram	4	-	-
Aksjeverdbasert avlønning i egenkapital	46	33	30

GENNOMSNIITTLIG ANTALL ÅRSVERK

Norge	4 509	4 079	3 588
Sverige	980	784	469
Tyskland	11	9	6
Litauen	22	33	23
Kina	-	2	8
Totalt	5 521	4 905	4 093

AKSJESALG TIL ANSATTE

AF Gruppen har de senere år gitt alle ansatte tilbud om å kjøpe aksjer med 20 % rabatt. Rabatten beregnes i forhold til gjennomsnittlig børskurs i tegningsperioden. Bindingstiden for aksjene er ett år.

ANTALL AKSJER/KURS	2020	2019	2018
Antall aksjer solgt fra egen beholdning	284 774	132 703	141 544
Antall aksjer tilført gjennom emisjon	715 226	544 608	858 456
Markedskurs i tegningsperioden (NOK)	172,28	161,00	127,00
Salgskurs (NOK)	137,80	128,80	101,60

Regnskapsmessig effekt av aksjesalg til ansatte:

Lønnskostnader (rabatt ved aksjesalg inkl. arbeidsgiveravgift)	-28	-20	-21
--	-----	-----	-----

OPSJONSPROGRAM 2017-2020

Generalforsamlingen vedtok i mai 2017 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kunne tildeles var 3 500 000 over tre år, og ordningen innebar en årlig tildeling i årene 2017-19, med utøvelse i mars 2020. Tegningskursen for aksjene ble basert på gjennomsnittlig børskurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene, dog ikke lavere enn kursen i den første tegningsperioden. Tegningskursen ble nedjustert med den del av utbetalt utbytte som overstiger 50 % av resultat per aksje foregående år. Opsjonspremien var 1,00 krone per opsjon. Det var en betingelse at man må være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2020 for å kunne utøve opsjonene. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2019 var 3 151 893. 2 217 994 opsjoner ble innløst i mars 2020 og emisjon i forbindelse med opsjonsinnløsningen ble gjennomført i april 2020. Utestående opsjoner knyttet til dette programmet etter innløsning var 0.

OPSJONSPROGRAM 2020-2023

Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000 over tre år med årlig tildeling i årene 2020-22, med utøvelse i mars 2023. Tegningskursen for aksjene blir basert på gjennomsnittlig børskurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene, dog ikke lavere enn kursen i den første tegningsperioden. Tegningskursen nedjusteres med den del av utbetalt utbytte som overstiger 50 % av resultat per aksje foregående år. Opsjonspremien er 1,00 krone per opsjon. Det er en betingelse at man må være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2023 for å kunne utøve opsjonene. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2020 var 3 806 660 justert for ansatte som har sluttet. Resultatført opsjonskostnad for 2020 var MNOK 16 (16).

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER FORTS.

UTESTÅENDE OPSJONER	Frist for utøvelse	Utvølseskurs per 31.12.20 (NOK per aksje)	Antall opsjoner
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2019	1.3.2020		3 151 893
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet før innløsning			-28 946
Antall utestående opsjoner per 1. mars 2020	1.3.2020		3 122 947
Ikke innløste opsjoner			-904 953
Innløste opsjoner			-2 217 994
Antall opsjoner tegnet i 2020	1.3.2023	169,82	3 850 000
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2020			-43 340
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2020	1.3.2023		3 806 660

AF Gruppen har benyttet Black-Scholes opsjonsprisindeksmodell i verdsettelsen av opsjonene.

I modellen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2020	2019	2018
Forventet utbytte-yield ¹⁾	2,6 %	2,8 %	2,8 %
Historisk volatilitet	26,5 %	20,3 %	19,5 %
Risikofri rente	0,2 %	1,3 %	1,8 %
Forventet levetid på opsjonen (år)	2,8	0,8	1,5
Aksjekurs/innløsningskurs på tildelingstidspunktet (NOK) ¹⁾	169,82	161,00	146,90

¹⁾ Utbytte utover 50 % av foregående års resultat per aksje er ikke inkludert i yield-beregningen. Dette fordi utbytte over dette nivået skal redusere innløsningskurs (strike).

NOTE 8 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
ANDRE DRIFTSKOSTNADER				
Husleie		-54	-53	-116
Andre leiekostnader		-485	-527	-615
Forsikring		-59	-41	-35
Innleie av arbeidskraft		-122	-176	-163
Revisjonshonorar		-16	-13	-10
Øvrige honorar		-144	-159	-96
Tap på fordringer	10	-6	4	-7
Deponi og fyllplassavgifter		-119	-127	-97
Markedsføring og reklame		-23	-26	-19
IT-kostnader		-145	-115	-81
Øvrige andre driftskostnader		-399	-449	-328
Sum andre driftskostnader		-1 571	-1 682	-1 567
Beløp i TNOK				
		2020	2019	2018
GODTGJØRELSE TIL KONSERNETS VALGTE REVISOR				
Lovpålagt revisjon		-7 080	-5 485	-4 533
Andre attestasjonstjenester		-62	-340	-157
Skatterådgivning		-130	-126	-64
Andre tjenester utenfor revisjonen		-136	-18	-300
Sum		-7 409	-5 969	-5 054
GODTGJØRELSE TIL ANDRE REVISORER				
Lovpålagt revisjon		-6 281	-5 329	-3 481
Andre tjenester utenfor revisjon		-2 133	-1 326	-1 151
Sum		-8 414	-6 655	-4 632
Sum revisjonshonorar		-15 823	-12 624	-9 686

Godtgjørelse til revisor er oppgitt eksklusive merverdiavgift.

NOTE 9 NETTO GEVINSTER (TAP)

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Gevinster (tap) ved salg av virksomhet ¹⁾	15	-	-
Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap ²⁾	-	7	13
Endring i virkelig verdi av derivater	-2	-10	6
Netto gevinster (tap) ved salg av varige driftsmidler	72	44	41
Netto valutagevinster/(-tap) knyttet til driften	3	-2	-1
Sum netto gevinster (tap)	89	40	59

¹⁾ Gevinster (tap) ved salg av virksomhet i 2020 gjelder salget av Betonmast Bergen.

²⁾ Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap inkluderer salg av aksjer i tilknyttede selskaper og felles virksomhet samt salg av aksjer i datterselskaper som driver eiendomsvirksomhet. I en tidlig utviklingsfase eies ofte en større andel av eiendomsselskapene enn når utbyggingen igangsettes. I produksjonsfasen er de fleste prosjektene organisert i tilknyttede selskaper, jmf. note 27. Investeringer i tilknyttede selskaper og note 28. Investeringer i felleskontrollert virksomhet.

NOTE 10 KUNDEFORDRINGER OG KONTRAKTSEIENDELER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Fakturerte kundefordringer		3 806	4 307
Fakturert ikke opptjent på prosjekter under utførelse		-1 304	-1 596
Avsetning for tap		-9	-2
Kontraktsfordringer	6	2 493	2 709
Opptjent ikke fakturert inntekt på prosjekter under utførelse		568	386
Innestående hos byggherrer ¹⁾		775	840
Kontraktseiendeler	6	1 343	1 226
Forskuddsbetalt skatt		11	9
Forskuddsbetalt mva og andre offentlige avgifter		21	46
Forskuddsbetalte kostnader		46	62
Øvrige kortsiktige ikke rentebærende fordringer		53	74
Andre ikke-rentebærende fordringer		131	192
Sum kundefordringer og kontraktseiendeler	24	3 968	4 127

¹⁾ Det tilbakeholdes opp til 10 % av kontraktssummen som sikkerhet for AF Gruppens kontraktsforpliktelser i utførelsestiden for kontrakten, herunder ansvar for forsinket fullføring. Det tilbakeholdte beløpet betegnes som «innestående hos byggherrer» og er regulert i kontraktsstandarder som NS 8405. Når sluttoppgjøret utbetales løses innestående opp.

MAKSIMAL EKSPONERING FOR KREDITTRISIKO

Tabellen under viser maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer på balansedagen fordelt etter alder:

Aldersfordeling 2020	Ikke forf.	1-30	31-60	61-90	91-120	>120	Sum
Fakturerte kundefordringer	2 610	245	101	20	17	812	3 806
Aldersfordeling 2019	Ikke forf.	1-30	31-60	61-90	91-120	>120	Sum
Fakturerte kundefordringer	2 334	712	117	139	45	959	4 307

En forholdsmessig stor andel av kundefordringene er forfalt med mer enn 120 dager. Dette har sammenheng med kompleksiteten i sluttoppgjøret til prosjektene. Sluttoppgjøret vil normalt omfatte arbeid knyttet til poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om pris og mengde på dette arbeidet. Sluttoppgjørsforhandlinger tar vanligvis flere måneder og for komplekse kontrakter kan det ta et år eller mer. Estimaterendringer i sluttoppgjøret innregnes som korreksjon av prosjekttinntekter. Enkeltprosjekter med omtvistede sluttoppgjør, som Ryfast E03, utgjør en stor del av forfalte krav over 120 dager. Se note 35 Betingede utfall for ytterligere informasjon om Ryfast E03.

Avsetning for tap på kundefordringer er relatert til kundenes betalingsevne og regnskapsførers i andre driftskostnader. Annen risiko knyttet til kundefordringene og kontraktseiendelene er hensyntatt ved vurdering av prosjektene. Inntektsføring av både kundefordringer og kontraktseiendeler på prosjektene er kun foretatt i den grad ledelsen har vurdert det som svært sannsynlig at det ikke vil bli foretatt reversering av akkumulerte inntekter. Det har ikke vært vesentlige faktiske tap på inntektsførte fordringer eller kontraktseiendeler de siste årene.

NOTE 11 BEHOLDNINGER

Beløp i MNOK	2020	2019
Reservedeler og prosjektbeholdninger	134	100
Råmaterialer	34	23
Ferdigvarer	57	66
Sum beholdninger	225	190

Beholdningene består i hovedsak av reservedeler og utstyr til bruk i produksjonen. Beholdningene har ikke vært gjenstand for nedskrivninger i 2020.

Av lagerbeholdningen er MNOK 10 (52) pantsatt som sikkerhet for forpliktelser, jmfør note 34 Pant og garantier.

NOTE 12 EGENREGIPROSJEKTER

Utbyggingsprosjektene i AF Gruppen organiseres i stor grad ved at det etableres felles utbyggingselskaper med samarbeidspartnere. De fleste av disse selskapene organiseres som tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, jmfør note 27 Tilknyttede selskaper og note 28 Felleskontrollert virksomhet. Det som fremkommer i balansen som egenregiprosjekter, og som spesifiseres i tabellen under, er kun de prosjektene som utvikles i datterselskaper.

Beløp i MNOK	2020	2019
Boligprosjekter under oppførelse	88	39
Ferdigstilte boligheter for salg	1	36
Tomter for utbygging	46	82
Sum egenregiprosjekter	135	157

TOMTER FOR UTBYGGING

Tomter for utbygging er tomter og utbyggingsrettigheter som ennå ikke er besluttet utbygget. Sammen med tomter og utbyggingsrettigheter i tilknyttede selskaper kan disse utnyttes til å bygge 2 993 (2 360) boenheter og 144 880 (58 955) m² næringsareal. Av disse er AFs andel 1 357 (1 123) boenheter og 54 996 (30 915) m² næringsareal.

FERDIGSTILTE BOLIGHETER FOR SALG	2020	2019
Antall ferdigstilte boligheter for salg i datterselskaper	1	10
AFs andel ferdigstilte boligheter for salg i tilknyttede og felleskontr. selskaper	7	11

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i MNOK	Note	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum
ANSKAFTELSESKOST				
1. januar 2019		2 324	60	2 384
Ordinær tilgang		-	-	-
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	2 088	-	2 088
Avgang		-	-	-
Omrégningsdifferanse		-16	-	-16
31. desember 2019		4 396	61	4 457
Ordinær tilgang		-	1	1
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	2	-	2
Avgang		-	-	-
Omrégningsdifferanse		62	-	62
31. desember 2020		4 459	62	4 521
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2019		-40	-56	-96
Avgang		-	-	-
Årets avskrivninger		-	-1	-1
Årets nedskrivninger		-53	-	-53
31. desember 2019		-93	-57	-150
Avgang		-	-	-
Årets avskrivninger		-	-1	-1
Årets nedskrivninger		-1	-1	-2
31. desember 2020		-94	-59	-154
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		4 396	61	4 457
Av- og nedskrivninger		-93	-57	-150
31. desember 2019		4 303	3	4 306
Anskaffelseskost		4 459	62	4 521
Av- og nedskrivninger		-94	-59	-154
31. desember 2020		4 365	2	4 367
				Andre imm. eiendeler
Økonomisk levetid				3-22 år
Avskrivningsplan				Lineær

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

ALLOKERING AV GOODWILL TIL KONTANTGENERERENDE ENHETER

Goodwill allokteres til de av konsernets kontantgenererende enheter som forventes å få synergier av virksomhetssammenslutningen. I hovedsak er goodwill allokert til forretningsenheter. Allokeringen presenteres i oversikten under:

	2020	2019
Målselv Maskin & Transport	64	64
AF Anlegg	37	37
Sum Anlegg	101	101
Strøm Gundersen	464	464
Haga & Berg	147	147
Consolvo	158	158
AF Håndverk	96	94
Eigon	-	1
LAB Entreprenør	432	432
Åsane Byggmesterforretning	123	123
Helgesen Tekniske Bygg (HTB)	102	102
Fundamentering (FAS)	94	94
AF Bygg Østfold	47	47
Sum Bygg	1 664	1 663
Betonmast Oslo	348	348
Betonmast Romerike	462	462
Betonmast Østfold	98	98
Betonmast Buskerud-Vestfold	165	165
Betonmast Boligbygg	184	184
Betonmast Trøndelag	90	90
Betonmast Røsand	94	94
Betonmast Bygg Sverige	296	296
Sum Betonmast	1 736	1 736
AF AeronMollier	127	127
Sum Offshore	127	127
AF Energi & Miljøteknikk	54	54
AF Decom	37	37
Sum Energi og Miljø	91	91
HMB	378	342
Kanonaden Entreprenad	145	131
AF Bygg Göteborg	109	99
AF Härnösand Byggreturer	14	13
Sum Sverige	646	584
Balanseført verdi 31. desember	4 365	4 303

NEDSKRIVNINGSTESTER FOR GOODWILL

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og immaterielle eiendeler. I nedskrivningstesten blir bokført verdi målt mot gjenvinnbart beløp fra den kontantgenererende enheten eiendelen er allokert til. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. Bruksverdien er beregnet basert på en diskontering av forventede framtidige kontantstrømmer før skatt, diskontert med en relevant diskonteringsrente (WACC) før skatt som hensyntar løpetid og risiko. Det er benyttet ulik diskonteringsrente for norsk og svensk virksomhet som følge av forskjeller i risikofri rente. Det er også benyttet ulikt avkastningskrav for enheter innen offshore og øvrig entreprenørvirksomhet for å reflektere forskjeller i markedsrisiko.

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

De viktigste forutsetningene som er benyttet ved beregning av gjenvinnbare beløp:

NORGE	2020	2019
Vekstrate ^b	2,0 %	2,0 %
WACC før skatt offshore	8,9 %	9,7 %
WACC før skatt øvrige	6,1 %	5,4 %
SVERIGE	2020	2019
Vekstrate ^b	1,5 %	1,5 %
WACC før skatt	5,1 %	3,5 %

^b Vekstraten er nominell og forutsatt å være evigvarende.

NEDSKRIVNINGSTEST AV GOODWILL I 2020

Forventede kontantstrømmer for 2020 i beregningen av gjenvinnbart beløp er basert på budsjett for 2020 godkjent av ledelsen. Dersom neste års budsjett ikke er representativt og det foreligger ledelsesgodkjente budsjetter for flere år, legges det til grunn budsjetter på opptil tre år. Budsjettene og forretningsplanene bygger på forutsetninger om blant annet etterspørsel, materialkostnader, kostnader for arbeidskraft og den generelle konkurranse situasjonen i markedene AF Gruppen har virksomhet i. Forutsetningene som er gjort bygger på ledelsens erfaring samt eksterne kilder. For alle forretningsenheter er det lagt til grunn en forventning om 3,0 %-3,5 % lønnsvekst i 2021

Den beregnede verdien av den enkelte kontantstrømgenererende enhet overstiger innregnet verdi i finansiell stilling med relativt god margin ved utgangen av 2020 for de fleste enhetene i testen. Det er i 2020 nedskrevet MNOK 1 i Eiqon som er knyttet til avviklet virksomhet.

SENSITIVITETSANALYSE FOR NØKKELFORUTSETNINGER

Det er gjennomført sensitivitetssanalyser for alle goodwillposter knyttet til diskonteringsrente (WACC) og kontantstrømmer. Sensitivitetsanalyser for de enhetene med de høyeste goodwillpostene presenteres i avsnittet under. AF AeronMollier er også inkludert i oversikten siden de har goodwill som delvis ble nedskrevet i 2019. Basert på nåværende informasjon er ledelsen i AF Gruppen av den oppfatning at rimelige endringer i nøkkelforutsetninger som er lagt til grunn for beregning av gjenvinnbart beløp ikke vil medføre behov for nedskrivning i noen enheter.

A) SENSITIVITETSANALYSE FOR DISKONTERINGSRENTE (WACC)

Tabellen under viser forholdet mellom estimert gjenvinnbart beløp og bokført verdi av eiendelene i nedskrivningstesten for AF Gruppens største goodwillposter. Innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten er uttrykt som indeks 100. Indeksert gjenvinnbart beløp ((gjenvinnbart beløp - innregnet verdi i finansiell stilling) - 1) representerer hvor mye gjenvinnbart beløp overstiger innregnet verdi. I tillegg vises det hvordan gjenvinnbart beløp endrer seg dersom diskonteringsrenten (WACC) endrer seg med henholdsvis 50, 100 og 300 basispunkter (dvs. 0,5, 1,0 og 3,0 prosentpoeng). Alle andre forutsetninger er holdt konstant i beregningen.

Jo høyere indeksen for estimert kontantstrøm er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning. Selv med en økning i WACC på 300 basispunkter vil for eksempel LAB Entreprenør ha en beregnet verdi som er 188 % høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. 188 % er da beregnet som indeks 288 dividert med indeks 100 minus 1. Dersom indeksen for gjenvinnbart beløp er mindre enn 100, indikerer dette at gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi av eiendelene i nedskrivningstesten, slik at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en økning av WACC med 3,0 prosentpoeng er det nært et nedskrivningsbehov for goodwill allokert til AF AeronMollier.

2020	Verdier indeksert mot bokført verdi av eiendeler i test				
	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Innregnet verdi i fin. stilling av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp ved økning av WACC med:		
ENHET			50 bp	100 bp	300 bp
Strøm Gundersen	321	100	286	258	185
Betonmast Romerike	564	100	500	454	323
LAB Entreprenør	499	100	495	401	288
HMB	380	100	334	298	208
Betonmast Oslo	922	100	809	741	520
AF AeronMollier	148	100	137	128	101

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

2019	ENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Innregnet verdi i fin. stilling av eiendeler i test	Verdier indeksert mot bokført verdi av eiendeler i test		
				Gjenvinnbart beløp ved økning av WACC med:	50 bp	100 bp
						300 bp
	Strøm Gundersen	343	100	299	264	181
	Haga & Berg	450	100	391	346	237
	Consolvo	477	100	415	367	252
	LAB Entreprenør	546	100	679	601	412
	Kanonaden Entreprenad	749	100	601	502	302
	AF AeronMollier	100	100	92	86	69

B) SENSITIVITETSSANALYSE FOR KONTANTSTRØMMER

Tabellen under viser forholdet mellom normaliserte kontantstrømmer forutsatt i beregningen av gjenvinnbart beløp og beregnet «break even»-kontantstrøm i nedskrivningstesten for AF Gruppens største goodwillposter. AF AeronMollier er også inkludert i oversikten siden de har goodwill som delvis ble nedskrevet i 2019. Den kontantstrømmen som gir «break even» i nedskrivningstesten, det vil si den kontantstrømmen som gir gjenvinnbart beløp lik bokført verdi av eiendeler, er uttrykt som indeks 100. I tillegg vises det indekserte kontantstrømmer som viser hvordan forholdet til «break even»-kontantstrømmen endrer seg ved en reduksjon av kontantstrømmen i test med henholdsvis 10 prosent, 30 prosent og

50 prosent. Jo høyere indeksen for estimert kontantstrøm er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning. Selv med en reduksjon i kontantstrøm på 50 % vil for eksempel LAB Entreprenør ha en beregnet kontantstrøm som er 149 % høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. 149 % er da beregnet som indeks 249 dividert med indeks 100 minus 1. Dersom indeksen for estimert kontantstrøm er mindre enn 100, indikerer dette at gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi av eiendelene i nedskrivningstesten, slik at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en reduksjon av estimert kontantstrøm med 50 prosent er det nedskrivningsbehov for goodwill allokert til AF AeronMollier.

2020	ENHET	Estimert kontantstrøm i test	"Break even" kontantstrøm	Kontantstrøm indeksert mot "break even" kontantstr.		
				Kontantstrøm i test redusert med:	10%	30%
					50%	
	Strøm Gundersen	321	100	289	225	160
	Betonmast Romerike	564	100	508	395	282
	LAB Entreprenør	499	100	449	349	249
	HMB	380	100	342	266	190
	Betonmast Oslo	922	100	830	645	461
	AF AeronMollier	148	100	133	103	74

2019	ENHET	Estimert kontantstrøm i test	"Break even" kontantstrøm	Kontantstrøm indeksert mot "break even" kontantstr.		
				Kontantstrøm i test redusert med:	10%	30%
					50%	
	Strøm Gundersen	341	100	307	239	170
	Haga & Berg	467	100	420	327	234
	Consolvo	675	100	608	473	338
	LAB Entreprenør	526	100	468	364	260
	Kanonaden Entreprenad	634	100	571	444	317
	AF AeronMollier	100	100	92	72	51

NOTE 14 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i MNOK	Note	Bygninger, prod. anlegg og tomter	Maskiner og driftsløsøre	Sum
ANSKAFSELSESKOST				
1. januar 2019		982	1 021	2 003
Ordinær tilgang		73	250	323
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	113	14	127
Reklassifisering mellom grupper		-141	141	-
Avgang		-8	-114	-123
Omnegningsdifferanser		-1	-3	-5
31. desember 2019		1 017	1 308	2 325
Ordinær tilgang		31	189	220
Avgang		-3	-200	-204
Omnegningsdifferanser		12	16	27
31. desember 2020		1 057	1 312	2 369
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2019		-122	-599	-722
Årets avskrivning		-14	-169	-183
Årets nedskrivning		-5	-4	-10
Reklassifisering mellom grupper		73	-73	-
Akk. avskrivning årets avgang		1	77	78
Omnegningsdifferanser		-	2	1
31. desember 2019		-69	-766	-835
Årets avskrivning		-25	-167	-192
Årets nedskrivning		-1	-	-1
Akk. avskrivning årets avgang		-	164	164
Omnegningsdifferanser		-3	-9	-12
31. desember 2020		-98	-778	-876
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		1 017	1 308	2 325
Av- og nedskrivninger		-69	-766	-835
31. desember 2019		949	541	1 490
Anskaffelseskost		1 057	1 312	2 369
Av- og nedskrivninger		-98	-778	-876
31. desember 2020		959	534	1 493
AVSKRIVNINGSSATSER				
Anleggsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Produksjonsmaskiner avskrives vanligvis degressivt, mens en lineær metode benyttes for øvrige avskrivbare driftsmidler. Tomter avskrives ikke.				
Maskiner og driftsløsøre			10-33 %	
Bygninger og produksjonsanlegg			2-5 %	

PANT

Opplysninger om pantsatte varige driftsmidler er gitt i note 34 Pant og garantier.

NOTE 15 LEIEAVTALER

KONSERNET SOM LEIETAKER

AF Gruppen har flere ulike leieforpliktelser knyttet til virksomheten. Selskapet velger å leie enkelte anleggsmidler istedenfor kjøp da dette gir fleksibilitet og sikrer at selskapet har en best mulig utnyttelse av anleggsmidler.

Enkelte av eiendelene som leies blir fremleid. I noten er beløpene vist brutto før fradrag for fremleieinntekter.

AF Gruppen har valgt å implementere IFRS 16 med modifisert retrospektiv metode. Dette medfører at akkumulert virkning av overgangen til ny standard føres mot annen egenkapital og at sammenligningstallene ikke blir omarbeidet. AF Gruppen benytter seg av valgmuligheten til å ikke balanseføre leieavtaler med kortere gjenværende leieperiode enn 12 måneder på implementeringstidspunktet.

BRUKSRETTIGHETER EIEDELER

Beløp i MNOK	Note	Leide bygninger og prod. Anlegg	Leide maskiner og driftsløsøre	Sum
ANSKAFSELSESKOST				
1. januar 2019		-	131	131
Innregning av bruksrett ved første gangs anvendelse av IFRS 16		407	456	863
Ordinær tilgang		36	270	306
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	46	13	58
Avgang		-6	-28	-34
31. desember 2019		483	843	1 326
Ordinær tilgang		65	242	308
Ordinær avgang		-29	-195	-224
Avgang ved salg av virksomhet		-6	-	-6
Omrégningsdifferanser		2	8	10
31. desember 2020		516	898	1 414
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2019		-	-56	-56
Årets avskrivning		-83	-217	-300
Akk. avskrivning årets avgang		3	23	26
Omrégningsdifferanser		-1	-3	-4
31. desember 2019		-81	-254	-335
Årets avskrivning		-97	-281	-377
Akk. avskrivning årets avgang		20	158	179
Akk. Avskrivning årets avgang salg virksomhet		1	-	1
Omrégningsdifferanser		2	4	5
31. desember 2020		-155	-372	-527
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		483	843	1 326
Av- og nedskrivninger		-81	-254	-335
31. desember 2019		403	588	991
Anskaffelseskost		516	898	1 414
Av- og nedskrivninger		-155	-372	-527
31. desember 2020		361	525	887

Leieperioden er den avtalte leieperioden for hver leieavtale. Enkelte avtaler har klausul om oppsigelse for et gebyr. For leieforholdene i konsernet er det vurdert med rimelig sikkerhet at leieavtalene ikke blir avsluttet før tiden, men dette vurderes for hver enkelt leiekontrakt. Det er for de fleste leieavtaler ikke noen kjøpsopsjoner, men dette kan være relevant for enkelte avtaler. AF Gruppen vurderer tilbakelevering eller evt. kjøp for hver underliggende eiendel ved slutten av leieperioden dersom aktuelt. Avtalene løper over ulike tidsperioder, de lengste avtalene er inngått for en tidsperiode på 10-15 år, men de fleste løper over 3-5 år. Unntaksvis er det inngått avtaler som løper uten tidsbegrensning, men med 3 måneders oppsigelsestid.

AF Gruppen har inngått konsernavtaler med flere leasingselskaper, hvor en leier anleggsmaskiner, heiser, stillaser, brakker og biler samt annet utstyr. Leieavtalene inngås i all hovedsak med en leieperiode på 3-5 år. Unntaket er brakker som kan leies for en periode på opptil 8 år. Leide anleggsmidler avskrives lineært over leieperioden.

NOTE 15 LEIEAVTALER FORTS.

LEIEFORPLIKTELSE

Udiskontert leieforpliktelse og forfall på utgående kontantstrømmer.

LEIDE BYGNINGER OG PRODUKSJONSANLEGG

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år		102	101
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år		266	304
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år		76	89
Udiskonterte leieforpliktelser bygninger og prod. anlegg		443	495
- herav renter		-32	-38
Nåverdi leieforpliktelse leide bygninger og prod. Anlegg		411	456

LEIDE MASKINER OG DRIFTSLØSØRE

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år		243	236
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år		296	329
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år		25	10
Udiskonterte leieforpliktelser maskiner og driftsløsøre		564	575
- herav renter		-12	-17
Nåverdi leieforpliktelse leide maskiner og driftsløsøre		552	558

TOTAL LEIEFORPLIKTELSE

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Totale udiskonterte leieforpliktelser		1 007	1 069
- herav renter		-45	-55
Total nåverdi leieforpliktelse	20	963	1 014

AF Gruppen er ikke bundet av andre påbegynte avtaler.

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på konsernets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter.

SAMMENDRAG AV ANDRE LEIEINNTEKTER OG LEIEKOSTADER I RESULTATOPPSTILLINGEN

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Total inntekt fra fremleie av bruksrettighetseideler		6	11
Driftskostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler og variable leiebetalinger	8	-539	-581
Total leiekostnad inkludert i driftskostnader		-533	-570

KONSERNET SOM UTELEIER

I konsernet er det i 2020 innregnet en inntekt på MNOK 35 (46) i resultatregnskapet for operasjonelle leieavtaler. Leieinntektene består av utleie av kontorer og kortsiktig utleie av driftsmidler, hvor utleie av kontorlokaler er relatert til fremleie av kontorleie i Helsfyr Atrium og utgjør minimum fremleieinntekter i tabell under.

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Fremleie, forfall innen 1 år	5	6	5
Fremleie, forfall mellom 1 og 5 år	15	19	7
Fremleie, forfall etter 5 år	-	-	-
Sum	19	25	12

PANT

Opplysninger om pantsatte varige driftsmidler er gitt i note 34 - Pant og garantier.

NOTE 16 AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Beløp i MNOK	Garanti-arbeider ¹⁾	Betingede vederlag ²⁾	Ikke-kontr. eierinteressers put-opsjoner ³⁾	Øvrige avsetninger	Sum avsetninger
1. januar 2019	200	14	130	29	373
Reverserte tidligere avsetninger	-21	-	-	-1	-23
Avsatt i løpet av året	136	42	10	75	263
Sum innregnet i årets resultat	115	42	10	73	241
Omregningsdifferanser	-1	-	-3	-2	-5
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	-1	-	-3	-2	-5
Tilgang i løpet av året	-	-	-	-	-
Tilgang ved kjøp av virksomhet	53	-	-	150	203
Benyttet i løpet av året	-59	-	-	-5	-64
Sum andre endringer	-7	-	-	145	138
31. desember 2019	308	56	137	246	747
Reverserte tidligere avsetninger	-33	-47	-4	-32	-116
Avsatt i løpet av året	130	2	74	-	205
Sum innregnet i årets resultat	97	-45	69	-32	89
Omregningsdifferanser	2	4	9	-	16
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	2	4	9	-	16
Tilgang i løpet av året	-	-	27	-	27
Avgang ved salg av virksomhet	-2	-	-	-	-2
Benyttet i løpet av året	-77	-	-60	-18	-155
Sum andre endringer	-79	-	-34	-18	-131
31. desember 2020	329	15	182	195	721

¹⁾ Avsetninger for garantiarbeider representerer ledelsens beste estimat på garantiansvaret knyttet til ordinære bygg- og anleggsprosjekter og garantiansvar etter Bustadoppføringslova. Garantitiden er vanligvis 3-5 år.

²⁾ Avsetningen for betingede vederlag på MNOK 15 per 31.12.20 er knyttet til kjøpet av Helgesen Tekniske Bygg AS i 2018. Det er i løpet av året reversert betingede vederlagselementer som ble avsatt ved kjøpet av HMB i 2019 på MNOK 42.

³⁾ AF Gruppen har per 31.12.20 MNOK 182 i estimert forpliktelse knyttet til avtaler om ikke-kontrollerende eieres rett til å selge aksjer i datterselskaper til AF på gitte tidspunkter (put-opsjoner). Verdien er ikke forhåndsbestemt, men beregnes på innløsningsstidspunktet til selskapsverdi justert for gjeld. Selskapsverdien beregnes som gjennomsnittlig driftsresultat de tre foregående årene multiplisert med en avtalt multiplikator. Den beregnede egenkapitalverdien er neddiskontert med risikofri rente. Verdsattelsene er basert på ledelsens beste estimater på fremtidige resultater og netto rentebærende gjeld, samt estimert tidspunkt for innløsning. Verdien som beregnes er vurdert å tilsvare virkelig verdi og er på nivå 2 i verdsettelseshierarkiet etter IFRS 13. Motposten til forpliktelsen er majoritetens egenkapital, jf. egenkapitalavstemmingen. I 2020 er MNOK 163 av den estimert forpliktelsen klassifisert som kortsiktige avsetning siden put-opsjonene kan innløses fra 2021.

KLASSIFISERING I FINANSIELL STILLING	2020	2019
Langsiktig gjeld	92	63
Kortsiktig gjeld	629	684
Sum avsetninger	721	747

NOTE 17 LEVERANDØRGJELD OG ANNEN IKKE-RENTEBÆRENDE GJELD

Beløp i MNOK	2020	2019
Leverandørgjeld	3 150	3 455
Offentlig gjeld	476	661
Forskudd fra kunder (kontraktsforpliktelse)	1 010	1 188
Påløpte feriepenger inklusive arbeidsgiveravgift	453	439
Andre påløpte kostnader og annen kortsiktig gjeld	1 602	1 305
Sum leverandørgjeld og ikke-rentebærende gjeld	6 691	7 048

NOTE 18 PENSJONER

De norske selskapene i konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredstiller lovens krav.

Innskuddspensjon

For konsernets ansatte i Norge er det etablert innskuddsbaserte pensjonsordninger for alle ansatte født i 1952 eller senere, eller som ble ansatt i 2003 eller senere. Fra 1.7.2016-31.08.2019 har innskuddene vært 4,25 % av lønn >1 G<7,1 G og 13 % av lønn >7,1 G<12 G. Fra 01.09.2019 utgjør innskuddene 4,75 % av lønn >1 G<7,1 G og 13,5 % av lønn >7,1 G<12 G (G er grunnbeløpet i folketrygden). Den ansatte betaler en egenandel på 2 % av lønnsgrunnlaget, maksimalt halvparten av innskuddet. Innbetalinger til innskuddsbaserte ordninger blir innregnet i resultatet det året innskuddet gjelder for.

Ansatte i de svenske konsernselskapene er medlem i innskuddsbaserte ordninger. Ordningene omfatter alderspensjon, sykepensjon og familiepensjon. En del av pensjonskostnaden inngår i det sosiale påslaget til lønnskostnadene. I tillegg til dette har de ansatte egne avtaleordninger som varierer med hvilken avtale man inngår i. Ordningene innregnes som innskuddsbaserte ordninger. Premiene betales løpende gjennom året til ulike forsikringselskap og beregnes som en andel av lønnen til de ansatte.

Ytelsespensjon

Konsernet har hatt en kollektiv pensjonsordning for ansatte født i 1951 og tidligere som er definert som ytelsesplan. Ordningen omfattet kun alderspensjon. Planen hadde som siktemål å gi ytelser på 60 % av lønnsnivå innenfor 12 G (folketrygdens grunnbeløp) på pensjoneringsstidspunktet. Dette betinget 30 års opptjeningsstid. Pensjonsalder er 67 år og det er 15 års utbetalingstid. Deler av pensjonsutbetalingene var dekket av den norske Folketrygden og forventet utbetaling fra denne. Resten ble finansiert gjennom fondsopplegg i forsikringselskap. Ved utgangen av 2020 ble den sikrede ordningen avviklet. I den usikrede ordningen deltar 5 (5) pensjonister.

AFP

Konsernet er tilknyttet AFP (Privat avtalefestet pensjon), en tariffbasert pensjonsordning for ansatte i privat sektor. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling eller allokering av forpliktelser og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen innregnes løpende i resultatet og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premie for AFP faktureres i prosent av den enkelte ansattes lønnsutbetaling mellom 1 og 7,1 G. Konsernet betaler premie for arbeidstakere til og med kalenderåret de fyller 61 år. Premiesatsen er p.t. 2,5 %.

PENSJONSKOSTNAD

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Innskuddsbasert pensjon Norge	-105	-77	-58
Tilskudd til pensjonsordninger utland	-63	-43	-26
Andre pensjonskostnader	-33	-32	-25
Årets pensjonskostnad ekskl. arbeidsgiveravgift	-201	-151	-111
Arbeidsgiveravgift	-39	-21	-18
Årets pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	-240	-172	-129

PENSJONSFORPLIKTELSER OG PENSJONSMIDLER

Konsernet har i år hatt kostnader knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger på MNOK 4 (1). Den fonderte ordningen er avviklet i løpet av 2020. Konsernet har per 31.12 brutto pensjonsforpliktelser på MNOK 3 (67). Av disse er MNOK 0 (64) fondert og MNOK 3 (3) ufondert. Virkelig verdi av pensjonsmidler per 31.12 er MNOK 0 (64). Balanseførte pensjonsmidler i konsernet utgjør MNOK 0 (3) og pensjonsforpliktelser MNOK 3 (3). Aktuariell gevinst innregnet i pensjonsforpliktelsen er MNOK 0 (0) og aktuarielt tap i midlene MNOK 0 (2). Faktisk avkastning på pensjonsmidlene var MNOK 0 (2) og forventet premieutbetaling neste år er MNOK 1 (5).

NOTE 19 NETTO FINANSPOSTER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019	2018
FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter kontanter og kontantekvivalenter	20	5	13	3
Renteinntekter tilknyttede selskaper	20	18	16	13
Andre renteinntekter	20	-	2	7
Andre finansinntekter		4	1	-
Sum finansinntekter		27	33	23
FINANSKOSTNADER				
Rentekostnader lån og trekkfasiliteter	20	-6	-20	-3
Rentekostnader finansielle leieavtaler	20	-23	-22	-1
Andre rentekostnader	20	-25	-16	-10
Andre finanskostnader		-3	-1	-
Sum finanskostnader		-58	-59	-14
FINANSIELLE GEVINSTER (TAP) OG VERDIENDRINGER				
Netto valutagevinst (tap) knyttet til finansiering		-2	5	1
Virkelig verdiendring rentebytteavtaler	23	-	3	8
Sum finansielle gevinster (tap) og verdiendringer		-2	8	9
Netto finansposter		-33	-18	18

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD)

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD)			
Rentebærende fordringer - langsiktige		443	358
Rentebærende fordringer - kortsiktige		66	100
Kontanter og kontantekvivalenter		708	563
- Rentebærende lån og kreditter - langsiktige		-155	-166
- Leieforpliktelser - langsiktige		-633	-704
- Rentebærende lån og kreditter - kortsiktige		-8	-4
- Leieforpliktelser - kortsiktige		-330	-310
Netto rentebærende fordringer (gjeld)	22, 24	90	-163

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER			
Bankinnskudd		708	563
Kontanter og kontantekvivalenter	22, 24	708	563
Herav bundne midler		43	49

Bundne midler består hovedsakelig av innskudd knyttet til oppgjør av skattetreksmidler.

TREKKRETTIGHETER

AF Gruppen har en rullerende 1-årig flervaluta konsernkontoordning i DNB med en kredittamme på MNOK 2 000. Ordningen ble etablert i 2019 og erstatter tidligere kassekreditter i Danske Bank og DNB på til sammen MNOK 1 280. Konsernet hadde ved årsskiftet 2020 ubenyttede kassekreditter tilknyttet konsernkontoordninger på MNOK 2 000 (2 000). I tillegg har konsernet en revolverende kredittfasilitet i Handelsbanken på MNOK 1 000. Denne ble etablert i 2019 og har en løpetid på 3+1+1 år. Totalt hadde konsernet MNOK 3 000 (3 000) i ubenyttede kredittammer for banklån, inklusive kassekredit, per 31. desember 2020.

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2020
ENDRINGER I FORPLIKTELSE FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:				
1. januar 2020		170	1 014	1 184
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		37	-	37
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-17	-319	-336
Kontantstrømmer - betalte renter		-20	-23	-44
Andre endringer				
Salg av eiendelselskaper		-27	-	-27
Salg av virksomhet	5	-	-5	-5
Tilgang leieforpliktelser		-	308	308
Avgang leieforpliktelser		-	-45	-45
Økt forpliktelse som følge av kalkulert rente		20	23	44
Andre nettoendringer		-	12	12
31. desember 2020		163	963	1 127

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD) FORTS.

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2020
ENDRINGER I FORPLIKTELSE FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:				
1. januar 2020		170	1 014	1 184
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		37	-	37
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-17	-319	-336
Kontantstrømmer - betalte renter		-20	-23	-44
Andre endringer				
Salg av eiendelskaper		-27	-	-27
Salg av virksomhet	5	-	-5	-5
Tilgang leieforpliktelser		-	308	308
Avgang leieforpliktelser		-	-45	-45
Økt forpliktelse som følge av kalkulert rente		20	23	44
Andre nettoendringer		-	12	12
31. desember 2020		163	963	1 127

Beløp i MNOK	Note	Effektiv rentesats	2020	2019
RENTEBÆRENDE LÅN OG KREDITTER				
Kassekreditt utenfor konsernkontosystemet	22, 24	i.a.	-	-
Pantelån	22, 24	3,1 %	65	65
Leieforpliktelser	15, 24, 22	4,7 %	963	1 014
Andre lån	22, 24	3,8 %	99	105
Sum rentebærende lån og kreditter			1 127	1 184
KLASSIFISERING I FINANSIELL STILLING				
Kortsiktig gjeld	22, 24		339	314
Langsiktig gjeld	22, 24		788	870
Sum rentebærende lån og kreditter			1 127	1 184
FORFALLSSTRUKTUR:				
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år	22, 24		355	333
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år	22, 24		726	816
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år	22, 24		116	112
Fremtidig betaling			1 198	1 261
- Herav renter			-71	-77
Sum rentebærende lån og kreditter			1 127	1 184

Rentebærende lån og kreditter måles løpende til amortisert kost. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere fremtidige kontantstrømmer og er klassifisert på nivå 2 i virkelig verdi-hierarkiet, jmfør note 24 Finansielle instrumenter kategoritabell. Virkelig verdi er i det alt vesentlige lik bokført verdi.

NOTE 21 RESULTAT OG UTBYTTE PER AKSJE

KAPITALSTYRING

Formålet for konsernets kapitalstyring er å sikre forutsigbare finansielle rammebetingelser for driften og gi aksjonærene en avkastning som er bedre enn ved investeringer i sammenlignbare selskaper. Referansegruppen består av de andre børsnoterte entreprenører i Norden: Veidekke, Skanska, NCC og PEAB. Kapitalstrukturen forvaltes løpende basert på nøkkeltall og vurderinger av de økonomiske forholdene virksomheten drives under, samt de utsikter man ser på kort og mellomlang sikt. AF Gruppens mål er å ha en egenkapitalandel på

minimum 20 % og en netto rentebærende gjeld, eksklusive effekter av IFRS 16 Leieavtaler, som er lavere enn 2*EBITDA. Det har ikke vært endringer i retningslinjene for konsernets kapitalstyring i 2020. AF Gruppens policy for utbytte er at utbyttet skal utbetales halvårlig og utgjøre 50 % eller mer av årets resultat tilordnet majoritet. Dersom konsernets finansielle posisjon og kapitalstruktur tilsier det, kan utbyttet økes. Styret vil i sitt forslag til utbytte også ta hensyn til fremtidige finansielle og strategiske disposisjoner.

RESULTAT PER AKSJE

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Årets resultat tilordnet aksjonærene i morselskapet	971	854	772
ANTALL AKSJER PER 31. DESEMBER			
Tidsveiet gjennomsnittlig antall eksternt eide aksjer ¹⁾	104 506 395	100 335 778	97 968 772
Utvanningseffekt av aksjeverdivasert avlønning ²⁾	201 172	642 394	-
Tidsveiet gjennomsnittlig antall eksternt eide aksjer etter utvanning	104 707 567	100 978 172	97 968 772
Resultat per aksje (NOK)	9,29	8,51	7,88
Utvannet resultat per aksje (NOK)	9,27	8,46	7,88

¹⁾ Tidsveiet gjennomsnitt av antall utstedte aksjer fratrukket egne aksjer.

²⁾ AF Gruppens ordning for aksjeverdivasert avlønning (opsjoner), jmf note 7. Lønnskostnader, medfører at eksternt eide aksjer kan bli utvannet som følge av innløsning av opsjoner. For å hensynta den fremtidige økningen i eksternt eide aksjer beregnes det, i tillegg til resultat per aksje, utvannet resultat per aksje. Utvanningseffekten beregnes ved å dividere verdien av opsjonene per balansedato med børskurs for AF-aksjen på samme tidspunkt. Verdien av opsjonene beregnes ved å multiplisere antall opsjoner med differansen mellom AF-aksjens markedskurs på balansedagen og gjennomsnittlig innløsningskurs. Per 31.12.18 var børskursen lavere enn innløsningskursen. For 2018 ble det dermed ingen utvanningseffekt.

UTBYTTE PER AKSJE

Den 27. mai 2020 ble utbyttet for regnskapsåret 2019 utbetalt med NOK 6,00 per aksje. På grunn av AF Gruppen sterke finansielle posisjon, ble det den 24. november 2020 utbetalt ytterligere NOK 3,50 per aksje. Totalt ble det utbetalt MNOK 1 001 til aksjonærene i 2020.

For regnskapsåret 2020 foreslår styret et utbytte på NOK 6,50 per aksje for utbetaling 1. halvår 2021. Utbyttet forventes å bli utbetalt til aksjonærene

den 25. mai 2021. Utbyttet må godkjennes av generalforsamlingen og er ikke avsatt som gjeld i balansen. Det utbetales ikke utbytte til aksjer eid av AF Gruppen ASA.

Totalt estimert utbytte for regnskapsåret 2020 for utbetaling 1. halvår 2020 er MNOK 689. Styret vil be generalforsamlingen om fullmakt til å utbetale utbytte også i november 2021.

Beløp i kroner	Utbytte 1. halvår 2020
Totalt antall aksjer 31. desember 2020	105 998 497
Estimert emisjon i forbindelse med innløsning av opsjoner	-
Estimert antall egne aksjer	-
Estimert antall utbytteberettigede aksjer	105 998 497
Foreslått utbytte per aksje	6,50
Totalt estimert utbytte	688 990 231

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING

AF Gruppen blir, gjennom virksomheten, eksponert for ulike typer finansiell risiko; kreditt risiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Det overordnede målet for risikostyringen i konsernet er å minimere den del av risikoen AF Gruppen ikke kan påvirke. Et eksempel på dette er uforutsigbare endringer i kapitalmarkedene.

Styret har et overordnet ansvar for etablering av og tilsyn med konsernets rammeverk for risikostyring. Det er etablert prinsipper for risikostyring for å identifisere og analysere den risikoen konsernet er eksponert for, og det er fastsatt rammer for akseptabelt risikonivå. Tilhørende kontroller er etablert for å sikre at rammene overholdes. Prinsipper og systemer for risikostyring gjennomgås regelmessig for å gjenspeile endring i aktiviteter og markedsbetingelser. Gjennom opplæring, standarder og prosedyrer for styring av risiko, er målet å utvikle et disiplinert og konstruktiv kontrollmiljø hvor alle ansatte har en god rolle- og ansvarsforståelse.

A) KREDITTRISIKO

Kreditt risiko er risiko for finansielle tap om en kunde eller motpart til et finansielt instrument ikke klarer å oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser. Kreditt risiko oppstår vanligvis som følge av konsernets fordringer mot kunder. Det er også kreditt risiko knyttet til kontanter og kontantekvivalenter og derivater. Ledelsen har fastsatt retningslinjer for kredittgivning, og eksponeringen for kreditt risiko følges opp løpende.

Kundefordringer og andre fordringer

Konsernets eksponering for kreditt risiko knyttet til kundefordringer og andre kortsiktige fordringer påvirkes hovedsakelig av spesifikke forhold knyttet til hver enkelt kunde. Andre forhold, som kundebasens demografi, geografiske forhold og lignende har liten innvirkning på kreditt risikoen.

Kundefordringer og andre fordringer i balansen er presentert netto etter avsetninger for påregnelige tap. Avsetning for tap gjøres når det forventes at en kreditt risiko resulterer i et tap. Dersom en kreditt risiko er identifisert på kontraktstidspunktet, vil selskapet kreve bankgaranti som sikkerhet for oppgjør i henhold til kontrakt.

Konsernets største enkeltkunder er Statens vegvesen, Nye Veier og andre representanter for det offentlige som kommuner og Undervisningsbygg. Kreditt risikoen for disse kundene vurderes å være minimal. I henhold til norsk standard for bygg- og anleggskontrakter skal kunden stille sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser med 10-17,5 % av kontraktssummen. Entreprenøren er ikke pliktig til å starte utførelsen av en kontrakt før sikkerhetsstillelse fra kunden er mottatt.

Konsernets øvrige kreditt risiko er spredt på mange kontraktspartnere og boligkjøpere. Boligkjøpere betaler alltid forskudd ved inngåelse av kjøpekontrakt med minimum 10 % av kjøpesummen. Selskapet har salgspant i solgte boligheter. Kreditt risikoen er spredt på mange boligkjøpere og vurderes som lav.

Se note 10 - Kundefordringer og andre ikke rentebærende fordringer for maksimal eksponering for kreditt risiko knyttet til kundefordringer på balansedagen fordelt etter alder.

En forholdsmessig stor andel av kundefordringene er forfalt med mer enn 120 dager. Dette henger sammen med kompleksiteten i slutt oppgjøret i prosjektene. Ved slutt oppgjøret avregnes alle utførte mengder i entreprenørkontrakten mot kontraktens priser. I tillegg vil faktisk utført arbeid normalt omfatte poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om hvordan disse postene skal prises og hvordan mengdene skal beregnes. Dette arbeidet tar vanligvis flere måneder og for komplekse kontrakter kan dette ta opptil ett år. Verdifall knyttet til manglende betalingsvilje eller betalingsevne forekommer sjelden. Verdiendringer av fordringsmassen er i all hovedsak knyttet til estimatendringer av prosjektinntekter og bokføres som korreksjon av prosjektinntektene.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter bundne og ikke bundne bankinnskudd. Kreditt risikoen knyttet til bankinnskudd er begrenset da motparten er banker med høy kredittranking som er vurdert og publisert av internasjonale kredittvurderingsinstitutter som Moodys og Standard & Poors. De strenge kravene til kredittverdighet innebærer at det forventes at motpartene vil oppfylle sine forpliktelser. Eventuelle plasseringer i pengemarkedsfond gjøres kun i likvide verdipapirer og bare med motparter som har høy kredittverdighet.

Derivater

Kreditt risikoen knyttet til transaksjoner med derivater vurderes som liten fordi motpartene er banker med høy kredittrating.

Kreditt eksponering for finansielle eiendeler

Maksimal kreditt eksponering for finansielle eiendeler tilsvarer balanseført verdi.

B) MARKEDSRISIKO

i) Renterisiko

AF Gruppens finansiering er basert på flytende rente og konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Konsernet har en fastrenteavtale, men benytter som hovedregel ikke rentebytteavtaler for å sikre den effektive renteeksponeringen. Se nærmere beskrivelse i note 20 Netto rentebærende fordringer (gjeld). AF er også eksponert for renterisiko for bygg- og eiendomsvirksomheten, spesielt ved boligbygging i egenregi, der det generelle rentenivået vil ha innvirkning på omsetteligheten av ferdige boliger og dermed konsernets kapitalbinding. Konsernet reduserer denne risikoen gjennom krav om forhåndssalg av boligheter og forskudd fra boligkjøpere. Se nærmere beskrivelse i note 12 Egenregiprojekter.

Sensitivitet for renteendringer

Konsernet er utsatt for renterisiko på finansielle eiendeler og forpliktelser med variabel rente. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring i renten med 100 basispunkter. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2020	2019
Finansielle eiendeler med variabel rente	1 217	1 021
Finansielle forpliktelser med variabel rente	-1 127	-1 184
Netto finansielle fordringer (finansiell gjeld)	90	-163

EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT

Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved økning av rentene med 100 basispunkter	1	-1
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved reduksjon av rentene med 100 basispunkter	-1	1

ii) Valutarisiko

AF Gruppen har virksomhet i flere land og er eksponert for valutarisiko i flere valutaer, spesielt SEK, EUR og USD. 76 % (82 %) av AF Gruppens innregnede inntekter kommer fra virksomhet med funksjonell valuta i NOK, 23 % (18 %) i SEK og 0 % (0 %) i øvrige valutaer. Valutarisiko oppstår fra framtidige handelstransaksjoner, ved omregning til NOK av balanseførte eiendeler og forpliktelser og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet. Netto valutagevinster (-tap) i 2020 var MNOK 1 (4). Totale omregningsdifferanser i 2020 var MNOK 80 (-26). Konsernet har lav valutarisiko knyttet til inntekt fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø og Sverige da inntektene hovedsakelig er i funksjonell valuta. Virksomhetsområdet Offshore har deler av sin omsetning i EUR og USD. Disse sikres i noen tilfeller naturlig

ved at kostnadene er i samme valuta som inntektene eller de sikres ved bruk av terminkontrakter for valuta. Per 31.12.20 innregnes effektene av valutaterminene i to kontrakter, en med inntekt i USD og en med inntekter i EUR, etter reglene for kontantstrømsikring, jmfør note 23. Derivater og note 24 Finansielle instrumenter. Kategoritabell. AF Gruppen gjør hovedparten av innkjøpene i sin respektive funksjonelle valuta. Konsernet har risiko knyttet til innkjøp i utenlandsk valuta, enten direkte ved innkjøp fra utenlandske leverandører eller indirekte fra norske leverandører som importerer varer fra utlandet. Konsernet sikrer seg ved at alle større innkjøpsavtaler er i NOK. Vesentlige enkeltinnkjøp i utenlandsk valuta som ikke omfattes av innkjøpsavtaler i NOK terminsikres.

SENSITIVITET VALUTADERIVATER

Beløp i MNOK	2020	2019
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-2	8
Effekt på resultat etter skatt ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	2	-8

EFFEKT PÅ ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER (OCI)

Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-49	-45
Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	49	45

EFFEKT PÅ EGENKAPITAL

Effekt på egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-51	-37
Effekt på egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	51	37

SENSITIVITET VED OMREGNING AV FORDRINGER OG GJELD I UTENLANDSK VALUTA TIL NOK

AF Gruppen har innskudd og forpliktelser i EUR, GBP, USD, DKK og SEK. Netto bankinnskudd og fordringer i utenlandsk valuta som ikke er funksjonell valuta, er utsatt for valutarisiko og resulterer i valutagevinster (-tap) ved valutakursendringer. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring av samtlige valutakurser med 10 %. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

Beløp i MNOK	2020	2019
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT OG EGENKAPITAL		
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-13	-
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	13	-

SENSITIVITET VED OMREGNING AV RESULTAT OG BALANSE I UTENLANDSK VALUTA TIL NOK

Resultat etter skatt for utenlandske selskaper omregnes til NOK etter gjennomsnittlig månedskurs i perioden for opptjening og balanseposter omregnes til balansedagens kurs. Tabellen viser hvordan resultat etter skatt og egenkapital påvirkes ved en endring i samtlige valutakurser med 10 %. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstant.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2020	2019
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-22	-13
Effekt på resultat etter skatt ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	22	13
EFFEKT PÅ EGENKAPITAL		
Effekt på egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-80	-61
Effekt på egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	80	61

iii) Annen prisrisiko

Rivevirksomheten i Offshore er utsatt for prisrisiko ved salg av skrapstål som gjenvinnes fra stålkonstruksjoner i Nordsjøen. Løpende vurderes det om stålprisen skal sikres, både med hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. AF har en forpliktelse knyttet til råvarederivater for stål per 31.12.20 og per 31.12.19. Se note 23 Derivater for ytterligere informasjon.

C) LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at AF Gruppen ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Konsernets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvide midler og finansieringsrammer til enhver tid for å kunne innfri finansielle

forpliktelser ved forfall, uten å risikere uakseptable tap eller gå på bekostning av konsernets omdømme. De fleste selskapene i AF Gruppen er tilknyttet et konsernkontosystem. Overskuddslikviditet på konsernkontoen, utover den del som utgjør nødvendig arbeidskapital, forvaltes av konsernets finansfunksjon. Ledelsen får daglig oppdatert likviditeten via et likviditets-dashbord, og månedlig har konsernledelsen en gjennomgang av likviditet i prosjektene. Det utarbeides årlige likviditetsbudsjetter som oppdateres ved behov. Som følge av covid-19-pandemien og økt usikkerhet, ble likviditeten fulgt tett gjennom 2020. Scenarier for utviklingen med tilhørende effekter for likviditeten ble analysert og gjennomgått både i konsernledelsen og styret. Se note 20 Netto rentebærende fordringer (gjeld) for informasjon om likviditet og tilgjengelige trekkrammer.

NOTE 23 DERIVATER

Beløp i MNOK	2020		2019	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler - til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	4
Valutaterminkontrakter - til virkelig verdi over resultatet	-	2	-	5
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	24	-	38
Sum anleggsmidler / langsiktig gjeld	-	26	-	47
Rentebytteavtaler - til virkelig verdi over resultatet	-	7	-	4
Råvarederivater - til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	3
Råvarederivater - kontantstrømsikring	-	21	-	-
Valutaterminkontrakter - til virkelig verdi over resultatet	-	5	-	4
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	13	-	3
Sum omløpsmidler / kortsiktig gjeld	-	46	-	14
Sum balanseførte verdier	-	73	-	61

RENTEBYTTEAVTALER

AF Gruppen har en rentebytteavtale knyttet til finansiering av AF Miljøbase Vats som utløper i 2021.

RÅVAREDERIVATER

For å sikre oss mot uønskede svingninger i prisen på råvarene AF benytter i entreprenørvirksomheten eller kildesorterer for gjenvinning, for eksempel stål, inngås i noen tilfeller råvarederivater. I vurderingen tas det hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. Per 31.12.20 har AF Gruppen en forpliktelse knyttet til råvarederivater for stål knyttet til rivevirksomheten i AF Miljøbase Vats.

VALUTATERMINKONTRAKTER

AF Gruppen innregner verdiendringer av valutaderivater knyttet til store kontrakter i valuta etter reglene for kontantstrømsikring. Per 31.12.20 gjelder dette en kontrakt med inntekter i USD og en kontrakt med inntekter i EUR. De sikrede forventede transaksjonene i disse kontraktene er svært sannsynlige og forventes å finne sted på ulike datoer frem til 2024. Gevinster og tap regnskapsføres i sikringsreserven i egenkapitalen vil bli resultatført i de samme periodene som de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Det var ingen ineffektivitet knyttet til konsernets kontantstrømsikring i 2020. For øvrige valutaterminkontrakter føres verdiendringene løpende over resultatet, jmf note 9 Netto gevinster (tap).

TABELLEN UNDER VISER HVORDAN KONTANTSTRØMSSIKRINGEN REKLASSIFISERES FRA ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER TIL RESULTATET:

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Kontantstrømsikring (brutto)	-1	9	19
Kontantstrømsikring (skatt)	-	-2	-4
Reklassifisert fra andre inntekter og kostnader (OCI) til resultatet	-1	7	15
Kontantstrømsikring (brutto)	25	-4	-42
Kontantstrømsikring (skatt)	5	1	9
Årets verdiendring	30	-3	-33
Kontantstrømsikring (brutto)	-26	5	-22
Kontantstrømsikring (skatt)	6	-1	5
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)	-20	4	-17

NOTE 23 DERIVATER FORTS.

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI ETTER VERDSETTELSESHIERARKIET

AF Gruppen måler alle derivater og finansielle investeringer til virkelig verdi. AF Gruppen har per 31. desember 2020 derivater knyttet til valuta, stål og renter. Valutaderivatene inngås for å ha forutsigbarhet enten for inntekter eller varekostnader i utenlandsk valuta.

Virkelig verdi-hierarki

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelseshierarkiet i IFRS 13. De ulike nivåene er definert som følger:
Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
Nivå 2 - Verdsettelse utledet direkte eller indirekte fra notert pris i nivå 1.
Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder.

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI ETTER VERDSETTELSESHIERARKIET

Beløp i MNOK

2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	-	-	-
Forpliktelser - Derivater	-	-73	-	-73
Sum	-	-72	-	-72

Beløp i MNOK

2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	-	-	-
Forpliktelser - Derivater	-	-61	-	-61
Sum	-	-60	-	-60

Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.

Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er beregnet som nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkursen for valutaen på balansedagen multiplisert med kontraktens volum i fremmed valuta. Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL

Tabellen nedenfor presenterer AF Gruppens klasser av finansielle instrumenter og tilhørende innregnet verdi etter IFRS 9. Finansielle instrumenter. Alle de finansielle instrumentene er målt til virkelig verdi,

eller tilnærmet lik virkelig verdi, med unntak av langsiktige finansielle forpliktelser. Se note 20. Netto rentebærende fordringer (gjeld) for informasjon om virkelig verdi på langsiktige finansielle forpliktelser.

FINANSIELLE EIENDELER FORDELT PER KATEGORI

Beløp i MNOK 31.12.20	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke- finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	443	-	-	443	-	443
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18	7	1	-	8	-	8
Kortsiktige kundefordringer og kontraktseideler ¹⁾	10	2 546	-	-	2 546	1 421	3 968
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	66	-	-	66	-	66
Kortsiktige derivater	23	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	20	708	-	-	708	-	708
Sum		3 770	1	-	3 771	1 421	5 192

Beløp i MNOK 31.12.19	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke- finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	358	-	-	358	-	358
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18	3	5	-	9	3	12
Kortsiktige kundefordringer og kontraktseideler ¹⁾	10	2 783	-	-	2 783	1 343	4 127
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	100	-	-	100	-	100
Kortsiktige derivater	23	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	20	563	-	-	563	-	563
Sum		3 808	5	-	3 813	1 347	5 159

¹⁾ Kundefordringer og kontraktseideler klassifisert som finansielle eiendeler til amortisert kost omfatter ikke kontraktseideler og forskuddsbetalte kostnader.

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL FORTS.**FINANSIELLE FORPLIKTELSER FORDELT PER KATEGORI**

31.12.20	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke- finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	155	-	-	155	-	155
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	633	-	-	633	-	633
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	8	-	-	8	-	8
Korts. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	330	-	-	330	-	330
Kortsiktig leverandørgjeld og annen ikke- rentebærende gjeld ^{a)}	16, 22	4 753	-	-	4 753	1 939	6 691
Langsiktige derivater	22, 23	-	2	24	26	-	26
Kortsiktige derivater	22, 23	-	33	13	46	-	46
Sum		5 880	36	37	5 952	1 939	7 891

31.12.19	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke- finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	166	-	-	166	-	166
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	704	-	-	704	-	704
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	4	-	-	4	-	4
Korts. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	310	-	-	310	-	310
Kortsiktig leverandørgjeld og annen ikke- rentebærende gjeld ^{a)}	16, 22	4 759	-	-	4 759	2 288	7 048
Langsiktige derivater	22, 23	-	9	38	47	-	47
Kortsiktige derivater	22, 23	-	11	3	14	-	14
Sum		5 944	20	41	6 004	2 288	8 293

^{a)} Leverandørgjeld og ikke-rentebærende gjeld klassifisert som finansiell gjeld til amortisert kost består av ordinær leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld. Som finansiell gjeld regnes ikke forskudd fra kunder og lovpålagte forpliktelser som skyldig merverdiavgift, pensjon og andre personalrelaterte kostnader.

NOTE 25 SKATTEKOSTNAD

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Årets betalbare skatt	-238	-394	-129
Justering for tidligere år	8	-31	5
Sum betalbar skatt	-230	-425	-125
ENDRING UTSATT SKATT KNYTTET TIL:			
Endring i midlertidige forskjeller	-51	121	-108
Endring i skattesats	-	-	18
Endret vurdering av midlertidige forskjeller	-3	-2	-1
Justering for tidligere år	-5	16	-
Sum endring utsatt skatt	-59	135	-91
Sum skattekostnad	-289	-290	-215
AVSTEMMING AV BETALBAR SKATT I RESULTATET MOT BETALBAR SKATT I BALANSEN			
Årets betalbare skatt	238	394	129
Betalbar skatt knyttet til tidligere år	11	12	2
Effekt knyttet til kjøp/(salg) av virksomhet	-	-	2
Forskuddsbetalt skatt	-33	-36	-12
Effekt knyttet til KS som innregnes etter egenkapitalmetoden	19	-	15
Valutaomregningsdifferanser	2	2	2
Sum betalbar skatt i balansen	236	372	138
AVSTEMMING AV SKATTEKOSTNAD BEREGNET MED NORSK SKATTESATS OG SKATTEKOSTNADEN SLIK DEN FREMKOMMER I RESULTATET			
Resultat før skatt	1 447	1 317	1 136
Forventet inntektsskatt etter norsk nominell sats	-318	-290	-261
Skatteeffekter av:			
- Avvikende skattesats	3	4	9
- Ikke fradragsberettigede kostnader	-28	-30	-21
- Resultatandel fra tilknyttede selskaper	49	29	30
- Ikke skattepliktige inntekter	7	8	10
- Endring i skattesats	-	-	18
- Endring i vurdering av utsatt skattefordel	-3	-2	-1
- For mye/for lite avsatt tidligere år	3	-9	1
Sum skattekostnad i resultatet	-289	-290	-215
Effektiv skattesats	20,0 %	22,0 %	18,9 %

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL

ENDRING I BALANSEFØRT NETTO UTSATT SKATT

Beløp i MNOK	2020	2019
Balanseført verdi 1. januar	427	399
Resultatført i perioden	59	-135
Ført i utvidet resultat	-6	-1
Effekter knyttet til kjøp/salg av virksomhet	-1	160
Effekt knyttet til KS som innregnes etter egenkapitalmetoden	23	9
Effekt av IFRS 16 - leasing	-	-5
Valutaomregningsdifferanse	-2	1
Balanseført verdi 31. desember	500	427

KLASSIFISERING I BALANSEN

Utsatt skattefordel	-16	-13
Utsatt skatt	516	440
Netto utsatt skatt i balansen	500	427

ENDRING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT (FØR NETTOFØRING INNEN SAMME SKATTEREGIME)

2020	1.1.20	Resultatført i perioden	Ført i utvidet resultat	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.20
UTSATT SKATT						
Varige driftsmidler	31	9	-	-	-	40
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-	-	-
Prosjekter under utførelse ¹⁾	603	99	-	-	-	702
Andre eiendeler	19	-12	-	-1	27	33
Pensjoner	1	-1	-	-	-	-
Periodiseringsfond	17	-2	-	-	-	16
Sum utsatt skatt	671	93	-	-1	27	790
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						-274
Balanseført utsatt skatt						516
UTSATT SKATTEFORDEL	1.1.20	Resultatført i perioden	Ført i utvidet resultat	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.20
Varige driftsmidler	-17	-1	-	-	-	-18
Andre eiendeler	-47	14	-6	-	-	-39
Avsetninger	-129	-71	-	-	-	-200
Innregnet skatteverdi av fremførbart underskudd ²⁾	-57	24	-	-	-2	-34
Sum utsatt skattefordel	-250	-33	-6	-	-2	-291
Herav nettoført mot utsatt skatt						274
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						1
Balanseført utsatt skattefordel						-16

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFØRDEL FORTS.

2019						
UTSATT SKATT	1.1.19	Resultatført i perioden	Ført i utvidet resultat	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning	31.12.19
Varige driftsmidler	24	5	-	2	-	31
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-	-	-
Prosjekter under utførelse ¹⁾	525	-112	-	190	-	603
Andre eiendeler	28	-10	-	1	-	19
Pensjoner	1	-	-	-	-	1
Periodiseringsfond	8	-8	-	18	-	17
Sum utsatt skatt	586	-125	-	210	-	671
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						-231
Balanseført utsatt skatt						440
UTSATT SKATTEFØRDEL	1.1.19	Resultatført i perioden	Ført i utvidet resultat	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning	31.12.19
Varige driftsmidler	-6	-5	-	-6	-	-17
Andre eiendeler	-27	-18	-1	-1	-	-47
Avsetninger	-62	-28	-	-38	-	-129
Innregnet skatteverdi av fremførbart underskudd ²⁾	-96	43	-	-5	1	-57
Sum utsatt skattefordel	-191	-9	-1	-50	1	-250
Herav nettoført mot utsatt skatt						231
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						6
Balanseført utsatt skattefordel						-13

¹⁾ Skattemessig har prosjekter under utførelse stor betydning ved beregning av utsatt og betalbar skatt. Prosjekter under utførelse vurderes til direkte tilvirkningskostnad og inntektsføres skattemessig først ved overlevering.

²⁾ Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Balanseført skattemessig fremførbart underskudd er ikke tidsbegrenset og utgjør MNOK 161 (218).

NOTE 27 TILKNYTTETE SELSKAPER

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Balanseført verdi av investering 1. januar	375	258	288
Tilgang	8	-	-
Tilgang ved kjøp av virksomhet	-	78	-
Avgang	-	-	-
Andel av årets resultat	164	103	68
Skatt ved utdeling fra kommandittselskaper og indre selskap	19	-	-
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	-204	-64	-97
Valutaomregningsdifferanser	1	-	-
Sum investering i tilknyttede selskaper 31. desember	363	375	258

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 % i utbyggingselskapene. I tillegg har konsernet et fåtall tilknyttede selskaper med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har i selskapsavtale blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. Det foreligger i alle de vesentlige pågående prosjektene lånefinansiering hvor det i avtaler er inntatt bestemmelser om at utbyggingselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de tilknyttede selskapene hvor AF har eierandel er vurdert mht. faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisnoteringer for noen av de tilknyttede selskapene.

I noten er de tilknyttede selskapene gruppert etter vesentlighet for konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. Da resultatet fra boligprosjekter i konsernregnskapet først innregnes når leilighetene overleveres er aktivitet vektlagt mest i vurderingen da balanseført verdi og resultat er sterkt påvirket av overlevering.

NOTE 27 TILKNYTTETE SELSKAPER FORTS.

2020

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Balanseførte beløp	162	201	363
Resultatførte beløp	167	-3	164

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Lillo Gård AS og KS	Ladejarlen Utvikling AS	Hasle Linje Næring DA	Bergerveien AS og IS	Sum
Prosjektnavn	Lillo Gård	Lilleby Triangel	Hasle Linje Næring	Bo på Billingstad	
Prosjektsted	Oslo	Trondheim	Oslo	Asker	
Forretningskontor	Oslo	Kristiansund	Oslo	Oslo	
Eierandel	25%	33,3 %	49,5 %	33,3 %	
Omløpsmidler	164	471	31	816	1 482
Anleggsmidler	1	-	1 017	42	1 060
Sum eiendeler	165	471	1 048	857	2 541
Kortsiktige forpliktelser	77	280	30	347	734
Langsiktige forpliktelser	-	120	775	484	1 379
Sum gjeld	77	399	805	831	2 112
Egenkapital	88	72	243	26	429
Sum egenkapital og gjeld	165	471	1 048	857	2 541
Driftsinntekter	1 004	468	17	-	1 489
Resultat etter skatt/totalresultat	325	54	192	-	571

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av investeringen	22	24	120	9	175
Skatt fra kommandittselskaper og indre selskap	-3	-	-	-	-3
Andre poster	-	-4	-6	-	-10
Balanseført verdi av investeringen	19	20	114	9	162

AVSTEMMING ANDEL TOTALRESULTAT VESENTLIGE SELSKAPER

Konsernets andel av totalresultat	81	18	95	-	194
Skatt fra kommandittselskaper og indre selskap	-17	-	-	-	-17
Andre poster	-	-4	-6	-	-10
Resultatført andel av totalresultat	64	14	89	-	167

TOTALRESULTAT ALLE TILKNYTTETE SELSKAPER

	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	571	-8	563
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	167	-3	164

Presentert resultat er totalresultat fra videreførte virksomheter. I 2020 er det ikke utviklet tilknyttede selskaper. Det er i 2020 mottatt MNOK 169 i utbytte fra de tilknyttede selskapene.

NOTE 27 TILKNYTTETE SELSKAPER FORTS.

2019

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Balanseførte beløp	233	143	375
Resultatførte beløp	104	-1	103

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Lillo Gård AS og KS	Nordlivn. AS og KS	Ladejarlen Utvikling AS	Hasle Linje Næring DA	Bergerveien AS og IS	Sum
Prosjektnavn	Lillo Gård	Thurmann-skogen	Lilleby Triangel	Hasle Linje Næring	Bo på Billingstad	
Prosjektsted	Oslo	Lørenskog	Trondheim	Oslo	Asker	
Forretningskontor	Oslo	Oslo	Kristiansund	Oslo	Oslo	
Eierandel	22,5 %	33,3 %	33,3 %	49,5 %	33,3 %	
Omløpsmidler	783	26	577	28	251	1 665
Anleggsmidler	5	1	-	1 320	42	1 368
Sum eiendeler	789	28	577	1 348	293	3 034
Kortsiktige forpliktelser	241	10	317	46	108	722
Langsiktige forpliktelser	423	-	242	969	100	1 734
Sum gjeld	664	10	559	1 015	208	2 456
Egenkapital	125	18	18	333	85	579
Sum egenkapital og gjeld	789	28	577	1 348	293	3 034
Driftsinntekter	1 657	376	58	1	-	2 092
Resultat etter skatt/totalresultat	363	64	13	-4	-	436

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av investeringen	28	5	6	165	28	233
Balanseført verdi av investeringen	28	5	6	165	28	233

AVSTEMMING ANDEL TOTALRESULTAT VESENTLIGE SELSKAPER

Konsernets andel av totalresultat	91	21	5	-2	-	115
Skatt fra kommandittselskaper og indre selskap	-19	-2	-	-	-	-21
Mer-/mindreværdi	-	-	-	10	-	10
Resultatført andel av totalresultat	72	19	5	8	-	104

TOTALRESULTAT ALLE TILKNYTTETE SELSKAPER

	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	436	-2	434
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	104	-1	103

Presentert resultat er totalresultat fra videreførte virksomheter. I 2019 er Sandakerveien 99B AS og KS avvirket. Det er i 2019 mottatt MNOK 93 i utbytte fra de tilknyttede selskapene.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

INVESTERINGER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
Balanseført verdi av investering 1. januar	172	102	75
Tilgang	18	30	30
Tilgang ved kjøp av virksomhet	-	24	6
Avgang	-1	-	-2
Andel av årets resultat	52	98	62
Skatt ved utdeling fra kommandittselskaper og indre selskap	-	6	15
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	-58	-88	-84
Sum investering i felleskontrollerte virksomheter 31. desember	184	172	102

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 % i utbyggingselskapene. I tillegg har konsernet andeler i et fåtall felleskontrollerte virksomheter med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har gjennom selskapsavtaler blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. Det foreligger i alle de vesentlige pågående prosjektene lånefinansiering, hvor det i avtaler er tatt inn bestemmelser om at utbyggingselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de felleskontrollerte virksomhetene hvor AF har eierandel er vurdert mht. faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisnoteringer for noen av de felleskontrollerte virksomhetene.

I noten er de felleskontrollerte virksomhetene gruppert etter vesentlighet for konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. Da resultatet fra boligprosjekter i konsernregnskapet først innregnes når leilighetene overleveres er aktivitet vektlagt mest i vurderingen da balanseført verdi og resultat er sterkt påvirket av overlevering.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORTS.

2020

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Balanseførte beløp	-	184	184
Resultatførte beløp	25	27	52

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTETDE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Skiparviken AS	Kilen Utbygging 2 AS ¹⁾	Sum
Prosjektnavn	Skiparviken Panorama	Kilen Brygge	
Prosjektsted	Bergen	Sandefjord	
Forretningskontor	Asker	Oslo	
Eierandel	50%	50%	
Omløpsmidler	513	-	513
Anleggsmidler	-	-	-
Sum eiendeler	513	-	513
Kortsiktige forpliktelser	460	-	460
Langsiktige forpliktelser	53	-	53
Sum gjeld	513	-	513
Egenkapital	-	-	-
Sum egenkapital og gjeld	513	-	513
Driftsinntekter	-	661	661
Resultat etter skatt/totalresultat	-	51	51

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av investeringen	-	-	-
Balanseført verdi av investeringen	-	-	-

AVSTEMMING ANDEL TOTALRESULTAT VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsernets andel av totalresultatet	-	25	25
Resultatført andel totalresultat	-	25	25

TOTALRESULTAT ALLE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	51	54	105
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	25	27	52

¹⁾ Kilen Utbygging 2 AS er solgt til partner i desember 2020. Salget skjedde etter at prosjektet var overlevert og utbytte var utbetalt.

Det er ikke avvirket felleskontrollerte virksomheter i 2020. Det er i 2020 mottatt MNOK 100 i utbytte fra felleskontrollerte virksomheter.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORTS.

2019

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Balanseførte beløp	19	153	172
Resultatførte beløp	80	18	98

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Skiparviken AS	Kilen Utbygging 2 AS	Haslemann AS og IS	Sum
Prosjektnavn	Skiparviken Panorama	Kilen Brygge	Krydderhagen	
Prosjektsted	Bergen	Sandefjord	Oslo	
Forretningskontor	Asker	Oslo	Oslo	
Eierandel	50%	50%	50%	
Omløpsmidler	334	477	104	915
Anleggsmidler	-	-	-	-
Sum eiendeler	334	477	104	915
Kortsiktige forpliktelser	285	54	70	409
Langsiktige forpliktelser	49	407	12	469
Sum gjeld	334	462	83	878
Egenkapital	-	15	21	36
Sum egenkapital og gjeld	334	477	104	914
Driftsinntekter	-	-	849	849
Resultat etter skatt/totalresultat	-	9	188	197

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av investeringen	-	8	10	18
Resultatført mer-/mindre verdi	-	6	-	6
Gvinster	-	-5	-	-5
Balanseført verdi av investeringen	-	9	10	19

AVSTEMMING ANDEL TOTALRESULTAT VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsernets andel av totalresultatet	-	5	94	99
Skatt KS/IS-andeler	-	-	-14	-14
Resultatført mer-/mindre verdi	-	-	-	-
Gvinster	-	-5	-	-5
Resultatført andel totalresultat	-	-	80	80

TOTALRESULTAT ALLE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	197	35	232
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	80	18	98

Det er utviklet en uvesentlig felleskontrollert virksomhet i 2019. Presentert totalresultat inneholder TNOK 10,9 fra den avviklede virksomheten. Resterende totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det er i 2019 mottatt MNOK 95 i utbytte fra felleskontrollerte virksomheter.

NOTE 29 DATTERSELSKAPER

Oppstillingen nedenfor inkluderer datterselskaper som er direkte og indirekte eid. I kolonnen for direkte eierandel opplyses det om den eierandelen som morselskapet har i det aktuelle datterselskapet. Økonomisk eierandel tilsvarer den indirekte eierandelen i de tilfeller der det er ikke-kontrollerende eierinteresser i flere ledd. Det er et datterselskaps resultat multiplisert med økonomisk eierandel som tilfaller AF Gruppens aksjonærer. Rene holdingselskaper og selskaper uten aktivitet er utelatt fra oversikten. Stemmerettighetene i alle datterselskapene følger aksjen.

Selskapets navn	Ansk. dato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk eierandel		Direkte eierandel	Virksomhets-område
				31.12.19	31.12.20	31.12.20	
AF Gruppen Norge AS	05.09.85	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	»
JR Anlegg AS	01.10.10	Jessheim	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Palmer Gotheim Skiferbrudd AS	01.01.07	Oppdal	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Målselv Maskin og Transport AS	04.03.15	Karlstad	Norge	70,00%	70,00%	70,00%	Anlegg
AF Anläggning AB	26.03.20	Stockholm	Sverige	0,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Helgesen Tekniske Bygg AS (HTB)	30.10.18	Osterøy	Norge	49,00%	50,68%	70,00%	Bygg
LAB Entreprenør AS	11.03.15	Bergen	Norge	70,00%	72,40%	100,00%	Bygg
Fundamentering AS	11.03.15	Tiller	Norge	54,95%	50,68%	70,00%	Bygg
Åsane Byggmesterforretning AS	11.03.15	Bergen	Norge	49,00%	50,68%	70,00%	Bygg
Toppemyr AS	11.03.15	Bergen	Norge	70,00%	72,40%	100,00%	Bygg
Nordstraumen Utbyggingselskap AS	11.03.15	Bergen	Norge	42,00%	43,44%	60,00%	Bygg
Hardangerfjord Eiendom AS	09.03.17	Bergen	Norge	70,00%	72,40%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	97,18%	100,00%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen Vestfold AS	01.10.16	Mjøndalen	Norge	51,99%	70,30%	70,30%	Bygg
Corroteam AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	36,39%	49,21%	70,00%	Bygg
Oslo Brannsikring AS	27.09.17	Oslo	Norge	39,68%	55,24%	71,00%	Bygg
Haga & Berg Entreprenør AS	03.11.11	Oslo	Norge	77,80%	77,80%	100,00%	Bygg
Haga & Berg Service AS	19.02.14	Oslo	Norge	59,91%	60,68%	78,00%	Bygg
Rakon AS	26.09.18	Stavanger	Norge	49,65%	51,65%	55,00%	Bygg
Consolvo Services AS	22.06.18	Tranby	Norge	90,28%	93,91%	100,00%	Bygg
Consolvo AS	03.11.11	Tranby	Norge	90,28%	93,91%	100,00%	Bygg
Consolvo Support AS	03.11.11	Tranby	Norge	54,17%	56,35%	60,00%	Bygg
Consolvo Eiendom AS	03.11.11	Tranby	Norge	90,28%	93,91%	100,00%	Bygg
Vannmeisling AS	06.12.16	Tranby	Norge	70,42%	73,25%	78,00%	Bygg
Eiqon Anlegg AS	03.11.11	Asker	Norge	48,00%	48,00%	80,00%	Bygg
Eiqon Baltic UAB	03.11.11	Vilnius	Litauen	45,95%	47,68%	100,00%	Bygg
Eiqon AS	01.02.16	Asker	Norge	48,71%	47,68%	100,00%	Bygg
Protector AS	03.11.11	Tranby	Norge	90,28%	93,91%	100,00%	Bygg
Protector CPE AB	03.11.11	Göteborg	Sverige	76,74%	79,82%	85,00%	Bygg
Protector KKS GmbH	03.11.11	Remseck	Tyskland	75,83%	78,88%	84,00%	Bygg
Protector Services GmbH	03.11.11	Remseck	Tyskland	75,83%	78,88%	100,00%	Bygg
Fjerby AS	16.09.14	Fjerdingby	Norge	77,73%	80,86%	100,00%	Bygg
Oslo Stillasutleie AS	03.11.11	Oslo	Norge	60,06%	60,06%	91,00%	Bygg
Oslo Prosjektbygg AS	01.03.13	Oslo	Norge	52,80%	51,81%	78,50%	Bygg
Oslo Technical Service AS	19.06.18	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Lasse Holst AS	09.03.16	Gressvik	Norge	23,56%	39,60%	60,00%	Bygg
Gustavsen og Hansen Murerfirma AS	10.11.20	Gressvik	Norge	0,00%	39,60%	100,00%	Bygg
Storo Blikkenslagerverksted AS	03.11.11	Oslo	Norge	46,20%	46,20%	100,00%	Bygg
Oslo Papp og Membranservice AS	09.05.12	Oslo	Norge	46,20%	46,20%	100,00%	Bygg
VD Vindu og Dør Montasje AS	06.03.15	Skotterud	Norge	46,20%	46,20%	70,00%	Bygg
Thorendahl AS	03.11.11	Oslo	Norge	50,16%	50,16%	100,00%	Bygg
Fagbetong AS	03.11.11	Oslo	Norge	50,16%	50,16%	100,00%	Bygg
Kirkestuen AS	12.01.16	Oslo	Norge	53,79%	53,79%	100,00%	Bygg
TKD AS	05.01.16	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
TKC Prosjekt AS	25.04.18	Oslo	Norge	33,66%	63,36%	96,00%	Bygg
Mivent AS	03.07.19	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Betonmast AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Fishfarming Innovation AS	31.10.19	Averøy	Norge	60,66%	58,18%	90,10%	Betonmast
BMB Horisont AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Boligbygg AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast

^{b)} AF Gruppen Norge AS omfatter virksomhetsområdene Anlegg, Bygg og Eiendom

NOTE 29 DATTERSELSKAPER FORTS.

Selskapets navn	Ansk. dato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk eierandel		Direkte eierandel	Virksomhets-område
				31.12.19	31.12.20	31.12.20	
Betonmast Østfold AS	31.10.19	Grålum	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Trøndelag	31.10.19	Trondheim	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Buskerud-Vestfold AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Røsand AS	31.10.19	Averøy	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Innlandet AS	31.10.19	Gjøvik	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Ringerike AS	31.10.19	Hønefoss	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Oslo AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Romerike AS	31.10.19	Lillestrøm	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Telemark AS	31.10.19	Skien	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Sverige AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Göteborg AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Betonmast Mälardalen AB	31.10.19	Södertälje	Sverige	60,73%	58,18%	90,10%	Betonmast
Betonmast Stockholm AB	31.10.19	Stockholm	Sverige	57,96%	55,53%	86,00%	Betonmast
Betonmast Malmö AB	31.10.19	Malmö	Sverige	59,92%	57,41%	88,90%	Betonmast
Betonmast Anläggning AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	53,92%	51,66%	80,00%	Betonmast
Betonmast Eiendom AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Fjellstrand Omsorgsboliger AS	31.10.19	Oslo	Norge	41,45%	39,71%	61,50%	Betonmast
Betonmast Røsand Tomter AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Røsand Eiendom AS	31.10.19	Averøy	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Røsand Industriområde AS	31.10.19	Averøy	Norge	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Kosterbaden Fritid AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	67,40%	64,57%	100,00%	Betonmast
Kilen Brygge AS	15.03.05	Sandefjord	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
Skiparviken Panorama AS	11.03.15	Bergen	Norge	70,00%	72,40%	100,00%	Eiendom
Gotaas Utvikling AS	26.11.18	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
Gotaasalleen 3 AS	01.02.19	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
Solgården Utvikling AS	02.01.19	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
AF Decom AS	01.01.09	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Jølsen Miljøpark AS	01.11.13	Skedsmokorset	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Rimol Miljøpark AS	11.12.14	Tiller	Norge	50,00%	50,00%	50,00%	Energi og Miljø
Nes Miljøpark AS	09.06.17	Nes	Norge	51,00%	51,00%	51,00%	Energi og Miljø
Enaktiva AS	08.01.18	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Ulven Energi AS	15.09.20	Oslo	Norge	0,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
AF Energi & Miljøteknikk AS	31.05.06	Asker	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
AF Energija Baltic UAB	04.07.17	Vilnius	Litauen	95,00%	95,00%	95,00%	Energi og Miljø
Pålplintar i Sverige AB	14.01.00	Södertälje	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Härnösand Byggreturer AB	01.07.13	Stockholm	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Syd AB	30.06.07	Halmstad	Sverige	75,90%	75,90%	75,90%	Sverige
AF Bygg Göteborg AB	01.07.01	Göteborg	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Projecktutveckling AB	19.10.04	Göteborg	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
Kanonaden Entreprenad AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,00%	70,00%	70,00%	Sverige
Bergbolaget i Götaland AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,00%	70,00%	100,00%	Sverige
Kanonaden Mälardalen AB	30.06.17	Stockholm	Sverige	38,50%	38,50%	55,00%	Sverige
Kanonaden Tåkt och Förvaltning AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,00%	70,00%	100,00%	Sverige
Skaftviken AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,00%	70,00%	100,00%	Sverige
HMB Construction AB	02.01.19	Falun	Sverige	68,28%	67,51%	94,99%	Sverige
HMB Construction Örebro AB	12.11.20	Falun	Sverige	0,00%	34,43%	51,00%	Sverige
SWE Maskinrenting AB	02.01.19	Falun	Sverige	68,28%	67,51%	100,00%	Sverige
AF Miljøbase Vats AS	09.09.14	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom AS	01.01.09	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom UK Ltd.	24.05.10	London	England	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF AeronMollier AS	01.07.08	Flekkefjord	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore

NOTE 30 VESENTLIGE IKKE-KONTROLLERENDE EIERINTERESSER

Tabellen nedenfor viser AF Gruppens totalresultat og egenkapital tilordnet ikke-kontrollerende eierinteresser allokeret til underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

Beløp i MNOK	Betonmast Holding	LAB	Øvrige	Sum
Ikke-kontrollerende eierinteresser 1. januar 2018	-	110	274	384
Andel av årets totalresultat ¹⁾	-	43	106	149
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2018	-	-43	-85	-128
Aksjevedbasert avlønning	-	-	1	1
Tilgang ikke-kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	20	10	30
Ikke-kontrollerende eierinteressers put-opsjon	-	-	-54	-54
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	-	-2	-2	-4
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2018	-	129	249	378
Andel av årets totalresultat ¹⁾	14	45	111	170
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2019	-4	-47	-98	-148
Aksjevedbasert avlønning	-	-	1	1
Tilgang ikke-kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	353	-	40	393
Tilgang ved restrukturering	-	-	79	79
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	2	1	-66	-63
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2019	365	128	317	809
Andel av årets totalresultat ¹⁾	81	40	80	202
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2020	-22	-50	-90	-162
Aksjevedbasert avlønning	2	1	1	5
Tilgang ikke-kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	-	40	-
Ikke-kontrollerende eierinteressers put-opsjon	-	-	-7	-7
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	-2	-	1	-1
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2020	476	119	346	901

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av finansiell informasjon for underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

	Betonmast Holding			LAB		
Beløp i MNOK	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Årets resultat ¹⁾	201	35	-	100	108	123
Årets totalresultat ¹⁾	203	35	-	100	108	123
Anleggsmidler	2 049	1 983	-	436	478	421
Omløpsmidler	2 598	2 424	-	885	704	685
Sum eiendeler	4 647	4 406	-	1 321	1 182	1 106
Egenkapital tilordnet aksjonær	1 280	1 066	-	135	214	226
Ikke-kontrollerende eierinteresser	21	18	-	54	84	83
Langsiktig gjeld	1 392	1 191	-	79	145	83
Kortsiktig gjeld	1 954	2 131	-	1 052	739	713
Sum egenkapital og gjeld	4 647	4 406	-	1 321	1 182	1 106
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel i morselskapet	35,3 %	32,6 %	-	27,6 %	30,0 %	30,0 %

¹⁾Betonmast ble kjøpt 31.10.2019 og resultatet som er innregnet gjelder perioden etter oppkjøpet.

Det foreligger ingen betingede forpliktelser eller avgitte tilsagn om kapitaloverførsler knyttet til noen av datterselskapene.

NOTE 31 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV

Beløp i MNOK	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	105 998 497	0,05	5 299 925
AKSJONÆR			
		Andel	Antall aksjer
OBOS BBL		16,21 %	17 183 709
ØMF Holding AS		15,59 %	16 527 342
Constructio AS		13,77 %	14 595 347
Folketrygdfondet		9,32 %	9 879 650
LJM AS		2,37 %	2 515 217
Artel Kapital AS		2,37 %	2 508 267
Vito Kongsvinger AS		1,80 %	1 911 676
Arne Skogheim AS		1,65 %	1 753 870
Staaivi, Bjørn		1,53 %	1 627 000
Skandinaviske Enskilda Banken AB		1,25 %	1 329 107
Til største aksjonærer		65,88 %	69 831 185
Sum øvrige aksjonærer		34,12 %	36 167 312
Totalt antall aksjer		100,00 %	105 998 497

Aksjene har ingen stemmerettsbegrensninger og er fritt omsettelige. Hver aksje har én stemme.

Alle utstedte aksjer er fullt innbetalt per 31. desember 2020.

ÅRETS BEVEGELSE I ANTALL AKSJER

Totalt antall aksjer 1. januar 2020	103 065 277
Emisjon ifm. selskapskjøp	-
Emisjon mot ansatte ifm. aksjekjøpsprogram	2 933 220
Totalt antall aksjer 31. desember 2020	105 998 497

ANTALL AKSJER OG OPSJONER EIET AV STYRET OG LEDENDE PERSONER PER 31.12.2020

Styret		Opsjoner	Egne aksjer	Aksjer eid av nærstående
Pål Egil Rønn	aksjonærvalgt, styrets leder	-	207 225	-
Arne Baumann ¹⁾	aksjonærvalgt	-	-	17 183 709
Kristian Holth ²⁾	aksjonærvalgt	-	-	15 616 856
Hege Børmark	aksjonærvalgt	-	-	-
Borghild Lunde ³⁾	aksjonærvalgt	-	-	26 048
Kjetel Rokseth Digre	aksjonærvalgt	-	-	-
Kristina Alvendal	aksjonærvalgt	-	-	-
Kenneth Svendsen	ansattvalgt	10 500	102 514	-
Hilde W. Flaen	ansattvalgt	3 915	27 337	-
Arne Sveen	ansattvalgt	-	-	-
Sum		14 415	337 076	32 826 613

¹⁾ Nærstående til OBOS BBL som eier 17 183 709 aksjer.

²⁾ Nærstående til Constructio AS og Flygind AS som eier henholdsvis 14 595 347 og 1 021 509 aksjer.

³⁾ Nærstående til Tonito AS som eier 26 048 aksjer.

NOTE 31 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

Konsernledelsen		Opsjoner	Aksjer
Amund Tøftum ¹⁾	Konsernsjef/CEO	20 833	109 925
Sverre Hærem	Konserndirektør/CFO	23 110	142 464
Bård Frydenlund	Konserndirektør	20 833	162 703
Eirik Wraal	Konserndirektør	20 660	31 943
Ida Aall Gram	Konserndirektør	20 488	14 022
Geir Flåta	Konserndirektør	20 488	1 092
Tormod Solberg ²⁾	Konserndirektør	8 913	41 554
Sum		135 325	503 703

¹⁾ Amund Tøftum var konserndirektør frem til 21. august 2020. Han har vært konsernsjef siden 24. august 2020.

²⁾ Tormod Solberg har vært konserndirektør siden 21. september 2020.

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 % av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 11. mai 2021. Generalforsamlingen vedtok 15. mai 2020 en opsjonsordning for alle ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper med rett til tegning av i alt 4 000 000 opsjoner i årene 2020, 2021 og 2022 og innløsning i 2023. Per 31.12.2020 er det utestående 3 806 660 opsjoner i denne ordningen.

EGNE AKSJER

Egne aksjer er ervervet med tanke på salg til ansatte. Det har ikke blitt ervervet aksjer fra nærstående parter i 2019 eller 2020.

Aksjetransaksjoner	2020	2019
Antall kjøpte aksjer	468 712	37 936
Gjennomsnittlig anskaffelseskost per aksje (NOK)	154,9	171,1
Sum anskaffelseskost (MNOK)	73	6
Antall aksjer solgt til ansatte	357 008	234 640
Gjennomsnittlig salgspris per aksje (NOK)	174,2	150,2
Sum salgsvederlag (MNOK)	62	35
Antall egne aksjer per 31. desember	135 000	23 296
Pålydende beløp egne aksjer á 0,05 (NOK)	6 750	1 165

NOTE 32 YTTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

LØNN OG YTTELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Lønn til ledende ansatte er fordelt på fast lønn og bonus basert på EVA-modellen (Economic Value Added). AF Gruppen benytter EVA som et ledelses- og styringsverktøy. Insentivsystemer basert på EVA-modellen er innført for ledere i store deler av konsernet. EVA er en indikator for verdiskapning, og analysen skal sikre at det arbeides for å øke verdiskapningen i alle deler av AF. Ledende ansatte kan investere 25 % av netto bonus etter skatt i aksjer i AF Gruppen ASA. Aksjene selges med 20 % rabatt ut fra gjeldende børskurs ved årsskiftet. Bindingstiden for aksjene er ett år.

Lønn til konsernsjefen fastsettes i styremøte hvert år. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med konsernsjefen. Det foreligger ingen avtaler for konsernets ledelse eller styrets leder om sluttvederlag eller etterlønsordninger ved opphør eller endring av ansettelsesforhold. Konsernledelsen deltar i den generelle pensjonsordningen for AF Gruppens ansatte som er beskrevet i note 18 Pensjoner.

Det er ikke ytet lån eller sikkerhetsstillelse til styret eller konsernledelsen.

2020

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Morten Grongstad, tidligere konsernsjef ¹⁾	2 562	7 367	52	296	12	10 289
Amund Tøftum, konsernsjef ²⁾	1 315	-	27	30	14	1 385
Amund Tøftum, konserndirektør ³⁾	1 158	3 604	48	145	25	4 979
Sverre Hærem, konserndirektør/CFO	2 102	4 112	84	193	41	6 532
Bård Frydenlund, konserndirektør	1 739	3 609	88	173	41	5 650
Eirik Wraal, konserndirektør	1 733	3 302	83	27	25	5 170
Ida Aall Gram, konserndirektør	1 699	2 833	72	62	35	4 700
Geir Flåta, konserndirektør	1 748	3 029	84	-	49	4 910
Tormod Solberg, konserndirektør ³⁾	434	-	21	-	8	463
Arild Moe, konserndirektør ⁴⁾	1 568	3 601	64	173	26	5 433
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	16 058	31 457	622	1 099	275	49 511

¹⁾ Morten Grongstad sluttet som konsernsjef 21. august 2020.

²⁾ Amund Tøftum var konserndirektør frem til 21. august 2020. Han har vært konsernsjef siden 24. august 2020.

³⁾ Tormod Solberg har vært konserndirektør siden 21. september 2020.

⁴⁾ Arild Moe sluttet som konserndirektør 18. september 2020.

For 2020 er det kostnadsført bonus til konsernledelsen på MNOK 33. Bonus for regnskapsåret 2020 utbetales i 2021 og 2022 (feriepenger av bonus).

2019

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Morten Grongstad, konsernsjef	3 891	6 233	74	218	20	10 435
Sverre Hærem, konserndirektør/CFO	2 044	3 520	79	81	39	5 764
Bård Frydenlund, konserndirektør	1 714	3 016	83	127	42	4 984
Eirik Wraal, konserndirektør	1 670	2 759	78	40	23	4 571
Amund Tøftum, konserndirektør	1 721	2 640	74	154	34	4 623
Arild Moe, konserndirektør	1 930	3 012	81	169	37	5 229
Ida Aall Gram, konserndirektør ¹⁾	1 356	-	57	24	29	1 466
Geir Flåta, konserndirektør ²⁾	1 356	-	66	1	48	1 471
Andreas Jul Røsjø, konserndirektør ³⁾	826	2 990	12	-	5	3 833
Henning Olsen, konserndirektør ⁴⁾	1 122	3 345	15	140	14	4 636
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	17 630	27 516	620	954	292	47 012

¹⁾ Ida Aall Gram har vært konserndirektør siden 1. mars 2019.

²⁾ Geir Flåta har vært konserndirektør siden 1. mars 2019.

³⁾ Andreas Jul Røsjø sluttet som konserndirektør 28. februar 2019. Lønn for 2019 inkluderer utbetaling av gjenstående feriepenger.

⁴⁾ Henning Olsen sluttet som konserndirektør 28. februar 2019. Lønn for 2019 inkluderer utbetaling av gjenstående feriepenger.

NOTE 32 YTTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET FORTS.

BONUS TIL KJØP AV AKSJER

Antall aksjer/kurs	2020	2019
Antall bonusaksjer solgt fra egen beholdning	72 234	87 297
Antall bonusaksjer tilført gjennom emisjon	-	-
Markedskurs på avtaletidspunktet (NOK)	181,50	132,00
Salgskurs (NOK)	145,20	105,60
Regnskapsmessig effekt av bonusaksjer (TNOK):		
Indirekte lønnskostnader (rabatt inkl. arb.g.avg.)	-2 858	-3 387

Aksjer eid av ledende ansatte og tegnede opsjoner er beskrevet i note 31 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon.

HONORAR TIL STYRET

Beløp i TNOK	2020	2019
Pål Egil Rønn, styrets leder ¹⁾	570	570
Kristian Holth, styremedlem	355	355
Borghild Lunde, styremedlem	355	355
Hege Børmark, styremedlem	370	370
Arne Baumann, styremedlem	355	355
Kjetel Digre, styremedlem ²⁾	355	-
Kristina Alvendal, styremedlem ²⁾	355	-
Hilde Wikesland Flaen, ansattevalgt styremedlem	250	250
Arne Sveen, ansattevalgt styremedlem	250	250
Kenneth Svendsen, ansattevalgt styremedlem	250	250
Gunnar Bøyum, varamedlem ³⁾	-	355
Sum honorar til styret	3 465	3 110

Honorar til styret utbetales delvis året etter opptjeningsåret, dvs. styrehonorarene som er utbetalt i 2020 er knyttet til 2019/2020.

¹⁾ I tillegg til styrelederhonoraret på TNOK 570 (570) utbetalt i 2020 har AF Gruppen en avtale med NTNU, Institutt for bygg- og miljøteknikk, om at AF Gruppen skal dekke kostnader knyttet til Pål Egil Rønns ansettelse som professor II ved NTNU. Avtalen gjelder en 15 % stilling som dekkes med TNOK 250 per år samt konsulenttimer utover den faste stillingen med inntil TNOK 150 per år. Avtalen løper i fem år fra august 2017. Det påløp TNOK 250 i kostnader knyttet til denne avtalen i 2020 og TNOK 250 i 2019.

²⁾ Kjetel Digre og Kristina Alvendal har vært i styret fra 15.5.19.

³⁾ Gunnar Bøyum var varamedlem frem til 15.5.20.

RETNINGSLINJER FOR 2020

Styret vil legge frem for generalforsamlingen en redegjørelse iht. allmennakselovens § 6-16a. I tråd med regnskapslovens § 7-31b, 7. ledd redegjøres det nedenfor for innholdet i erklæringen:

Det er etablert retningslinjer for lønn og andre godtgjørelser for ledende ansatte. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med konsernsjefen. Lønn til konsernsjefen fastsettes av styret. Basislønn (grunnlønn) skal fastsettes i tråd med markedslønn. Basislønn reguleres årlig per 1. juli etter en individuell vurdering. Ledende ansatte får naturaltørlønn og deltar i konsernets pensjonsordninger på lik linje med øvrige ansatte i henhold til konsernets Personalgulde. Det eksisterer ingen form for etterlønsordninger.

Bonus til ledende ansatte gis etter EVA-modellen (Economic Value Added). EVA er en metode for å beregne og analysere verdiskapningen i konsernet og i økonomiske enheter under konsernivå. Bonus etter EVA-modellen er knyttet til konsernets verdiskapning gjennom regnskapsåret. Hvis krav til resultat innfris, skal bonusutbetalingen utgjøre 5-8 månedslønner uten at dette er en absolutt øvre grense. 25 % av brutto opptjent bonus kan brukes til kjøp av aksjer med 20 % rabatt og resterende utbetales.

Aksjer kan selges til ledende ansatte, etter styrets godkjenning, med 20 % rabatt ut fra gjeldende børskurs. Tilbudet om kjøp av aksjer er lik tilbudet som gis til øvrige ansatte.

Generalforsamlingen vedtok den 15. mai 2020 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000, og ordningen innebærer en årlig tildeling i årene 2020-22, med utøvelse i mars 2023. De ansatte betaler en opsjonspremie på NOK 1,00 per opsjon. Utøvelseskursen i 2023 for opsjonene tegnet i 2020 vil være NOK 170,82 per aksje. I alt 3 850 000 opsjoner ble tegnet i juni 2020. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2020 var 3 806 660, justert for ansatte som har sluttet.

Opsjonsprogrammet er utarbeidet av styret og skal være en incentivordning for alle ansatte i konsernet. Hensikten med programmet er å motivere de ansatte til langsiktig satsing og økt deltakelse i konsernets virksomhet. Konsernets fremtidige målsetninger anses best oppnådd hvor de ansattes interesser og selskapets interesser er sammenfallende.

Avlønningen av ledende ansatte i 2020 har vært i overensstemmelse med erklæringen som ble fremlagt for generalforsamlingen i 2020.

NOTE 33 NÆRSTÅENDE PARTER

Konsernets nærstående parter består av AF Gruppen ASAs aksjonærer, medlemmer av styret og konsernledelsen, samt tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet, jmf. note 27 - Tilknyttede selskap og note 28 - Investeringer i felleskontrollerte virksomheter.

TRANSASJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Beløp i MNOK	2020	2019	2018
KONTRAKTSSUM			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2 903	4 170	4 505
Sum	2 903	4 170	4 505
OMSETNING			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 108	1 371	1 180
Sum	1 108	1 371	1 180
KJØP AV VARER OG TJENESTER			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-	-	-
Sum	-	-	-
IKKE-RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	30	83	103
Sum	30	83	103
RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	325	299	200
Sum	325	299	200

Medlemmer av styret og ledelsen i konsernet samt nærstående til disse kontrollerer 31,8 % (32,8 %) av aksjene i AF Gruppen ASA ved utgangen av året. For informasjon om godtgjørelse til styret og ledelsen se note 32. Ytelser til ledende ansatte og styret. Utover dette er det ingen avtaler eller transaksjoner med styret og ledelsen.

Det er opplyst om garantier utstedt overfor tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter i note 34 - Pantstillelser og garantier.

NOTE 34 PANTSTILLELSER OG GARANTIER

PANTSTILLELSER

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Pantelån	20	65	65
Finansielle leieforpliktelser	15	552	588
Sum balanseført verdi av gjeld som er sikret ved pant o.l.		617	653

BALANSEFØRT VERDI AV PANTSATTE EIENDELER

Bygninger og produksjonsanlegg		24	22
Maskiner og inventar		61	103
Kunder og ikke rentebærende fordringer		306	297
Andre pantsatte eiendeler		10	52
Leide maskiner og driftsløsøre	15	525	588
Sum balanseført verdi av pantsatte eiendeler		926	1 062

Det er avgitt negativ pantsettelseserklæring vedrørende kundefordringer og beholdninger knyttet til konsernets finansieringsramme.

Gjennom deltakelse i ansvarlige selskap vil konsernet kunne bli stilt til ansvar for andre deltakers manglende evne til å innfri sine forpliktelser. Solidaransvaret kan imidlertid først gjøres gjeldende når det aktuelle selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser.

GARANTIER

Beløp i MNOK	2020	2019
Garantier utstedt overfor byggherre ¹⁾	5 971	5 206
Garantier utstedt overfor tilknyttede og felleskontrollerte virksomheter ²⁾	234	320
Sum	6 205	5 526

¹⁾ I forbindelse med inngåtte entreprenørkontrakter er datterselskapene i AF Gruppen underlagt sedvanlige entreprenørforpliktelser med tilhørende garantistillelser. AF Gruppen ASA har i denne forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. I tillegg har AF Gruppen ASA og AF Gruppen Norge AS utstedt morselskapsgarantier som i hovedsak også gjelder denne typen garantistillelser. Garantiene er utstedt overfor byggherre og relaterer seg til kontraktsforpliktelser og stilles i hovedsak som anbudsgaranti, leveringsgaranti og betalingsgaranti.

²⁾ AF Gruppen Norge AS har i en del tilfeller gitt garantier som sikkerhet for lån eller annet til fordel for utbyggingsselskaper. Typisk kan dette være i forbindelse med at utbyggingsselskapet har fått finansiering i bank og eierne etter en konkret vurdering har valgt å stille garanti for deler av slik finansiering. Dette dreier seg om partielle garantier, hvor AF Gruppen kun garanterer for en andel av beløpet tilsvarende sin eierandel i det aktuelle prosjektet. Garantistillelsen kan først gjøres gjeldende dersom utbyggingsselskapet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser.

I tillegg har AF Gruppen som deleier i kommandittselskaper forpliktet seg til å innbetale selskapskapital. Per 31. desember 2020 utgjorde den kommitterte ikke innbetalte selskapskapitalen MNOK 38 (40).

NOTE 35 BETINGEDE UTFALL

Utførelse av bygg- og anleggsoppdrag medfører av og til at det oppstår uenighet mellom entreprenør og byggherre relatert til hvordan den underliggende kontrakten skal forstås. AF Gruppen legger vekt på å løse slike tvister gjennom forhandlinger utenfor rettsapparatet. En del saker avgjøres til tross for dette gjennom voldgift eller i rettsapparatet. Det gjøres løpende vurderinger knyttet til omtvistede krav mot kunder og krav fra underentreprenører mot AF for å sikre mest mulig korrekt regnskapsmessig rapportering. I slike tvister er som oftest utfallet ikke binært da begge parter har krav eller motkrav. Det gjøres løpende vurderinger av inntektsføring og avsetninger knyttet til omtvistede krav i prosjektene.

AF Anlegg har stevnet Statens vegvesen for sluttoppgjør for prosjektet Rv13 Ryfast E03. Saken forventes berammet 1. halvår 2021.

FØLGENDE SAKER OMTALT I 2019 ER AVSLUTTET I 2020

Ved utgangen av 2019 var AF Gruppen ikke involvert i noen saker av betydning.

NOTE 36 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke inntruffet hendelser etter årets slutt som ville hatt vesentlig effekt på det avlagte konsernregnskapet.

NOTE 37 VESENTLIGE REGNSKAPSMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Ledelsen har i utarbeidelsen av årsregnskapet brukt estimater og forutsetninger som har påvirket den regnskapsmessige verdsettelsen av eiendeler og gjeld, fastsettelsen av inntekter og kostnader samt opplysning om potensielle forpliktelser. Estimaterne og de underliggende forutsetningene vurderes løpende basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som vurderes rimelige under nåværende omstendigheter. Estimaterne som legges til grunn i regnskapet er basert på ensartede prinsipper.

Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

TILVIRKNINGSKONTRAKTER INNREGNET OVER TID

AF Gruppens virksomhet består i stor grad av utførelse av prosjekter med inntektsføring som innregnes over tid. Inntektsføring over tid baseres på estimater og vurderinger som er foretatt etter ledelsens beste skjønn. For utfyllende opplysninger om inntektsføringsprinsipper, se note 38 - Vesentlige regnskapsprinsipper under avsnittet Prinsipper om inntektsføring.

Estimatene med størst påvirkning på inntektsføring knytter seg til vurdering av sluttprognose, fremdrift, variabelt vederlag, eventuelle tvister eller uenigheter med byggherre, mm. Vurderingenes omfang og kompleksitet medfører at faktisk dekningsbidrag ved prosjektenes avslutning kan avvike fra de vurderinger som er gjort ved årsslutt. Inntekt er innregnet i den grad ledelsen vurderer at det er svært lite sannsynlig at en reversering av akkumulerte inntekter vil finne sted.

Dekningsgrad i prosjektene vurderes ved hver regnskapsperiode etter et beste estimat basert på ledelsens skjønn og erfaring. Konsernets prinsipper er å ta en lavere andel av forventet inntekt i begynnelsen av prosjektet når usikkerheten er størst, og en tilsvarende høyere andel av forventet inntekt mot slutten av prosjektet. Formålet er å unngå reversering av tidligere resultatføringer. Vurderingen av dekningsgraden vil påvirke inntektsføringen i perioden.

Fremdrift vurderes etter input- eller output-metoden, avhengig av kontraktene. Fremdrift er et estimat, og vil påvirke periodisering på prosjekter som inntektsføres over tid.

Variabelt vederlag er et estimat som inngår i forventet transaksjonspris, og er vanlig i tilvirkningskontrakter. Konsernets prinsipper er å innregne variabelt vederlag i transaksjonsprisen etter et forsiktig beste estimat når det er rimelig sikkert at det ikke vil reverseres. Vurderingen av variabelt vederlag påvirker fremdriftsvurderingen i de tilfellene man har en output-basert fremdriftsmåling og estimert dekningsgrad i prosjektene.

Tvister og uenigheter med kontraktspart innregnes etter et forsiktig beste estimat i konsernregnskapet.

Estimatene og forutsetningene knyttet til inntektsføring vil påvirke identifisert kontraktsfordring i prosjektene, det vil si beløpet som konsernet mener å ha ubetinget rett på som følge av leverte varer og tjenester. Kontraktsfordringen er beregnet som fakturerte kundeordringer fratrukket avsetning til tap og fakturerte inntekter som vurderes å ikke være opptjent enda. Fremdriftsvurdering og vurdering av utfallet av tvister og uenigheter vil ha størst betydning for kontraktsfordringen.

Som en konsekvens av estimater rundt inntektsføring vil prosjektene, i tillegg til en eventuell kontraktsfordring, ha en utestående kontraktsiendel eller -forpliktelse mot en kunde, avhengig av hvorvidt tjenesteleveransen eller betalingen har funnet sted først. Estimaterne som vil ha størst konsekvens for størrelsen på kontraktsiendelen eller -forpliktelsen vil være fremdriftsvurderingen og dekningsgraden i prosjektene.

Regnskapslinjer med vesentlige estimatposter knyttet til prosjekter	Note-henvisning	Innregnet verdi prosjektrelaterte poster (MNOK)		
			2020	2019
Inntekter fra tilvirkningskontrakter og leveranse av tjenester	6		26 762	22 378
Kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld	10, 17	Kontraktsiendel:	1 343	1 226
		Kontraktsfordring:	2 493	2 709
		Kontraktsforpliktelser:	1 010	1 188
Avsetninger	16		721	747

GOODWILL

Det er knyttet usikkerhet til vurderingen av goodwill da eiendelenes verdi er basert på inntjeningsprinsipper fra allokering av kjøpsverdi, jmfør note 4 - Kjøp og salg av virksomhet. Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for mulig verdifall. Vedrørende utførte tester og forutsetninger for disse henvises til note 13 - Immaterielle eiendeler.

Regnskapslinjer med vesentlige estimatposter knyttet til goodwill	Note-henvisning	Innregnet verdi goodwill (MNOK)		
			2020	2019
Immaterielle eiendeler	5, 13		4 365	4 303

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Datterselskaper

Konsernregnskapet omfatter selskapsregnskapet til AF Gruppen ASA (morselskap) og tilhørende datterselskaper. Datterselskaper er alle enheter som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Normalt oppnås kontroll når konsernet eier mer enn 50 prosent av aksjene i selskapet. Datterselskaper konsolideres fra dagen kontroll oppstår og frem til kontroll eventuelt opphører.

Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende, inkludert internforleste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

Virksomhetssammenslutninger

Virksomhetssammenslutninger innregnes etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Eventuelle betingede vederlagskomponenter inkluderes i vederlaget til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Betingede vederlag som ikke gjøres opp i egenkapitalinstrumenter er gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utgifter knyttet til oppkjøp innregnes som kostnad i resultatet etter hvert som de påløper.

Ved kjøp av selskaper foretas en vurdering av om kjøpet reelt sett er kjøp av virksomhet eller kjøp av eiendeler. Dersom formålet med transaksjonen reelt sett er kjøp av eiendeler allokteres hele kjøpesummen, inklusive overtatt gjeld, til kjøpte eiendeler proratisk i forhold til virkelig verdi. Det innebærer at det ikke avsettes for utsatt skatt ved kjøp av eiendeler.

Ved kjøp av virksomhet innregnes identifiserbare eiendeler og forpliktelser, inkludert identifiserte merverdier, til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Dersom summen av vederlaget på overtakelsestidspunktet overstiger virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte virksomheten, innregnes det som gjenstår som goodwill. Goodwill allokteres til kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter. Goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Virkelig verdi av goodwill vurderes oftere enn en gang i året dersom det er hendelser eller endrede forhold som indikerer mulig verdifall.

Dersom virkelig verdi av netto eiendeler i en virksomhetssammenslutning overstiger vederlaget (negativ goodwill) innregnes det som gjenstår i resultatet på overtakelsestidspunktet.

Det avsettes for utsatt skatt på forskjellen mellom virkelig verdi og innregnede verdier for alle eiendeler og forpliktelser i en virksomhetssammenslutning med unntak av goodwill.

Virksomhetssammenslutninger ved trinnvis oppkjøp

Ved trinnvis oppkjøp måles tidligere eierandeler i det oppkjøpte selskapet på nytt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet når AF Gruppen oppnår kontroll over selskapet. Eventuelle gevinster eller tap innregnes i resultatet. Gevinst eller tap beregnes som forskjellen mellom virkelig verdi av tidligere eierandel på overtakelsestidspunktet og balanseført verdi justert for det

beløpet som akkumulert er innregnet i konsernets egenkapital via andre inntekter og kostnader (OCI) som skal reklassifiseres til resultatet ved avhendelse.

Endring i eierinteresser med tap av kontroll

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med gevinst-/tapsføring over resultatet. I den videre regnskapsføringen utgjør virkelig verdi på tidspunktet for tap av kontroll anskaffelseskost, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollerte ordninger eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI) relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler eller gjeld. Dette kan medføre at beløp som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI) reklassifiseres til resultatet.

Ikke-kontrollerende eierinteresser og endring i eierinteresser uten endring av kontroll

Ikke-kontrollerende eierinteresser inkluderer ikke-kontrollerende eieres andel av balanseført verdi av datterselskaper inkludert andel av identifiserte merverdier på overtakelsestidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av goodwill beregnes i de tilfellene goodwill er innregnet også for ikke-kontrollerende eieres andel på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser kan være negative dersom andel av eiendeler og gjeld er negativ.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere innregnes forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseførte verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere innregnes tilsvarende mot egenkapitalen.

Felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper

Felleskontrollerte ordninger er ordninger hvor to eller flere deltakere har felles kontroll over ordningen gjennom en kontraktsfestet avtale. Felleskontrollerte ordninger klassifiseres som felleskontrollert drift eller felleskontrollert virksomhet. I en felleskontrollert driftsordning har deltakerne med felles kontroll rettigheter til eiendelene og hefter for forpliktelsene i ordningen. I en felleskontrollert virksomhet har deltakerne med felles kontroll rettigheter til nettoeiendelene i fellesordningen.

Sentralt i vurderingen av om en felleskontrollert ordning er felleskontrollert drift eller felleskontrollert virksomhet er om denne er organisert som en separat enhet. Dersom det ikke er en separat enhet klassifiseres ordningen som felleskontrollert drift. I motsatt fall vurderes juridisk form, betingelsene i den kontraktsmessige avtalen og andre forhold og omstendigheter for å fastslå om dette dreier seg om felleskontrollert virksomhet eller felleskontrollert drift. AF Gruppens felleskontrollerte ordninger er vurdert å være felleskontrollert virksomhet.

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll over den finansielle og operasjonelle styringen. Normalt inntreffer dette ved eierandel mellom 20 og 50 prosent.

Felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper innregnes til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet. Videre innregnes enhetene etter egenkapitalmetoden. Balanseført beløp inkluderer eventuelle merverdier og goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert med senere avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger.

Konsernets andel av over- eller underskudd i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper innregnes i resultatet og tillegges balanseført verdi

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

av investeringene. Dette gjelder fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører. Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i en felleskontrollert virksomhet eller et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null. Ytterligere tap innregnes ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Urealisert inntekt og fortjeneste knyttet til transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er eliminert i henhold til konsernets andel av selskapet/virksomheten.

Omregning av fremmed valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet og presentasjonsvalutaen til AF.

Konsernselskaper

Resultatregnskap og finansiell stilling for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen til konsernet er omregnet på følgende måte:

- Poster i finansiell stilling er omregnet med balansedagens kurs
- Resultatposter er omregnet til transaksjonskurs. Som en tilnærming til transaksjonskurs er månedlige gjennomsnittskurser benyttet.
- Omregningsdifferanser innregnes i andre inntekter og kostnader (OCI).

Ved tap av kontroll, betydelig innflytelse eller felles kontroll blir den del av akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen som er allokert til kontrollerende eierinteresser innregnet i resultatet. Ved delvis avhendelse av datterselskaper (ikke tap av kontroll) re-allokeres den forholdsmessige andelen av akkumulerte omregningsdifferanser til ikke-kontrollerende eierinteresser.

Goodwill og merverdier ved oppkjøp av en utenlandsk enhet behandles som eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte enheten og omregnes til balansedagens kurs.

PRINSIPPER FOR INNREGNING AV INNTEKTER

Inntekt innregnes resultatet i takt med leveransen av varer eller tjenester til kunder. Inntekter innregnes ekskl. merverdiavgift og eventuelle rabatter.

Anbudsutgifter og andre utgifter knyttet til å skaffe prosjekter, innregnes løpende som kostnad i resultatet.

Tilvirkningskontrakter

En vesentlig del av AF Gruppens virksomhet består av bygg- og anleggsprosjekter. Prosjektene utføres på vegne av offentlige og private byggherrer etter inngåtte kontrakter. Kjenneetegnet for slike kontrakter er at de er byggherrefinansierte. Tilvirkningskontrakter består stort sett av kontrakter med én leveringsforpliktelse. Det kan forekomme kombinasjoner av kontrakter der det er vurdert at disse utgjør en felles leveringsforpliktelse.

Leveringsforpliktelsen i en tilvirkningskontrakt overført vanligvis til kunden over tid, og prosjekthinntekter innregnes i resultatet løpende i takt med fullføringsgraden og estimert transaksjonspris for leveringsforpliktelsene.

Progresjon i leveringsforpliktelsen, fullføringsgraden, beregnes som utført produksjon i forhold til avtalt produksjon. Det benyttes både input- og outputbaserte vurderinger av fullføringsgrad avhengig av hva som er hensiktsmessig i de enkelte inntektsstrømmene. Metoden for beregning av

fullføringsgrad er konsistent benyttet for samme type kontrakter. Input-basert beregning av ferdigstillelsesgrad tar utgangspunkt i påløpte kostnader på balansedagen i forhold til estimerte totalkostnader i leveringsforpliktelsen. Output-basert beregning tar utgangspunkt i utført produksjon, det vil si gjennomført fakturerbar leveranse på balansedagen, i forhold til avtalt produksjon i leveringsforpliktelsen. Uavhengig av metode for beregning av ferdigstillelsesgrad tas det en overordnet rimelighetsvurdering av ferdigstillelsesgraden mot kjente faktorer for å sikre at denne ikke ville blitt vesentlig annerledes ved bruk av en annen metode. Metodene som benyttes er vurdert å gi det beste estimatet på fullføring i prosjektene basert på de observerbare faktorene som er tilgjengelig i prosjektet på rapporteringstidspunktet.

Transaksjonspris i leveringsforpliktelsene beregnes etter beste estimat basert på avtalevilkår og skjønn. Transaksjonsprisen inkluderer både faste og variable elementer. Variabelt vederlag inkluderes i forventet transaksjonspris etter beste estimat når det er svært sannsynlig at dette ikke vil medføre en betydelig reversering av innregnede kumulative driftsinntekter. Det vurderes å være svært sannsynlig at kumulative driftsinntekter ikke vil reverseres når inntekten vurderes å være juridisk håndhevbar. Variabelt vederlag inkluderer også ikke-kontant vederlag. Dersom finansieringselementer identifiseres i kontraktene, vil disse hensyntas i forventet transaksjonspris.

I startfasen av et prosjekt innregnes en mindre andel enn forholdsmessig del av forventet fortjeneste i resultatet ettersom resterende risiko i prosjektet er vurdert å være høy. I slutfasen av prosjektet innregnes en større andel av forventet fortjeneste i resultatet da prosjektsresultatet på dette tidspunktet kan estimeres med høyere sikkerhet og utfallsrommet i prosjektet er redusert. En slik risikojustering av forventet dekningsgrad er særlig aktuelt på anleggsprosjekter og øvrige store prosjekter som går over flere år. Risikojustering kan oppstå som følge av en nedjustering av fullføringsgraden (påløpte kostnader delt på totale kostnader blir lavere som følge av at totale kostnader inkluderer fremtidige mulige kostnader som kan oppstå som følge av risiko), eller som en nedjustering i estimert transaksjonspris som følge av begrensning av estimater av variable vederlag. Hvilken metode som benyttes avhenger av hvorvidt fremtidig risiko ligger på inntekts- eller kostnadssiden.

Når prosjektets resultat ikke kan estimeres pålitelig vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader innregnes i resultatet. Dersom et tapsprosjekt blir identifisert vil kontrakten vurderes i henhold til IAS 37, og en avsetning for tap foretas i inneværende periode tilsvarende beste estimat av de uunngåelige utgifter som kreves for å gjøre opp kontraktsforpliktelsen. Uunngåelige utgifter inkluderer kostnader som er direkte relatert til prosjektet, samt indirekte kostnader som er allokert til prosjektet.

Inntektsføring av omtvistede krav, krav for tilleggsarbeider, endringsordre, insentivbonuser o.l. starter når det er vurdert at AF Gruppens rettigheter til vederlaget er juridisk håndhevbar. I de fleste tilfeller er tilleggsarbeider og endringsordre ikke egne leveringsforpliktelser. De innregnes dermed i stor grad med kumulativ catch-up-effekt. Endringer som vurderes som egen leveringsforpliktelse innregnes etter prospektiv metode.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens tilvirkningskontrakter er ikke en egen leveringsforpliktelse.

Tilbudsutgifter inkluderes i leveringsforpliktelsenes ferdigstillelsesgrad dersom det er vurdert at arbeidet som er utført vil bidra til å oppfylle leveringsforpliktelsen. Ineffektivitetsutgifter, det vil si utgifter som ikke var

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

hensyntatt ved prisingen av en leveringsforpliktelse, innregnes som kostnad i resultatet når de inntreffer og inngår ikke i leveringsforpliktelsens fullføringsgrad. Ikke-installert materiale inkluderes ikke i prosjektets fullføringsgrad før det er installert og regnes som overlevert til kunden.

Egenregiprojekter

Egenregiprojekter består hovedsakelig av utvikling og oppføring av leilighetsbygg for salg. Et leilighetsbygg består av mange enheter, og det meste av salget skjer før oppstart av et prosjekt. Hver leilighet vurderes å være en egen leveringsforpliktelse.

Leiligheter selges til enkeltkunder og innregnes i resultatet ved overlevering av leiligheten. Kostnader ved egenregiprojekter aktiveres løpende i finansiell stilling som egenregiprojekter under omløpsmidler frem til inntektsføring. Tilhørende forskuddsbetalinger fra kunden innregnes i kortsiktig gjeld.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens egenregiprojekter er ikke en egen leveringsforpliktelse.

Rivingsarbeid

Rivingsarbeid omfatter riving av bygg, oljeplattformer og andre installasjoner. Rivingsarbeid er som oftest definert som én leveringsforpliktelse per kontrakt. Forventet vederlag inntektsføres over tid da kunden mottar og forbruker fordelene ved foretakets ytelser etter hvert som leveringsforpliktelsen oppfylles. Fremdrift i denne typen kontrakter måles etter en input-basert metode. Dette vurderes som et godt estimat på overføring av tjenesten til kunden da innsatsfaktorene i prosjektene er målbare, og påløper jevnt i forhold til overlevering av leveringsforpliktelsen.

Transaksjonsprisen vurderes tilsvarende som for tilvirkningskontrakter. Rivekontrakter inkluderer ofte et ikke-kontant vederlag i form av at AF overtar eierskap og ansvar for behandling av de revne konstruksjonene. Verdien av det ikke-kontante vederlaget vurderes etter beste estimat, og inkluderes i forventet transaksjonspris.

Salg av driftsmidler og andre varer

Gevinst/tap ved avgang av driftsmidler innregnes i resultatet når levering har funnet sted. Inntekter for salg av varer innregnes tilsvarende når overlevering av varen har funnet sted til kunden.

Finansinntekter

Renteinntekter innregnes i resultatet etter effektiv rente-metoden.

Utbytte inntektsføres når aksjonærenes rett til å motta utbytte er fastsatt av generalforsamlingen.

Orderreserve

Resterende transaksjonspris på ikke ferdigstilte leveringsforpliktelser defineres som orderreserve. Opplysninger om orderreserve er oppført i segmentnote fordelt på neste års orderreserve og senere års orderreserve.

ØVRIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Klassifisering av fordringer og gjeld

Kontraktseideler, kontraktsfordringer og kontraktsforpliktelse knyttet til bygg-, anleggs- og rivingsvirksomhet klassifiseres under omløpsmidler og kortsiktig gjeld i finansiell stilling.

En kontraktsfordring representerer AF Gruppens ubetingede rett til vederlag fra en kunde. Et vederlag er ubetinget dersom betalingen kun er

avhengig av tid før den finner sted. En kontraktsfordring vil være summen av kundefordringer (fakturerte beløp) og «fakturert, ikke opptjent» beløp som reduserer kundefordringene. Dette beløpet representerer AFs vurdering av vår ubetingede rett på vederlag for varer og tjenester som er utført på vegne av kunden.

En kontraktseideler representerer AF Gruppens betingede rett til vederlag fra en kunde. Kontraktseideler vil bestå av «opptjent, ikke fakturert» og «innestående». «Opptjent, ikke fakturert» representerer estimert utført produksjon på vegne av en kunde utover det som er fakturert eller betalt, og vil bli en ubetinget rett til betaling (en kontraktsfordring) ved oppfyllelse av milepæler i henhold til en avtalt betalingsplan.

«Innestående» i henhold til Norsk Standard-kontrakter representerer en sikkerhet for byggherre under byggeperioden, og er et prosentvis beløp av løpende fakturaer som holdes tilbake til prosjektet er overlevert og sluttaktura utstedes.

En kontraktsforpliktelse er en forpliktelse til å overføre varer eller tjenester til en kunde der vederlaget allerede er mottatt. «Forskudd fra kunder» representerer et slikt mottatt vederlag. Dette er en kontraktsforpliktelse og presenteres som en kortsiktig gjeld i finansiell stilling.

En kontraktseideler eller kontraktsforpliktelse til samme kunde knyttet til samme kontrakt presenteres netto dersom det ikke foreligger forhold som gjør at motregning ikke er tillatt.

En eventuell forskjell mellom påløpte kostnader i prosjektet og mottatte fakturaer innregnes mot annen kortsiktig gjeld med mindre det gjelder kjøp av varer som innregnes som varelager.

Egenregiprojekter (inkludert utbyggingstømt) er oppført som omløpsmidler.

Øvrige fordringer og gjeld med forfall utover ett år er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld. Første års avdrag på langsiktig gjeld klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Avsetning for garantier på projekter klassifiseres som kortsiktig selv om en stor del av avsetningen forventes å forfalle senere enn ett år frem i tid.

Omregning av transaksjoner og balanseposter i fremmed valuta

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen basert på dagskurs på transaksjonstidspunktet.

Valutagevinster og -tap knyttet til kundefordringer, leverandørgjeld og andre balanseposter som er knyttet til driften presenteres under netto gevinster og tap i resultatregnskapet med øvrig spesifisering i note.

Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter innregnes netto under finans i resultatet med øvrig spesifisering i note.

Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført med mindre den relaterer seg til poster som er ført i oppstillingen over andre inntekter og kostnader (OCI) eller direkte mot egenkapitalen. I disse tilfellene blir skatten også ført i andre inntekter og kostnader (OCI) eller direkte mot egenkapitalen.

Det er lovverket som er vedtatt, eller i all hovedsak vedtatt, av skattemyndighetene i de landene der konsernets datterselskaper eller tilknyttede selskaper opererer som er gjeldende for beregningen av betalbar og utsatt skatt.

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Det er innregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Et unntak er midlertidige forskjeller som oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning. Disse blir ikke balanseført.

Utsatt skattefordel innregnes i finansiell stilling i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil utligne de skattereduserende midlertidige forskjellene.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det gjelder inntektsskatt ilagt av samme skattemyndighet og det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne disse. Det er en forutsetning for motregning mellom ulike skattepliktige foretak at konsernet har mulighet for, og til hensikt å gjøre opp, forpliktelsene og eiendelene netto.

Usikre skatteforpliktelser, eller omtvistede skatteposisjoner, innregnes etter beste estimat. Beste estimat vurderes å være siste domsavsigelse eller ligningsvedtak.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler måles til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler selges eller utrangeres blir verdien som er innregnet i finansiell stilling fraregnet og eventuelt tap eller gevinst innregnes i resultatet. Anskaffelseskost inkluderer alle utgifter som kan henføres direkte til kjøp eller tilvirkning av eiendelen. For egentilvirkede driftsmidler inngår også andel av andre utgifter som kan henføres til driftsmiddelet og lånekostnader i anskaffelseskost.

Varige driftsmidler balanseføres dersom det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket og eiendelens anskaffelseskost kan måles pålitelig. Etterfølgende utgifter ved ombygging og utskifting av deler balanseføres dersom tilsvarende kriterier er oppfylt. Gjenstående balanseført verdi knyttet til utskiftede deler resultatføres. Kostnader til service, reparasjon og vedlikehold resultatføres løpende.

Hver vesentlig komponent av varige driftsmidler avskrives over estimert utnyttbar levetid. Produksjonsrelaterte maskiner avskrives hovedsakelig degressivt, mens øvrige driftsmidler avskrives ved bruk av lineær metode.

Leide driftsmidler som ikke forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over det korteste av leieperioden og utnyttbar levetid. Leide driftsmidler som forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over forventet levetid.

Avskrivningsperiode og -metode vurderes årlig, og utrangeringsverdi estimeres ved hver årsavslutning. Endringer innregnes som en estimatendring.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Eventuelle nedskrivninger av goodwill reverseres ikke selv om grunnlaget for verdifallet ikke lenger er til stede.

Goodwill allokteres til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som er oppkjøpt eller som forventes å få synergieffekt fra oppkjøpet.

Patenter og lisenser

Utgifter for patenter og lisenser er balanseført og amortiseres lineært over forventet brukstid, vanligvis fra 5 til 10 år.

Programvare

Utgifter knyttet til kjøp av ny programvare er balanseført som en immateriell eiendel dersom disse utgiftene ikke er en del av anskaffelseskostnaden til hardware. Normalt amortiseres programvare lineært over 3 år. Utgifter pådratt for å vedlikeholde eller opprettholde fremtidig nytte av programvare kostnadsføres med mindre endringene i programvaren øker den fremtidige økonomiske nytten av programvaren.

Kontraktsfestede kundeforhold / kunderelasjoner

Kontraktsfestede kundeforhold / kunderelasjoner som anskaffes separat balanseføres til virkelig verdi (kost) på anskaffelsestidspunktet. Kontraktsfestede kundeforhold anskaffet i virksomhetssammenslutninger balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kontraktsfestede kundeforhold har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulert amortisering. Amortisering foretas lineært over kundeforholdets forventede levetid.

Bruddrettigheter

Bruddrettigheter balanseføres til virkelig verdi (kost) på anskaffelsestidspunktet. Bruddrettigheter anskaffet i virksomhetssammenslutninger balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Deretter føres bruddrettigheter (som har begrenset utnyttbar levetid) til anskaffelseskost med fradrag for akkumulert amortisering. Amortisering foretas lineært over bruddrettighetenes forventede levetid.

Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som amortiseres vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte beløp.

Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes de immaterielle eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter).

Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som amortiseres.

Leieavtaler

AF Gruppen implementerte i 2019 IFRS 16 ved bruk av modifisert retrospektiv metode.

For å avgjøre om en avtale er en leieavtale eller inneholder et leieelement, vurderes substansen av avtalen på det tidligste av tidspunktet for avtaleinngåelse og tidspunktet da partene forplikter seg til hovedvilkårene i avtalen. Dersom oppfyllelse av avtalens betingelser bruk av en spesifikk eiendel eller gruppe av eiendeler og overdrar retten til å kontrollere bruken av den underliggende eiendelen i en periode i bytte mot et vederlag, behandles avtalen som en leieavtale.

Hver enkelt leiekomponent i kontrakten innregnes som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenter i kontrakten. På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregnes en leieforpliktelse og en tilsvarende

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

bruksretteiendel for alle leieavtaler, med unntak av kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere) og eiendeler av lav verdi. For disse leieavtalene innregnes leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper. AF Gruppen har valgt å ikke balanseføre leieavtaler med kort varighet. Disse leieavtalene vil fortsatt innregnes på samme måte som tidligere. Tjenesteleveranser i kontrakter som er definert som «ikke-leiekomponenter» er skilt ut og innregnet i resultatet som driftskostnad separat fra leiekomponenten.

Leieforpliktelser

Leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet beregnes som nåverdien av fremtidige leiebetalinger. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen. Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktsen består av:

- Faste leiebetalinger, minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver
- Variable leiebetalinger som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet
- Beløp som forventes å komme til betaling for konsernet i henhold til restverdigarantier
- Utøvelseskursen for en kjøpsoppsjon, dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen
- Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at konsernet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen

Variable leiebetalinger inkluderes ikke i leieforpliktsen. I stedet innregnes variable leiekostnadene i resultatet.

Leieforpliktsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater.

Forpliktsen beregnes med en diskonteringsrente tilsvarende den marginale lånerenten for det aktuelle selskapet som har en kontrakt, for hver klasse av underliggende eiendel, og justert for avtalens gjenværende leieperiode.

Bruksretteiendeler

Bruksretteiendeler måles til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktsen. Anskaffelseskost for bruksretteiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktsen
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt
- Alle direkte påløpte utgifter til avtaleinngåelse
- Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppbygging av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppbygging av den underliggende eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene.

Bruksretten avskrives lineært over avtaleperiodens løpetid.

Konsernet anvender IAS 36 Verdifall på eiendeler for å fastslå om bruksretteiendelen er verdiforringet og for å innregne eventuelle påviste tap ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsinregning av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter. Klassifisering av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken virksomhetsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en virksomhetsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Tilsvarende instrumenter der formålet er både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og kontantstrømmer fra salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI), men med renteinntekter, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger innregnet i det ordinære resultatet. Verdiendringer innregnet over andre inntekter og kostnader (OCI) skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater

Derivater presenteres som eiendeler når virkelig verdi er positiv og som gjeld når virkelig verdi er negativ. Alle derivater måles til virkelig verdi, og normalt med verdiendring i resultatet. Virkelig verdiendring av valutaterminkontrakter og råvarederivater innregnes i driftsresultatet, mens virkelig verdiendring på rentebytteavtaler innregnes i resultatet under finansposter. Verdiendring på derivater som er utpekt til sikringsinstrumenter og tilfredsstiller dokumentasjonskravene i IFRS 9 innregnes i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. For kontantstrømsikring innregnes endringer i den virkelige verdien av derivatet i andre inntekter og kostnader (OCI). Posteringene reverseres og innregnes som en inntekt eller kostnad i den perioden den sikrede transaksjonen innregnes i resultatet. Rentederivater samt valuta- og råvareterminkontrakter med forfall innen 12 måneder presenteres som kortsiktige derivater, og kontrakter med forfall utover 12 måneder klassifiseres som langsiktige derivater i finansiell stilling.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter

Investering i egenkapitalinstrumenter innregnes i finansiell stilling til virkelig verdi. Verdiendringer innregnes som hovedregel i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse, kan øremerkes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI). Ordinært utbytte resultatføres. Akkumulerte verdiendringer reklassifiseres ikke til resultatet ved avhendelse.

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser som blant annet rentebærende gjeld måles til amortisert kost, med unntak av finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet på grunn av at de er holdt for handelsformål, og finansielle forpliktelser som er øremerket til måling til virkelig verdi over resultatet.

Fordringer

Kortsiktige og langsiktige fordringer er vurdert til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metoden. På grunn av kort løpetid på kundefordringer og andre fordringer vil fordringene i praksis oppføres til pålydende med fradrag for forventet tap.

Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Konsernets øverste beslutningstaker er definert som konsernledelsen. De er ansvarlig for allokering av ressurser til, og vurdering av inntjening i, driftssegmentene.

Beholdninger

Beholdninger balanseføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Beholdningene består i hovedsak av reservedeler, utstyr og materialer til bruk i produksjonen. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden, og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og utgifter for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Egenregiprosjekter

Beholdning av egenregiprosjekter klassifiseres som omløpsmiddel i finansiell stilling. Egenregiprojekter inkluderer beholdning av tomter for utbygging.

Egenkapital

Egne aksjer

Ved tilbakekjøp av egne aksjer føres kjøpspris inklusive utgifter som kan henføres direkte som fradrag i egenkapital. Egne aksjer presenteres som reduksjon av egenkapital.

Omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser oppstår i forbindelse med valutafor forskjeller i konsolideringen av utenlandske enheter. Enheter med en annen funksjonell valuta enn NOK konsolideres steg for steg. Dette innebærer at omregningsdifferanser identifiseres på ulike nivåer i tråd med konsernstrukturen og reklassifiseres til resultatet ved avgang av datterselskap der direkte morselskap har en annen funksjonell valuta.

Avsetning for utbytte

Utbytte innregnes som gjeld når det er vedtatt av generalforsamlingen. Dette innebærer at foreslått, ikke vedtatt utbytte inngår i egenkapitalen.

Ytelser til ansatte

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Konsernet har ytelsesbaserte pensjonsordninger i de norske selskapene for ansatte født i 1951 og tidligere og som var ansatt i konsernet før 1. januar 2003. Pensjonsordningene er finansiert gjennom fondsopplegg i forsikringsselskap. Netto forpliktelse er beregnet med utgangspunkt i nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som den ansatte har opptjent på balansedagen fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Planens opptjeningsformel benyttes som allokeringmetode. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes over andre inntekter og kostnader (OCI) i den perioden de oppstår.

AF har en ytelsesbasert flerforetaksordning for AFP som finansieres gjennom premier fastsatt til 1 % av lønnen. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling eller allokering av forpliktelser og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien er fastsatt til 2,4 % av samlede utbetalinger til arbeidstakere mellom 1 G og 7,1 G. Det er ingen fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke de kommende årene.

Ansatte i de svenske datterselskapene er medlemmer i en innskuddsbasert pensjonsordning. Det samme gjelder de ansatte i Norge som ikke er medlem av ytelsesbaserte pensjonsordninger. Periodens netto pensjonskostnad inngår i lønnskostnader.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

AF har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte i Norge som ikke omfattes av den ytelsesbaserte ordningen. Pensjonspremien kostnadsføres når den påløper. AF har ingen forpliktelser utover dette.

Aksjebasert avlønning

AF Gruppen tilbyr ansatte rabatterte aksjer med bindingstid på ett år, enten ved salg av egne aksjer eller ved rettet emisjon. Aksjesalget innregnes i henhold til reglene for aksjebasert avlønning.

Ved salg av egne aksjer til ansatte kostnadsføres rabatten til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. For børsnoterte aksjer, dvs. aksjer i AF Gruppen ASA, tas det ikke hensyn til eventuell bindingstid ved verdsettelse av rabatten som kostnadsføres.

AF Gruppen tilbyr også aksjeopsjoner til ansatte gjennom et treårig opsjonsprogram. Hver opsjon gir rett til å kjøpe en aksje på et avtalt fremtidig tidspunkt til en fastsatt kurs. Opsjonene måles til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. Beregnet verdi for den estimerte andelen av opsjonene som forventes innløst innregnes i resultatet som lønnskostnad, med motpost annen innskutt egenkapital. Kostnaden fordeles over perioden frem til den ansatte får en ubetinget rett til å innløse opsjonene. På hver balansedag revurderes estimatet for antall opsjoner som forventet innløst. Eventuelle endringer reduserer kostnaden kumulativt med tilsvarende justering av egenkapitalen.

Arbeidsgiveravgift for lønnsfordel knyttet til utestående opsjoner innregnes i resultatet etter beste estimat på forpliktelsen.

Avsetninger

En avsetning innregnes når konsernet har en forpliktelse (rettslig eller selvpålagt) som følge av en tidligere hendelse, og det er sannsynlig (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av denne forpliktelsen som kan måles pålitelig. Hvis effekten er betydelig beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

Restruktureringsavsetninger innregnes når konsernet har godkjent en detaljert og formell restruktureringsplan, og restruktureringen enten har startet eller har blitt offentliggjort.

En avsetning for garanti innregnes når de underliggende prosjekter og tjenester selges. Avsetningen er basert på historisk informasjon om garantier og en vektning av mulige utfall mot deres sannsynlighet for å inntreffe.

NOTE 38 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Avsetning for tapsbringende kontrakter innregnes når konsernets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn uunngåelige kostnader som påløper for å innfri forpliktelsene etter kontrakten.

I forbindelse med gjennomførte virksomhetssammenslutninger kan det være avtalt salgsopsjoner på hele eller deler av selgernes gjenværende andeler i det overdratte selskapet. Salgspris på aksjene på tidspunkt for innløsning av opsjonene er i slike tilfeller avhengig av det overdratte virksomhetens fremtidige prestasjoner. Estimert virkelig verdi av utstedte salgsopsjonene neddiskonteres og innregnes som en forpliktelse på tidspunktet for virksomhetssammenslutningen med motpost i majoritetens egenkapital. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av forpliktelsen innregnes i resultatet. Endringer i forpliktelsen som følger av at opsjonene ikke innløses innregnes direkte mot egenkapitalen.

Låneutgifter

Låneutgifter balanseføres i den grad de er kan henføres direkte til tilvirkning av en eiendel det tar betydelig tid å ferdigstille for bruk eller salg. AF Gruppen innregner låneutgifter som påløper under tilvirkning av egenregiprojekter (boliger) i finansiell stilling. Tilsvarende gjøres for driftsmidler som tilvirknes for bruk i egen virksomhet. Aktiveringen av låneutgifter opphører når eiendelene er ferdigstilte.

Konter og kontantekvivalenter

Konter og kontantekvivalenter er konsernets bankbeholdning, og inkluderer likvide og bundne midler. I finansiell stilling er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen forklarer periodens endring i konter og kontantekvivalenter. Definisjonen av konter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen tilsvarer definisjonen i finansiell stilling. Der satt opp i henhold til den indirekte metoden og viser kontantstrøm fra henholdsvis operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter.

Betingede forpliktelser og eiendeler

Betingede forpliktelser er ikke innregnet i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak av betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. Betingede eiendeler er ikke innregnet i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte konsernet.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

SELSKAPSREGNSKAP

186	SELSKAPSREGNSKAP AF GRUPPEN ASA
187	Resultatregnskap
188	Finansiell stilling
189	Kontantstrømoppstilling
190	NOTER
190	Note 1 Vesentlige regnskapsprinsipper
190	Note 2 Ytelser til konsernsjefen og styret
191	Note 3 Andre driftskostnader
191	Note 4 Netto finansposter
192	Note 5 Skattekostnader og utsatt skatt/ utsatt skattefordel
192	Note 6 Investering i datterselskap
193	Note 7 Mellomværende med selskap i samme konsern
193	Note 8 Langsiktig og kortsiktig gjeld
194	Note 9 Aksjekapital og aksjonærinformasjon
196	Note 10 Egenkapital
196	Note 11 Garantier
197	Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef
198	Revisors beretning

ÅRSREGNSKAP

SELSKAPSTALL

187

RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
Mottatt utbytte og konsernbidrag		615	547
Sum driftsinntekter og andre inntekter		615	547
Andre driftskostnader	3	-22	-20
Driftsresultat (EBIT)		594	527
Netto finansposter	4	31	8
Resultat før skatt (EBT)		625	535
Skattekostnad	5	-2	-1
Årets resultat		622	533
TOTALRESULTAT			
Beløp i MNOK		2020	2019
Årets resultat		622	533
Årets utvidede resultat		-	-
Årets totalresultat		622	533

ÅRSREGNSKAP

188

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Utsatt skattefordel	5	-	-
Investering i datterselskap	6	2 252	2 260
Sum anleggsmidler		2 252	2 260
OMLØPSMIDLER			
Andre ikke-rentebærende fordringer på konsernselskap	7	608	707
Andre ikke-rentebærende fordringer		-	-
Sum omløpsmidler		608	708
Sum eiendeler		2 860	2 968
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	9, 10	5	5
Egne aksjer	10	-	-
Overkurs	10	546	135
Annen innskutt egenkapital	10	53	48
Sum innskutt egenkapital		605	188
Annen egenkapital	10	167	615
Sum opptjent egenkapital		167	615
Sum egenkapital		771	803
KORTSIKTIG GJELD			
Opsjonspremie innbetalt	8	-	4
Rentebærende gjeld til konsernselskaper	7	1 372	1 063
Skyldige offentlige avgifter		19	128
Betalbar skatt	5	2	-
Annen gjeld til konsernselskaper	7	5	334
Avsatt utbytte	10	689	632
Annen kortsiktig gjeld og avsetninger		3	4
Sum kortsiktig gjeld		2 089	2 165
Sum egenkapital og gjeld		2 860	2 968

OSLO, 25. MARS 2021

Pål Egil Rønn Styrets leder	Hege Bømark	Borghild Lunde	Kristian Holth	Arne Baumann	Kjetel Digre
Amund Tøftum Konsernsjef	Kenneth Svendsen	Arne Sveen	Hilde Wikesland Flaen	Kristina Alvendal	

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

ÅRSREGNSKAP

SELSKAPSTALL

189

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2020	2019
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER			
Resultat før skatt		625	535
Tap / Gevinst ved salg av aksjer	6	-10	-
Inntektsført utbytte og konsernbidrag		-606	-547
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld		-1	133
Endring i mellomværende konsernselskap		412	-353
Endring i tidsavgrensede poster		-105	127
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		314	-106
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Betaling ved kjøp av datterselskap	6	-	-699
Mottatt utbytte og konsernbidrag	7	574	984
Utbetalt konsernbidrag	7	-330	-
Innbetaling av fordring konsernselskaper		27	-
Innbetaling ved realisasjon og salg av aksjer		13	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		284	284
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling ved kapitalforhøyelse	10	410	652
Innbetaling av opsjonspremie for opsjonsprogram ¹⁾	10	4	-
Innbetaling ved salg av egne aksjer	10	62	35
Utbetaling ved kjøp av egne aksjer	10	-73	-6
Utbetaling av utbytte	10	-1 001	-859
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-598	-178
Netto endring i likvider gjennom året		-	-
Likvide midler per 1. januar		-	-
Likvide midler per 31. desember		-	-

¹⁾ Innbetaling av opsjonspremie for opsjonsprogram lå i 2019 presentert som gjeld, se omtale i prinsippnote. Kontantstrømseffekt var TNOK 334 i 2019.

NOTE 1 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Innspurten 15, 0603 Oslo, Norge.

AF Gruppen ASA er et holdingselskap uten annen virksomhet enn investering i andre selskaper.

Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som fastsatt av EU og etter bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i egen forskrift til norsk regnskapslov § 3-9 5. ledd. (Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, kapittel 4, fastsatt av Finansdepartementet 21. januar 2008).

Det er utarbeidet konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). Konsernregnskapet kan fås utdelt ved forretningskontoret til AF Gruppen ASA, Helsefy Atrium, Oslo eller på selskapets hjemmeside <https://afgruppen.no>.

For informasjon vedrørende nærtstående parter, salg/kjøp av virksomhetsområder, resultat per aksje og hendelser etter balansedagen henvises det til relevante noter i konsernregnskapet.

Årsregnskapet til AF Gruppen ASA ble godkjent for publisering av styret 25. mars 2021.

De regnskapsprinsipper som er beskrevet for konsernet i notene til konsernregnskapet er konsistent benyttet for morselskapets

selskapsregnskap. Det vises til note 38 i konsernregnskapet for en utførlig beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper.

Regnskapsprinsipper som kun er aktuelle for morselskapet eller avvikende fra konsernregnskapet er som følger:

AKSJER I DATTERSELSKAP

Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Aksjer i datterselskaper testes for verdifall når det er forhold som indikerer dette. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført beløp foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Regnskapspliktige som utarbeider selskapsregnskap etter forskrift til Regnskapslovens § 3-9 kan velge å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag i samsvar med norsk regnskapslovs bestemmelser. AF Gruppen ASA har valgt å benytte seg av dette unntaket. Dette innebærer at utbytte og konsernbidrag mottatt og avgitt av morselskapet regnskapsføres året før de vedtas avgitt eller mottatt. Det samme gjelder eventuell skatteeffekt av slike transaksjoner.

NOTE 2 YTELSER TIL KONSERNSJEFEN OG STYRET

Beløp i TNOK	2020	2019
LØNN OG YTELSER TIL KONSERNSJEF		
Amund Tøftum		
Lønn	1 315	-
Pensjon	27	-
Andre ytelser	44	-
Morten Grongstad		
Lønn	2 562	3 891
Bonus	7 367	6 233
Pensjon	52	74
Andre ytelser	308	238
Totalt	11 674	10 435

Amund Tøftum overtok som konsernsjef 24. august 2020. Han var tidligere konserndirektør.

Honorar til styret:	3 465	3 110
---------------------	-------	-------

Det er ingen ansatte i AF Gruppen ASA og selskapet er derfor heller ikke forpliktet til å ha pensjonsordning. Konsernsjefen er formelt ansatt i datterselskapet AF Gruppen Norge AS.

Det er gitt fullstendige opplysninger om lønnsordninger og godtgjørelser for konsernsjef, styret og ledende ansatte i konsernregnskapet. For nærmere informasjon se note 7 Lønnskostnader og note 32 Ytelser til ledende ansatte og styret i konsernregnskapet.

ÅRSREGNSKAP

SELSKAPSTALL

191

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i MNOK	2020	2019
Godtgjørelse til revisor	-1	-1
Eierkostnader	-13	-11
Øvrige driftskostnader	-8	-8
Sum andre driftskostnader	-22	-20

Beløp i TNOK	2020	2019
GODTGJØRELSE TIL REVISOR		
Godtgjørelse for lovpålagt revisjon	-442	-802
Andre attestasjonstjenester	-192	-304
Skatterådgivning	-20	-3
Andre tjenester utenfor revisjon	-	-
Sum godtgjørelse til revisor	-654	-1 109

Godtgjørelse til revisor er presentert eksklusive merverdiavgift.

Honorarer til revisor i 2020 som gjelder emisjonene knyttet til oppkjøpet av Betonmast er ført mot overkurs og var totalt TNOK 15 mot TNOK 211 i 2019.

NOTE 4 NETTO FINANSPOSTER

Beløp i MNOK	2020	2019
FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter fra selskap i samme konsern	31	8
Andre renteinntekter	-	-
Sum finansinntekter	31	8
FINANSKOSTNADER		
Andre rentekostnader	-	-
Sum finanskostnader	-	-
Netto finansposter	31	8

ÅRSREGNSKAP

192

NOTE 5 SKATTEKOSTNADER OG UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL

Beløp i MNOK	2020	2019
SKATTEKOSTNAD I RESULTATET		
Årets betalbare skatt	-2	-
Sum betalbar skatt	-2	-
Endring i utsatt skatt/skattefordel	-	-1
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	-
Sum endring utsatt skatt	-	-1
Sum skattekostnad	-2	-1
AVSTEMMING AV ÅRETS SKATTEKOSTNAD		
Resultat før skatt	625	535
Forventet inntektskatt med nominell skattesats	-138	-118
Skatteeffekter av:		
- Permanente forskjeller	2	-
- Inntektsført utbytte og konsernbidrag uten skatt	133	117
Sum skattekostnad i resultatet	-2	-1
BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SOM FØLGER:		
Årets betalbare skatt	2	-
Betalbar skatt i balansen	2	-
MIDLERTIDIGE FORSKJELLER SOM INNGÅR I GRUNNLAGET FOR UTSATT SKATTEFORDEL/UTSATT SKATT		
Underskudd til fremføring	-	-
Grunnlag for utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen	-	-
Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i regnskapet	-	-

NOTE 6 INVESTERING I DATTERSELSKAP

Selskapets navn	Dato anskaffet	Kontoradresse	Eierandel	Stemmeandel
AF Gruppen Norge AS	05.09.85	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Gruppen Holding AS	25.09.17	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Offshore AS	02.04.09	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Energi og Miljø AS ¹⁾	15.01.09	Oslo	100,0 %	100,0 %
Betonmast Holding AS ²⁾	28.10.19	Oslo	64,6 %	64,6 %

¹⁾ AF Energi AS ble med virkning fra 2019 fusjonert inn i AF Miljø AS.

²⁾ Selskapet er holdingselskap for eierskapet i Betonmast som ble kjøpt opp i oktober 2019. Se note 5 i konsernregnskapet.

AF Offshore Energy AS ble avviklet i 2020. Dette ga en gevinst på MNOK 9,8.

ÅRSREGNSKAP

SELSKAPSTALL

193

NOTE 7 MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

Beløp i MNOK	2020	2019
FORDRINGER KONSERNSELSKAP		
Mottatt konsernbidrag og utbytte	585	547
Fellesregistrering mva	23	133
Andre ikke-rentebærende fordringer	-	27
Sum fordringer konsernselskap	608	707

Beløp i MNOK	2020	2019
GJELD KONSERNSELSKAP		
Konsernbidrag	-	330
Gjeld konsernkontoordning	1 372	1 063
Fellesregistrering mva	5	5
Sum gjeld konsernselskap	1 376	1 398

Selskapet inngår i en konsernkontoordning med AF Gruppen Norge AS. Selskapene som inngår i konsernkontoordningen er solidarisk ansvarlig for de trekk konsernet har gjort. Innstående og trekk i konsernkontoordningen blir klassifisert som konsernmellomværende i regnskapet. Konsernet hadde netto innstående på konsernkontoordningen pr 31.12.2020.

NOTE 8 LANGSIKTIG OG KORTSIKTIG GJELD

Beløp i MNOK	2020	2019
ANNEN IKKE-RENTEBÆRENDE GJELD		
Opsjonspremie innbetalt	-	4
Sum langsiktig og kortsiktig gjeld	-	4

Beløpet i 2019 gjelder opsjonsprogrammet for AF Gruppens ansatte som ble innløst i 2020. Fra 2020 er det nye opsjonsprogrammet klassifisert som innbetalt kapital og fremkommer i note 10 - Egenkapital. For nærmere informasjon om opsjonsprogrammet se note 7 - Lønnskostnader i konsernregnskapet.

NOTE 9 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen består av	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	105 998 497	0,05	5 299 925
Eierstruktur	Antall		Stemme-/eierandel
AKSJONÆRER MED EIERANDEL > 1 %			
OBOS BBL	17 183 709		16,21 %
ØMF Holding AS	16 527 342		15,59 %
Constructio AS	14 595 347		13,77 %
Folketrygdfondet	9 879 650		9,32 %
LJM AS	2 515 217		2,37 %
Artel Kapital AS	2 508 267		2,37 %
VITO Kongsvinger AS	1 911 676		1,80 %
Arne Skogheim AS	1 753 870		1,65 %
Staaivi, Bjørn	1 627 000		1,53 %
Skandinaviske Enskilda Banken AB	1 329 107		1,25 %
Til største aksjonærer	69 831 185		65,88 %
Sum øvrige	36 167 312		34,12 %
Totalt antall aksjer	105 998 497		100,00 %

Aksjene har ingen stemmerettsbegrensninger og er fritt omsettelige. Hver aksje har en stemme. Alle utstedte aksjer er fullt i innbetalt per 31. desember 2020.

Antall aksjer og opsjoner eiet av styret og ledende personer per 31.12.20	Opsjoner	Aksjer
STYRET		
Pål Egil Rønn aksjonærvalgt, styrets leder	-	207 225
Arne Baumann ¹⁾ aksjonærvalgt	-	-
Kristian Holth ²⁾ aksjonærvalgt	-	-
Kristina Alvendal aksjonærvalgt	-	-
Hege Bømark aksjonærvalgt	-	-
Borghild Lunde ³⁾ aksjonærvalgt	-	-
Kjetel Digre aksjonærvalgt	-	-
Kenneth Svendsen ansattvalgt	10 500	102 514
Hilde W. Flaen ansattvalgt	3 915	27 337
Arne Sveen ansattvalgt	-	-
Sum	14 415	337 076

¹⁾ Representerer OBOS BBL som eier 17 183 709 aksjer.

²⁾ Representerer Constructio AS og Flygind AS som eier henholdsvis 14 595 347 og 1 021 509 aksjer.

³⁾ Nærstående til Tonito AS som eier 26 048 aksjer.

NOTE 9 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

Konsernledelsen		Opsjoner	Aksjer
Amund Tøftum	Konsernsjef/CEO	20 833	109 925
Sverre Hærem	Konserndirektør/CFO	23 110	142 464
Tormod Solberg	Konserndirektør	8 913	41 554
Bård Frydenlund	Konserndirektør	20 833	162 703
Ida Aall Gram	Konserndirektør	20 488	14 022
Eirik Wraal	Konserndirektør	20 660	31 943
Geir Flåta	Konserndirektør	20 488	1 092
Sum		135 325	503 703

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 % av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 11. mai 2021.

Opsjonsprogram 2017-2020:

Generalforsamlingen vedtok i mai 2017 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kunne tildeles var 3 500 000 over tre år. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2019 var 3 151 893. 2 217 994 opsjoner ble innløst i mars 2020 og emisjon i forbindelse med opsjonsinnløsningen ble gjennomført i april 2020. Utestående opsjoner knyttet til dette programmet etter innløsning var 0.

Opsjonsprogram 2020-2023:

Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et nytt opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper, med rett til tegning av i alt 4 000 000 opsjoner i årene 2020-2022 og innløsning i 2023. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2020 var 3 806 660 justert for ansatte som har sluttet.

NOTE 10 EGENKAPITAL

Beløp i MNOK	Aksjekapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31. desember 2018	5	-	116	48	413	582
Kapitalforhøyelse	-	-	652	-	-	653
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-6	-6
Salg egne aksjer	-	-	-	-	35	35
Emisjonskostnader ført mot egenkapital	-	-	-2	-	-	-2
Årets totalresultat	-	-	-	-	533	533
Ordinært utbytte	-	-	-	-	-361	-361
Foreslått utbytte for 2019	-	-	-632	-	-	-632
Egenkapital 31. desember 2019	5	-	135	48	615	803
Kapitalforhøyelse	-	-	410	-	-	410
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-73	-73
Salg egne aksjer	-	-	-	-	62	62
Skatteeffekt av emisjonskostnader ført mot egenkapital	-	-	-	1	-	1
Ubenyttede opsjoner opsjonsprogram 2017-2020	-	-	-	4	-	4
Årets totalresultat	-	-	-	-	622	622
Ordinært utbytte	-	-	-	-	-371	-371
Forskjell avsatt og utbetalt utbytte	-	-	1	-	-	1
Foreslått utbytte for 2020	-	-	-	-	-689	-689
Egenkapital 31. desember 2020	5	-	546	53	167	771

Selskapet har per 31. desember 2020 13 500 (23 296) egne aksjer à kr 0,05. Egne aksjer er ervervet med tanke på salg til ansatte og som del av vederlag ved virksomhetsoppkjøp.

NOTE 11 GARANTIER

I forbindelse med inngåtte entreprenørkontrakter er datterselskapene underlagt sedvanlige entreprenørforpliktelser med tilhørende garantistillelser. AF Gruppen ASA har i den forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. AF Gruppen ASA har videre garantert for kredittrammer i bank og skattetrekk for datterselskapene i form av selvskyldnerkausjoner. Det har historisk ikke vært tap knyttet til slike garantier i AF Gruppen ASA.

Beløp i MNOK	2020		2019	
	Ramme	Trukket	Ramme	Trukket
Garantier utstedt overfor byggherre	7 316	5 971	7 300	4 370
Garantier for skattetrekk og diverse	251	251	267	203
Leasingrammer	1 382	991	1 233	881
Kreditt og lånefasiliteter i bank	3 000	-	3 000	-
Sum	11 949	7 213	11 800	5 454

ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG KONSERNSJEF

Om årsregnskapet for 2020 for AF Gruppen ASA bekrefter vi, etter vår beste overbevisning, at:

- Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- Årsregnskapet for morselskapet AF Gruppen ASA er avlagt etter IFRS og etter bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i forskrift til norsk regnskapslov § 3.9 5. ledd.
- Opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- Opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer AF Gruppen står overfor.

OSLO, 25. MARS 2021

Pål Egil Rønn
Styrets leder

Hege Bømark

Borghild Lunde

Kristian Holth

Arne Baumann

Kjetel Digre

Amund Tøftum
Konsernsjef

Kenneth Svendsen

Arne Sveen

Hilde Wikesland Flaen

Kristina Alvendal

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i AF Gruppen ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert AF Gruppen ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2020, resultatregnskap, totalresultat og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2020, resultatregnskap, totalresultat, endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til AF Gruppen ASA per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet AF Gruppen ASA per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsforerselskap

Uavhengig revisors beretning - AF Gruppen ASA

Virksomheten i selskapet har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Områdene *Inntektsføring av tilvirkningskontrakter* og *Nedskrivningsvurdering av goodwill* har omtrent samme risiko og karakteristika i år som i fjor, og har følgelig vært fokusområder også i vår revisjon av 2020.

Sentrale forhold ved revisjonen**Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen***Inntektsføring av tilvirkningskontrakter*

Inntekter fra tilvirkningskontrakter utgjør MNOK 25 901 i 2020 (note 6). For beregning av inntekter fra tilvirkningskontrakter benyttes løpende avregningsmetode basert på forventet omsetning og kontraktens fullføringsgrad. Vurderingen av totale estimerte kostnader, herunder eventuelle virkninger av tvistesaker og garantiarbeider, samt inntekter og kontraktens fullføringsgrad oppdateres regelmessig, og tildels basert på skjønn.

Inntektsføring av tilvirkningskontrakter er et sentralt forhold ved vår revisjon av flere årsaker. Selskapet har et stort omfang av tilvirkningskontrakter, prosjektene kan være svært varige, beregningen av ferdigstillelsesgrad kan være kompleks og preget av skjønn. Dessuten påvirker ledelsens bruk av skjønn i disse beregningene mange poster i regnskapet; herunder inntekter, kostnader, kundefordringer, leverandorgjeld, avsetninger og utsatt skatt.

Mer informasjon om selskapets regnskapsføring av tilvirkningskontrakter, hvordan ferdigstillelsesgrad beregnes og ledelsens anvendelse av skjønn i denne sammenhengen finnes i note 38 og 39.

Vi har lest gjennom et utvalg av kontrakter og vurdert regnskapsføringen mot selskapets regnskapsprinsipper. Vi har vurdert selskapets prinsipper for inntektsføring mot IFRS 15. Vi fant at regnskapsføringen av kontrakter stemmer med betingelsene i kontraktene og at anvendte regnskapsprinsipper var i tråd med krav i IFRS 15.

Virksomheten har etablert et risikorammeverk som skal sikre en kvalitativ og konsistent behandling av risiko og estimater i prosjektene. Det er etablert kontroller for å påse etterlevelse av rammeverket. Kontrollene retter seg primært mot at det gjøres forsvarlige vurderinger av totale forventede kostnader, at det i estimatet av kostnader tas hensyn til eventuelle effekter av tvistesaker og garantiarbeider, kontroller som retter seg mot fakturering av inntekter, samt beregning av fullføringsgrad. Kontrollene er etablert på flere nivåer i organisasjonen, og består blant annet av periodiske gjennomganger av prosjektporteføljen i møter. Vi har gjennomgått relevant dokumentasjon som underbygger diskusjonen og kontrollspørsmål stilt i møtene, og mener at prosessen har fungert effektivt. Vi har videre testet kontrollene som skal sikre at prosjektene kun tilføres timer og kostnader som vedrører prosjektet. Vår testing av denne kontrollen avdekket ingen vesentlige avvik.

Fastsettelse av sluttprognose og fullføringsgrad innebærer bruk av skjønn. For å utfordre bruken av skjønn i disse estimatene har vi blant annet intervjuet og utfordret relevante personer i de respektive forretningsenhetene, samt konsernledelsen om forutsetningene for estimatene. For å kontrollere resultatført fortjeneste på prosjektene har vi testet om regnskapsført inntekt er periodisert i samsvar med faktisk utført produksjon. Vi har også foretatt analyser rettet mot konsistens i ledelsens utøvelse av skjønn. Vi fant at bruken av skjønn var rimelig.

Vi har kontrollert avstemmingen av systemet for prosjektoppfølgning mot hovedbok og kontrollert at kontrakteiendeler og varekost ble regnskapsført når de er pålept. En del av vår kontroll av om

(2)

Uavhengig revisors beretning - AF Gruppen ASA

kontraktsinntekter er gyldige omfattet testing av om detaljer i et utvalg av signerte kontrakter ble fulgt opp. Våre substanstester avdekket ikke avvik av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Vi har kontrollert at opplysningene i de sentrale notene stemte med informasjonen om prosjektene, og at opplysningskravene i IFRS er oppfylt.

Nedskrivingsvurdering av goodwill

Goodwill utgjør MNOK 4,365 i konsernbalansen 31. desember 2020. Av dette er MNOK 127 knyttet til den kontantgenererende enheten AeronMollier. Selskapet har i 2020 bedret resultatene etter flere år med utfordrende markedsforhold. Det er ikke regnskapsført nedskrivninger i 2020. Verdsattelsen av goodwill er et sentralt forhold ved revisjonen på grunn av beløpene som er involvert og betydningen av estimater.

Det er redegjort nærmere for verdsattelsen av goodwill i note 13 til regnskapet.

Vi har gjennomgått selskapets dokumentasjon av nedskrivningsvurderingen for goodwill. Dokumentasjonen inneholder en vurdering av nedskrivningsenhet (KGE) og sentrale forutsetninger tatt av ledelsen. Selskapets verdsettelsesmodell var basert på neddiskonterte kontantstrømmer hvor vi undersøkte om de sentrale elementene IFRS krever var innarbeidet og vi kontrollerte at modellen beregnet matematisk riktig.

Ledelsens anvendelse av forutsetninger knyttet til fremtidig omsetning, driftskostnader og reinvesteringer utfordret vi ved å vurdere disse opp mot selskapets historiske resultater og styregodkjente budsjetter. Vi fant at forutsetningene var forankret i historiske resultater og i tråd med budsjettene.

Avkastningskravet er vurdert mot empiriske data og forventninger for fremtidig rente, relevant risikopåslag og gjeldsgrad. Vi har funnet at benyttet avkastningskrav er rimelig.

Vi har lest note 13 og fant at informasjonen om verdsettelsesmodell, forutsetninger og avkastningskrav var tilstrekkelige og dekkende. Til slutt kontrollerte vi at nedskrivningen var korrekt regnskapsført.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

(3)

Uavhengig revisors beretning - AF Gruppen ASA

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9, og for konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilberlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

(4)

Uavhengig revisors beretning - AF Gruppen ASA

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell

(5)

Uavhengig revisors beretning - AF Gruppen ASA

informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 25. mars 2021
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Whyte Gaardso
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

(6)

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL

AF Gruppen presenterer alternative resultatmål som et supplement til måltall som reguleres av IFRS. De alternative resultatmålene er presentert for å gi en bedre innsikt og forståelse av driften, finansiell stilling og grunnlaget for utviklingen fremover. AF Gruppen bruker alternative resultatmål som er vanlige i bransjen og blant analytikere og investorer.

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL (ROACE):

Dette måltallet gir nyttig informasjon både til ledelsen og styret i AF, og til investorer, om resultatene som er oppnådd i perioden som analyseres. AF bruker måltallet til å måle avkastning på investert kapital, uavhengig av om finansieringen er gjennom egenkapital eller gjeld. Bruken av måltallet bør ikke ses på som et alternativ til resultatmål beregnet etter IFRS, men som et supplement.

De alternative resultatmålene defineres som følger:

EBITDA Resultat før i) skatt, ii) netto finansposter, iii) av- og nedskrivninger.

Driftsresultat (EBIT) Resultat før i) skatt, ii) netto finansposter.

EBITDA-margin EBITDA delt på driftsinntekter og andre inntekter.

Driftsmargin Driftsresultat (EBIT) delt på driftsinntekter og andre inntekter.

Resultatmargin Resultat før skatt delt på driftsinntekter og andre inntekter.

Brutto rentebærende gjeld Summen av langsiktige rentebærende lån og kreditter og kortsiktige rentebærende lån og kreditter.

Netto rentebærende gjeld (fordring) Brutto rentebærende gjeld minus i) langsiktige rentebærende fordringer, ii) kortsiktige rentebærende fordringer og iii) kontanter og kontantekvivalenter.

Investert kapital Summen av egenkapital og brutto rentebærende gjeld.

Gjennomsnittlig investert kapital Gjennomsnittlig investert kapital de siste fire kvartalene.

Avkastning på investert kapital (ROACE) Resultat før skatt og rentekostnader delt på gjennomsnittlig investert kapital.

Economic Value Added (EVA) Avkastning på investert kapital, fratrasket kapitalkostnad før skatt, multiplisert med i) en minus effektiv skattesats, ii) gjennomsnittlig investert kapital.

Egenkapitalandel Egenkapital delt på sum egenkapital og gjeld.

Gjennomsnittlig egenkapital Gjennomsnittlig egenkapital de siste fire årene.

Egenkapitalrentabilitet Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapital.

Ordreinngang Estimert kontraktsverdi av kontrakter, kontraktsendringer og bestillinger som er avtalt i rapporteringsperioden.

Ordreserver Gjenværende estimert kontraktsverdi av kontrakter, kontraktsendringer og bestillinger som er avtalt, men ikke opptjent, på rapporteringsdatoen.

Tabellen under viser avstemming av alternative resultatmål mot linjer i rapporterte finansielle tall i henhold til IFRS.

Beløp i MNOK	31.12.20	31.12.19
BRUTTO RENTEBÆRENDE GJELD/NETTO RENTEBÆRENDE GJELD		
Rentebærende lån og kreditter - langsiktig	155	166
Rentebærende lån leieforpliktelser - langsiktig	633	704
Rentebærende lån og kreditter - Kortsiktig	8	4
Rentebærende lån leieforpliktelser - kortsiktig	330	310
Brutto rentebærende gjeld	1 127	1 184
Minus:		
Rentebærende fordringer - langsiktig	-443	-358
Rentebærende fordringer - kortsiktig	-66	-100
Kontanter og kontantekvivalenter	-708	-563
Netto rentebærende gjeld (fordringer)	-90	163
INVESTERT KAPITAL		
Egenkapital	3 494	2 999
Brutto rentebærende gjeld	1 127	1 184
Investert kapital	4 621	4 183
GJENNOMSNIITTLIG INVESTERT KAPITAL		
Investert kapital per 1. kvartal	4 277	3 320
Investert kapital per 2. kvartal	4 057	3 426
Investert kapital per 3. kvartal	4 297	3 482
Investert kapital per 4. kvartal	4 621	4 183
Gjennomsnittlig investert kapital	4 313	3 603

ÅRSREGNSKAP

ALT. RESULTATMÅL

205

<i>Beløp i MNOK</i>	31.12.20	31.12.19
AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL		
Resultat før skatt	1 447	1 317
Rentekostnader	55	58
Resultat før skatt og rentekostnader	1 502	1 375
Delt på:		
Gjennomsnittlig investert kapital	4 313	3 603
Avkastning på investert kapital	34,8 %	38,2 %
ECONOMIC VALUE ADDED (EVA)		
Avkastning på investert kapital	34,8 %	38,2 %
Minus:		
Kapitalkostnad før skatt	12,0 %	12,0 %
Meravkastning før skatt	22,8 %	26,2 %
Multiplisert med:		
En minus effektiv skattesats	80,0 %	78,0 %
Meravkastning etter skatt	18,3 %	20,4 %
Multiplisert med:		
Gjennomsnittlig investert kapital	4 313	3 603
Economic Value Added (EVA)	788	735
EGENKAPITALANDEL		
Egenkapital	3 494	2 999
Delt på:		
Sum egenkapital og gjeld	12 862	12 854
Egenkapitalandel	27,2 %	23,3 %
GJENNOMSNITTLIG EGENKAPITAL		
Egenkapital per 1. kvartal	3 045	2 312
Egenkapital per 2. kvartal	2 919	1 856
Egenkapital per 3. kvartal	3 195	2 232
Egenkapital per 4. kvartal	3 494	2 999
Gjennomsnittlig egenkapital	3 163	2 350
EGENKAPITALARENTABILITET		
Resultat	1 158	1 027
Delt på:		
Gjennomsnittlig egenkapital	3 163	2 350
Egenkapitalarentabilitet	36,6 %	43,7 %

DEFINISJONER

FINANSIELLE NØKKELTALL

Resultat per aksje

Resultat etter skatt / gjennomsnittlig antall utestående aksjer

P/E

Aksjekurs / resultat per aksje

P/B

Aksjekurs / selskapets bokførte verdi per aksje

EV / EBIT

(Markedsverdi minus netto rentebærende fordring) / driftsresultat

ANDRE DEFINISJONER

BRA

Forkortelse for Bruksareal. Bruksareal er bruttoarealet minus arealet som opptas av yttervegger. Angis i m² eller kvm.

BREEAM

BRE Environmental Assessment Method. Utviklet i Storbritannia av BRE (Building Research Establishment). Europas ledende miljøklassifiseringsverktøy.

Egenregi

Når AF for egen regning kjøper tomter, utvikler prosjekter og deretter selger objektene.

EPC

Energisparekontrakt

EPCIC

Engineering, Procurement, Construction, Installation & Commissioning

H1-verdi

Antall fraværsskader og alvorlige personskader per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H1-verdien.

H2-verdi

Antall fraværsskader + antall skader med medisinsk behandling + antall skader som har ført til alternativt arbeid per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H2-verdien.

HVAC

Varme -, ventilasjons- og luftkondisjoneringsanlegg

Kildesorteringsgrad

Sorteringsgrad av rivingsavfall som kan gjenvinnes

Klimaspor

Utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e) per MNOK i omsetning.

ADRESSER

NORGE

AF Gruppen ASA
AF Gruppen Norge AS
AF Anlegg
AF Byggfornyelse
AF Bygg Oslo
AF Nybygg
AF Eiendom
AF Decom AS
AF Offshore Decom AS
AF Energi & Miljøteknikk AS
JR Anlegg AS

Besøksadresse
Innspurten 15
0663 Oslo

Postadresse
Postboks 6272 Etterstad
0603 Oslo
Tel +47 22 89 11 00
Faks +47 22 89 11 01

www.afgruppen.no

AF AeronMollier AS
Nulandsvika 8
4400 Flekkefjord
Tel +47 38 32 78 00

AF Bygg Østfold
Sarpsborgveien 25
1640 Råde
Tel +47 69 28 35 00

AF Miljøbase Vats AS
Raunesveien 597
5578 Nedre Vats
Tel +47 22 89 14 40

Betonmast AS
Betonmast Eiendom AS
Schweigaards gate 34E
0191 Oslo
+47 22 17 54 80

Consolvo AS
Ringveien 6
3409 Tranby
Tel +47 40 07 34 22

Eiqon AS
St. Hallvardsvei 3
3414 Lierstranda
Tel +47 40 00 00 74

Fundamentering AS
Lovåsmyra 4
7093 Tiller
Tel +47 73 82 26 30

Haga & Berg Entreprenør AS
Ryensvingen 1
0680 Oslo
Tel +47 22 71 77 61

Helgesen Tekniske Bygg AS
Valestrand
5281 Valestrand
Tel +47 56 19 34 00

Jølsen Miljøpark AS
Jølsenveien 26
2000 Lillestrøm
Tel +47 22 89 11 00

LAB Entreprenør AS
LAB Eiendom
Kanalveien 105 B
5068 Bergen
Tel +47 55 20 62 00

Målselv Maskin & Transport AS
Rossvoll
9322 Karlstad
Tel +47 77 83 28 80

Nes Miljøpark AS
Miljøparkveien 112
2160 Vormsund
Tel +47 63 91 24 70

Palmer Gotheim Skiferbrudd AS
Vollalia
7340 Oppdal
+47 72 40 01 30

Rimol Miljøpark AS
Tiller-ringen 166
7092 Tiller
Tel +47 22 89 11 00

Strøm Gundersen AS
Papyrusveien 33
3050 Mjøndalen
Tel +47 32 27 43 50

Strøm Gundersen Vestfold AS
Halfdan Wilhelmsens alle 37
3117 Tønsberg
Tel +47 99 69 18 46

AF Håndverk AS
Kirkestuen AS
Thorendahl AS
Nils Hansens vei 2c
0666 Oslo
Tel +47 23 25 34 00

Åsane Byggmesterforretning AS
Hesthaugvegen 18
5119 Ulset
Tel +47 55 39 39 00

SVERIGE

AF Bygg Syd AB
Tullkammerhuset
Strandgatan 3
S - 302 50 Halmstad
Tel +46 35 710 20 00

AF Bygg Göteborg AB
AF Projektutveckling AB
Theres Svenssons gata 9
S - 417 55 Göteborg
Tel +46 31 762 40 00

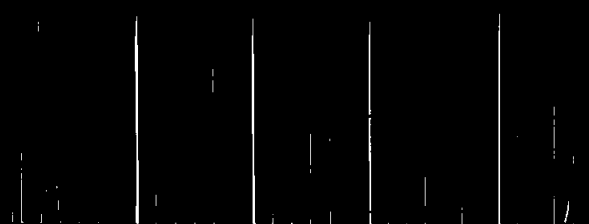
AF Härnösand Byggreturer AB
Torsgatan 8
S-871 42 Härnösand
Tel +46 61 155 05 90

Betonmast Sverige AB
Mölnålsvägen 42
S - 412 63 Göteborg
Tel +47 22 17 54 80

HMB Construction AB
Kolonnvägen 7
S - 791 31 Falun
Tel +46 023-79 20 30

Kanonaden Entreprenad AB
Bockängsgatan 2
S - 571 38 Nässjö
Tel +46 38 055 52 50

Pålplintar AB
Borrvägen 4
155 93 Nykvarn
Tel +46 85 506 50 50

AF GRUPPEN ASA

Innspurten 15
Postboks 6272 Etterstad
0603 Oslo

Telefon 22 89 11 00
www.afgruppen.no